

Zasněžené příběhy

Marie Hamáková

Michal Zmítko

Jana Jánská

Michal Unar

Sarah Parsley

Zasměžené příběhy

Marie Hamáková

Michal Zmitko

Jana Jánská

Michal Unar

Sarah Parsley

NAKLADATELSTVÍ
IGOR INDRUCH

MÁME O KOLEČKO VÍC...

© Marie Hamáková, Michal Zmítko, Jana Jánská, Michal Unar, Sarah Parsley

© NAKLADATELSTVÍ IGOR INDRUCH

Obálka © Dominika Nováková

Tištěná kniha

ISBN 978-80-88392-21-7

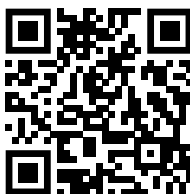
E-kniha

PDF ISBN 978-80-88392-22-4

ePUB ISBN 978-80-88392-23-1

Mobi ISBN 978-80-88392-24-8

Projekt Kde autoři pomáhají

Dog Planet Mělník, z.s.

Azýlek Pídička – aukce na FB

Ornis – záchránná stanice

Domov pro koně, z.s.

Předmluva

Zasněžené příběhy jsou už druhým počinem v rámci projektu *Kde autoři pomáhají*. Projektu, který už svým názvem evokuje pomoc.

Vše začalo v roce 2021, kdy se čtyři neznámé začínající autorky rozhodly vydat sbírku novel. Poté je napadlo spojit příjemné s užitečným, konkrétně s pomocí vybrané charitě. Pro svou věc nadchly nakladatele, redaktora, korektorku i ilustrátorku, všichni se vzdali svých honorářů a vznikly *Letní kratásky* – kniha krátkých letních novel, jejímž prostřednictvím čtenáři přispívali na dětský hospic *Dům pro Julii, z.s.*

Rok se s rokem sešel, ze všech původních autorek se staly vydávající spisovatelky, a dvě zakládající se rozhodly v projektu pokračovat. Tedy nejen dál pomáhat dobré věci, ale také dávat šanci novým autorům. Tak vznikla sbírka vánočních novel *Zasněžené příběhy*.

Tentokrát se pomoc zaměřila na zvířata, a sice na mělnický útulek *Dog Planet, z.s.* a další podobné instituce. Další informace získáte, když použijete příslušné QR kódy.

Stejně jako všichni autoři se i tentokrát téměř všichni vzdali nároku na honorář. Patří jim obrovský dík, stejně tak jako všem, kteří si knihu koupili v předprodeji, nebo přispějí na opuštěná, týraná či jinak strádající zvířata nyní.

Doufáme, že se při čtení uvolníte, pobavíte a nasajete tu správnou vánoční atmosféru. Vždyť kdy jindy by lidé měli pomáhat, když ne o Vánocích, a komu jinému, než němým tvářím, které se bez pomoci neobejdou.

Děkujeme.

Veselé Vánoce pro osamělé duše

Marie Hamáková

1

Ve městě jsem opět narazila na ten plakát. Lákal všechny osamělé duše k odjezdu na dovolenou, aby o letošních Vánocích nemusel být nikdo sám.

Plakát zobrazoval krásnou horskou chatu, ležící v zasněžené krajině, kolem oken svítila barevná světýlka a za sklem se houpaly osmicípé hvězdy. Na terase před domem stála žena, v ruku držela modrý hrnek se sněhovou vločkou, ze kterého se kouřilo.

Srdce se mi dívoce rozbušilo, nechtěla jsem na to myslet. Ne po tolika letech. Domnívala jsem se, že už to mám v sobě vyřešené. *Sakra vzpamatuj se, Adriano*, radil mi můj vnitřní hlas.

Připadala jsem si jako blázen. Pokaždé, když se blížily Vánoce, nemohla jsem podobné reklamy na štěstí vystát. Přes všechnu tu bolest jsem se však na chvíli zasnila. Jaké by asi bylo, strávit letošní Vánoce na tak krásném místě? Poslední dva roky jsem žila sama. Bez rodiny, bez muže.

Odpoledne si na mě udělala čas nejlepší kamarádka Soňa. Vydaly jsme se do nejbližšího baru, kde nám milý barman okamžitě po příchodu namíchal náš oblíbený drink.

Krátce jsme klábosily, když vtom se Soně rozdrnčel telefon tak nahlas, že se po nás všichni otočili.

„Promiň, musím to vzít,“ vyhrkla omluvně.

Napila jsem se mojita a olízla si rty. Vytáhla jsem mobil a začala projíždět sociální sítě, dokud se mi nezobrazila zase ta reklama na pobyt

na horách. Protočila jsem oči a chystala se znovu napít, ale najednou do mě Soňa štouchla.

„Co blbneš?“ vyjela jsem.

„Nešlo si nevšimnout, jak jsi zakoukaná do té reklamy,“ ukázala na můj telefon, který jsem v rychlosti odložila na stůl.

„Ne, to ne. Ale zrovna dnes jsem ji viděla na plakátě.“ Opět se mi vybavila vzpomínka, kterou ve mně vyvolal, a projel mnou smutek.

„Adri, já poznám, když se něco děje. Zase to na tebe padlo?“ pozvedla obočí.

„Vždyt víš, že to na mě padá v každém předvánočním období. Pokaždé mi něco připomene, co se stalo,“ usrkla jsem ze svého koktejlu.

„Vím, ale s tím je potřeba skoncovat. Co kdyby sis ten pobyt koupila? Koukala jsem na podmínky a myslím, že je přesně pro tebe. Zkusit se má v životě všechno. Ta chata vypadá opravdu překrásně. Nikdo se nemusí dozvědět, že jsi tam byla. Co se stane na horách, to tam i zůstane. Tak co? Co ty na to?“ vyzývavě si mě prohlížela a v ruce držela můj telefon, otočený displejem ke mně.

„To nemyslíš vážně. Tak se tam přihlas sama, když ti to přijde tak úžasné,“ odfrkla jsem si a na oko uraženě zkřížila v odmítavém gestu ruce na prsou.

„To bych nesměla mít muže a děti. Je to dovolená pro *osamělé* duše. To jsi přece ty –“ zarazila se uprostřed věty. Asi jí došlo, že se mě mohla dotknout. „Promiň. Víš, že jsem to tak nemyslela, občas rychlejc mluvím, než myslím, znáš mě.“

„Znám. Proto tě žádám, abys přestala vymýšlet nesmysly,“ otočila jsem se uraženě.

Soňa na mě ale začala dělat takové psí oči, až mě rozesmála a já si vyprskla doušek pití na novou halenku.

„Paráda. A teď si ještě kvůli tobě zničím hadry. Jsi hrozná!“

To už jsme se smály obě. Milovala jsem tyhle naše chvíle, i když už byly spíše vzácností.

Co se to dopřic děje? Někdo se mi naboural do e-mailu, nebo co?

Stálo to tam. Černé na bílém. Někdo mi zaplatil pobyt Veselé Vánoce pro osamělé duše. *Někdo chtěl brzo zemřít!*

Našla jsem si jejich webové stránky a vytočila telefonní číslo. Automat mi oznámil, že jsem padesátý volající a mám počkat, než na mě přijde řada. Ale já nemohla čekat! Za týden mě měl vyzvednout řidič a odvézt mě do Jeseníků!

Zoufale jsem položila hlavu na stůl. Kdo mi tu pitomou dovolenou zaplatil? Byl to snad kanadský žertík kolegů z práce? Soňa by to přece přes můj výslovný zákaz neudělala a nikdo jiný neměl přístup k mým osobním údajům. Navíc byl ten pobyt nehorázně drahý. Sama bych si ho dovolit nemohla.

Snažila jsem se tam dovolat ještě několikrát, ale marně. Odepisovat na e-mail generovaný automatem nemělo smysl.

Ano, byla pravda, že jsem na vánoční svátky neměla kam jít. Zůstala bych sama, zavřená doma u jídla z dovážky a zírala na nějaký stupidní pořad v televizi. Ale odjet na dvanáct dní na chatu v Jeseníkách s úplně cizími lidmi? Vždyť jsem ani nevěděla, kolik jich tam bude!

Nejsem blázen. Nehodlala jsem nikam odjet. Měla jsem týden na vymyšlení parádní výmluvy. Určitě museli mít náhradníky. Co kdyby někdo onemocněl?

Po dvou dnech jsem se konečně dovolala. Jenže to už jsem si to rozmyslela. Na posteli ležel sbalený kufr a já se na něj z předsíně dívala, jako by za to mohl on. *Zatracená Soňa. Přesvědčila mě.*

Věděla, jak na mě.

„Za pokus nic nedáš, no ne? Budeš mít pokoj sama pro sebe, když ti nebude společnost po chuti, nemusíš se s nikým bavit. A hory zadarmo se v době kolem Vánoc hodí.“

Pořád jsem nevěděla, kdo mě přihlásil. Soňa se dušovala, že ona to rozhodně nebyla. Prý osud. Nevěřila jsem jí ani slovo.

Moc jsem si přála prožít krásné Vánoce. Bez vzpomínek na ty nejhorší.

Nastal den D. Přesně v deset hodin dopoledne na mě zazvonil řidič, který měl zajistit můj odvoz do Jeseníků.

Naposledy jsem se nadechla, vydechla, prošla byt a sjela dolů výtahem.

„Moc mě těší, slečno Nosková. Dovolte mi, abych vám dal zavazadlo do kufru. Jmenuji se Erik a budu váš řidič. Z Prahy do Jeseníku pojedeme asi čtyři hodiny, pokud nepřijde nic nenadálého,“ představil se, dal moje zavazadlo do kufru a přišel mi otevřít zadní dveře.

Pohodlně jsem se posadila a zabořila záda do opěrky. Nedařilo se mi však uvolnit. V celém těle jsem cítila strach. Jaké lidi na pobytu potkám? Bude se mi někdo líbit?

Hlavou mi běžela jedna otázka za druhou. Žaludek se mi nepříjemně svíral. Snažila jsem se zhluboka dýchat, abych se uklidnila.

Klid, Adriano... panikou se nic nevyřeší. Zavřela jsem oči a doufala, že na chvíli usnu, což se mi nakonec podařilo.

Auto zastavilo pod kopcem. Nemohla jsem se vynadívát na zasněženou krajinu, kde se sníh třpytil jako krystaly diamantů.

„Eriku, my už jsme tady?“

„Ano, slečno. Počkejte chvíličku, zavolám vysílačkou do recepce, jestli už je vše připravené, a budeme moct vyjet. Nahoru se dostaneme sněžným skútreem.“

Ten kopec byl obří. Přepadla mě lehká panika a projelo mnou nečekané vzrušení. *Opravdu se to děje!* Rychle jsem vytukala zprávu Soně.

Po chvíli mi od ní přišla odpověď: „Hodně štěstí, kámojdó. Užívej! Teď už ti to můžu říct, pobyt máš ode mě jako vánoční dárek!“ Dodala k tomu smajlíka s pusinkou.

Já to věděla! Hodlala jsem si to s ní hned po návratu vyřídit. Navíc byla neskutečně klidná. Tím, že mě přemluvila, ať jedu, mě možná předhodila totálním šílencům! Jenže to nemohla tušit ani jedna z nás.

Vytáhla jsem z kabelky zrcátko, abych si překontrolovala vzhled. Dlouhé vlasy jsem měla lehce zacuchané a modré oči mi rámovaly rozmazané stíny. Rychle jsem vše napravila.

Erik mi dvorně otevřel dveře od auta.

„Ježíši, to je zima!“ vypískla jsem. Vzala jsem si ze sedadla bundu a pořádně se do ní zachumlala.

„No jo, hory. Chvilí potrvá, než si zvyknete,“ usmíval se Erik a ihned dodal: „Kufr vám přivezou. Nebojte se.“

Jakmile jsme vyjeli skútrem nahoru, nemotorně jsem slezla a upadla rovnou do hromady sněhu. Vše, co jsem měla na sobě, bylo promočené.

Erik to našťestí nekomentoval, mohla jsem si tak zachovat chladnou hlavu i přesto, že kufr s oblečením zatím trčel dole. Zajímalo mě, jak moc si s ním dají na čas. Vzala jsem si toho s sebou moc, a tak se k nám na skútr nevešel.

Zblízka vypadala horská chata ještě úchvatněji než na plakátu. Byla obložena kameny, podél schodů byly rozestavěné solární lampy a světylka kolem oken ozařovala terasu. Roubenka na mě od první chvíle působila jako balzám na duši. Líbilo se mi, že tu místo hlučných turistů budeme my.

Štítu dominoval obrovský nápis: Chata Naděje. *Třeba v ní na mě ta naděje čeká.*

Po chvíli, která mi připadala nekonečná, nám přišla otevřít milá paní v kostýmku. Mohlo jí být kolem čtyřiceti, vlasy měla sepnuté do úhledného drdolu a oči jí zářily.

„Tak vás tady vítám! Jste mezi prvními. Vy musíte být Adriana,“ natáhla ke mně ruku a pevně ji stiskla. „Já jsem Renáta, doufám, že vám nebude vadit tykání,“ mrkla na mě. Její upřímný úsměv mě okamžitě pohladil.

„Tykání mi vůbec nevadí, promiň mi tu ledovou ruku.“

„Pojď se zahřát ke krbu. Pošlu pro tvoje věci a ubytuju tě. Až tu budou všichni, seznámím vás s pravidly pobytu. A hned to první je, odevzdat telefon, abyste si mohli zážitkovou dovolenou nerušeně užít.“

Vytřeštila jsem na ni oči, ale poslechla. Zbývalo mi snad něco jiného? Její pohled najednou působil přísně.

Než donesla klíče, mohla jsem se porozhlédnout po vstupní hale. Vypadala jako velký obývák. Uprostřed tři pohovky rozmístěné do tvaru písmene U. Naproti obří krb a kousek od něj obrovská jedle sahající téměř až k vysokému stropu. Zatím ale zcela bez ozdob.

Nestačila jsem se pořádně prohřát a Renáta byla zpět.

„Jdeme?“ usmála se a vedla mě po širokém schodišti nahoru do patra.

V němém úžasu z té krásy kolem jsem jí kývla na souhlas.

„Máš sedmičku. Doufám, že ti přinese štěstí. Jedná se o náš nejlepší pokoj,“ mrkla a otevřela dveře.

Nasála jsem příjemnou květinovou vůni. Pokoji dominovala obří postel, na níž se nacházelo asi pět malých červeno-zeleně vzorovaných polštářků úhledně seskládaných v řadě. Přejela jsem po nich dlaní a pocítila

jemnost saténu. Nad postelí visel dřevěný lustr připomínající kometu. Na policičce opodál byl kávovar, rychlovarná konvice a pod oknem minilednička s občerstvením. Do chodidel mě příjemně šimral bílý koberec s vysokým vlasem. V koupelně jsem objevila velikou vanu s masážními tryskami. Na vozičku u ní stálo několik lahviček s pumpičkou. Těšila jsem se, až vyzkouším jejich vůně. Vrátila jsem se zpět.

„No páni, tohle jsem nečekala,“ vypadlo ze mě.

„Mám tě štípnout?“ zeptala se Renáta.

„Buď tak hodná, prosím,“ zasmála jsem se. Hned mi bylo jasné, že jakmile se převléknu, musím do té obří postele skočit.

Atmosféra v celé chatě byla vánoční. Prostupovala každičkový kout, který jsem zatím měla šanci vidět. Personál se na mě mile usmíval.

Jakmile mi přinesli kufr a já se oblékla do suchého a dosyta si užila měkkou postel, rozhodla jsem se jít prozkoumat vstupní halu, odkud už se ozývaly hlasy mužů i žen.

Udělala jsem krok, druhý, třetí, zaškobrtla a skutálela se ze schodů až na odpočívadlo. Dopadla jsem na kolena.

„Jste v pořádku, paní?“ ozval se mužský hlas. Prohmatávala jsem si kolena. Pulsovalo v nich, ale patrně jsem si je jen trochu narazila.

Otočila jsem se za hlasem. Asi dvacetiletý muž mi podával ruku, aby mi pomohl vstát. S povděkem jsem ji přijala.

„Děkuju moc, jste laskavý.“ Oprášila jsem si kalhoty a usmála se na něj. Jeho pronikavé modré oči mi úsměv oplatily.

„Díky bohu, že jste v pořádku, to by nebyl dobrý začátek,“ zazubil se. *Že by pokus o flirt? Hm, těžko. Leda by byl na starší.*

Ostatní už pokračovali v konverzaci. Sešla jsem dolů, posadila se na pohovku a dělala, že tam nejsem. Normálně už bych koukala do mobilu a projížděla sociální sítě, jenže mobil jsem neměla. Musel mi stačit krb. Pohled to byl ovšem krásný. Praskala v něm veliká polena, která tam čas od času přikládal muž oblečený ve svetru a stojící opodál. Už na první pohled mi bylo jasné, že svou práci bere víc než zodpovědně. Neustále pozoroval, zda je všechno tak, jak má být.

Poblíž krbu ležela kožešina a police opodál přetékal knihami, jen se začíst.

Nenápadně jsem se rozhlížela kolem. Napravo ode mě si postarší paní živě povídala se ženou asi tak v mém věku, která svůj slovní projev doprovázela rozmáchlými gesty. Po mé levici se usadil galantní mladík, který mi pomohl na schodech. Ostatní stáli za gaučem a já se nechtěla otáčet. Promnula jsem si dlaně a čekala, co bude dál.

Bouchly vchodové dveře a já se prudce otočila. Postávající se roze-
stoupili a vešla Renáta v huňatém kožichu.

„Můžeme začít. Poslední opozdilci dorazili před chvílí. Hezky se po-
saďte, hned vám povím, co a jak.“

Nyní jsem měla krásný výhled na všechny účastníky. Pohled mi klou-
zal sem a tam, až se zastavil na známé tváři. *Kamil? Co ten tu sakra dělá?*
Naštěstí si mě zatím nevšiml. Začala se mě zmocňovat panika, nicméně
jsem neodolala, abych si svého bývalého muže pořádně neprohlédla.

Příliš se za těch pět let nezměnil. Vlasy po ramena, týden staré str-
niště. Na sobě světle modrou košili a černé džíny. Slušelo mu to. Řekla
bych, že i trochu posiloval. Jenomže nezáleželo na tom, jak těžké závaží
zvedl v posilovně, uvnitř to byl slaboch.

Když jsem se z toho šoku trošku vzpamatovala, opatrně jsem se zvedla
a couvala směrem ke schodům.

„Adriano, ty odcházíš? Doufám, že ne. Teď nás teprve čeká zábava,“
zarazila mě Renáta.

Oči všech se na mě upřely. Bohužel i ty jeho. Zalapal po dechu a ústa se
mu pootevřela. Upřeně na mě zíral. Pak se usmál a zvedl ruku na pozdrav.

Hm, milé, ale co já teď s tím?

Ten jeho pohled... Před dvěma roky bych za něj dala cokoliv na světě.
Ale za ty měsíce odloučení jsem stačila zapomenout. Že ho ještě někdy
uvidím, toho jsem se skutečně nenadála.

Vrátila jsem se na své místo pevně rozhodnutá, že se jeho směrem ne-
budu dívat. Poslechnu si, co nám Renáta řekne, dám si s ostatními večeri
a půjdu spát. Huř už to dnes dopadnout nemohlo.

4

„Ráda bych vás zde ještě jednou přivítala. Tato chata vám bude domovem
po dobu dvanácti dnů. Moc bych si přála, abychom se všichni seznámili
a užili si společně vánoční čas,“ na chvíli se odmlčela a vzala si k ruce pro-
pagační brožury. „Každý den od sedmi do desíti hodin se podávají snídaně
v jídelně po mé pravici,“ ukázala tím směrem. „Obědy a večere se servírují
podle potřeby. Většinou formou švédských stolů. Máme pro vás připravený
nabitý program, o zábavu bude postaráno,“ úsměv měla od ucha k uchu.
Působila přátelsky. „Dnes vám dám čas na zabydlení. Zítra jsem si pro vás
přichystala zdobení tohoto krásného stromečku.“ Oči všech se na něj upřely.
„Abych nezapomněla, sešlo se vás zde dvacet,“ přelétla nás pohledem.

Uf. Hned mi došlo, že nemám šanci se se všemi seznámit. Bylo tu pár mužů v mém věku. Tedy včetně Kamila. Zatraceně. Na to bohužel nešlo zapomenout.

„Smyslem celé dovolené je poskytnout vám pohádkové Vánoce se vším všudy. Bez jakýchkoliv starostí a stresu z pocitu osamění. Nenapadlo by vás, kolik lidí musí trávit tyto překrásné svátky o samotě,“ v očích se jí zaleskly slzy. „Nyní bych vás ráda pozvala do naší jídelny na občerstvení. Kdyby cokoliv, jsem tu pro vás.“

Všichni jí hromadně zatleskali a hrnuli se na večeři.

Já se zvedla a šla do jídelny, kde se nacházely švédské stoly. Chopila jsem se talíře a měla v plánu si ho naložit plný, když vtom mě někdo chytil za paži.

„Kamile?“ vyjekla jsem a upustila talíř.

„To je mi ale přivítání. Co ty tady děláš? Mimochodem moc ti to sluší. Kaštanová ti sedí víc než blond. Jak dlouho že jsme se neviděli?“

Nevypadal, že by byl naštvaný, zato já ano. Chtěl se vybavovat, a navíc způsobil hotovou spoušť.

„Pust mě!“ vytrhla jsem ruku ze sevření. „Podívej se, co jsme kvůli tobě udělali,“ rozhodila jsem rukama. „Nekoukej tak na mě a doběhni personál poprosit o smetáček s lopatkou.“

Neochotně si odfrkl, ale poslechl mě. Za chvíli byl zpět a podával mi ho.

„Ty vážně čekáš, že to budu uklízet já?“ pozvedla jsem obočí a založila si ruce před sebou.

„Chtěla jsi, ať pro to dojdu, takže jsem myslel, že to potom uklidíš. Dělbá práce.“

„Jasně, dělbá práce. Jako když jsme byli spolu, prosím tě ukaž,“ vytrhla jsem mu lopatku se smetáčkem z ruky a začala zametat střepy.

Hlavou mi prolétla vzpomínka na náš svatební den. „Střepy přece přinášejí štěstí,“ volala na nás tenkrát babička. Oba jsme se tomu srdečně smáli, ale to jsme netušili, co nás potká.

„Adri, neblbni. Vždyť je to taková náhoda, že jsme se tu sešli zrovna my dva. Prosím, nezlob se už.“

Na chvíli jsem zamyšleně zvedla hlavu. Ani náhodou jsem s ním nehodlala trávit čas. Byla tu spousta jiných zajímavých mužů a já se s nimi chtěla seznámit. Poznat někoho nového, kdo nebude mamčin mazánek.

„Mohli bychom si jeden druhého nevsímat, prosím? Nehodlám se začít kamarádit jen proto, že jsme donuceni zůstat tady spolu.“

„Jak myslíš. Chtěl jsem být jen přátelský.“

Odnesla jsem lopatku se smetáčkem, vzala si novou večeři a šla se posadit ke stolečku pro dva, hned u velkého okna s výhledem na zasněženou krajinu. Konečně trošku klidu a soukromí. Jídla jsem se však ani nedotkla, úplně mě přešla chuť.

Hodiny v jídelně ukazovaly sedm. Přemohlo mě zívnutí, protáhla jsem se a odnesla talíř na odkládací stůl. Naposledy jsem se rozhlédla po lidech, se kterými jsem měla dvanáct dní sdílet jeden dům. Vypadali všichni docela mile. Vydala jsem se nahoru do svého pokoje.

Otočila jsem kohoutkem, abych si napustila vanu. Z dávkovačů sprchových gelů se zajímavými vůněmi perníčků, vanilkových rohlíčků a svařáku jsem si vybrala ten s vůní perníčkovou, která se mi nejvíce hodila k dřevěné roubence. Párkrát jsem zmáčkla pumpičku a zapnula trysky. Za chvíli už mi tělo masíroval proud vody a já vrněla blahem. Nic lepšího jsem si nemohla přát.

Myšlenky mi tékaly sem a tam, ale nakonec se stejně vrátily ke Kamilovi. Co tu dělá? Proč se ke mně hlásil? Zapomněl už, čím vším jsme si jako manželé prošli? Uplynuly dva roky. Dva podělané roky, ale já to celé viděla jako včera.

Jeho rodina a to, co se nám stalo... Po tvářích mi začaly stékat slzy a ztrácely se v perníčkové pění.

Prošla jsem si kolečkem psychologů, než jsem to v sobě jakžtakž zpracovala, ale ani to mi nemohlo připravit se na setkání s ním. Jaká byla šance, že se právě teď a tady sejdou dva lidé, kteří se znají? Vždyť si tento pobyt zakoupilo dvacet lidí!

Chtěla jsem zůstat statečná, nějaký Kamil mi přece mohl být ukradený. Ale nebyl.

Přesto jsem se vyspala do růžova. Po snídani nás čekala seznamovací párty, jak tomu slavnostně říkala. „Mé jméno už všichni znáte. Jsem takzvaná manažerka pohody. Ne, nejde o vtip. Na různých školeních, teambuildincích nebo párty, které se tu konají, zajišťuju pohodu. Aby vše plynulo hladce a nikdo se necítil odstrčený. Mimoto mám doma dvě malé děti a muže. Mou největší vášní je plavání a rybaření.“

Její úsměv byl nakažlivý. Jakmile vešla do místnosti, zářilo kolem ní slunce.

Seděli jsme kolem dlouhého obdélníkového stolu a všichni na sebe zvědavě koukali. Já se posadila co nejdál od Kamila.

„Teď bych vás poprosila, abyste se všichni představili. Také bych uvítala, kdybyste si navzájem tykali. Pojedeme podle hodinových ručiček. Začneme tady u pána po mé levici,“ předala slovo komu jinému než Kamilovi.

„Já se jmenuji Kamil. Ehm, jsem podnikatel. Moje firma se zabývá prodejem tepelných čerpadel a solárních panelů. Taky jsem odjakživa nadšený řezbář. Dále ve svém volnu rád chodím na procházky se svým psem Frenkým...“ pokračoval dál, ale já už ho neposlouchala.

Kamil si založil vlastní firmu? Přestal jít ve stopách svojí rodiny? Taky si po našem rozvodu pořídil psa? Vždyt nedokázal udržet při životě ani kytku! A jakou rasu si asi pořídil? Neříká se náhodou, jaký pán, takový pes? Určitě buldoka. Ne, to bych na něj byla moc zlá. Než jsem se sama se sebou stačila dohádát, přišla řada na mě.

Sympatická blondýnka s mikádem do mě jemně strčila loktem.

„Pardon,“ zamyslela jsem se. „Já jsem Adriana. Dělán recepční v hotelu, mluvím plynne třemi jazyky. Ve svém volnu ráda chodím s kamarádkou ven. Mým největším koníčkem je čtení. Polovinu mého bytu tvoří knihovny. Jinak nevím, co víc bych dodala.“

Postupně jsme se vystřídali všichni. Dozvěděla jsem se, odkud kdo přijel. Každý mi připadal něčím zajímavý. Někdo rád sportoval, jiný doučoval po práci děti nebo docházel pomáhat do domova důchodců. Případala jsem si oproti nim úplně obyčejná. Věčně uzavřená ve svém vlastním světě.

Překvapilo mě, kolik lidí nemá rádo Vánoce, a doufala jsem, že se to změní.

Po seznámení jsme si vypili punč, který krásně voněl po hřebíčku, a mohli jsme se přidat ke zdobení stromku.

Všude byly krabice s velkými ozdobami a u jedličky se pro odvážlivce nacházely štafličky. Tím jsem já rozhodně nebyla.

Vzala jsem si do rukou velkou ozdobu, na které bylo namalované písmeno A. Za mnou se v tu ránu objevila Renáta.

„Adri, každý máte ozdobičku se svou iniciálou. Chtěli jsme, abyste se tu v tento sváteční čas cítili jako doma. Když se koukneš pozorně, uvidíš uvnitř padat sníh. Něco si přež a pověš ji na to nejhezčí místo na stromečku. Určitě se ti to přání splní,“ mrkla na mě.

Mluvila tak mile, až mě opravdu přesvědčila o tom, že se něco takového může stát. Zadívala jsem se zblízka na krásnou ozdobu a měla pocit, že v ní opravdu vidím poletovat sníh. Zavřela jsem oči, následoval nádech, výdech a já pomyslela na své nejtajnější přání. Potom jsem pověsila ozdobu na větev tak vysoko, jak jsem dosáhla.

Poodstoupila jsem a přemýšlela, zda se opravdu dějí zázraky. Toho zlého už bylo dost. Dva roky jsem nesnášela advent, ale tenhle byl, i navzdory Kamilovi, zatím tím nejhezčím za posledních pět let.

Nebyla jsem totiž sama.

Další den se opět nesl ve znamení seznamování. Netušila jsem, zda už se někdo mezi hosty spároval, což jak jsem předpokládala, byl účel tohoto pobytu. Já se rozhodla zůstat single.

Renáta umístila několik stolků s židlemi naproti sobě. Na všech byl ubrus s vázičkami plnými jedlových větviček. Řekla nám, že budeme mít vždy pět minut na vzájemný rozhovor. Prakticky se jednalo o rychlé rande, které jsem znala od kolegů z práce.

Renáta v rukou držela krabičku, ve které měla vhozená jména na slosování. „Nyní vylosuji dvojice a potom se pánové budou přesouvat po směru hodinových ručiček, dokud se nevystřídáte všichni.

Protočila jsem oči a všimla si muže stojícího vedle mě. Zatím jsem ho neznala. Zřejmě jsem při vzájemném představování nedávala zrovna pozor. „To je dobrá blbost, co?“ zasmál se mi do ucha a šel k Renátě.

Vzdychla jsem a usadila se k prázdnému stolu, který byl nejbližší. Naproti mně se podle očekávání objevil Kamil. A právě tehdy Renáta zmáčkla stopku na signál běžícího času.

„Vím, že mě nerada vidíš, ale přece si kvůli tomu nezkazíme celých dvanáct dní. Já tě naopak vidím moc rád. Nejednou jsem na tebe za ty dva roky myslel. I pro mě jsou Vánoce druhým nejsmutnějším dnem v roce. Tím prvním je den, kdy sis sbalila kufry a odstěhovala se ode mě až do Prahy. Nikdy by mě nenapadlo, že nás potká to, co nás potkalo, ale když už se to stalo, doufal jsem ve vzájemnou podporu,“ odmlčel se a potom dodal: „Zkus to brát tak, že jsme tady dostali šanci na restart. Neměli bychom se konečně po té době usmířit a zkusit být přátelé? Celou tu dobu si nic jiného nepřejí.“

Naklonil se ke mně.

„Pro tebe to bylo těžší než pro mě, vím, ale i já trpěl a nikdy jsem se s tím nesmířil.“

„Proboha, co mi to tu vykládáš o vzájemné podpoře? Jediní, komu jsi dokázal dát podporu, byla tvá rodina. Jejich názor byl svatý a já nesměla do ničeho mluvit, a to i přesto, že se jednalo o naši domácnost!“ podívala jsem se na něj nenávistně.

Než se stačil nadechnout a odpovědět mi, Renáta zacinkala zvonečkem, abychom se prostřídali.

Chtěla jsem mu věřit, ale nemohla jsem. Celé naše manželství mě přesvědčoval, že nikdy za mnou nedokáže stát, a vlastně ani sám za sebou.

Zbytek akce jsem jen poslouchala, kdo mi chce co sdělit. Další muži, kteří se vystřídali u mého stolečku, už mě nezajímali. Díky tomuto

seznamování jsem se dozvěděla osudy účastníků, které je přiměly sem odjet. Šlo především o ošklivé rozchody, úmrtí v rodině či vážná onemocnění.

Potom následoval oběd a procházka kolem chaty. Místy měli rolbou projeté cestičky a my se tak dostali na několik překrásných vyhlídek. Všude byly hromady sněhu. Na sjezdovkách se hemžily davy lyžařů. Vůbec jsem jim nezáviděla, mně osobně byla šílená zima, a i přesto, že jsem si procházku s ostatními užívala, přetrvávala ve mně touha po teple krbu v chatě, nebo ještě lépe, po horké vířivé vaně v mém pokoji.

Po návratu už na nás čekal barman s nabídkou nejrůznějších koktejlů.

Objednala jsem si mojito a posadila se na volné místečko před krbem. Sebrala jsem z opěrky sedačky vlněnou deku a zachumlala se do ní. Prakticky ihned jsem zapředla hovor s *příkladačem*, jak jsem si ho pojmenovala.

Zdál se mi celkem fajn. Vyprávěl o horách, o tom, jak je život tady úplně jiný než ve městě. Bylo to zajímavé a poučné, dokud nám do řeči neskočil Kamil.

„Můžu si ji na chvíli vypůjčit?“ oznámil mírným tónem a naznačil mi, ať jdu za ním. Poslechla jsem, i když se mi příliš nechtělo.

„Proč to děláš?“ zeptal se mě dotčeně. Zároveň si *příkladače* měřil pohledem, jako by snad provedl něco trestného.

„Jak to myslíš? Snažím se seznámit. To je snad účel tohoto pobytu, ne?“ oplatila jsem mu otázkou, protože mi přišlo absurdní, aby mi určoval, co smím a nesmím dělat. Ty doby už byly dávno pryč.

„Myslel jsem si, že ti dávám jasně najevo, o co mi jde. Setkání tady beru jako znamení. Doufal jsem, že to uvidíš stejně. Jenže ty se staráš pořád o někoho jiného.“

„Tak teda na rovinu,“ zapíchla jsem mu prst do hrudníku a přiblížila svůj obličej, co nejbližší to šlo, aby mi rozuměl jednou provždy. „Já se nenechám od nikoho komandovat. Co budu nebo nebudu dělat, je čistě moje věc. Přijela jsem si sem především odpočinout, takže mě, prosím, nech být. Nepotřebuju se s tebou každou chvílí dohadovat, naši minulost už mám uzavřenou. A teď mi laskavě uхни, půjdu si sednout. Když už jsem tady, chci se bavit.“

Nechtěla jsem sem jet. Tuhle dovolenou jsem dostala jako vánoční dárek od Soni. S tím jsem se srovnala. Ale na to, že tu bude Kamil, mě nemohlo připravit nic. Uvnitř jsem měla neskutečně rozporuplné pocity.

„Ty si snad myslíš, že jsi jediná, kdo tady o všem rozhoduje! No ovšem. Jako když jsme byli spolu. Jakmile nebylo po tvém, vyváděla jsi tak, že se sousedi museli divit, co se u nás děje!“ Ruce si překřížil na hrudi, vypadal

odhodlaně, bojovně a vzduch v místnosti zhoustl. Ostatní už se po nás začali otáčet, jenže nám to bylo oběma úplně jedno.

Vlna hněvu se ve mně vzdouvala čím dál víc. Chtěla jsem s ním vycházet, ale prostě to nešlo.

„Jasně, všechno se točilo kolem mě. Nepovídej. A co ty tvoje pozdní příchody z dílny? Na všechno jsem byla neustále sama. Každému jsi nabízel víc práce, než jsi byl schopný zvládnout! Rodina ti svěřila jednu z poboček a ty jsi musel dělat vše podle nich,“ dotkla jsem se jeho slabého místa. Rodiny. Čekala jsem na další úder, teď už připravená a rozohněná na maximum.

„Děláš si srandu? Já nás chtěl zabezpečit, snesl bych ti modré z nebe! To by nešlo, kdybych nedřel jako kuň, uvědomuješ si to vůbec? Vytahuješ úplně nesmysly!“ vyštěkl na mě a byl rudý vzteky.

Jenže já ještě neskončila. Kdybych zapojila rozum, došlo by mi, že je naše hádka totálně malicherná a že tu nejsme sami, ale to jsem v plánu neměla.

„Prachy, prachy, prachy. To je to jediné, co ty a ta tvá rodina vidíte! Je vám úplně šumák, že o tom život není. Hlavně abychom se topili v penězích. Vůbec ses nezměnil! Nechápu, proč jsem s tebou vůbec byla!“

Otočila jsem se a utíkala po schodech nahoru, abych se schovala na bezpečné místo, kde na mě nikdo nebude rvát a soudit mě. V zádech jsem však cítila kroky. *Sakra*. To už nás slyšeli úplně všichni.

„Nech mě už být, musím si jít zavolat!“

„Zavolat bez telefonu?“ houkl za mými zády.

„Tak z okna!“ vyštěkla jsem a vpadla do dveří, kterými jsem vzápětí praštila a opřela se o ně zády. Srdce mi bušilo jako splašené, sotva jsem popadala dech.

Dopotácela jsem se k minibaru, abych se napila chladné vody.

Přesně to jsem potřebovala. Kamil se choval jako neskutečný vůl, každým svým slovem mě v tom utvrzoval. Jeho proslov byl při rychlém seznamování jen póza.

Další ráno se mi nechtělo z postele. Protáhla jsem se, až mi nohy vyjely zpod přikrývky. Ráda bych si ještě na pár minut zdřímla, ale zbývala mi poslední půlhodina na snídani. Musela jsem sebou hnout. *To je tak, když do noci přemýšlím, místo abych špala.* Na druhou stranu se mi povedlo ze včerejší hádky částečně vychladnout.

V jídelně jsem se vrhla ke kávovaru, který byl v obležení dalších kávových spolubydlících. Nalila jsem si hrneček až po okraj, na talířek jsem si nandala tři makové loupáky a chystala se jít si sednout na své oblíbené místo o samotě, když jsem u něj zahlédla Kamila.

Okamžitě mi ztuhl úsměv na tváři a do hlavy se mi nahrnula krev. Odhodlaně jsem se k němu řítila, až za mnou zůstávaly na zemi kapky kávy.

„Co si myslíš, že děláš?“ utrhla jsem se na něj a poklepávala rozzlobeně nohou o dřevěnou podlahu.

Zvedl oči od rozečtených novin, ležérně se opřel do polstrované opěrky židle a ledabyle se na mě usmál.

Měla jsem chuť mu v té chvíli vlepit facku. Moje uvažování možná bylo iracionální, ale já si nemohla pomoci. Kamil ve mně vzbuzoval agresivní pocity.

„Prosím? Snídám, nevidíš?“

Propalovala jsem ho pohledem, jak jen to šlo. Hrál se mnou hru? Tak to se teda přepočítal. Neměla jsem ve zvyku prohrávat.

„Kamile, nedělej se. Moc dobře víš, že tohle místo je moje. Takže se laskavě přesuň, tady sedím já.“

„Adri...“ odkašlal si a pokračoval: „Nikdo si tady nemůže zabrat místo na celou dobu pobytu. Není to v pravidlech. Tudíž je to nemožné. Dnes jsem vstal dřív než ty a sedl jsem si sem. Koukej se s tím smířit, nebo si přisedni. Já s tebou žádný problém nemám,“ vybídl mě posunkem ruky, abych se posadila naproti němu.

Chvíli mi trvalo, než jsem si rozmyslela, co chci. Tohle bylo nejlepší místo z celé jídelny. Měla jsem tady dokonalé soukromí a také nádherný výhled z velkého okna. A tak jsem se rozhodla, že mi nezbývá než si sednout k němu, hádka, nehádka.

„Vidíš, ani to nebolelo,“ rýpl si do mě.

„Některé bolístky nejsou vidět, abys věděl, a teď už buď zticha, chci se v klidu najíst.“

Kamil byl natolik ohleduplný, že svůj úšklebek schoval za rozečtené noviny. Tak jsem ho alespoň vítězoslavně štouchla nohou pod stolem.

Nemohla jsem dovolit, aby mu to prošlo. On už dál mlčel, ale jeho posměšky vydávané zpoza novin mi byly důkazem, že se jen tak nevzdá.

Na odpoledne nám Renáta vymyslela dětské hry typu stavění sněhuláka a sáňkování. I takový zarputilý vánoční neslavič jako já měl rozzářené oči, jakmile se celá naše skupina dobelhala na svah, kde se měla akce konat. K chatě patřila sjezdovka i několik přilehlých pozemků, a tak jsme měli pro zimní radovánky spoustu prostoru.

Renáta nás poprosila, abychom jezdili po dvou. Saní měli v blízkém domečku deset kusů, tak aby nikdo nemusel dlouho čekat.

Mě si do dvojice vybrala Lucie, drobná žena asi tak v mém věku. Když jsme spolu již poněkolkáté stoupaly do kopce, abychom se mohly svězt, začala mi vyprávět svůj příběh.

„Víš, já se před pár měsíci rozešla s přítelem. Byli jsme spolu deset let. První láska. Myslela jsem, že se z toho budu vzpamatovávat roky, ale potom přišla tahle dovolená a já už se tu za tak krátkou dobu znovu zamilovala,“ culila se na mě a bylo jí vidět na očích, že to myslí vážně.

„To ti moc přeju. Kdo je ten vyvolený, jestli se smím zeptat?“ Jelikož mi vše vyklopila na rovinu, nepředpokládala jsem, že s tím bude dělat tajnosti.

„Martin. Ten mladej.“ Tváře jí okamžitě zčervenaly studem.

„Martin? Já myslela, že mu je...“

„Je mu dvacet pět. Jsme od sebe sice deset let, ale může tomu člověk zabránit? Prostě se to stalo.“ Zastavila se, aby se vydýchala, a já měla šanci si ji pořádně prohlédnout. Byla tak drobounká, že by ji nikdo na její věk netipoval, obzvlášť když měla v obličejí tak jemné rysy.

„Moc vám to přeju,“ zvedla jsem ruku, abych jí přejela po paži na důkaz podpory.

„Děkuju, vážím si toho. U tebe jsem si ale všimla jistého napětí mezi tebou a Kamilem. Všichni si šeptají o vaší velké hádce.“

„Před dvěma lety jsme se s Kamilem rozvedli. Teď je to prostě divný, být tady a potkat ho po tolika měsících...“

„Vy jste byli manželé? Ty bláho!“ přerušila mě.

Došly jsme až na vrchol kopce, dál, než chodili ostatní. Měly jsme tak dokonalé soukromí. Lucie dala sánky napříč, aby nám nesjely a vybědla mě, abych se posadila vedle ní.

„To je osud,“ dodala ještě a zasněně se zahleděla dolů pod kopec, kde někteří už začínali se stavbou sněhuláků.

„Víš, my se nerozvedli jen tak. Nezvládli jsme... situaci, která se nám přihodila.“

Řekla jsem právě situaci? Moje malá Esterka byla situace? Hlavou mi proběhla vzpomínka na doktora, který mi oznámil, že je naše holčička mrtvá, a záchranářky, která mě držela za ruku a v obličeji měla výraz plný soucitu. Kamil byl totálně vyděšený a zhroucený na křesle poblíž. Ten den se to zlomilo a my už nebyli schopní vedle sebe dál fungovat. Nenechali jsme si pomoci na párové terapii a náš vztah se postupně rozbil úplně. Žal nám vzal kus života.

Esterka. Nevinné miminko. Maličký uzlíček s kudrnatými vlásky. Právě teď uběhly dva roky ode dne, kdy se ta hrůza stala. A já od té doby nesnášela Vánoce. Měli jsme být rodina, slavit je všichni tři společně...

„Situaci?“ vrátila mě Lucčina slova ze vzpomínek zpět na svah. Vzápětí do mě drcla, abych jí řekla víc. Nevěděla jsem, zda jí můžu věřit. Nechtěla jsem, aby se něco dozvěděli ostatní lidé z chaty.

„Promiň, ještě o tom nemůžu mluvit.“

„Dobře, omlouvám se. Já jen, že byste byli krásný pár. Každý to říká. No nic, jdeme to naposledy sjet a půjdeme taky stavět sněhuláka?“

„Počkej, já myslela, že ty budeš chtít stavět s Martinem?“

„Ale prosím tě! Máme na sebe celý večer. Teď chci stavět s tebou, moje nová kámoško.“

Lucie vypadala tak srdečná, až jsem si v duchu říkala, jestli si to vůbec zasloužím. Její oči zářily upřímností. I přesto, jaká byla veselá a usměvavá, viděla jsem v nich bolest, kterou si prošla.

Každý z nás musel mít větší či menší bolístky, které za svůj život nastrádal. Nemohla jsem se nadále utápět jen v těch svých. Byl čas jít dál. Chtěla jsem s Kamilem i přes to vše dobře vycházet. Esterka by si to tak přála. Určitě.

7

Náš sněhulák nakonec vyhrál, a tak jsme obdržely voucher na romantickou večeři ve dvou s kýmkoliv z chaty. Měla se konat i s pobytem přes noc na místě, kam nás odvezou. Směly jsme si ji vybrat až do konce pobytu, takže se klidně mohlo jednat o předposlední noc. Ta poslední totiž byla štedrovečerní. Výher bylo v plánu víc, takže jsem okamžitě nadávala, že zrovna já narazím na tuhle.

Snažila jsem se na to nemyslet a soustředit se na další den, kdy nám Renáta vymyslela noční lyžování.

Už od rána panovala v chatě zvláštní nálada. Rozhlédla jsem se kolem sebe a všimla si, že jsou již někteří účastníci spárování. Nedalo se vytušit, zda se jedná o přátelské, či milenecké vztahy, každopádně pobyt od téhle chvíle působil mnohem veseleji.

Dokonce i já se nakazila a začala jsem být na Kamila milejší. Jakmile jsem ho potkala, slušně jsem ho pozdravila a prohodila s ním pár zdvořilostních frází. Ani on se nepokoušel o nic víc. Konečně pochopil kde je mezi námi hranice.

Jakmile jsme se večer ocitli na osvětleném svahu, posilnění svařákem, který nám kuchař připravil na zahřátí, klepala jsem se ještě víc. Lyžovala jsem naposledy před pár lety. Po rozchodu s Kamilem jsem ztratila odvalu navštěvovat veřejná, přelidněná sportoviště. Tady nás ovšem bylo jen dvacet plus Renáta a pomocný personál, takže jsem se mezi nimi nemusela cítit špatně.

Na vypůjčených lyžích jsem vyjela na kotvě sama až nahoru, postavila se stranou a čekala, až ostatní začnou sjíždět. Dřív jsme na lyže jezdili do Rakouska. Tyto kopce se s tamními horami vůbec nedaly srovnávat, přesto se mi nohy klepaly strachy. Věděla jsem ale, že to musím překonat, přece nebudu za blbku, která nedokáže sjet takový malý kopeček.

S nádechem a výdechem jsem se začala rozjíždět. *Nohy sem a pak tam*, opakovala jsem si v hlavě a sjížděla pomalu dolů. Děkala jsem dlouhé obloučky, hlavně aby se mi to zprudka nerozjelo, když vtom na mě někdo ze zadu zařval: „Pojeď!“

V tu chvíli ve mně hrklo. Ztratila jsem kontrolu a vjela přímo do blízkého lesa, kde jsem sebou švihla, abych náhodou nenarazila do stromu.

Oči jsem nechala zavřené. Myšlenky mi vířily jako splašené. Byla jsem živá, nebo už jsem se nacházela v jakési parodii na nebe? Všude se rozléhalo nadšené hvízdání, doléhající sem ze sjezdovky.

Po chvíli jsem uslyšela mohutné kroky a volání: „Adri! Neblbni. Kde jsi?“ Otočila jsem hlavu na stranu a uviděla Kamila, jak se ke mně prodlírá. „No sláva, tady jsi. Netušil jsem, že tě tak polekám.“ Natáhl ke mně ruku, aby mě zvedl na nohy.

„Nikdo se tě o pomoc neprosil! Jak jsi mi to mohl udělat? Mohla jsem být mrtvá! Chápeš to? Kvůli tobě!“ vyštěkla jsem na něj. Zase jsem mu nadávala, a to jsem se zařekla, že už budeme v pohodě. Tohle se opět nepovedlo.

„Promiň, já...“

„Svedla nás sem náhoda jak poleno. Nic víc, nic míň. Prokrista, tak mi aspoň pomoz, místo toho trapného žvanění.“

Na nohy mi sice pomohl, ale smál se, až se ohýbal v pase.

„Co je tu, sakra, k smíchu? Děláš si ze mě srandu? Proč?“

„Jsi strašně krásná, když se rozčiluješ. Víš, asi bych ti to neměl říkat, ale dřív jsem tě dráždil schválně, protože mě bavil pohled na tvůj naštvaný výraz.“

Viděla jsem rudě, a tak jsem se shýbla, abych upatlala tvrdou kouli ze sněhu a mrštila mu ji do...

„Jauvajs!“ zařval, protože mu koule přistála přímo v oku.

„To máš za to, ty výsměšku jeden!“ Sundala jsem lyže, abych se odsud mohla dostat a kráčela přímo za hlasy, které jsem slyšela od sjezdovky.

Na kraji už čekala Renáta, která se o nás strachovala.

„Jste oba s Kamilem v pořádku? Vy dva mi začínáte dělat starosti.“

„Ano, jsme v pořádku. Rádi se škádlíme. Dejte mu pět minut a je tu zpět,“ vykouzli na tváři zářivý úsměv a nasadila si lyže, abych mohla sjet zbytek kopce. Kamil mě sice pekelně naštvál, ale na druhou stranu jsem to nechtěla řešit s ostatními.

Dalšího dne měl Kamil přes oko monokl. Všem navykládal, že ho praštila větev, když mě šel hledat. Ovšem vzhledem k posměškům, kterými ho ostatní častovali, mi bylo jasné, že si myslí, že dostal ránu pěstí.

Lhala bych, kdybych řekla, že jsem nepřemýšlela o tom, s kým se vydám na společnou večeři o samotě. Měla jsem celkem jasno, jenže by to bylo divné. Nakonec jsem se rozhodla, že poukázku nechám propadnout nebo ji věnuji někomu jinému. Vždyť o nic nešlo.

Tento večer byla volná zábava, do Štědrého dne zbývalo už jen pár dní. Chatou vonělo cukroví, které jsme si mohli sami nazdobit. Opět jsme to pojali jako soutěž, kdo bude mít nejhezčí zdobení.

Já se vrhla na perníčky, které jsem milovala už od malička. Zůstalo na mě místo vedle Lucky, a tak jsme se mohly předhánět, která je bude mít hezčí. Ty její vyhrály. Těšilo mě, že ty mé byly na druhém místě.

Kamil stál opodál, popíjel svařák a smál se. Když jsem se dívala na jeho monokl, začalo mi být líto, že jsem ho tou koulí trefila tak silně.

Sotva se naše pohledy střetly, usmála jsem se a mávla na pozdrav. On mi ho oplatil, ale vydal se dál konverzovat s někým jiným.

Jeho nezájem ve mně vzbuzoval zvědavost. Možná jsem ho už taky zlomila a naděje, že my dva spolu budeme vycházet, byla ta tam? Trochu mě to děsilo. Bylo těžké rozpoznat, kdy už jsou naše vzájemné naschvály za hranicí.

Večer, stejně jako ten předchozí jsem trávila s knížkou u krbu. V dobře zásobené knihovničce jsem si vybrala svůj nejoblíbenější román *Třetí zahrada*. Hltala jsem stránku po stránce, jako bych ji snad četla poprvé. Lidé si v hloučcích tiše šeptali, nebo hráli deskové hry. Na stolku před sebou jsem měla lahodný skořicový čaj, jehož vůně ke mně pronikala.

Příjemnější večer jsem už pěkně dlouho nezažila. Měla jsem v plánu naložit se do vany a vychutnat si bublinkovou masáž. Za pár dní budu zpět doma a o luxusu v podobě každodenní vířivé lázně si budu moct nechat jen zdát.

Po chvíli mě ze čtení vyrušilo zatukání na rameno. Ohlédla jsem se a spatřila Kamila. Vybídla jsem ho, ať se posadí ke mně, což ochotně udělal.

„Vím, že jsme nezačali nejlíp. Ruku na usmíření?“

S úžasem jsem přijala podávanou dlaň a lehce mu ji stiskla.

„Nebudu tě rušit dlouho. Už jsem to pochopil, přátelé se z nás nestanou. Ale zbytek pobytu zvládneme, ano?“

Podívala jsem se mu do očí. Ve světle ohně zářily a já měla pocit, že mu vidím až do duše. Proč jsme se vlastně nedokázali po Esterčině smrti zvednout a jít dál? Proč jsme ustrnuli na jednom místě? Především proto, že mi jeho rodina začala vyčítat smrt našeho dítěte. Esterce byly sotva dva měsíce, když zemřela na SIDS, takzvaný syndrom náhlého úmrtí. Nešťastnou shodou okolností byla tu noc u mě v posteli. Zavolali jsme sanitku, ale bylo už pozdě. Kamil to volal rodičům, kteří mi okamžitě nadávali, že jsem ji určitě zalehla. To však nebylo to nejhorší, on se mě před nimi vůbec nezastal a tím pádem na mě tu vinu svalil taky.

Kamil byl tak blízko. Ucítla jsem jeho příjemný parfém. Vlasy měl sčesané dozadu a na rtech mu pohrával lehký úsměv. Neznala jsem odpovědi na všechny své otázky, ale tato chvíle byla tak magická.

Představovala jsem si, jak se k němu nakláním a líbám ho na jeho velké měkké rty, tak jako tenkrát, když jsme ještě byli rodina.

„Promiň, musím jít,“ vykotala jsem omluvu a donutila se nekoukat dál na jeho rty. Sebrala jsem knížku a utíkala do svého pokoje. Dveře se za mnou zabouchly a já mohla vydechnout. Uf, co mě to popadlo? Nedokázala jsem v jeho bezprostřední blízkosti uvažovat racionálně.

Pokojem zaznělo hlasité klepání a já na ně vytřeštila oči. „Vím, že tam jsi. Funíš.“ Rychle jsem se od nich vzdálila. „Pořád slyším tvůj dech. Pusť mě dovnitř,“ jeho hlas byl neoblomný. Bála jsem se, že vyrušíme někoho, kdo už by mohl ve vedlejších pokojích spát.

„Kamile, to není dobrý nápad. Běž radši do postele,“ pokusila jsem se ho odradit, ale marně.

„Chci být s tebou a ty mě posíláš pryč?“

„Už spolu nebudeme. Nikdy. Chápeš?“ Přesvědčovala jsem sebe, nebo jeho? Nebylo mi to v tu chvíli jasné.

„Vím. To ale neznamená, že si pobyt nemůžeme užít.“

Navrhoval mi nezávazný sex po dobu pobytu, nebo se mi to jen zdálo?

Otevřela jsem dveře. Stál tam, nohy široko od sebe. Trvalo jen pár vteřin, než vpadl do pokoje a prudce zabouchl. Přibližoval se ke mně a já couvala tak rychle, až jsem narazila do skříně, která stála u protější stěny. Mezi námi zbylo jen pár centimetrů. Z jeho dechu jsem cítila mentolovou vůni žvýkaček. Přiblížil se jen natolik, aby naše rty byly milimetr od sebe, ale nedotkly se.

Známým pohybem mi zastrčil za ucho uvolněný pramen vlasů. Na chvíli jsem zadržela dech. Tohle gesto patřilo k těm krásným vzpomínkám, uloženým hluboko v srdci, kterým jsem dovoľovala na chvíli opustit bezpečné místo úkrytu, když mi bylo nejhůř. Jen na chvíli.

Ale teď se to dělo doopravdy. Tady a teď.

„Vím, že jsi mě chtěla políbit,“ zašeptal.

„Ale ne, to tak není,“ koktala jsem.

„Jsem si tím jistý, protože jsem to taky cítil.“

Víc už jsem nestačila říct, protože se ke mně sklonil a políbil mě. Z jeho rtů jsem ucítila vůni máty. V břiše jsem zaznamenala šimrání.

Najednou se odtáhl a mě v tu chvíli zamrzelo, že v polibku nepokračujeme.

„Tak co s tebou provedu? Ten monokl pěkně bolí.“

Po těle mi naskočila husí kůže. Dech měl horký a slova mrazivá. Vzrušivě mrazivá.

Jeho ruka mi zajela na záda a přivinula si mě k sobě blíž. Naklonil se k mému uchu a zašeptal: „Mám návrh. Vysvlečeme se, vlezeme spolu do té obří vany a užijeme si bublinkovou koupel. Ani se tě nedotknu, když sama nebudeš chtít. Ale proč bychom si neudělali hezký večer? Jsme tu jen na pár dní, potom už se nikdy nevidíme. Tyhle žabomyší války mě nebaví. Navíc, jakto, že ty máš takovouhle velkou úžasnou vanu s tryskama a já jen sprcháč?“ kývnul k otevřeným dveřím do koupelny.

Odtáhl se a čekal, co já na to.

Popadla jsem dech a přikývla. „Pod jednou podmínkou. Já vlezu do vany první a ty se zatím otočíš. A ta vana? Asi jsem byla hodnější než ty.“

Ušklíbl se, ale souhlasil.

Dala jsem napouštět vanu, nalila do ní pěnu a začala se svlékat. Čekala jsem, že bude vše po očku sledovat, ale ani se nepohnul.

Vana už byla z poloviny plná. Vypnula jsem proud vody a zaplula do horké lázně. Vyklouzlo ze mě sladké: „Hmm,“ což byl očividně povel pro Kamila, aby se otočil.

„Konečně. Načnu víno?“ ukázal směrem k minibaru a já přikývla.

Dva staří dobří kamarádi spolu chlastají ve vaně plné pěny. Normálka, ne? V duchu jsem se musela smát.

Kamil nám nalil do dvou šampusových skleniček, postavil je i s lahví na široký okraj vany a začal se přede mnou svlékat. Nikdy neměl problém se studem, to jsem věděla, a tak si sundal triko, čímž mi odhalil pohled na svou krásně mužnou, chlupatou hrud' a hned pod ní vypracované břicho. Jeho ruce se sunuly dál k poklopci džínů, který rozepnul a nechal kalhoty spadnout až na zem. Sundal si ponožky a když prsty zajel za lem trenýrek, aby je stáhl taky a já sotva lapala po dechu, dodal: „Koukej zavřít oči, jinak to není fér, já zatím taky nic neviděl.“

Zakoulela jsem očima, ale poslechla ho. Měl pravdu.

Jakmile se vodní hladila zvedla a já ucítila, jak proplétá nohy s mými, otevřela jsem oči. Leželi jsme naproti sobě, úplně nazí a pokrytí pěnou. Naše oči se do sebe vpíjely a já čekala, kdy to jeden z nás nevydrží a překročí tu pomyslnou hranici.

Podal mi skleničku s vínem. „Na co si připijeme?“ zeptala jsem se, když skleničky tůkly o sebe.

„Na to, že spolu dokážeme normálně mluvit, i přestože jsme v totálně nenormální situaci.“

Měl pravdu. Byla to zvláštní situace. Ale i kouzelná. Necítila jsem se sama. A o čem že tahle dovolená byla? Veselé Vánoce pro osamělé duše. Ty naše dvě duše spolu dokázaly koexistovat v jedné vaně a zároveň se nedotýkat. Neviděli jsme se nazí. Pěnu jsme neustále obnovovali horkou vodou.

„Co kdybych pustil hudbu?“ zeptal se jako by nic a já přikývla.

Natáhl se po ipodu, který byl součástí vybavy pokoje, ležícím na stolku opodál a dal si sakra pozor, aby mu pěna z klína nesjela ani o kousek.

Zalapala jsem po dechu a když vklouzl zpět do vany, ani jsem se na něj nemohla podívat. Tváře mi hořely vzrušením.

Po chvíli se z repráků v rozích místnosti, kam se s ipodem připojil, rozezněla *Adele*, kterou jsme oba měli rádi.

Zavřela jsem oči, popojela ve vaně tak, abych měla vodu až po krk a pokrčila nohy víc, abych ho nijak neomezovala v pohybu.

Ucítila jsem jeho prsty. Nejprve jsem si myslela, že se mi to jen zdá, ale doteky začaly být intenzivnější.

Kamil mi začal masírovat lýtka? Prudce jsem otevřela oči a zahleděla se do těch jeho.

„Napadlo mě, že by ti masáž bodla,“ šibalsky se usmál a zamrkal. Vlasy mu přitom spadly do obličeje.

„No, dobře. Děkuju. Chceš ji oplatit?“ *Sakra!* Musela jsem vždy vše zvorat?

Nervozita by se ve mně dala krájet.

„Ne, vždyt víš, že já na to nejsem. Jen ti je promačkám. O nic nejde.“ Cukl hlavou do strany, aby odhodil pramen vlasů z očí.

Vychutnávala jsem si slastné pocity, které mi projížděly tělem. Měla jsem co dělat, abych nezačala vzdychat. Bylo to tak dlouho, co se mě někdo takhle dotýkal. I přesto, že nezajel na má nejintimnější místa, jsem si připadala jako v sedmém nebi.

Když voda začala pomalu chladnout a my už byli unavení, Kamil navrhl, že zavře oči, abych mohla vylézt.

Osušky našťestí ležely přímo u vany, a tak jsem rychle vklouzla do jedné z nich a pevně ji omotala kolem těla.

„Můžeš,“ drcla jsem do něj rukou, aby se směl také zabalit. Tentokrát jsem se otočila já.

Jakmile mi dal povel, že se můžu podívat, byl nejen usušený, ale i oblečený.

„Díky za koupel,“ zazubil se na mě a chystal se odejít.

„Už jdeš?“ podivila jsem se a smutek v mém hlasu byl víc než patrný.

„Musíme jít spát. Zítra přece jedeme na výlet. Sladké sny,“ mávl na mě a zabouchl za sebou dveře.

Dopadla jsem na postel a rozbřečela se. Kamil byl u mě v pokoji. Nahý. Nejen, že jsem z něj neviděla nic víc než jeho hrudník, ale ani jsme spolu nic neměli.

Tykáčo pitomá! Vždyt to jsi přece chtěla! Říkal mi můj vnitřní hlas a mně nezbyvalo než mu dát za pravdu.

Po snídani jsme si měli zabalit nejnnutnější věci vhodné na výšlap. Naštěstí jsem s sebou měla batůžek, do kterého jsem hodila litr balené vody, jablko a sušenku.

„Šup, šup. Všichni do autobusu, čeká nás vyhlídka Čertovy kameny. Pospěšte!“ svolávala nás Renáta, která už nervózně koukala na hodinky. Její časové plánování bylo neuvěřitelné.

V autobuse jsem se posadila dozadu, abych byla sama. Kamil nastupoval až po mně a ani ho nenapadlo si přisednout. Potvrzoval tím moji teorii, že už od něj doopravdy budu mít klid. Tedy, až na společné noční koupele? Musela jsem se usmát. Možná sám nevěděl, co chce, nebo co si ke mně může dovolit? Těžko říct.

Cesta utíkala rychle. Začetla jsem se v elektronické čtečce do napínavé knihy *Mrazivá náruč*, když vtom ke mně přišla Renáta.

„Promiň, že tě ruším od čtení, zajímalo by mě, zda se ti zatím dovolená líbí?“

„No, jo. Jasně. Proč se ptáš?“

„Protože jste pro mě všichni důležití, víš?“ mrkla a potutelně se zasmála.

„Pobyt jsem dostala jako dárek od kamarádky Soni. Ještě teď jsem na ni naštvaná, protože jsem jet vůbec nechtěla,“ přiznala jsem otevřeně.

„Takže lituješ?“ zeptala se nenuceně a vypadala, že ji to doopravdy zajímá.

„Nelituju. Sama bych nikdy nesebrala odvahu odjet. Přišlo mi to jako blbost.“

„Jasně. Rozumím. Ale luxusní blbost takhle před Vánoci, ne?“ usmívala se upřímně dál, byla tak milá.

„Ano, hlavně vířivka,“ zazubila jsem se. „Tu jsem si opravdu zamilovala od prvního dne.“

„Ale Kamila ne, co? Pardon, že se ptám,“ omluvně si zakryla pusu dlaní.

„No, je to zvláštní, ale my se známe už spoustu let. Dokonce jsme byli manželé...“

„Opravdu? To jsem netušila! Jak to zvládáte?“

„Už jsem se s tím smířila. Asi nastal čas na druhou šanci,“ snažila jsem se přesvědčit samu sebe.

„Nebudu dál vyzvídat. Doufám, že svou šanci opravdu dostanete. No nic. Budu muset obejít ještě ostatní. Nechceš horkou čokoládu? A taky... prozradím ti tajemství. Večer si budeme navzájem vyrábět vánoční dárky.

Jeden si vylosujeme a jeden můžeme vyrobit konkrétně. Na Štědrý večer si je rozbalíte,“ spiklenecky na mě mrkla a začala se zvedat.

„Reni?“

Ohlédla se po mně.

„Tu čokoládu si dám ráda.“

Usmála se a šla mi ji připravit.

« »

Vyhlídká Čertovy kameny byla dokonalá. Vedla k ní úzká cestička, jak jinak, než z namrzlých kamenů a nahoře se nám naskytl parádní výhled na okolní krajinu. Každý se pokochal a pustil dalšího.

Míjela jsem se s Kamilem a on se mě přitom letmo dotkl. Někdo by řekl, že to přes rukavice nemohlo být cítit, ale já jsem ten dotek vnímala a vyvolal ve mně chvění.

Dole pod vyhlídkou nám Renáta udělala společnou fotku. Podezírala jsem ji, že si ji všichni dvacátého čtvrtého večer rozbalíme pod stromečkem.

Z vyhlídky jsme zašli ještě na procházku. Sice menší okruh, ale ve sněhu se stejně nedalo brodit moc dlouho. Vzduchem prolétlo i pár sněhových koulí a já se upřímně a od srdce zasmála, když Kamil sejmul Renátu, která se pozadu svalila do závěje.

Upřímná dětská radost. To jsem kdysi na Vánocích milovala. A teď jsem ji spatřila v očích všech. Každý si užíval okamžik právě teď a tady, všichni vypadali tak bezstarostně.

Po návratu do chaty na nás čekaly krásně naaranžované stoly. Moji pozornost upoutal velký skořicový šnek. Odjakživa jsem pro ně měla slabost, a tak jsem si ho naložila na talířek, kterému přesahoval přes okraj.

Sedla jsem si naproti Kamilovi, který opět okupoval můj zamilovaný stoleček u okna.

„Není na tebe moc malej? Měla sis vzít rovnou dva, ne?“ usmíval se na mě, když viděl, jak se pokouším do šneka nemotorně zakousnout.

Rozžvýkala jsem sousto a musela ho usměrnit: „Hele, starej se o sebe, jo?“

„V pohodě. Kdybys potřebovala, klidně ti doběhnu pro dalšího.“ Teď už se popadal za břicho smíchy.

Jeho humor mi občas nepřipadal vůbec vtipný. Protočila jsem oči, jak jen to šlo a zadívala se jiným směrem. U stolku opodál seděla Lucka a laškovně krmila Martina. Byli tak sladcí. Nikdy bych nevěřila, že to někomu odsud může vyjít. Sice jsem netušila, jak spolu budou dál fungovat,

vzhledem k tomu, že každý bydlel na jiném konci republiky, ale to teď nemuseli řešit.

V horské chatě jako by se zastavil čas. Když se lidé nespárovali, tak aspoň tvořili kamarádké dvojice či hloučky. Nikdo se nehádal, nekřičel. Měli jsem štěstí, že se tu sešlo tolik pohodových lidí.

Z myšlenek mě vytrhl talíř, který přede mě Kamil položil. Byli na něm vyskládaní tři obří šneci.

Změřila jsem si ho nevěřícím pohledem. Chtěl dnes zemřít? Začala jsem na něj hlasitě syčet. „Proč mě musíš pořád provokovat? Co jsem ti, sakra, udělala? Smířila jsem se s tím, že tady spolu budeme muset dvanáct dní přežít. Zvykla jsem si, že mi vždy zasedneš moje místo. Toleruju tě i přes to všechno, co...“ nestihla jsem domluvit, jelikož Kamil na můj proslov okamžitě zareagoval.

Sebral ze stolu skleničku vody, kterou měl nalitou, a celou ji na mě vychrstnul.

Než jsem se stačila rozkoukat, po tvářích mi stékala voda smíšená s řasenkou. Oči mě štípaly a moje vlasy vypadaly jako právě umyté.

„Už toho mám dost! Nemůžeš mě donekonečna obviňovat,“ pronesl.

Mezitím se k nám přihlítila na první pohled rozčilená Renáta. „Zajišťuju tady pohodu! Pohodu, slyšíte, vy dva? S nikým, opravdu s nikým tady nejsou problémy, ale jakmile se k sobě přiblížíte, mám pocit, že zboříte chatu! To se neumíte chovat jako dospělí? Byla bych neskutečně vděčná, kdybyste s tím přestali. Nejedna host už si stěžoval, že dal za pobyt nemalé peníze a vy se tu neustále přete.“

Otočila se a odešla, zůstal za ní jen pomyslný obláček kouře.

Všichni kolem nás si začali něco špitat. My se na sebe s Kamilem v hrůze podívali.

Hodlala nás snad Renáta vyhodit?

9

Renáta nás sice nevyhodila, ale od té doby jsem si začala víc všimnout pohledů ostatních. Nebylo vůči nim fér, že jsme si své problémy řešili přede všemi a to ne zrovna dospěle.

Tak moc mi teď chyběl telefon, abych mohla zavolat Soně a probrat to s ní. Cítila jsem se jako bez ruky. Jak se asi má? Co děti? Chybělo mi naše každodenní psaní zpráv.

Při vyrábění dárků jsem si sedla stranou. Vylosovala jsem si postarší paní z prvního dne. Jmenovala se Jiřinka a byla pobyttem tak nadšená, že jsem ihned věděla, co pro ni udělám.

Nápadů nám poskytlí hodně, ale mně se líbil nejvíc ten můj. Renáta mi vytiskla fotku horské chaty na papír, ten jsem podlepila kartonem, pokreslila jako dílky puzzle a vystříhala je do ozdobné krabičky. Dostane dárek, který si sama složí, a ještě si ho bude moci vystavit.

Přemýšlela jsem, komu ještě co dám a vymyslela dárek pro Lucku, kterou jsem měla ze všech nejraději. Poté jsem dárky úhledně zabalila, ozdobila mašličkou a rozhlédla se po okolí. Každý měl plné ruce práce, jen pár lidí mělo hotovo. Ti postávali opodál a usrkávali z hrnku horký čaj.

Bylo až neskutečné, že někdo dokázal spojit dvacet neznámých lidí na jednom místě a vytvořit kouzelnou vánoční atmosféru.

Renáta vlastně měla pravdu. Nehráli jsme s Kamilem fér. Byli jsme jediní, kteří porušovali pravidla. Neustále jsme se poštuchovali a vůbec nám nedocházelo, že kazíme vánoční pohodu i ostatním. Nebrali jsme na nikoho ohledy.

Posedávala jsem zrovna na sedačce, když mě z myšlenek vytrhl hlas přicházející od recepce. Recepční výrazně gestikulovala rukama a říkala něco Kamilovi.

Ten nevypadal vůbec nadšeně. Snažil se jí něco vysvětlit, ale ona neustále vrtěla hlavou ze strany na stranu.

Nakonec se vydal za ní ke vchodu, kde jsem ve dveřích zahlédla jeho rodiče. Okamžitě jsem se instinktivně přikrčila. Jakmile ho matka uviděla, vtrhla dovnitř jako velká voda. Za sebou měla svého muže.

Chatou se náhle rozlehl její hlasitý projev. „Co má tohle znamenat? Moc dobře víš, kolik práce je před svátky ve firmě a ty si klidně odjedeš na dovolenou? Hodně rychle jsi zapomněl, co jsme pro tebe celý život dělali. Koukej se zabalit, za chvíli odjíždíme,“ výhruzně na něj zvedla prst.

Odvázila jsem se vykouknout, abych viděla, jak se Kamil tváří. V očích měl blesky.

„Jak se opovažujete sem vtrhnout? Kdo vám řekl, kde jsem?“

„Tvoje sekretářka! Rozjel jsi vlastní firmu? To si z nás snad děláš srandu. Mysleli jsme si, že ti přeskočilo, možná že na tebe přišla krize středního věku dřív, vybouříš se a vrátíš zpět, ale tvoje asistentka nás překvapila. Kamil už prý půl roku úspěšně podniká! Takový šok! Táta měl málem infarkt,“ rozhazovala rukama a syčela na něj jako nějaká kobra, jen ho uštknout.

Než se Kamil stihнул nadechnout, aby jí odpověděl, zaměřila svou pozornost na mě.

Sakra... nestihla jsem se schovat.

„Takže takhle je to. Vrátil jsi se k tý mrše, co nám zabila vnuče? Takhle ty jsi se za vše odvděčil své rodině?“

Zůstala jsem sedět jako opářená. Neměla jsem sílu se začít bránit. Nohy jsem měla jako z olova. Nešlo mi se zvednout, mluvit, zkrátka nic. Čekala jsem, jak jim dá Kamil za pravdu, dojde se zabalit a odjede, jako vždy, když jsme měli s jeho rodiči konflikt.

„Postavil jsem se na vlastní nohy, abych už tohle dál nemusel snášet. Škoda, že jsem se dozvěděl až po rozchodu s Adrianou, že šlo naše manželství jednoduše zachránit a to tak, že bych vás nikdy nenechal do našeho života zasahovat. Adriana je hodná ženská a zaslouží si přijít do lepší rodiny, než je ta naše,“ hrdě pozvedl hlavu. V obličejí měl naprosto klidný výraz. Stočil pohled ke mně.

Měla jsem co dělat, abych neomdlela šokem. On se postavil své matce?

„Jak myslíš, ale žádné peníze už od nás nikdy neuvidíš a do firmy se vrátíš jediné přes moji mrtvolu,“ otočila se na patě, čapla muže a zabouchla za sebou dveře.

Kamil mě přelétl pohledem a šel zpět do jídelny za kamarády, kteří dovnitř jen nakukovali a jakmile k nim došel, poplácali ho po ramenou.

Otrásla mnou zima. Bezmyšlenkovitě jsem se vydala k velké termosce, sáhla po hrnečku a zarazila se... Byl to ten hrneček z plakátu, který jsem tenkrát zahlédla, modrý se sněhovou vločkou. Vzala jsem ho do ruky, přejela prsty po motivu a nalila do něj čaj, ze kterého se vydatně kouřilo. Těšila jsem se, až mě prohřeje. Měla jsem plán.

Večer jsem došla ke dveřím Kamilova pokoje. Třikrát jsem na něj ťukla a čekala, zda mě pozve dál. Nic se nedělo, a tak jsem se chtěla vydat zpátky k sobě, když vtom se dveře otevřely.

„Adri?“ překvapeně na mě zůstal zírat.

„Ahoj, já...“

„Ano?“

„Přišla jsem se tě zeptat, zda bys se mnou náhodou nechtěl jet na pobyt pro dva, který jsem vyhrála. S nikým jiným jsem se tady neskamarádila, Lucka jela s Martinem a já bych se s tebou po těch dvou letech konečně chtěla usmířit a odjet odsud v dobrém.“

„Ty jo, to jsi mě překvapila. Já nevím, není to blbý?“

„Asi je, máš pravdu, promiň mi to, nechám ho propadnout,“ zavrtěla jsem hlavou a chtěla už doopravdy odejít, ale Kamil mě stihl zastavit.

„Víš co, pojedeme. Oba si zasloužíme odpuštění.“

„Děkuju.“

Za okýnkem džípu padala čerstvá várka sněhu. Hory mě svým záračným, magickým kouzlem nepřestávaly fascinovat. Každíčkový den, který jsem tu trávila, mě něčím překvapil. Například tím, že z oblohy se každý den sypal sníh.

Stočila jsem oči ke Kamilovi a doufala, že mi pohled neoplatí, ale když se tak stalo, pocítila jsem trochu lítost, najednou mi to chybělo.

Položil mi dlaň na koleno a šeptl tak, aby nás řidič neslyšel: „Zvládneme to, můžeme být zkrátka od sebe. Nikdo na to nepřijde. A další dny už si dáme bacha, abychom Renátu neprovokovali.“

Jeho návrh byl totálně odlišný od mého plánu. I přesto jsem pokývala hlavou. Nechtěla jsem to řešit tady a teď. Dokud jsme nezůstali sami, nebyla naše konverzace v bezpečí.

Jakmile džíp zastavil pod kopcem, který byl ještě větší než ten u našeho dočasného domova, šly na mě mráčky.

„Tam se přece v životě nemůžeme dostat!“

Kamil mě štouchl a ukázal na sněžný skútr stojící opodál.

„Jasně, skútr, tady se ani jinak nedá pohybovat, že...“ pronesla jsem, teď už taky pobaveně.

Když nás jednoho po druhém vyvezli na kopec, opět se nám představil personál. Byla to postarší paní a její vnuk. Neměli jsme být rušeni po celou dobu pobytu, ale směli jsme je kdykoliv o cokoliv požádat.

Jejich byt se nacházel dole v přízemí a nám náleželo celé první a druhé patro, která jsme měli jen sami pro sebe.

Rozhodli jsme se ho jít nejprve prozkoumat. Dole byla jídelna s kuchyňkou, maličký obývací pokoj, jak jinak než bez televize, místo sedačky tam ovšem stály pohodlné ušáky a vinotéka.

Vzala jsem do ruky sněžítka, postavené na stolku vedle ušáku a jemně s ním zatřepala. Krajinou se okamžitě začal sypat sníh. Podívala jsem se přes sklo pozorněji a uviděla dvojici dětí, jak sjíždějí z kopce na sáních. Připomnělo mi to mé dětství. Pousmála jsem se té vzpomínce a vydala se za Kamilem dál. Hlavou mi běželo, kolik by taková sranda musela stát, kdyby se zde člověk chtěl ubytovat takhle těsně před svátky.

V druhém patře už byla jen místnost s postelí a obří vanou. Taky šatna a záchod. Patro nemělo postranní zeď. Dolů do jídelny a kuchyně

se dalo koukat skrz síť. Působilo to děsivě, protože jsem se bála výšek, ale zároveň v tom byla určitá dávka romantiky.

„Nemusíme spát nahoře, určitě by se daly srazit ty ušáky,“ snažil se mě Kamil utěšit.

Překvapeně jsem se na něj podívala.

„Na to, že se bojíš výšek se nedá zapomenout. Třeba jak jsi tenkrát na Plzeňské věži...“ posmutněle se usmál, ale větu už nedokončil.

„Jak jsem se držela kamenné zdi a nechtěla se kouknout dolů? Taky si to dodnes pamatuju. Však jsem byla po... až za ušima.“

Kamil se rozesmál na celé kolo a chtěl mě očividně chytit za ruku, ale v půli gesta si to rozmyslel a svěsil paži podél těla.

„Jdeme si dát něco k obědu?“ ukázal směrem dolů.

„Jasně! Mám hlad jako vlk.“

U jídla jsme zůstali zticha. Kamil se ládoval obloženým sendvičem a já se cpala studeným těstovinovým salátem. Byl tak dobrý, že jsem si ještě přidala.

Personál nás vůbec nevyrušoval, asi se báli, aby nás při něčem ne-načapali. Ha, ha, ha, to opravdu nehrozilo. My dva a mít sex? Nikdy.

Po jídle jsme se vydali na procházku kolem chaty. Dělalí jsme anďelíčky jako malí, koulovali se. Krajinou se rozléhal náš bezstarostný smích a atmosféra se tím značně uvolnila.

Jakmile jsme se vrátili, Kamil si začal prohlížet stěnu obloženou deskami. Kousek dál stál gramofon. Otevřela jsem kryt, nadzvedla raménko a čekala, jakou hudbu vybere.

Po chvíli se domem rozezněla melodie kapely *The Beatles – Here Comes The Sun*. Kamil si stoupl naproti mně. Vpíjel se do mě pohledem, až jsem musela uhnout tím svým. Ještě jsem nebyla připravená na něj dlouze hledět. Bolelo to, až srdce pukalo žalem. Tolik mi ji připomínal...

Vzal mě za ruce, jednu si položil na rameno a druhou nechal ve své. Volnou dlaní mě chytil kolem pasu a začal se mnou tancovat.

Nasála jsem jeho vůni. Nešlo slovy popsat, jak překrásně voněl. Nos jsem měla zabořený do jeho ramene a pro tuhle chvíli se ho nehodlala vzdát. Jeho vlasy mě jemně šimraly na nose. Zavřela jsem oči a nechala sebou kolébat. Vyšla jsem vstříc jeho bokům a opatrně dávala pozor, abych mu nešlápla na nohu.

Najednou mě od sebe odtáhl a než jsem se stačila vzpamatovat, otočil mě kolem dokola. Potom mě přivinul zpět.

Píseň za chvíli přešla na další a další a já vůbec netušila, jak dlouho už tančíme. V jednu chvíli jsme se tak šikovně přetočili, že jsem dohlédla na hodiny nad krbem, které ukazovaly šest večer.

Ne, že by mi to vadilo, ale o půl sedmé se měla chystat večere a já se na ni chtěla připravit. Omluvila jsem se Kamilovi a šla si zalézt do hořejší koupelny.

Navlnila jsem si vlasy. Už mi zbývalo jen vybrat, co na sebe. *Dnes nebo nikdy*, projelo mi hlavou. Oblékla jsem si jediné šaty, které jsem s sebou měla. Byly krémové, po kolena a měly decentní výstřih, který odhaloval tak akorát. Nešlo mi o svádění, chtěla jsem dát najevo, že mi záleží na tom, abychom spolu vycházeli. Teď už doopravdy.

Z příprav mě vyrušilo zatukání na dveře.

„Moc mě mrzí, že tě musím vyrušovat, no vlastně ani nevím z čeho, protože ses vypařila tak rychle, že jsem se nestihl zeptat. Ale dole už pokašlává Prokop s jídelákem a mně zase kručí v břiše a...“ nestačil mi to doříct, protože jsem otevřela dveře a musela se smát. Jeho výraz byl k nezaplacení.

Trošku mu spadla brada. Očividně nečekal, s čím se vytasím. On si sice vyměnil tričko za košili, ale jeho vlasy zůstaly nadále divoce rozčuchané.

Zvedla jsem směrem k nim svou dlaň, natočila si jednu neposednou vlnu na prst a zastrčila mu ji za ucho. „Tak můžeme.“

Nabídl mi rámě, a když jsme scházeli po schodech, nemohla jsem si nevšimnout, že je všude přítmí. Kam jsem se podívala, plápolaly svíčky.

Kamil mi odsunul židli a já se posadila k úhledně prostřenému stolu pro dva. Jakmile se usadil naproti mně, přišel k nám Prokop s jídelním lístkem. „Doufám, že si vyberete,“ položil před každého z nás jeden a poodešel dál, abychom měli čas na rozmyšlenou.

Zamyslela jsem se, co bych si měla dát. Pečeně s pepřovou omáčkou zněla fantasticky. Když jsem zvedla oči ke Kamilovi, jestli už si vybral, došlo mi, že se na mě dívá.

„Vsad se, že uhodnu, co si dáš,“ zatvářil se tajemně a já se musela smát.

„Tak to jsem zvědavá.“

„Pečení s pepřovou omáčkou. Já si ji dám taky,“ tvářil se jako mistr světa.

Mohla jsem si vybrat. Buď přistoupím na jeho hru, nebo si vyberu něco jiného.

„Dostal jsi mě. Dám si pečení. A nějaké dobré víno? Vybereš?“

„Dobře. Bude to Chardonnay ala pub,“ vyprskl smíchy. Byl stejným znalcem vína jako já.

„Musím se ti k něčemu přiznat,“ zakašlala jsem a upoutala jeho pozornost.

„Hm?“ čekal, co ze mě vypadne.

„Tenhle pobyt jsem nehodlala vůbec využít. Jediný, s kým bych jela, byla Lucie, ale ta ho vyhrála taky a jela s Martinem, takže já k sobě neměla nikoho.“

„Tak proč nakonec já?“

„Protože...“

Nestihla jsem mu to doříct, protože před nás Prokop postavil hor- kou polévku.

Jedli jsme v tichosti, bylo slyšet jen lžíce, jak narážejí o talíře lemo- vané modrým vzorem.

Jakmile Prokop odnesl poslední talířek a my už byli značně přeje- dení a přepití, poděkovali jsme a rozloučili se s ním. Hodiny hlásily osm.

Kamil se zvedl, nastavil mi ruku a čekal, až ji přijmu. Když jsem tak učinila, pomohl mi na nohy a vedl mě nahoru. Tam zapnul gramofon, na kterém měl nastavenou opět skladbu od *Beatles* a vyzval mě k tanci.

Přijala jsem, protože ten odpolední jsem si užila.

Přivinul mě k sobě a moje tělo se zachvělo. V břiše jsem ucítla ten dávno zapomenutý pocit. Motýlci? Musela jsem se nervózně usmát. Ještě před týdnem by mě ani nenapadlo, že budu teď a tady s Kamilem. Že se ve mně probudí dávno zapomenutí motýlci. Nedokázala jsem ani pomyslet, že by to byla láska.

Rukou, kterou jsem měla na jeho rameni, jsem mu zajela do kučera- vých vlasů a začala si s nimi hrát. Byly tak moc podobné těm Esterčiným. Měla jich požehnaně. Bodlo mě u srdce, tak moc, až jsem se lehce zaky- mácela a Kamil mě musel chytit pevněji.

Pak se ode mě odtáhl, aby se mi podíval do očí.

Tentokrát jsem neuhnula. Utápěla jsem se v jeho pohledu a co bylo divné... nebylo mi to vůbec nepříjemné.

„Jsi v pořádku?“ zajímal se a prsty mi přitom přešel po rtech.

Kývla jsem. Nechtěla jsem mezi nás tahat tu velkou bolest.

Vzduch mezi námi by se dal krájet. Přiložil mi svou dlaň na obličej a já na ni položila tvář. Jeho ústa se nápadně přiblížila k těm mým. Žár v mém břiše narůstal.

Naposledy jsem se na něj podívala, zavřela oči a políbila jeho hebké rty. Pomalu, lehce, dychtivě.

Pootevřel ústa, abych do nich mohla vklouznout jazykem. Našli jsme společný rytmus a začali se líbat tak vášnivě, až mi unikl hlasitý vzdech.

Naštěstí to nijak nekomentoval. Poznal, že se mi podlamují kolena a navrhl: „Nezkusíme si zase zalézt do vany? Teplá voda člověka uvolní.“

Přikývla jsem.

Jakmile se vana plnila, začala jsem ho svlékat. Hezky knoflíček po knoflíčku. Nevěřicně na mě zíral.

„Dnes se nebudeme stydět?“ upřel na mě vážný pohled.

„Co se dnes bude dít, zůstane tady,“ vydechla jsem a přetáhla si ramínka šatů k pasu. Vzápětí ze mě šaty spadly a já mu tak odhalila pohled na mé krajkové prádlo, které jsem hned po příjezdu do chaty objevila v kufru jako dárek od Soni. Potvora jedna proradná, jako by tušila, že ho budu potřebovat.

Kamil zalapal po dechu a chytl se okraje vany. „Nehraješ vůbec fér, víš to?“

Přistoupila jsem k němu tak blízko, abych se dotkla rty jeho ucha a zašeptala: „Ty toho naděláš. Jako bys někdy byl na fér hry.“ Na bříše jsem ucítila, že na to jeho rozkrok zareagoval.

Vymluvila jsem se a zaběhla do šatny. Podívala jsem se do zrcadla. *Chceš to? Nepůjde to vrátit!* křičelo na mě v zrcadle moje svědomí. Neznala jsem odpověď, bála jsem se chyby, ale za sex s Kamilem bych popravdě vraždila.

Když jsem se trošku uklidnila, otevřela jsem dveře. Nevím, jak dlouho jsem v místnůstce zůstala, ale Kamil už byl ponořený ve vaně, ve které nebyla pěna, takže se mi naskytl pohled na jeho tělo v celé jeho kráse. Nezbyvalo mi než polknout a svléknout se taky.

Jakmile na zem spadla má podprsenka, vydechl úplně stejně, jako před chvílí já. Sundala jsem si kalhotky a lehla si do vany naproti němu. Zapřela jsem se zády a zavřela oči.

Vychutnávala jsem si melodii *Beatles* a poslouchala Kamilovo přerývané dýchání. Ani jeden z nás se neměl k prvnímu kroku. Jako by ten, kdo to udělá, byl strůjcem pohromy, která nás čekala.

10

Otevřela jsem oči. Kamil je měl stále zavřené. Opatrně jsem se zvedla a dávala si pozor, aby se hladina příliš nerozbourila. Vypnula jsem příval vody a lehla si přímo na něj. Neucukl.

Rukama mě objal. Klouzala jsem mu rty přes ty jeho a jemně ho políbila na levou tvář, poté na pravou. Zасыpala jsem jeho krk polibky a pokračovala směrem k hrudi. Pak jsem se vrátila zpět nahoru a jemně skousla jeho ret, a začali jsme se líbat. Vyšel mi vstříc, tentokrát to byl

on, kdo mi vklouzl jazykem do pusy první a něžně kroužil kolem mého. Dlaně mi přesunul na zadek, který nedočkavě začal svírat mezi prsty.

Ňadry jsem se mu tiskla k hrudi a jeho sevření sílilo. Naše jazyky se oúkávaly ve stejném rytmu. Sehrané, jako před lety.

Když se naše oči střetly, uviděla jsem, jak mu přes rty přešel úsměv. Oplatila jsem mu ho a propletla si s ním prsty.

Promluvil jako první. „Jsi si jistá, že děláme správnou věc?“

„Hmm, to nejsem, ale říkala jsem přece, že vše, co se tady stane, tu taky zůstane. Takže...“

Vysvobodil se z mého sevření a vylezl z vany. Začal se utírat, ale nepřestával mě u toho sledovat. Jeho chlouba byla v pozoru. Podal mi ruku, a když jsem vyšla, usušil mě, vzal do náruče a odnesl k posteli, kam mě jemně položil a lehl si. Zavřela jsem oči, položila mu hlavu na ruku a čekala, co bude dál. Moje tělo spalovala vášeň. Toužila jsem po jediném. Jenže tahle chvíle byla výjimečná. Nemohla jsem ji zkažit tím, že se spolu vyspíme a bude po všem. Oba jsme věděli, že pak už po všem bude. Nevyřčené pravidlo.

Ucítila jsem jeho dlaň, která mi přejížděla po vlasech, přes rameno, bok, až ke stehnu. Poté se vracela přes pupík k prsům, které hladila tak, aby se nedotkla mé bradavky. Šílela jsem z toho. Povalila jsem ho na záda a začala ho divoce líbat. Ruka mi sjela k jeho mužství, které jsem měla potřebu vlastnit. Najednou jako bych ze sebe vypustila všechn přetlak a stud.

Přejížděla jsem mu druhou dlaní přes chloupky na hrudi, zatímco mi jazykem jezdil přes odhalený krk.

Naše mazlení nebralo konce. Nikdy jsem s nikým nezažila tak dlouhou předehtu.

Když si mě konečně podmanil, byla jsem v sedmém nebi. Naše těla byla jako dvě lžičky, které do sebe zapadaly, jako ukované na míru.

Při každém dalším průniku jsem vzdychala, neřešila jsem, zda nás někdo uslyší, bylo mi to jedno. Každický sval mého těla křičel a dožadoval se dalšího a dalšího pohybu. Nehty jsem mu zaryla do kůže na zádech, abych si trošku ulevila.

Jeho rty lačně nasávaly ty mé. Ruce mi hnětly prsa a po chvíli jeho ústa jemně okusovala i mou bradavku. Palcem vyhledal můj klitoris a začal ho třít. Zmítala jsem se v té vášni tak silně, až jsem vytušila, že víc nevydržím. Projel mnou strach. Strach, že takovou vášeň nezvládnou. Jakmile se však dostavilo uspokojení, moje i jeho zároveň, tlak se uvolnil. Vše ze mě spadlo. Obavy, předsudky i hodnocení.

Leželi jsme u sebe. Přivinul si mě do náruče a hladil mě po paži. Nahoru a dolů, jemně prsty, jako bych byla z cukru. Zadívala jsem se k oknu, kde už za záclonami dávno panovala tma. Žaludek mi zakručel, což jsem nechápala, protože jsme teprve před pár hodinami večeřeli. Asi to bylo tím nečekaným výdejem energie.

Odhodlala jsem se na něj otočit a on mi okamžitě posázel čelo polibky.

Promluvil jako první. „U večeře jsi mi nestihla povědět, proč jsi se nakonec rozhodla pozvat mě?“ zastrčil mi pramen vlasů za ucho.

„Protože jsi se mě poprvé v životě zastal před vašima,“ odmlčela jsem se a přetočila se tak, abych mu viděla do očí.

„Přišlo mi to samozřejmě. Neměli právo sem vtrhnout a cokoliv po mně vyžadovat. Po tvém odchodu jsem se hodně trápil. Nevěděl jsem, co se sebou. Máma mi pořád dohazovala další a další dcery svých kamarádek. Měl jsem toho po krk. Neustále jsem poslouchal, že bych jim měl být vděčný za práci a vše, co jsem díky nim vybudoval. Nezajímalo je, že jsem přišel o to nejcennější, co jsem do té doby měl,“ posmutněle si povzdechl.

Nevěřila jsem vlastním uším.

„Rozhodl jsem se začít u sebe. Vzal jsem pár kamarádů a založil vlastní firmu. Nebylo to jednoduché, ale postupně jsem zjišťoval, že je o naše výrobky zájem, a to mě motivovalo pokračovat. Doufal jsem v lepší zítřky a potom jsem tě uviděl v horské chatě. Bylo to jako sen.“

„Popravdě mě pohled na tebe naštvál.“

„Toho jsem si vůbec nevšiml,“ začal se smát na celý pokoj.

Strčila jsem do něj, až se převálil na záda.

„Teď vážně. Opravdu mě mrzí, jak to s námi dopadlo. To, co se stalo Esterce, byla tragédie. Ty jsi za nic nemohla. Tenkrát jsem byl slepý a uvěřil našim. Nechci se vymlouvat na šok, který mi celá ta situace způsobil, ale vzalo mě to.“

V očích měl lítost. Přivinul si mě k sobě do náruče.

„Oba jsme to mohli zvládnout líp. Nebyla to jen tvoje chyba,“ uznala jsem.

Povídali jsme si ještě dlouho do noci. Najednou se nám oběma začaly zavírat víčka.

Než Kamil usnul, zašeptal do ticha: „Miluju tě.“

Vytřeštila jsem oči do tmy.

Ráno mě probudila vůně snídaně. Kamil seděl šikmo na posteli a před sebou měl velký táč, na kterém bylo vše, na co by člověk po dlouhé noci mohl mít chuť.

„Je už deset hodin. Musíme se najíst a jet. Pozítří je Štědrý den.“

Ta slova mi zarezonovala hlavou a vytvořila v ní nepříjemný tlak. Měla jsem pocit, že mi každou chvílí exploduje.

Dny tady jsem si zamilovala, ale Štědrý den... Nechtěla jsem ho, nepotřebovala, cožpak Vánoce nebyly kouzelné i bez něj?

Nasoukala jsem do sebe svého oblíbeného skořicového šneka a zapila ho hrnkem kávy.

Kamil se na mě neustále usmíval a chytal mě za ruku. Nebylo mi to nepříjemné, ale ani naopak. Pochopil to? Jak jsem mu měla říct, že to byla jen jedna noc a že už se nikdy nebude opakovat? Dvakrát do stejné řeky nevstoupíš, jak říkávala moje babička.

Jakmile jsme se vrátili zpět do chaty, vzala si nás Renáta okamžitě stranou. Ostatní hráli deskové a karetní hry a byli v dobré náladě.

„Tak jak jste si užili pobyt, vy dva? Bude už všechno v pohodě?“

Podívali jsme se s Kamilem na sebe a přikývli.

Já už se rozhodně hádat nehodlala. Prožila jsem krásné odpoledne i noc s člověkem, který pro mě hodně znamenal. Kdysi. Teď jsem se zařekla, že už s ním na sto procent budu vycházet. Těšila jsem se ale, až odjedeme každý pryč, do svého světa, který jsme si vytvořili bez toho druhého. Do světa, kde není společná láska, bolestivá minulost a zrada, kterou nám život přichystal. Do světa, kde mám svou práci a kamarádku. Do světa, kde čekám na den, kdy se budu moc opět setkat se svou Esterkou.

Vyběhla jsem nahoru do svého pokoje a natáhla se na pohodlnou postel. Vyschly mi slzné kanálky. Neměla jsem dostatek sil oplakat to hezké, co se mezi námi stalo. Moje duše byla rozervaná na milion maličkých kousků. Potřebovala jsem na vzduch, ale muselo mi stačit otevřené okno.

Do místnosti se navalil ledový průvan, který mě okamžitě zchladil. Zhluboka jsem se nadechovala, vydechovala a čekala, až mi studený proud ochladí i vnitřek těla.

Někdo zaťukal a ve mně hrklo tak, že jsem málem vypadla z otevřeného okna.

„Kdo je tam?“ houkla jsem na zavřené dveře a s podupáváním nohy čekala na odpověď.

„Kamil. Pustíš mě dál?“

„To není dobrý nápad. Chci si odpočnout, než půjdeme dolů na oběd.“

„Stalo se něco? Myslel jsem, že jsme si to užili?“

Nestihla jsem mu odpovědět, protože na chodbě zrovna někdo procházel. Kamil pozdravil Renátu. Vyzvídala, jestli se něco neděje, ale on ji ujišťoval, že opravdu ne, že měl jen cestu kolem, a nakonec jsem slyšela odcházet i jeho.

Nebyla jsem dost silná na to, abych mu řekla, že je konec. Kdybychom byli rodina, určitě bychom sem zase jeli. Zarezervovali si třeba na týden chatičku, kde jsme byli s Kamilem a lyžovali, koulovali se a bobovali. Bylo by to jako sen.

Prudce jsem zatřásla hlavou. Běžela jsem do koupelny a pustila proud ledové vody, kterou jsem si rychle chrstla na obličej. Očividně mi nestačilo zchladit se studeným vzduchem.

„Káčo pitomá, zapomeň už na to!“ vykřikla jsem na sebe do zrcadla a černá řasenka mi začala v potučkách stékat přes tváře směrem k bradě.

Odlíčila jsem se, znovu nahodila make-up a šla se převléknout. Mohl být dnešek ještě horší? Zítra je Štědrý den. Chtěla jsem si ho užít. Tak moc...

Celý zbytek odpoledne jsem se Kamilovi úspěšně vyhýbala. U večere už mě neprovokoval a seděl s partou kamarádů, které si zde našel. Občas po mně hodil pohledem, ale nevšímal jsem si toho. Má pozornost patřila jen zasněžené krajině. I po tmě byly krásně vidět chomáčky sněhu osvětlené noční oblohou. Renáta slíbila, že nás vezme na místo opodál, kde nám ukáže hvězdy. Ve svém volném čase ráda zkoumala oblohu dalekohledem. Byla to žena s nepřebornou škálou zájmů. Měla jsem se od ní co učit.

Možná, že kdybych měla děti, měla bych stále co dělat. Rychle jsem zavrtěla hlavou. *Ne, to nemůžu. Zatím ještě ne. Ešterka...* oči se mi zalily slzami. U všeho jsem vydržela chvíli.

Večer, když jsme se brodili sněhem a mířili k vyvýšenině kousek od chaty, kde byl nejlepší výhled, jsem šla vedle Lucie, která ze mě páčila podrobnosti předchozí noci.

„Řekni mi to už, prosím, jsem strašně zvědavá,“ chytila se mě za paži, aby neupadla a vyvíjela tak na mě ještě větší tlak.

„No. Bylo to skvělý. Užili jsme si to,“ řekla jsem jako by nic a snažila se mžourat před sebe, aby nám Renáta se svítilnou nezmizela z dohledu.

„Ty jsi stručná jako puberták, kterej líčí, co bylo ve škole. Měli jste sex?“ vypískla a já se modlila, aby ji někdo neslyšel. Naštěstí byly skupinky lidí kolem nás tak hlučné, že to s velkou pravděpodobností nehrozilo.

„No... byl...“ zastyděla jsem se, že ze mě páčí takové intimnosti.

„Bože můj, a to mi říkáš až teď? Já se picnu! Jaký to bylo?“ vykulila na mě oči.

„Úžasný. Silnější org... no, ty víš co, jsem neměla ani nepamatuju. Ale my spolu nemůžeme být. Já už to podruhé nezvládnou.“

„Blázníš? Ty jsi svobodná, on je svobodný, máte se rádi, co víc si přát? Nevím, co se mezi vámi stalo, ale všechno se dá v životě překonat.“ Zastavila se, aby mě objala, i když mi přišlo, že v tuhle chvíli potřebuje obejmout spíše ona. Na tváři jsem totiž ucítila vlhko.

„Já chápu, jak to myslíš, ale nemůžu. Celé mé vnitřní já křičí, ať už do toho nikdy nejdu!“

Odtáhla se ode mě na délku paží. „A srdce?“

„Prosím? Jak jako srdce?“ Nechápala jsem, co po mně chce.

„Adriano, jsi chytrá ženská, vážně tě nenapadá, co to je?“

Srdce... projelo mi hlavou. Po čem touží? Vím to?

„Vím, jen se to bojím říct nahlas.“

Lucie nevěděla vše. Díky krásným chvílím s Kamilem jsem i já zapomínala, proč jsme se vlastně rozvedli. Jenže při hlubším zamyšlení to tu stále bylo. Jeho rodina se svými zastaralými názory. Neskutečně se mi ulevilo, když jsem se od nich odpoutala a začala žít svůj vlastní život. Kamil se teď sice choval mile, ale neměla jsem záruku, že vlivu rodiny opět nepropadne.

Když jsme došli na kopec, každý se postavil k podélnému zábradlí, které nás dělilo od velkého srázu. Já musela kvůli svému strachu z výšek zůstat stát dál. Před námi se na obloze rozprostřel úplně jiný svět. Maličké hvězdičky nám svítily nad hlavou a já slyšela, jak se všude ozývá, jaká je to nádhera.

Úžasem mi spadla brada. Z dětství jsem si pamatovala Velký a Malý vůz, Kasiopeu a hvězdu Severku. Víc mi toho v hlavě neuvízlo.

Po chvíli kochání mě chytl za ruku Kamil a táhl mě na druhou stranu od Renáty, která zrovna nadšeně popisovala shluky hvězd. Nemohla si nás tedy všimnout.

„Co se děje? Proč mi to děláš?“ řekl našťvaně.

„Pusť mě! Nedělám ti vůbec nic. Ten večer byl fajn. Zavzpomínali jsme si na starý dobrý časy, ale nic se nezměnilo. Já chci jít dál. Bez tebe.“

Rozumíš?“ Snažila jsem se být silná a odhodlaná. Potřebovala jsem, aby to ze mě cítil.

„Pro tebe to nic neznamenalo? Slyším dobře?“

„Pochop to. Vše, co jsme spolu prožili, nejde smazat mávnutím proutku. Mě to zlomilo. Hodně.“

Zůstal na mě zírat a já vnímala jeho zrychlený dech.

„Dobře, jak myslíš. Takže už nemá smysl se snažit?“

„Ne,“ vypadlo ze mě roztřeseným hlasem. Do očí se mi začaly hrnout slzy, ale já jsem tak prudce zamrkala, až se mi je povedlo udržet tam, kde jsem je chtěla mít.

„Tak proč máš teda na krajíčku?“ povzdechl si, otočil se a já už ho ten večer neviděla.

12

Probrala jsem se a došlo mi, že je Štědrý den. Zrak mi padl na toaletní stolek.

Ležely na něm úhledně zabalené dárky pro Lucii a Jiřinku. Doufala jsem, že jim s nimi udělám radost.

Naposledy jsem se protáhla a vydala se do koupelny, abych se trošku prohrála. Po chvílce někdo zaklepal. Projel mnou vztek. Donutilo mě to vylézt ze sprchy dřív, než jsem měla v plánu a jít se podívat, kdo to je.

Rychle jsem se zabalila do županu a utíkala otevřít. Stála tam Renáta.

„No to je dost! Ty jsi ještě spala? Chtěla jsem ti jen říct, že už všichni dolů nosíme dárky, abychom se měli na co těšit. Čeká nás štědrovečerní snídaně s projíždkou parním vlakem! Vše je překvapení pro vás. Tak šup, šup,“ s tím se otočila a běžela k dalším dveřím.

Nikdy jsem překvapením neholdovala, ale těšila jsem se na teplou kávu, a tak jsem sprchu nechala sprchou a rychle na sebe něco hodila.

V hlavě mi uvízl včerejší večer a bodlo mě u srdce. Snažila jsem se tu vzpomínku zahnat, ale nepovedlo se. Byla tam, jako velký černý puntík, upozorňující mě na to, že možná dělám obrovskou chybu.

Ráno strávené v parním vlaku mě nadchlo. Čekala na nás krásně prostřená jídelní část. Vybrala jsem si čerstvý džus z pomerančů, americano s mlékem a vaječnou omeletu. Když jsem se rozhlédla po spolucestujících, nikde jsem nezahlédla Kamila. Jakmile kolem mě prošla Renáta, musela jsem ji odchytit a zeptat se na něj.

„Nebylo mu dobře. Zůstal v chatě, aby byl fit na večer. Je tam s ním pomocný personál, neboj, bude v pohodě. Mají tam i vybavenou lékárničku, kdyby něco.“ Naznačila mi, že ho bolí v krku a šla dál, aby ostatním osobně popřála dobrou chuť.

Samozřejmě, že jsem o něj měla strach. Kamil byl odjakživa bebíčko. Jakmile na něj něco lezlo, okamžitě k nám přijela jeho máma, aby ho zachránila čajíčkem s medíkem. Ta představa mě i po těch měsících opět neskutečně pobavila.

Dívala jsem se z okýnka na zasněženou krajinu a poletující vložky. Vlak nám při cestě párkrát zahoukal a já jen zavřela oči a vychutnávala si tu melodii, jako z pohádky.

„Víš, že jsem nikdy parním vlakem necestovala?“ posadila se naproti mně Jiřinka a přidala se k sledování krajiny se mnou.

„Já taky ne, ale doufám, že to dnes není naposledy,“ od srdce jsem se na ni usmála.

„I já,“ podala mi přitom papírek, na kterém bylo něco napsáno a odešla.

Sledovala jsem ji a nechápala, proč mi to nemohla říct. Rozevřela jsem vzkaz a v duchu si předčítala řádky psané kostřbatým písmem: Já už jsem příliš stará na to, abych mohla svůj život změnit k lepšímu a proto mám nejlepší věk na to, abych mohla do života díky svým zkušenostem mluvit druhým. Zamysli se, zda máš zapotřebí ztratit samu sebe. Jsi báječná taková, jaká jsi.“

Podívala jsem se na ni, ale ona už si mě dál nevšímala. Narážela snad na mě a Kamila? Kdy bych vlastně ztratila samu sebe? Jakmile bych s ním zůstala nebo naopak... nedokázala jsem si odpovědět. Kdo jí vlastně řekl o mojí situaci? Lucie? Nebo to možná poznala sama z našich neskrývaných potyček s Kamilem...

Vzkaz jsem si schovala do kapsy u kalhot a snažila se nad ním dál nepřemýšlet. Jiřinka to určitě myslela dobře.

Dosyta jsem se najedla, dostatečně nabažila okolní krajiny a najednou jsme byli zpět na vlakovém nádraží a čekala nás cesta autobusem zpět k horské chatě.

Po návratu jsem se vydala rovnou na pokoj, kde jsem se zachumlala do peřin a rozhodla se, že po zbytek dne už nebudu na včerejšek myslet. Moje rozhodnutí bylo správné. Nemohli jsme se k sobě vrátit.

Zavřela jsem oči. Za víčky mi běžel téměř živý sen. Jako bych byla v místnosti plné krásných květin. Nedokázala jsem je všechny pojmenovat, ale byly pestrobarevné jako duha. Rozhlížela jsem se doleva a doprava, abych se ujistila, zda jsem na tom místě sama. Po chvíli za mnou vyšel Kamil, nesl v ruce

další vázanou květinu a když se na mě podíval, viděla jsem v jeho očích slzy. Sklouzla jsem pohledem ke svému oblečení... svatební šaty?

Prudce jsem otevřela oči, chytla se za hlavu a z plných plic zakřičela. Tohle byl snad zlý sen! Noční můra, která mě bude provázet napořád.

Rychle jsem vylezla z postele a běžela k minibaru, abych si nalila deci vína. Muselo to skončit! Definitivně.

Štědrý večer se blížil. Někdo se smál, někdo zůstával dojatý. V očích všech se však lesklo těšení na večer.

Přišlo mi kouzelné, že jsme si před večerí mohli rozkrojit jablíčka, odlít olovo, zapálit františka a pouštět lodičky ze skořápek se svíčkou. Zvyky, které jsem jako malá milovala, ale v dospělosti na ně zapomněla.

Námi ozdobený stromeček se tyčil v obývací místnosti. Ozdobičky se na něm třpytily a všude byly rozvěšené prskavky.

Renáta nás svolala ke stolu na osmnáctou hodinu. Když jsme se usadili, začala pronášet přípitek nad krásně prostřenou slavnostní tabulí.

„Moji milí. Jsem nesmírně vděčná, že jsme to spolu těch jedenáct dní ve zdraví přežili, i když to někdy zůstávalo napjaté,“ podívala se na mě a poté na Kamila, který seděl naproti, ale o pár míst dál. Na sobě měl světle modrou košili a jeho výraz byl prázdný. Nebyl ani veselý, ani smutný. Rezignovaný.

Renáta pokračovala: „Myslím si, že jsme si to i tak náramně užili. Mým posláním bylo vás dát dohromady, zajistit, abyste na vánoční svátky nebyli sami. Mohli jste si najít nové přátele či lásky. Zkrátka, aby byl celý pobyt ve vašich očích nezapomenutelný. Prosím pozvedněte sklenky na zdraví, ať se vám všem v nadcházejících dnech daří a jste víc než šťastní!“

Do očí mi vyhrkly slzy, ale snažila jsem se to na sobě nedat znát. Pozvedla jsem svoji skleničku, stoupla si a zvedla ji vysoko nad hlavu, na znamení, že přeji všem to samé. Hlavně, ať jsou zdraví a šťastní, vždyť co je v životě důležitější?

Když jsme dojedli, mohli jsme se jít posadit kolem obřího stromečku. Celou místností zněly koledy. Někdo si sedl na zem na pohodlné kulaté polštáře, jiný na sedačku, či navzájem na sebe. Já se usadila co nejdál od všech a tiše jsem pozorovala, jak *příkladač* zapaluje jednu obří prskavku za druhou. Sledovala jsem ostatní, jak rozzářeně koukají na tu nádheru. Na dárky, které se kupily pod stromečkem a my jen čekali, kdy si je budeme moci rozebrat a rozbalit.

Předávání dárků se ujala sama Renáta. Až mě píchlo u srdce, že jsem jí nic nevymyslela, čehož se naštěstí ujali ostatní. Od nadané Veroniky

dostala ručně malovaný obraz, svůj portrét, což ji dojalo. Já jsem dostala dárek od Lucky, která mi vyrobila šperkovničku z papírové krabičky a ozdobila ji krásnými kamínky. Uvnitř se nacházel lísteček, na kterém bylo napsáno: „Sny se plní, ale pst!“ Když jsem se na ni podívala, abych jí poděkovala, mrkla na mě a přiložila si ukazováček na rty.

Další dárek byl od jejího Martina. V dárkové taštičce se nacházely dvě menší skleničky na espresso, na kterých se psalo „Jednou i ty poznáš“ a na druhé: „že je fajn nebýt sám.“

Oba mi udělali velkou radost. Mysleli to se mnou dobře. Přesně to jsem potřebovala číst. Naděje přece umírá poslední. I já a Kamil jsme měli právo na to být jednou s někým tak šťastní, jako Lucka s Martinem, kteří na sebe narazili právě tady.

Poslední dárek jsem dostala od Renáty. Opravdu nám zabalila fotku, kde jsme byli vyfoceni všichni pohromadě. Rámeček byl ze světlého dřeva, přejela jsem po něm rukou. Památka, kterou si vystavím doma navždy.

Setřela jsem z tváře slzu, když vtom mě Renáta chytila za ruku.

„Přála sis něco, když včera padala hvězda?“ usmála se na mě a čekala, jak zareaguju.

„Já... no... abych pravdu řekla,“ chtěla jsem se vymluvit, že ani nevím, že padala, ale ona se jen dál usmívala a odpověděla za mě.

„Já jsem si tentokrát něco přála za tebe. Tak pojd’.“

Táhla mě za ruku ven z chaty. Snažila jsem se otočit na ostatní, ale všichni byli tak zaujatí rozbalováním a výměnou dojmů, že mě nikdo nevnímal. Renáta mi u dveří z věšáku podala bundu, vůbec nehleděla na moje protesty, že není moje.

Vytáhla mě za ruku ven, vlekla v hustém poprašku sněhu za chatu, kde jsem spatřila osvětlenou plochu, ze které mi spadla brada. Nohy jsem měla jako z olova. Nedokázala jsem udělat další krok.

13

Dívala jsem se na sochu z ledu, která vyobrazovala mě, jak držím maličkou Esterku. Určitě to musela být ona. Já si také byla podobná. Samozřejmě v rámci možností, led je led. Také jsem se nemohla přestat dívat na tvůrce toho všeho.

Kamil tam stál, nervózně přešlapoval z nohy na nohu. Jeho oči se leskly a v ruce držel nástroj, který jsem nikdy neviděla. Asi jím upravoval ten led.

Renáta se někam musela vypařit, protože jakmile jsem se ohlédla, už tam nebyla. Zkusila jsem udělat pár kroků vpřed, ale šlo to pomalu. Když jsem konečně byla dost blízko, zdvihla jsem ruku, abych tu malou tvářičku pohladila.

Dotek to byl ledový, ale já si ho užívala. Slzy se ztratily. Nešlo plakat. Mohla jsem se na ni však usmát a přejít jí prsty přes drobné rty.

Zvedla jsem oči a setkala se s Kamilovým pohledem.

Napřímil se, upustil nástroj na zem a udělal dva kroky ke mně. Poklekl na zem a já fascinovaně poslouchala, jeho slova.

„Adriano, vždy jsi byla moje láska. Nikdy jsem ani nedoufal, že poznám někoho, jako jsi ty. Možná ani ve snu ne. Jenže když jsem tě potkal a zjistil, že existuje tak čistá duše, byl jsem z toho u vytržení. To, co se nám stalo, byla rána. Tvrdá rána pod pás, která zlomila i mě. Je jasné, že jsme to nemohli překonat, přejít a žít dál. Ale měli jsme teď dost dlouhou dobu bez sebe, abych dokázal říct, že já bez tebe žít nechci. Chápu tvé zábrany. Nic z toho, co ti tady říkám nemám momentálně jak dokázat a tak navrhuji dát tomu čas. Slibuji, že už nikdy nedovolím své rodině, aby nám určovala, co a jak máme dělat,“ vydechl, polkl a chytil mou ruku, takže mi skrz ni okamžitě projela vlna nepopsatelného vzrušení.

Tohle jsem nečekala. Byl to dárek, který zosobňoval všechny mé největší radosti a zároveň bolesti v životě.

Zadívala jsem se mu upřeně do očí, klekla si k němu a na jeho dotaz, co blázním, jsem prudce přitiskla rty na ty jeho, až jsme se oba zakymáceli a málem spadli do sněhu. Stisk Kamilových paží zesílil. Konečně mi byl oporou, po které jsem toužila. Chytil můj obličej do dlaní. Byl to polibek plný lásky, něhy a pokory. Vášně, kterou jsme tolik let museli v sobě krotit a zapomenout, jak silná a spalující byla.

V dále jsem uslyšela tleskání. Hromady tleskajících rukou. Jako by se k nám snesly rozdivočelé zvony někde v kostele. Když jsme se od sebe konečně dokázali odtrhnout, spatřili jsme dav účastníků z chaty.

Začala jsem se hlasitě smát, smát a brečet, protože si ke mně slzy zase našly cestu.

Toho večera jsme zůstali spát u mě v pokoji.

Ráno, když jsem se rozhlédla po pokoji a měla už věci naházené v kufříku, začalo mi vrtat hlavou, jak to celé bylo možné. Já před dvanácti dny, stojící venku a přemýšlející o tajemném pobytu.

Nyní sice na vážkách, jaká bude moje budoucnost, ale šťastná, že jsme si s Kamilem dokázali odpustit a vyříkat si všechno zlé, co se mezi námi v minulosti stalo.

Uslyšela jsem zatukání a prudce otočila hlavu ke dveřím. „Dále,“ vybídla jsem příchozího.

„Nechci tě rušit, ale všichni už se scházejí dole, aby se rozloučili. Renáta pro tebe chtěla dojít sama, já jsem ji však přemluvil, že ti to vyřídím,“ usmál se na mě a zůstal stát ve dveřích.

„Mám sbaleno,“ ukázala jsem na kufry.

Potřebovala jsem ještě chvílku pro sebe, než to vše skončí. *Nebo ne?*

„Pomůžu ti s věcmi, ano?“

„To bys byl moc hodný.“

Počkala jsem, až vezme kufr a podržela mu dveře.

Vyšli jsme na chodbu a poté se vydali po schodech, kde jsem hned v začátcích dovolené upadla. Musela jsem se při té vzpomínce usmát.

„Čemu se směješ?“

„Mému nemotornému vpádu na tuhle dovolenou.“

„Něco jsem zaslechl,“ mrknul na mě.

Došli jsme dolů, Kamil odnesl kufr ven a já se začala se všemi objímat. Popřála jsem jim krásný nadcházející nový rok prožitý ve zdraví.

Jakmile jsme měli formality za sebou, vydala jsem se ke svému zavazadlu, abych počkala na skútr, který mě odveze dolů z kopce.

Naše oči se setkaly. S Kamilem jsme si neřekli, co bude dál, ale podle jeho posledního proslovu jsme oba tušili, že je naše budoucnost otevřená. *Změnám, radosti, štěstí.*

Mávla jsem na něj a do očí se mi nahrnuly slzy dojetí, že jsme to zvládli překonat. Ze srdce mi spadl velký balvan.

Najednou ke mně přišel. Ucítila jsem dotek jeho ruky, propletl se mnou prsty, naklonil se k mému uchu a zašeptal: „Tak brzy na viděnou, Adri,“ odtáhl se, přešel mi prsty přes dlaň a vydal se zpět ke schodům, kde předtím stál.

„Adriano, tenhle skútr je tu pro tebe,“ zavolala na mě Renáta a ukázala mi který.

Nasedla jsem na něj a ohlédla se za Kamilem, který na ten svůj ještě čekal. Poslala jsem mu vzdušný polibek a nechala se unášet jízdou z kopce. Jakmile jsem se otočila, zjistila jsem, že ze mě nespouští oči.

Nevyměnili jsme si čísla, ani si nic neslíbili, ale já věděla, že možná budu v budoucnu nutně potřebovat zjistit, jaké výhody mají solární panely. Jak napsala Jiřinka, nemohla jsem dopustit, abych ztratila samu sebe.

Konečně jsem si uvědomila, co mé vnitřní já potřebuje.

Vánoce osamělého rytíře

Michal Zmítko

1

České království, prosinec Léta Páně 1196

Dyslav přimhouřil oči. Ostrý vítr mu metal do obličeje kousičky sněhu, štípal na tvářích a pronikal pod kyrys. Nadul jeho bílý plášť s rudým křížem a pokusil se ho strhnout z koně.

Vysloužilý rytíř se přitiskl k vraníkovi, aby snáze odolal prosincové slotě. Sněhem provlhlý šat již příliš nechránil před rozmary zimy, všudypřítomný mráz zalézal pod nehty i přes kožené rukavice.

„Zatracená zima,“ zavrčel Dyslav. Promasíroval si zarostlé tváře a z vousů odlomil kousky ledu. *Tohle období mi v Jeruzalémě nechybělo*, pomyslel si.

Kůň krátce zafrkal a zastavil se.

„Děje se něco, Vendelíne?“ oslovil věrného oře, napřímil se v sedle a rozhlédl se. K uším se mu doneslo slabé, táhlé zavytí.

„Vlci,“ sykl.

Ostrým zrakem přehlédl nejbližší okraj lesa a jen tak mimoděk se prsty dotkl u sedla zavěšené kuše. *Ještěže ji mám*, utvrdil se znovu ve svém dřívějším rozhodnutí pořídit si ji. Vhodně doplňovala jeho meč a štít. „Měli bychom přidat, brachu,“ prohodil směrem ke koni a pobídl jej znovu do kroku. „Ta vesnice by tu někde už měla být.“ Aspoň tak mu popisovali cestu ráno v hostinci. Přestože tu vyrůstal, krajina se za dlouhé roky, co byl pryč, značně změnila. Hluboké lesy nahradily pastviny, údolí se plnila vesničkami.

Sotva se vítr utišil, znovu zaslechl to vytí vlků.

Přiměl Vraníka do cvalu.

To poslední, po čem na konci putování toužil, byl střet se smečkou hladových vlků.

S přicházejícím večerem začala být zima neúprosná. Dyslav si přitáhl plášť co nejtěsněji k tělu, vrchním cípem si překryl ústa, aby ani část jeho teplého dechu neunikla nadarmo. Vendelín ho unášel zasněženou krajinou, ačkoliv i jeho krok zpomaloval.

Časem borový les přece jen ustoupil a před nimi se otevřela zvlněná krajina. Ze dna údolí stoupaly tenké sloupce bílého dýmu, tak dobře rozeznatelného na večerním nebi.

„Jsme tady,“ oddechl si Dyslav a na prochladlé tváři se mu v hustém plnovousu objevil prchavý úsměv. Svedl Vendelína na ušlapanou cestu lemující okolní planiny a sesedl. Chopil se uzdy a společně vykročili dolů k vesnici. Zanedlouho Dyslav spatřil první střechy domů lemující širokou ulici, jež se uprostřed vesnice změnila v malou náves. Jednotlivé chalupy byly od sebe oddělené pouze několika sáhy chabých plotů z křivého proutí. Za některými z nich pobíhali s hlasitým štěkotem drobní psi. Na malém návrší nad vesničkou se tyčil kostelík s tmavou věží a špičatou střechou.

Dyslav se zastavil před jedním z domů. Teplé světlo se vábivě linulo z mnoha malých oken. Slibovalo klid a odpočinek. *Všichni jsou doma. Nikdo z nich mě nepustí dovnitř takhle pozdě, pomyslel si. Vyhodí mě, sotva zaklepu. Jako v jiných vsích.*

Zavrtěl hlavou. *Blíží se Vánoce. Lidé bývají vřelejší. Laskavější, přemítal a zadíval se do Vendelínových očí. „Co myslíš? Bude to tentokrát jiné?“*

Natáhl ruku a zabušil na nejbližší dveře. Duté rány se rozlehly prostorem. Dyslava se zmocnil pocit, že musely být slyšet až za vesnicí.

Dveře domu zaskřípěly a pomalu se otevřely. V mdlé záři spatřil ženu mohutné postavy, za níž by se nestyděl ne jeden rytíř. Rozvrkočené vlasy jí splývaly v tlustých pramenech podél tučného obličeje. Jakmile se jejich pohledy prolnuly, víčka hospodyně se překvapením otevřela. Silné ruce se opřely v bok.

„Kdo seš?“ otázala se nervózním hlasem.

„Jsem rytíř Dyslav,“ představil se a položil ruku na srdce.

„Rytíř?“ přivřela oči a zkoumavě si ho prohlížela. „Zas jeden z těch potulných, co?“ sykla zapškle. „Z těch, co přepadávají pocestné a berou si místní holky, jak chtějí.“

„Ne,“ zavrtěl Dyslav rázně hlavou a stáhl z hlavy kroužkovou kuklu, aby mu lépe viděla do obličeje. „Vracím se z...“

„A co chceš, rytíři?“ zeptala se váhavě.

Z jejího pohledu Dyslav vyčetl, že mu příliš nevěří. „Chtěl jsem požádat o přístřeší na noc.“

„Přístřeší?“ zatvářila se podezřívavě. „Zrovna u nás?“

„Ano,“ přikývl Dyslav. „Stačilo by mi jen málo, vyspal bych se támhle na slavníku,“ kývl směrem k malým dvířkám v zadní části chalupy.

„No, víš...,“ váhala hospodyně a opatrně se rozhlížela po okolí.

„Jen přespím,“ pokračoval Dyslav. „Ráno odejdu. Ani o mě nebudeš vědět.“

„Já...my...náš dům je moc malý. Nevejdeš se k nám,“ vyhrkla žena a než se stačil Dyslav pohnout, ustoupila zpět do domu a zavřela za sebou dveře na petlici. „Zkus...třeba hospodu, pane,“ zvolala na něho z bezpečí svého domu.

Dyslav zavrtěl hlavou a povzdechl si. *Všude je to stejné. Taky si myslí, že jsem jeden z těch potulných lotrů.*

„Tak přeju hezké Vánoce!“ procedil skrze sevřené rty. *Možná má jen štrach, protože má doma dceru, pomyslel si.*

Otočil se a vykročil zpět k Vendelínovi.

Za slávu našeho Pána, chlapi! Za slávu Boží! Pro chválu Jeho království, pro spásu našich duší a všech křesťanů!

„To zrovna,“ odplivl si do studeného sněhu, sotva se mu v hlavě rozezněl výkřik jejich velitele před útokem na zdi Jeruzaléma. „Běžní lidé o spásu nestojí.“

Sevřel v ruce Vendelínovy opratě a přiměl ho do kroku.

2

Dyslav vedl koně širokou cestou napříč vesnicí. Za neustálého štěkotu psů mlčky pozoroval svítící okna jednotlivých domů. Zima a chlad jím prostupovaly stále víc, stejně jako hlad a žízeň. *Snad tu mají aspoň hospodu, pomyslel si.*

Jeho pozornost upoutalo velké stavení na kraji návsi. Už na první pohled bylo jiné než okolní domy. Jeho stěny bez jediného svítícího okna splývaly s nocí, sníh na mohutně zasněžené střeše se místy dotýkal samotné země. Z kamenného komínu se nekouřilo. Okolí domu bylo prázdné, až na jediného opozdilce, který procházel kolem.

„Hej!“ křikl Dyslav na mužskou postavu a zamířil i s koněm jeho směrem.

„Co chceš, pane?“ zeptal se neznámý znuděným hlasem. Přitom se víc zahalil do huňatého kabátu a několikrát přešlápl.

„Hledám nocleh,“ odvětil Dyslav a na okamžik sklouzl pohledem k ztemnělé budově po pravici. „Je tu nějaký hostinec, kde bych mohl...“

„Stojíš před ním, pane,“ kývl muž k zasněženému domu, „ale máš smůlu. Hostinský Kúta dnes zavřel už odpoledne,“ zahleděl se upřeně Dyslavovi do tváře. „Došlo mu pivo, tak se pro něj vypravil do nejbližšího města,“ ušklíbl se a pak si odplivl do sněhu. „Proč myslíš, že je ve vesnici takový klid?“ zeptal se. „Všichni sedí doma, pěkně naštvaní.“

„Je tu místo, kde bych mohl alespoň strávit noc?“ zeptal se Dyslav, usilovně přemáhající narůstající beznaděj. „Stačila by mi i stodola.“

„To je těžký, pane,“ sklopil muž zrak k zemi. „Lidi jsou nedůvěřivý, nikdo u sebe neubytuje ozbrojeného cizince, třebaže rytíře.“

„K čertu,“ sykl Dyslav a rozhlédl se po vesnici.

„Zkus kostel,“ pronesl muž po chvíli. „Starý Tomáš tě neodmítne.“

„Kostel mě nenapadl,“ hlesl Dyslav. *V příbytku Boha, ve stínu kříže. Tolik let jsem v jeho jménu dobýval... a zabíjel.*

Před očima mu vyvstal výjev z boje před branami Jeruzaléma, jako by to bylo teprve včera. Křížácká armáda poněkolkáté zaútočila na vysoké hradby města. On jako jeden z nich.

Chopil se příček dlouhého žebříku. Chvatně, za řevu stovek mužů, šplhal vzhůru. Spěchal. Sotva jeho přítel Oran zvedl nohu z příčky, už se jí chytal. Meč u boku, štít si přidržoval nad hlavou.

„Pohni Dyslave!“ vykřikl Oran a udělal další krok. „Už jsme skoro nahoře!“

„Jsem za tebou!“ houkl vzhůru. Právě ve chvíli, kdy štít ztěžkl námahou. Vzápětí se přes jeho okraje přelily kapky horkého oleje. Než si uvědomil, co se stalo, prolétlo kolem něho tělo muže. Ohlédl se po něm.

„Orane!“ vykřikl zoufale. Viděl, jak se přítelovo tělo noří do hlubin pod žebříkem. Jak dole drtí své spolubojovníky. Bílý plášť ztratil svůj jas, rudý kříž se naposledy zavlhl. Než se přes něho přelila záplava válečníků.

„Pane?“ otázal se neznámý se zkoumavým pohledem.

Dyslav se rychle vzpamatoval. Zamžikal očima a zavrtěl hlavou. *Minulost je pryč.* „Máš pravdu, příteli,“ přikývl. „Zkusím kostel. Díky.“

S těmi slovy se zahleděl ke kostelíku na návrší. Nad spícím krajem se rozlehl hlasitý úder zvonu.

Zatáhl Vendelína za uzdu a vykročil. Prošel zbytkem vesnice a po zasněžené cestě vystoupal ke kostelu. Zima už byla velmi dotěrná. Zalézala mu pod kyrys, prsty na nohou téměř necítil. Věnoval jediný

pohled hranaté věži zvonice rýsující se proti hvězdnému nebi, a pak zamířil k temným dveřím.

Sevřel kovový kruh a dvakrát s ním udeřil o dřevo. Netrpělivě čekal, co se bude dít. Dveře se neotevíraly a jeho nejistota narůstala. Pohledem pátral po jakémkoliv místě, přístřeší či zákrytu, kam by se mohl ukrýt před sněhem. Koutkem oka zahlédl tmavý stín možné stodoly za zadní částí kostela. *V případě nouze se tam i vloupám.*

Opět sáhl po klepadlu. Dříve, než se kolem něho prsty stačily ovinout, se dveře daly do pohybu. V tmavé mezeře se objevila holá hlava starého kněze. Při pohledu na Dyslava se mu oči rozšířily překvapením. Zvedl obočí a pootevřel ústa.

„Co tě sem přivádí, synu, v tento nehostinný, a přesto požehnaný čas?“ promluvil hlubokým hlasem plným dobroty.

„Otče,“ chystal se Dyslav pronést vzletná slova, ale zarazil se. Nevěděl, jak dál pokračovat. „Já...“ zakoktal.

„Pojď honem dovnitř,“ pokynul mu stařec a ustoupil ze dveří. „Jsem otec Tomáš, místní kněz, vítej.“

„Mám ještě koně,“ hlesl Dyslav a ukázal na vraníka. Kněz mu položil ruku na rameno a dobrácky se usmál. „O tvého společníka bude postaráno, neboj se. Za kostelem je farní stodola s dobyt看kem. Tam přečká. Někoho tam s ním pošlu.“

„To není třeba, otče,“ odmítal Dyslav a zadíval se knězi do očí, jehož zvrásněná tvář s bílým límcem vlasů na něho hleděla plna dychtivosti. „Udělám to sám.“

„Třebaže jsi mohutné postavy,“ přelétl stařec rychlým pohledem jeho zevnějšek, „bude lepší, když se ohřeješ. Jsem dychtivý nejčerstvějších zpráv ze Svatého města. Přicházíš tam odtud, není-liž pravda?“ Jemně ho přitom postrčil do dveří.

„Ano, otče,“ přikývl rozvážně Dyslav a prošel dveřmi do prostého svatostánku.

Dyslav, už jen v prosté lněné košili, přelétl pohledem chudé stěny maličké sakristie, kam ho kněz zavedl hned poté, co mu ponechal čas na svlečení mokrých svršků. V mihotavé záři svíček moc neviděl na detaily. Krucifix na zdi však poznal bezpečně. Hrubě namalované portréty na dřevěných destičkách nepochybně patřily světcům, ale kterým, to Dyslav určit nedokázal. *Víra*, povzdechl si a sklonil hlavu k oprýskanému stolu. Stál na něm džbán z pálené hlíny, před ním ošatka s tmavým chlebem, nůž, kameninový pohár a kus bílého plátna. To vše mu stařícký kněz připravil na občerstvení.

Teprve nyní si Dyslav uvědomil, jaký má hlad. Natáhl se po bochníku, sáhl po malém noži a zakrojil. Nabral špetku soli z hladce dlabaného pohárku a posypal skrojek. Krátce k němu přičichl, načež se do krajíce zakousl.

Právě v okamžiku, kdy se chopil džbánu s vodou, vrzly dveře a propustily do malé místnůstky nepříjemný průvan. Vysloužilý rytíř se otočil.

Kněz vešel dovnitř za šustivého pohybu sutany po kamenné zemi.

Dyslav krátce přikývl na pozdrav a poté přiložil džbán ke rtům.

„Na pití máme poháry, synu,“ uslyšel starcův klidný hlas.

Jasně, odpověděl mu v duchu, a napil se. Sotva utišil žízeň, vrátil džbán zpět na stůl. „Tohle jsem potřeboval, otče,“ vydechl spokojeně a zadíval se na duchovního, jehož tvář zůstávala vážná, přesto se v ní zračila stále stejná laskavost.

„Věz, že o tvého koně je rovněž dobře postaráno, rytíři.“

„Děkuji ti i za mého koně,“ uchechtl se, ale poté zvažněl. „Jmenuji se Dyslav, otče,“ představil se. „Ať mi nemusíš říkat rytíři.“

Kněz přikývl.

Sakristií se rozhostilo ticho.

Dyslav se uvelebil v židli a rukama přešel po obličejí. S námahou potlačil zívnutí. Nejráději už by se natáhl, třeba i na kostelní lavici.

„Odpusť starci jeho zvědavost,“ přerušil zádumčivé ticho v místnosti kněz Tomáš, „ale řekl bys mi něco o Svatém městě a Svaté zemi?“ Jeho oči zaplály zvědavostí a nedočkavostí. „Pochop, velmi mě to zajímá.“

„Svatá země, Svaté město...“ vydechl Dyslav a v jeho nitru se vzedmul odpor k odpovědi. „Na těch místech není nic svatého, otče,“ utrousil a myslí se mu přehnalý obrazy prolité krve a padlých přátel. „Je to stejné peklo jako všude jinde.“

„Nerouhej se, synu,“ napomenul ho otec Tomáš a opřel se o zeď. „Vždyť v té zemi zemřel náš Spasitel, Pán Ježíš Kristus, vykupitel lidstva.“

„Já vím...“ odpověděl otráveně Dyslav a krátce zavrtěl hlavou. Neměl náladu bavit se o skutečnostech, které jej snadno mohly přivést do nebezpečí.

„Chápu, že se ti těžce mluví, když Svaté město je v rukou těch Saracénů.“

„Přesně tak,“ hlesl Dyslav tiše a doufal, že kněz odejde.

„Ale Kristovo vojsko ty bezvěrce vyžene,“ zasnítily oči starému muži a s kostnatýma rukama si pevně sevřel kolena v sutaně.

„Jistě to tak bude, otče,“ usklíbl se Dyslav a přivřel oči. Zatoužil po klidu a osamění. Zaujetí kněze pro věc bylo pochopitelné, přesto naprosto odlišné než to jeho.

„Neříkáš to ale s nadšením,“ loupl po něm stařec zkoumavým pohledem.

„Otče,“ vzdychl Dyslav a zapřemýšlel, jak by starému muži odpověděl, aby jej nijak neurazil ani nevyvrátil jeho iluze. „I křížáci jsou jenom lidé. Se svými starostmi, strastmi a...“ na chvíli se odmlčel, „hříchy.“ Před očima se mu znovu odehrála zvěrstva, se kterými se tehdy setkával.

„Ale boj za naši věc...“

„Je to válka, otče!“ vyštěkl Dyslav, když na okamžik podlehl únavě.

Oči starce se zatáhly zlobou.

„Promiň,“ přispěchal honem s omluvou. „Chtěl jsem říct, že všude v těch místech přechází *smrt*. Nekončící boje rozsévají hrůzu a utrpení na obou stranách, a to jak mezi válečníky, tak obyčejnými lidmi,“ ztichl Dyslav. „Je to tam peklo, žádné místo naplněné láskou. Je mi líto, že ti nemohu sdělit zprávy, které by tě potěšily.“ Sklopil zrak k zemi, ani přesně nevěděl proč. *Abych neviděl knězovu zklamanou tvář?*

Všiml si malého pavouka, kterak kráčí v tmavém stínu lavice podél hranice dopadajícího světla. Jasně na něm spatřil bílý kříž. „Jak může Bůh dopustit tolik bezpráví?“ zašeptal.

„Náš Pán, Dyslave, má s lidským pokolením mnoho práce,“ pronesl kněz a postavil se. „Přesto je důležité ctít ho tady,“ dotkl se prstem Dyslavova čela, „a milovat tady,“ přiložil mu ruku na srdce. „Bůh je láska a milosrdenství.“ Poté se prohnul v zádech a dlouze vydechl. Dyslav ho tiše pozoroval.

„Jsem už starý muž, Dyslave,“ pousmál se kněz, sotva si všiml jeho pohledu. „Mé nebohé tělo trápí neduhy, jež už nedokáže zvládat.“ Jakmile Dyslav chápavě přikývl, starý muž pokračoval. „Chápu tvé zklamání, synu,“ promluvil pomalu. „Ale nikdy neztrácej víru.“

„Jak si mohu udržet víru, když jsem vídal tolik bolesti a utrpení po mnoho let?“ zeptal se Dyslav hlasem tak plným zklamání a beznaděje, až jej to samotného překvapilo. Rozhodně nechtěl starému Tomášovi odhalit své nitro do takové hloubky. Vyděšeně se na něho zadíval, jako by chtěl vzít svá slova zpět.

„Můžeš, Dyslave,“ usmál se stařec a stiskl mu pevně rameno. „Za tři dny slavíme Vánoce. Den Kristova narození. Právě tehdy se dějí ty největší zázraky a všechny dobré skutky jsou po zásluze odměněny. Kouzlo Vánoc si najde i tu nejzbloudilejší ovečku stáda,“ pousmál se starý muž, krátce mu poklepal na rameno a pomalým krokem se odšoural ke dveřím. Se skřípěním je otevřel, a než jimi prošel, naposledy se na Dyslava zadíval. „Přespi dnes tady na lavici. Zítra bys však měl odejít. Kostel nemůže sloužit jako noclehárna.“ S těmi slovy prošel pootevřenými dveřmi a pomalu je za sebou zavřel.

Dyslav osaměl. Očima přelétl po ikonách světců a zavěšených křížích.

Ráno ho probudilo slunce, pronikající skrz úzké okénko na protější straně sakristie. S odmítavým zavrčením si zakryl oči paží. Nakonec zanechal marné snahy a vstal.

Pomalou vyšel z vrzavých dveří do prostoru kostela. Nepříliš vysoká sakrální stavba, bez jakéhokoliv zdobení, se před ním táhla do vzdálenosti padesáti kroků. Podél dlouhé chodby stálo po stranách pět oprýskaných lavic. Konci vévodil kamenný oltář a na něm zašlý lipový kříž.

Dyslav na něm krátce spočinul pohledem. V mysli mu zavířily myšlenky plné krve a násilí.

„Měl bys mu dát šanci, synu,“ uslyšel za zády hlas otce Tomáše.

Dyslav se otočil. Starý kněz stál vedle křtitelnice, ruce sepnuté na břiše. Palci si pohrával s kovovým křížkem krucifixu a vlídnýma očima si rytíře prohlížel.

„Musím už jít,“ pronesl Dyslav a přiložil si ruku na prsa v oblasti srdce. „Díky za nocleh a stravu.“ Zanořil ruku pod plášť a prsty nahmátl kožený pytlík s několika posledními mincemi, co mu ještě zbyly.

„Nic mi nejsi dlužen, synu,“ zarazil ho stařec a pomalu k němu přikročil. „Tvá společnost mi byla příjemnou kratochvílí,“ sevřel mu dlaň ve své kostnaté ruce a druhou ji lehce překryl. „Až se vrátíš, znovu si popovídáme.“

„Neočekávám, že bych se sem vracel, otče,“ odmítl Dyslav jeho slova.

„Věř mi, náš Pán tě sem přivede.“

Dyslav pokrčil rameny a zlehka se ušklíbl. Poté vyprostil své ruce z jeho sevření a vykročil ke kostelním dveřím. Zatímco se jeho kroky hlasitě rozléhaly kamennou lodí, v zádech cítil knězův pohled.

„Jsi dobrý muž, Dyslave, třebaže jsi na to zapomněl. Boží posel si tě najde!“ zaslechl ještě knězův jasný hlas.

3

Od bran kostela zamířil Dyslav k zadní části farního pozemku, kde stála zasněžená stodola.

Zastavil se před jejími vraty, zavěšenými na orezlých pantech. Chopil se jich a zatahl. Dřevěné křídlo zasténalo a zhouplo se do strany. Vytrhlo se mu z ruky, vylomilo se a s hřmotným skřípotem se skácelo do sněhu.

„K čertu, tady se opravdu všechno rozpadá,“ zaklel do větru a pohledem zkontroloval stodolu. Teprve poté vkročil zejícím otvorem dovnitř. Přivítal ho zmatený křik vylekaných slepic, obklopile jej zatuchlý pach vlhké slámy.

Vendelína spatřil u východní stěny. Stál uvázaný u jednoho z trámů a s hlavou skloněnou k zemi se popásal na malé kupce sena.

„Tak odpočatý, starý brachu?“ usmál se a vykročil ke koni. Zvíře přestalo žrát, zvedlo hlavu a věnovalo mu krátký pohled.

„Chutná?“ přistoupil k němu Dyslav a poplácal ho po širokém krku. „Tak kdepak máš sedlo, Vendelíne?“ zamumlal si pro sebe a rozhlédl se po nejbližším okolí. Pak si všiml, že leží u stěny pod vrstvou rozházené slámy, hned vedle odřeného štítu. Shýbl se, zvedl sedlo a přehodil ho koni přes záda. Protáhl kožený popruh pod vraníkovým hrudníkem a na druhé straně je upnul. Na jednu ze spon zavěsil štít. Pak odvázal koně. Sevřel v ruce otěže, krátce zamlaskal a vyrazil směrem ke vstupu, jenž zůstal po vylomených vratech otevřený.

Stačily dva kroky, aby si uvědomil, že vraník nekráčí plynule. Zastavil, poodstoupil od zvířete a zkoumavě se zahleděl na jeho štíhlé nohy a mohutná kopyta. Nic se nezdálo v nepořádku. Přiměl Vendelína do kroku, dvakrát se s ním zatočil kolem osy, aby si byl úplně jistý. „Kulháš,“ povzdechl si. „Na levou zadní.“ Dřepl si a dlaní přejel po neposlušné noze. Přes vraníkův odpor ji zvedl ze země a hned měl jasno.

Vendelín byl bez podkovy.

Dyslav sevřel rty a spustil Vendelínovu nohu zpět na zem.

„Vesnice je hned dole,“ promluvil ke zvířeti. „Tam mají určitě kováře.“

Vyvedl koně ze stodoly. Krátce pohlédl k rozbitým vratům ležícím ve sněhu. Zamyslel se, pustil koně, sebral vrata ze sněhu a zakryl jimi vstupní otvor. *Ašpoň takhle*, pomyslel si. Vrátil se k Vendelínovi a společně zamířili k obydlím pod kostelem. Ještě než vstoupili mezi první domy, rozlehl se odněkud hlasitý, různorodý štěkot. Byl zuřivý a rychle se blížil. Dyslav se bleskově rozhlédl, ruka přirozeně sklouzla na rukojeť meče. Spatřil, jak se k němu úzkou uličkou žene desítka psů. S vyceňnými zuby, s planoucíma očima. Vmžiku jej obestoupili. Zuřivé rafání mu drásalo uši. Vendelín zařehtal a začal se plašit. „Klid!“ vykřikl Dyslav a škulb otěží, aby vraníka zklidnil. Kůň se však nadále vzpínal a odmítal poslechnout. Ve vysloužilém rytíři vzkypěl hněv. „Tak dost!“ houkl na koně. Pustil otěže a vytasil meč. Psi nepřestávali dorážet, lesk jejich zubů se vpaloval Dyslavovi do očí. Odhadoval, který z chlupáčů zaútočí jako první.

Mezi domy se rozlehl ostrý hvizd. Psi zmlkli, ale výhružně vrčeli dál. „Zadrž, rytíři!“ ozval se výkřik. „Neublíží ti!“

Dyslav uviděl, kterak k němu o berli kráčí nuzák v odraných šatech a divoce na něho mává.

„To jsou tví čoklové?“ neovládl se Dyslav a obrátil se směrem k příchozímu.

„Jo,“ odvětil nuzák a zastavil se. Přiložil prsty ke rtům v zanedbaném vousu a pískl. Psi se od Dyslava odvrátili a rozběhli se ke svému pánovi.

„Koukej si ty bestie hlídat!“ vyjel na něho Dyslav a zasunul meč zpět do pochvy u pasu. „Nebo ti z nich příště udělám...“

„Snad se zas tak moc nestalo!“ bránil se nuzák a v očích mu zlověstně zablesklo. Otočil se a kráčel pryč. Chlupáči jej poslušně následovali.

„Jak může mít ten člověk tolik psů?“ zavrtěl Dyslav hlavou. „To jsou dneska lidi.“ Zklidnil Vendelína a pln zlosti pokračoval ušlapanou cestou dál do středu vesnice. *Musím najít toho kováře, abych odtud mohl vypadnout.*

Zakrátko k němu dolehly ruchy života. Vzrušené debaty žen, pokřikování dětí, štěkot psů. Odněkud zaslechl kokrhání kohouta, odjinud zněle úderu kladiva do kovadliny. *Kovář, zajásal v duchu Dyslav.*

Jak míjeli domy, psi se za ploty dávali do halasného štěkání. Místní lidé, aspoň ti nejbližší, zpozorněli. Vysloužilý rytíř na sobě pocítil jejich pohledy. Ženy, postávající před jedním z domů, ztichly a otočily se jeho směrem, muž táhnoucí na sáních nasekané dřevo napříč cestou si ho změril nedůvěřivým pohledem. Po chvíli se však vrátili ke své činnosti. Dyslav usoudil, že ho nepovažují za důležitého. *Aspoň něco. Zřejmě tu občas projíždějí muži jako já. Staří vysloužilci, kteří nikoho nezajímají.*

Na křižovatce zastavil. Zvuk z kovárny ustal a on ztratil směr. Rozhlížel se, kudy se rozbíhaly cesty ušpiněného sněhu. „K čertu,“ zaklel znovu tiše a vyhledal pohledem nejbližší obyvatele. Hlouček žen nevypadal ochotně, muž se saněmi se rychle vzdaloval.

S veselým vřískotem se zpoza domu vyřítila skupinka dětí. Několik chlapců a pár děvčat. Prohnali se kolem něho, aniž by mu věnovali pozornost. „Děcka, hej!“ otočil se za nimi a vykřikl. „Počkejte!“

„Tys byl v bitvě?“ zaslechl za zády. Otočil se a hleděl do tváře několika výrostkům s očima rozšířenýma údivem.

„Jo,“ přikývl Dyslav. „Kluci, kde tu najdu...?“

„Zabils hodně lidí?“

„Vyhráli jste?“

Otázky na něho přšely rychleji než šípy Saracénů.

„Umřel ti tam někdo?“

Dyslav znovu před očima spatřil umírajícího Orana, kterak se probodán šípy hrouť z obléhacího žebříku a padá do hlubin pod sebou.

„Hej, rytíři,“ dožadoval se odpovědi štrapatý kluk, „slyšíš?“

„Vypadněte!“ neudržel se Dyslav. Ve svém hlase zaslechl znovu probuzenou bolest.

Nadšení ve tvářích chlapců pohaslo. Vystřídala je zlost a zklamání. „Tak si jdi!“

„Tě nepotřebujem,“ doplnil další.

Zavalili ho pohrdavými pohledy a rozběhli se mezi domy. Jejich hlasné pokřiky plné urážek sebral vítr.

Dyslav se za nimi chvíli díval. *Tohle bylo zbytečné, ti kluci za to nemohli.*

Zaslechl pomalé kroky. Otočil se a spatřil stařenu s ohnutými zády, jak se k němu blíží za pomoci sukovité hole.

„Jsou to holomci, tyhle starší,“ zaskřehotala z dálky a zakoulela očima.

„Jen děti,“ mávl Dyslav rukou. „Zažil jsem na cestách horší.“

„A copak že tu hledáš, válečníku?“ přistoupila k němu blíž a oči se jí zaleskly neskrývaným zájmem.

„Kováře, matko,“ odvětil pohotově a kývl k vraníkovi. „Můj kuň ztratil podkovu.“

„Kováře,“ pokývala babka hlavou a krátce pomlaskala jazykem mezi vykotlanými zuby. „Dej se touhle cestou. Na jejím konci, u shořelého domu zahni ven z vesnice. Tam ho najdeš. Metoděj se jmenuje.“

„Díky za radu, matko,“ usmál se Dyslav a přikývl.

„Jsou Vánoce, chlapče. Lidi si mají pomáhat,“ uculila se vrásčitá žena. Její tvář jako by se na chvíli vyhladila a stáří ustoupilo.

Dyslav zvažněl a jeho výraz ztvrdl. „Nemám rád Vánoce, matko. Lidé nejsou takoví, jak říkáš.“

„V obojím se mýlíš, můj milý.“

4

Cestou ke kováři se Dyslav zastavil u vyhořelého stavení. Pohledem klouzal po zčernalých trámech, po ožehnutých stěnách, jejichž zbytky pitoreskně kontrastovaly s čerstvě napadaným sněhem. Viděl už mnoho vypálených domů a pokaždé v něm vyvolávaly stejný dojem smutku a melancholie.

„Počkej tady,“ zanechal Vendelína stát a zamířil k domu. Na hranici pozemku se obezřetně rozhlédl do stran, snad ze zvyku, a poté vstoupil mezi trosky. Pod nohama mu křupal sníh smísený s jemným popelem, zprohýbaná prkna podlahy praskala a odevšad se šířil pach ohně a smrti.

Jak procházel vypáleným domem, všiml si v jednom z koutů změti haraburdí. Anž věděl proč, zamířil tím směrem. Dřepl si a zblízka si prohlížel smutné zbytky. Pod vrstvou trosek a několika opálenými železnými

hřeby se něco zalesklo. Vztáhl ruku a odsunul je stranou. Zabořil prsty do sypkého popela a rozhrábl ho. Pak se mu stáhlo hrdlo. Před ním ležela malá vyřezávaná panenka, celá špinavá, částečně ohořelá. Jen černá kovová očka se na ní matně blýskala.

„Kdepak máš maminku, panenku?“ zašeptal, ačkoliv odpověď znát nechtěl. Chvilíčku se na poškozenou hračku díval. Pak kolem ní sevřel dlaň. „Možná zjistím, komu patřila,“ zadoufal v naději, která byla stejně nicotná jako snaha zastavit déšť. „Když ne, dám ji prvnímu dítěti, které potkám.“

Postavil se a očima přelétl spáleniště. *Je čas jít.*

Sotva stanul opět před domem, oddechl si úlevou. *Tahle místa opravdu nemám rád.* Rychle překonal závěje a stanul po boku vraníka. Uložil nalezenou hračku do vaku u sedla, vzal koně za uzdu a pokračovali dál.

Kovářnu zahlédl brzy. Stoupající dým z výhně a pravidelné bušení perličky jej spolehlivě dovedly k cíli. Uprostřed širšího dvora stál prostý dům, k němuž přiléhal dvakrát tak velký otevřený prostor, zastřešený lomenou střechou. Středobodem toho všeho byla kamenná výheň s vysokým komínem.

Sotva Dyslav prošel s Vendelínem otevřenými vraty, zpod přístřešku se vynořil mohutný vysoký muž.

„Ty jsi kovář Metoděj?“ zeptal se.

„Co si přeješ, rytíři?“ oslovil kovář Dyslava zvučným hlasem, zatímco si o zástěru otíral umouněné dlaně. Svaly na jeho pažích se leskly potem, z lehce ožehnuté tváře hleděly pod hustým obočím jiskrné oči.

„Potřebuji okovat koně,“ odvětil Dyslav a vykročil směrem ke kováři s napřaženou dlaní. Pohled Metoděje se zastavil u podávané ruky.

„Peníze máš?“ zeptal se odměřeně. Nabízenou pravici nepřijal.

Dyslav sáhl do záhradří a nahmatal měšec. Vytáhl ho, rozvázal a do dlaně vysypal jeho obsah.

Mezi hracími kostkami, hrotem šípů, kusem uhlu a vosku se zaleskl jeden stříbrňák. Poslední.

Natáhl ruku ke kováři. „Mám jen tohle.“

Ten přelétl pohledem obsah jeho dlaně a krátce zavrtěl hlavou. „To je moc. Nemám tolik, abych ti vrátil zpátky.“

„Tak mi oprav ještě meč a štít,“ navrhl Dyslav Metodějovi.

„Ani potom bych ti nemohl vrátit.“

„Nemůžu jet dál bez té podkovy,“ zavrčel Dyslav a rozhlédl se, jako by očekával, že mu někdo pomůže z bezvýchodné situace, do níž se právě dostal. Za ponky s náradím zahlédl mihnutí narezlých vlasů nějaké dívenky.

Proběhla kolem stejně rychle jako myšlenka, která se mu vloudila do hlavy.

„A já ti zas nemám jak vrátit,“ pokrčil rameny kovář a doširoka se rozkročil. „Proto tvýho koně nemůžu okovat. A zadarmo nedělám.“

Dyslav očima zhodnotil obsah své dlaně. Poté vše s povzdechem vrátil zpět do měšce. „Tak co mám teď dělat?“ zavrčel.

Zpoza rohu se náhle vynořila malá rusovlasá dívka. Věnovala Dyslavovi krátký pohled, usmála se na něho a odhodlaně zamířila k nepřístupnému Metoději. Zastavila se krok před ním, sepjala dlaně k sobě v prosebném gestu a široce se na kováře usmála. „Metoději, okovej toho koníka. Prosím.“

„Nemohu, Anežko,“ zavrtěl odmítavě hlavou mohutný muž, ale přesto rysy jeho obličeje změkly.

Oči dítěte se zahleděly Dyslavovi do tváře a poté se opět upřely na kováře. „Vždyť jsou Vánoce, Metoději,“ zaprosila naposledy. Pak sebou mrskla jako rybička a utekla ze dvora. Dyslavovi neuniklo, že za ní mistr černého řemesla dlouze hledí. „Máš krásnou dceru, kováři.“

„Není moje,“ zavrtěl hlavou Metoděj. „Je to dítě vesnice, takový místní anděl.“

Dyslav přikývl a pohládl po nose Vendelína, který vedle něho nervózně přešlápl.

„Uděláme to takhle, rytíři,“ pokračoval po chvíli kovář. „Já toho koně okovu a ty zatím rozměníš ten svůj peníz. Jako zástavu mi tu prozatím necháš ten meč a štít.“

„To by šlo,“ přikývl Dyslav s úlevou. Tato možnost jej nenapadla. Odepjal meč a položil ho na nejbližší ponk.

„Ve vesnici je hospoda. U Shnilý šišky se jmenuje.“ pokračoval Metoděj. „Dej si tam jídlo a nějaký pití. Vede ji starej Kúta. Je to sice nevrlej tlučhuba, ale dá se s ním vyjít.“

„Dobrá,“ souhlasil Dyslav. „Možná to opravdu bude nejlepší.“

5

Hospodu U Shnilý šišky našel Dyslav snadno. Však už ji viděl, když sem přišel.

Sotva otevřel dveře, uhodil ho do nosu vzduch prosycený vůní pečeného masa. Světlo svící prozařovalo lokál plný lidí. Rolníci, sedláci a další tu posedávali u stolů a vedli živé debaty.

Dyslav vkročil dovnitř. Ruch v hostinci utichl. Oči všech se na něho otočily. Plešatý hostinský se opřel o pult, plavovlasé děvče proplétající se uličkami s korbely v rukou se zastavilo a otočilo k němu svou tvář. Zakrátko mu však všichni přestali věnovat pozornost a lokál znovu ožil.

Dyslav se rozhlédl po nějakém volném místě k sezení. Všude bylo plno.

„Hej, rytíři,“ ozvalo se od jednoho stolu a do vzduchu se zvedla ruka, „sedni si sem k nám.“

Přikývl. Nedbal zvědavých pohledů a vykročil. Stejnokroj křížáckého rytíře z něho činil nezvyklý objekt zájmu.

„Dáš si... něco, pane?“ zeptal se hostinský zvučným hlasem, jakmile jej míjel. Světlé oči pomalu mrkly, znavené mokem. V odulé tváři dal široký nos vyniknout nahnědlým knírům se stočenými špičkami na koncích. „Sem... hostinskej Kúta... a tohle... všechno mi... patří.“

Pak se naklonil přes pult k Dyslavovi a pokynul mu rukou, aby šel blíž. „Napijem se spo... spolu,“ škytl hostinský, „rytíři ke mně často nechoděj.“

„Až jindy,“ odmítl Dyslav nabídku hostinského a pohlédl k pultu. „Co máš k jídlu?“

„Mám... uzený, nákej... pecen k tomu,“ máchal kolem sebe zavalitý muž bez vlasů silnou rukou. „Pivo...,“ škytl a zakoulel očima, „a náký... ví... no. Možná holka... udělá i kaši.“

„Dám si víno a uzený,“ zvolil Dyslav. „Kaši už nechci ani vidět.“

„Hned... to tam... bude, pane. Posad' se... u nás,“ zakymácel se Kúta a máchl rukou do prostoru.

Neboj se, odfrkl si Dyslav a vydal se ke stolu.

Trojice sedících mužů mu udělala místo. Jakmile dosedl, tmavovlasý chasník jej poplácal po zádech a rovnou se mu začal představovat. „Já sem dřevorubec Kuzma. Táhleto je můj kluk,“ ukázal přes stůl na zrzávého mladíka, kterému sotva odrostly první vousy. „A ten dědula vedle něho, to je místní lamač ženskejch srdcí, starej Florián.“

„Žádná mi neodolala,“ zaskřehotal stařec s dlouhými bílými vlasy a vrásčitým obličejem. Pak se hýkavě rozesmál.

„Dyslav,“ představil se vysloužilý rytíř a rozhlédl se kolem sebe, zda už mu někdo nenese jídlo.

„Vracíš se z křížovejch výprav?“ zajímal se Kuzma, zatímco hubený zrzek doslova vyštěkl pro něho mnohem důležitější otázku: „Jaký sou na jihu ženský?“

„Ženský jsou tam po čertech krásný, chlapi,“ pousmál se Dyslav, „možná jedny z nejhezčích, co jsem kde viděl.“

„Nepovidej,“ zahleděl se na něho Kuzma a sáhl po korbelu, z něhož si pořádně přihnul.

Dyslav už chtěl něco říci, ale v tom se k němu sklonila dívka v prosté zástěře a položila před něj táč s plátkem uzeného masa a krajícem tmavého chleba. „Tady máš jídlo, pane,“ pronesla a její lehce špinavá tvář se projasnila v náznaku úsměvu.

„Děkuji ti,“ usmál se Dyslav a pohledem zhodnotil hubenou postavu holčiny. *Chytré oči, vlídný úsměv, světlé vlasy šplývající po jemných skráních v tenkých pramenech na drobná prsa, ladné boky. Pěkná dívčina.*

„Matyldo, tohle je Dyslav,“ prohodil Kuzma a poplácal ho po širokých ramenech. „Je to velkej válečník, právě se vrátil z dalekého jihu.“

„To mi došlo,“ odsekla dívka a krátce se zamračila. „Nejsem blbá, poznám rytíře.“ Zrzek naproti stolu se rozesmál, zatímco stařec vedle něho se narovnal, hbitě si olízl dlaně a snažně si jimi urousal splihlé vlasy.

„Floriáne, ani to nezkoušej,“ obořila se uštěpačně na starce u stolu. „Vždyť bych mohla být tvoje vnučka.“

Osazenstvo stolu, včetně Dyslava, vybuchlo v hlasitý smích. Matylda věnovala vysloužilému rytíři krátký pohled a bez většího zájmu se vzdála do lokálu. Díval se za ní, dokud nezmizela v záplavě hostů.

„Na tu holku se teda napijem,“ pozvedl korbel Kuzma a ramenem drcl do Dyslava. „Dělej, kamaráde, konečně máš čím,“ a kývl k poháru vína na tácu.

Dyslav sáhl po vínu. Hlasitě si přitukli a pak se napil tekutiny. Vzápětí musel pohár odložit. Trpká pachut' mu stáhla ústa silněji než kdejaký roubík. „To je teda síla,“ zasípal. „Tohle tady pijete?“

„Normálně,“ přikývl Florián. „Ukaž, prosim tě,“ natáhl ruku k Dyslavovi. „Seš nějakej zhejčkanej z tý ciziny.“

Jakmile mu Dyslav víno předal, stařec v něm smočil rty. Několikrát mok převalil na jazyku a poté ho vyplivl na zem. „Tfuj, to je patok. Co ti to dali?“

„Jdu za hostinským. Tohle si líbit nenechám,“ zabručel Dyslav a začal vstávat. Kuzma jej chytil za rameno a stáhl zpět na lavici. „Počkej, dám ti pivo vod sebe,“ a přisunul před něho svůj korbel. „Nejdřív se najez, beztak máš hlad.“

„No dobrá,“ souhlasil neochotně Dyslav. Vůně teplého uzeného ho přiměla obrátit zrak k pokrmu.

Špičkou nože nabodl maso a zvedl jej do výše očí.

„Teda, řeknu ti,“ zamžoural Florián, „když takhle přimhouřím oko, tak přes to maso vidim.“

„Jo, Kútovo pověstný uzžený,“ ušklíbl se Kuzma. „Ten starej šejdř obírá lidi, kde se dá.“

„To jste ještě nezjednali pořádek?“ ohlédl se po nich Dyslav.

„Co chceš řešit, Dyslave?“ pokrčil rameny dřevorubec. „Je to jediná hospoda ve vsi. Když zavře, co potom?“

„Musel bych bejt doma se svou starou,“ zaskřehotal stařec. „A kam pak by tady mladej chodil očumovat pěkný ženský?“ natáhl ruku k zrzkovi, který se rozpustile zakřenil.

Dyslav nechal maso spadnout zpátky na tác. Zakrojil a ochutnal. Nevalná chuť ho překvapila. Nenápadně se rozhlédl kolem. Hosté, kteří jedli stejné jídlo, zřejmě neměli k pokrmu žádné výhrady. *To mám tak vytríbené chutě?* zapochyboval. *Možná se to té holčině nepovedlo.* Maso odložil, po dalších soustech netoužil.

„Copak, nechutná?“ všiml si Kuzma.

„To maso je... nějaký divný,“ zavrtěl hlavou Dyslav a odsunul tác do středu stolu.

„Hej, Matyldo,“ zvedl se jeho soused a mávl na číšnici, „poď sem k nám.“

Plavovlasá dívka se zakrátko objevila u jejich stolu. „Tak co je, chlapi?“ otázala se jich a významně je přehlédla pohledem. „Na rozdíl od vás, já tady pracuju.“

Dyslav k ní vzhlédl. Výraz dívky byl výmluvný. „To maso je tenké, a dost zvláště chutná, takže ho nelze pozřít. To víno je břečka,“ dodal. „Můžeš mi donést něco lepšího?“

„Pane, já...“ ohlédla se rychle za sebe do lokálu. Jakmile se na něho znovu podívala, spatřil v jejích očích strach. „Hostinský Kúta není rád, když si hosté stěžují na jeho jídlo,“ vychrčila ze sebe horlivě. Roztřesenýma rukama mu přisunula tác zpět.

„Vždyť se to nedá jíst!“

„Jo, to se tu taky teď stává často,“ přisadil si Florián.

„A ještě pak člověka natáhnou,“ doplnil Kuzma.

„Pane, snažně tě prosím, zkus to ještě,“ přemlouvala ho úpěnlivě. Rty se jí mírně chvěly, ruce si nervózně třela o sebe.

„Ne, tohle jíst opravdu nebudu,“ zavrtěl rázně hlavou Dyslav.

„Máš pravdu, Dyslave,“ souhlasil dřevorubec. „Vodnes to, Matyldo. Přece tady náš kamarád nebude jíst tyhle blivajzy.“

Dívka ho zpražila pohledem a pak se zahleděla Dyslavovi do očí. V jejím pohledu se zračila nejistota. „Pane rytíři,“ zaškemrala nalomeným hlasem, „Kúta mě zbije.“

„Proč?“ zahleděl se na ni. „Ty jsi to jídlo zkazila?“

„Ne, to ne,“ zavrtěla Matylda rychle hlavou a tváře jí lehce zčervenaly. Dyslav poznal, že mu neříká pravdu. „Když hostům nechutná, hostinský si vyleje zlost na mně.“

„Ty moc neumíš vařit, že?“ optal se mírnějším hlasem a soucitně se na ni zadíval. *Kdo ví, co si to děvče musí vytrpět.*

Blondýnka po delší chvíli zavrtěla hlavou. „Ale snažím se, pane,“ upřela na něj prosebný pohled.

„Hlavně, jestli se snažíš na těch správných místech, Matyldo,“ uchechl se Florián. Zrzavý mladík po jeho boku se rozesmál.

Dívka se k němu otočila a oči jí potemněly hněvem.

„Odnes to, stejně to jíst nebudu,“ odsunul táč směrem k ní. „To víno je patok. Dones mi raději medovinu.“

„Promiň, pane,“ omlouvala se Matylda překotně. Sáhla po tácu s masek a zamířila pryč.

„Matyldo, přines mi taky jedno pivo!“ zavolal za ní zrzek. Dívka se na okamžik zastavila, otočila se a věnovala mu pobavený pohled. „Ty mě teda proháníš, mladej.“

Hospoda vybuchla smíchem.

„To ses moc nenajed,“ poznamenal Florián, zatímco zrzek ještě zářil Matyldinou poznámkou. Než stačil Dyslav odpovědět, vrátila se dívka zpět. Bez jediného slova před něho postavila korbek medoviny, před mladíka korbek piva a zmizela. Marně se zrzek domáhal jejího pohledu.

„Spláchnem to!“ navrhl Kuzma a pozvedl svůj mok. Všichni si vzájemně ťukli a z plného hrdla se napili.

„Ještěs nám neřek, jaký jsou dole boje, Dyslave,“ zeptal se Florián a opět si přihnul ze svého piva.

„Kruté,“ odvětil bývalý rytíř. „Nikdy jsem neviděl pohromadě tak velké vojsko. Na jejich i na naší straně. Bylo to tam hotové mraveniště,“ odmlčel se Dyslav a svlažil rty v teplé medovině.

„Jaký je dobývat město?“ zajímal se Kuzma.

„Obtížné,“ usrkl Dyslav medoviny. „Nejtvrdší boje jsou u hradeb. Oprou se o ně žebříky, lezeš po nich nahoru a doufáš, že na tebe obránci nevylejí olej, nehodí kameny nebo tě nesestřelí.“

„To zní šíleně,“ vydechl zrzek, zatímco Kuzma s Floriánem příkyvovali.

„Někdy obránci žebříky shodí a všichni na nich spadnou dolů.“

„Bylo hodně mrtvejch?“

„Dost.“

„A jak to dopadlo?“ zeptal se Kuzma. „Podařilo se vám...“

„Tak kdo... si tu stě... žuje na mý jíd... lo?“ ozval se za jejich zády silný hlas rozzlobeného hostinského. „Nechut... ná ti snad, pa... ne rytí... ři?“ Silnou rukou se zapřel Dyslavovi do ramene a očima podlitýma lihem se na něho zadíval.

„Tvoje maso se nedá jíst,“ odvětil klidně Dyslav a zahleděl se hostinskému do brunátné tváře. „Víno je hnusný patok, co ti zkříví ústa a stáhne útroby.“

„Co to me... leš, ty jeden...“

„Kolik si za to účtuješ?“ zamračil se Dyslav a rozhodně se postavil.

„Co si to dovoluješ?“ vyjel na něho Kúta tak rychle, že se ani nestačil zadrhnout. „Nene... chám se urážet vod ně... jakýho přivandrovalce! Že jo, chlapi!“ zahulákal hostinský ryčným hlasem.

„Ať táhne, vodkad přišel!“

„Vyhodíme ho vocad!“

„Náhodou má pravdu!“ podpořil Dyslava Kuzma. „Starej Kúta šidí lidi na jídle i pití. Myslíš si, že sme si toho už nevšimli, co, lidi?“ zahleděl se zpřímá hostinskému do obličeje a poté se sebejistě rozhlédl.

Lokál zahučel a několik chlapů, včetně zrzka a starého Floriána, se zvedlo od stolu s poháry v rukou.

„Seš bu... ran a nerozu... míš tomu,“ škytl Kúta a stočil kalný zrak zpět k Dyslavovi. „Ty se seber a táh... ni z mý hospo... hospody,“ vysoukal ze sebe.

„Řekni to ještě jednou, ty pazdráte!“ ohradil se Kuzma a strčil do hostinského. Ten o krok ucouvl, ale zůstal odhodlaně stát.

„Vyhodte už toho přivandrovalce!“ ozvalo se z druhé strany hostince, kde se postavila jiná skupina hostů. Prostor hospody zaplnil les zařatých pěstí. Halasné pokřiky nabyly na intenzitě. „Vykopněte i ty jeho kamarádíčky!“ Následně se muži začali prodírat stoly směrem k nim.

„Tak pojďte, vy tlamy! Dostanete do držky!“

„Vy zas do rypáku!“

Obě skupiny strážníků se navzájem přiblížily. „Pomažete vodsud!“

„Se ještě uvidí!“

Odněkud se ozvalo rozprsknutí hliněného poháru.

„Lidi,“ zakřičel hospodský, „Nechte to... ho! Rozbi... jete mi to tu jako posled... posledně!“

„Můžeš si za to sám!“ vykřikl Kuzma a mrskl korbelem po jednom z protivníků. Dyslav se sehnul před letícím chlebem.

„Dost!“ vykřikl znovu Kúta a ohlédl se po Matyldě. „Holka, skoč pro rychtá... ře!“

Než se dívka natáhla po houni, rozprsklo se vedle ní o stěnu jablko. Matylda vypískla a vběhla do kuchyně. Kútova tvář zrudla vztekem. A ještě víc, když se stoly s drhnutím odsunuly a lavice skácely.

„Vidíš, cos způsobil?“ zavrčel Dyslav k hospodskému, který se otočil na patě a prodíral se zpět k pultu, za halasného pokřiku Kuzmy, Floriána a mnohých dalších.

„Je na čase jít, chlape,“ trhla s Dyslavem cizí ruka. Prudce se otočil. Zašklebila se na něho zarostlá tvář umouněného chasníka. „Vo pobudy tu nestojíme.“

„To tu pak nemáš co dělat,“ vymrštil Dyslav pravačku mezi jeho oči. Plavovlasý muž hlasitě vykřikl a skácel se k zemi. V krátké chvíli se rozpoutala po celé hospodě bitka. Muži se do sebe s řevem pustili. Dyslav se obratně vyhýbal, odrážel výpady pěstí, uhýbal jejich kopům. „Chlapi, přestaňte!“ řval zpoza pultu hospodský, ale nikdo ho neposlouchal.

Rvačka zcela ovládla lokál. O stěny se každou chvíli roztrískly hrnky, stoly vrzaly pod nárazy těl, supění mužů se mísilo s nadávkami nejhrubšího zrna.

Ač Dyslav rozdal mnoho ran, poznal, že vypitá medovina začíná působit. Jeho pohyby se stávaly pomalejšími, údery byly méně ráznější. Už nedokázal soupeřům včas uhýbat. Brzy obdržel několik bolestivých zásahů. V šarvátce ztratil kontakt s Kuzmou, Floriánem i tím mladým zrzounem. Občas je zahlédl někde v davu, ale matně. Náhle pocítil silnou bolest v zátylku. Vzápětí se mu kolem obličeje rozsypala hromada hliněných střepů. Před očima se mu zatmělo. Příští rány cítil jakoby z dálky.

Stěží vnímal, jak ho popadly čísi ruce. Pak další a další. V posledním záchvěvu myslí vnímal, jak ho zvedají. O chvíli později letěl vzduchem.

Než mu tvrdý náraz hlavou do zmrzlé země pokryté sněhem odňal vědomí, zaslechl poslední slova hostinského Kúty.

„Veselý Vá... noce, ty otrapo!“

6

Dyslav netušil, co ho probralo. Chlad sněhu? Ledový vzduch? Nebo ten teplý dotek na prochladlé tváři? Možná slabý hlas, který k němu stále něco promlouval.

Pohnul hlavou. Bolest sevřela jeho mysl a zabránila mu přemýšlet. Zaťal zuby a krátce zamžikal očima.

Byla už tma a drobně sněžilo. Zavřel oči a rukou si přejel po obličejí.
Co se stalo?

„Pane, jsi v pořádku?“

Ten hlas přicházel zprava. Něžný, zvědavý. Laskavý. Pocítil ve vlasech opatrný dotyk prstů. Odhrnul mu pramen z čela. Otočil hlavou tím směrem.

Tvář dívky se rozzářila, tmavé oči zasvítily. Bílé perly zubů se zaleskly mezi drobnými rty dítěte. Narezlé vlasy se podobaly západu slunce, přesto byly krásnější. Hnědý šál kolem útlých ramen se zavlnil, sotva k němu dívka vztáhla ruku. Dotek teplých prstíků byl nyní mnohem vřelejší.

„Tebe jsem zahlédl u kováře, že?“ zašeptal.

„Ano,“ přikývla dívka.

„Jsi...“ snažil se vzpomenout, jak ji Metoděj oslovil.

„Anežka,“ odvětila bezelstně dívka, jež mohla pamatovat sotva devítku zim. „Neměl bys tu tak ležet, pane,“ pokárala ho s náznakem důrazu v hlase. „Je zima. Nastyďteš.“

Dyslav zašilhal do stran, zda nespatří někoho dalšího. Kam až dohlédl, všude se tyčily v nebi zasněžené střechy domů, za jejichž okny se svítilo a z komínů stoupaly proužky dýmu. Všude bylo ticho, nikde ani živáčka.

Jen tohle jedno jediné dítě. Holčička s jiskrnými očima.

„Musíš vstát,“ pokárala ho znovu a roztomile se usmála.

Přikývl. Zapřel se o lokty a s námahou se posadil. Hlava ho znovu zabořila, ztuhlé tělo zaprotestovalo. Před očima se mu krátce zatmělo.

„Kdo ty vůbec jsi?“ zadíval se na holčičku. „Přece nemůžeš...?“

„Anežka,“ zopakovala mu se smíchem a zatahala ho za paži. „Už jsem ti to říkala, nepamatuješ si?“

Pokýval hlavou a pomalu se zvedl, za bystrého dohledu oněch očí.

Sotva se narovnal, hekl bolestí, která se rozběhla jeho ztuhlými zády.

„Ležel jsi tu dlouho?“ zeptala se dívka, zatímco mu oprašovala tělo a plášť od sněhu.

„Nevím,“ shlédl, kterak ho obchází a čistí. „Nebýt tebe, možná bych umrl.“

Holčička od něho poodstoupila, v očích jí hrálo pobavení.

„Děkuji ti, Anežko,“ klesl na jedno koleno, položil si pravici na srdce a mírně sklonil hlavu. „Mé jméno je Dyslav.“

„Jsi legrační,“ zasmála se nahlas.

Měl bych se jí nějak odvděčit, pomyslel si, když sledoval její čistou radost, důvěru a přátelskost. Sáhl pod plášť. Prsty klouzaly po hraně širokého opasku. Bezvýsledně. Polilo ho horko. *Kde mám peníze?* Tvář se stáhla

narůstajícím rozhořčením. *Hostinec, bitka, sníh. Tak se to událo.* Nervózně se rozhlédl po okolním sněhu. *Měsíc je tmavý, byl by vidět.*

„Hledáš něco?“ zeptala se Anežka a upřela na něho tázavý pohled.

„Sáček. Pytlík,“ zavrčel.

„Byly v něm peníze?“ Nevinnost ve tváři dítěte se mísila s hlubokým zájmem a účastí.

„Samozřejmě!“ vyštěkl a rozmáchl rukama do vzduchu.

Anežčin zájem nepohasl. Pouze oči jí zastřel stín zloby, která se mu vpálila do duše.

„Omlouvám se,“ hlesl směrem k dívence. Klesl na kolena do sněhu a pomalu k ní natáhl ruce. Opatrně, jako by chytal holubici, sevřel její prsty ve své široké dlani a druhou je shora zakryl. „Měl jsem tam vše, co mi ještě zbylo.“

„To vadí?“

Jak zíral do té něžné tváře, pečlivě o těch slovech přemítal. „Chtěl jsem se ti nějak odvděčit,“ pousmál se.

„Nic nepotřebuju,“ zavrtěla pomalu hlavou.

Potřebuješ toho hodně, dítě, pomyslel si a pohledem přelétl po prostém oblečení malé zrzčky. „Tak třeba maminka? Nebo tatínek.“

„Maminka je teď pryč,“ odvětila potichu a snad poprvé sklopila hlavu. „Ale brzy se vrátí,“ vyhrkla vzápětí a oči jí zazářily. „O Vánocích.“

„Určitě,“ přikývl Dyslav, „určitě přijde.“ Pochopil, že o otci mluvit nechce.

Klečím tu zbitý ve sněhu a rozmlouvám s neznámým dítětem, zamyslel se nad sebou. Přesto se cítil až neuvěřitelně dobře. Po velmi, velmi dlouhé době. „Asi mi ten měsíc sebrali v hospodě,“ zazubil se na dítě a propustil její ruce ze svých dlaní. „Dojdu tam a vezmu si jej zpět.“

„To nedělej,“ zarazila ho. Zamračené čelo se zbrázdilo rýhami nesouhlasu. „Před chvílí tam vešel rychtář. On není zrovna přátelský. Nemá rád cizí lidi ve vesnici.“

Dyslav se obrátil k hostinci U Shnilý šišky.

„Pak ti tam dojdu,“ nabídla mu Anežka.

Nevěřičně se na ni zadíval.

„Znám tam tu holku, co roznáší jídlo,“ zahřála ho svým krásným úsměvem. „Je to moje kamarádka.“

Tiše přikývl. „Ale já teď nemám kam jít, Anežko. Lidé mě nenechají přespat a v hostinci to teď už nebude možné.“

„Můžeš přespat u nás,“ nabídla mu.

„Vždyť jsi říkala...?“

„Támhle máme maličký domek,“ ukázala ručkou k malému stavení, téměř celému skrytému ve stínech. Dyslav ho sotva viděl.

„Raději znovu zkusím kostel,“ namítl a pomalu vstal.

„Kostel slouží Bohu,“ zatvářila se Anežka rozzlobeně. „Tam nesmíš spát! Pojď se mnou,“ chytila ho za ruku a udělala první krok. Vysloužilý rytíř se chvíli zdráhal, ale poté přece jen následoval dívku s duší anděla.

7

Světnice Anežčina domku působila strohým, ale útulným dojmem. Malá místnost s doutnajícím ohništěm uprostřed, pečlivě obloženým kameny. V jednom koutě stál starý dřevěný stůl s dvojicí křivých lavic, protější byl vystlán množstvím slámy, na níž ležela zmuchlaná deka. Ve třetím stála prostá kamenná plotna, kde na dřevěném tácu leželo několik kousků chleba. V temné prohlubni ležel zmuchlaný hadr s křoví čím.

„Tady bydlíš?“ zeptal se Dyslav, zatímco se pozorně rozhlížel po stěnách z hrubě opracovaných klád. Všude visely usušené voňavé bylinky.

„Ano,“ odvětila dívka. Přešla ke stěně, sundala hnědý šál a pověsila ho na prázdnou skobu. Pak zamířila k plotně a s kousky pečiva v dlaních se vrátila k Dyslavovi. Beze slova mu jeden podala a usedla k ohništi.

Sáhla do hromádky klestí a přiložila je na uhlíky, které rozfoukala do plamene. Oheň zaplál a zalil celou místnost jasným světlem.

Dyslav odepnul plášť, složil ho na zem, stáhl rukavice a usedl na protější stranu ohniště. Natáhl ruce k plamenům, aby je prohřál.

Zakrátko se místností rozlehlo chroupání. Dyslav pohlédl na dívku, jež zuby drtila starý skrojek chleba. Když ho pobídla kývnutím, napodobil ji. Pečivo už nebylo příliš dobré, ale on měl za celý den opravdu hlad.

Dřevo v ohništi praskalo, když k němu dívka znovu přiložila.

„Ty žiješ sama, Anežko?“ zeptal se starostlivě. Zadoufal, že ne.

„S maminkou přece,“ odvětila a položila si bradu na skrčená kolena, která obejmula rukama. Rezavé vlasy jí splynuly podél těla a téměř se dotkly země.

„Kde je maminka?“ zeptal se opatrně.

„Pomáhá Bohu.“

Zamrazilo ho a srdce mu sevřela bolest. *Je snad dívčina matka mrtvá?* „Nejsem si jistý, jestli Bůh opravdu je,“ pronesl polohlasně. Až poté si provinile uvědomil, že ho holčička slyšela.

V tmavých očích děvčátka se nesouhlasně zablýsklo. Obočí se stáhlo do přísné linky, jemný obličej zahalil stín. „To teda je. Bydlíš v kostele.“

„Viděl jsem příliš mnoho zlých věcí, Anežko,“ pokračoval Dyslav a snažil se volit slova tak, aby dítěti nepřivodil zklamání. „Proto si myslím, že...“

„Kdyby Bůh nebyl, neslavíme Vánoce. To se mu přece narodil Ježíšek!“

Dyslav sklonil hlavu a mírně se pousmál. *Neochvějná víra dítěte.*

„Ty nevěříš v Ježíška?“ zeptala se ho zvědavým hlasem. Dyslav v něm rozpoznal zájem o diskusi.

„Jako malý jsem na něj věřil,“ přiznal neochotně. „Ale potom...“ Došla mu slova, a tak se odmlčel.

„Ale Vánoce slavíš, ne?“

Znovu zavrtěl hlavou. Pod upřeným pohledem Anežky se nedokázal zbavit dojmu, že něco dělá špatně. Zmocnila se ho zvláštní tíseň.

Hypnotizoval černou hlínu podlahy a pohyb stínů, které rozpohyboval oheň. Jen letmo zaznamenal, že se dívka zvedla ze země a pomalým krokem obešla ohniště.

Jakmile se její útlé prsty zabořily do jeho neučesaných vlasů, opatrně vzhlédl. Setkal se s jejím pohledem.

„Musíš být strašně opuštěný,“ politovala ho. Drápy bolesti se mu zaryly do srdce hlouběji, než si uměl představit. *To dítě přesně ví, co říct.*

„Já tu také bývám často sama,“ pronesla posmutněle. „Ale maminka se ke mně pokaždé vrátí. O Vánocích jsme vždycky spolu,“ zajiskřily jí oči. „V kostele zvoní zvon. A všichni lidé jsou na sebe hodní. I na zvířátka.“

„Anežko,“ zašeptal Dyslav a sklonil hlavu k zemi, „lidé nebývají tak hodní, jak říkáš. Nejsou...“

„Jsou,“ odvětila Anežka rozhodným hlasem a své tvrzení doplnila krátkým přidupnutím. „Ukážu ti to! Hned zítra.“

Zadíval se do její líbezné tváře. Usmívala se na něho a její oči byly hluboké. Vztáhl k ní ruku a pohladil ji po tváři.

Mlčky se k němu posadila.

Dyslav zalapal po dechu a na jeho duši zaútočil nápor emocí. Pocítil pálení pod víčky, a tak rychle odvrátil hlavu stranou. Když se dívka nedívala, rychle si protřel oči.

„Ty pláčeš?“

„Ne,“ zavrtěl hlavou prudce, „jen mi do očí vnikl kouř z ohně.“

Její mlčení potvrdilo, že ví své. Opřela si o něho hlavu a zavřela oči.

Tehdy podlehl dojetí podruhé.

Dyslav dlouho nedokázal usnout. Hlavou mu vířily události posledního dne, obzvláště ty s Anežkou. Pár slov stačilo k tomu, aby se veškeré jeho přesvědčení o Vánocích otřásalo v základech.

Převalil se na podlaze a pohlédl na dívku. Spala stočená v klubičku na slámě, překrytá hrubě slátanou pokrývkou. *Jak skutečné mládě*, pomyslel si a neubránil se úsměvu. *Zítřka, než odejdu, jí vyspravím dům*, umínil si a očima zabloudil k propadající se slámové střeše. *Naštípů dříví a nosím vodu*.

„Dyslave, vstávej,“ probudila ho za úsvitu tím, že do něho několikrát strčila. Zamrkal, krátce zívł, a protáhl se.

„Dneska tě čeká velký den,“ oblažila ho vřelým úsměvem, zatímco chystala na stůl další kusy usušeného chleba.

„Velký den?“ dělal nechápavého a pozvolna se zvedl.

„Zítřka jsou Vánoce!“ vyhrkla a oči jí zasvítily. Popadla do rukou dva hliněné poháry z pece a ponořila je do vědra s vodou. „Musím ti ukázat zdejší lidi,“ chrlila ze sebe nadšeně. „Abys věděl, jak jsou hodní.“

„Tak dobře,“ svolil Dyslav a schválně se zašklebil jako kárané dítě. Anežka vyprskla smíchy. Rychle odložila poháry s vodou na desku stolu a zatočila se kolem své osy. Obnošená sukně se zavířila kolem jejího těla. Dyslav Anežku pozoroval a jeho nitro zahřál plíživý vjem tepla. Přistihl se, že se cítí v dívčině společnosti velmi dobře. Tak, jako už dlouho ne.

„Pojď se najíst,“ přerušil její tanec. Přikývla a než se nadál, usedla vedle něho a natáhla se pro kousek chleba. Než se zakousla do kůrky, věnovala mu rychlý pohled.

„Musíme zajít k žebravému Hroznovi.“ Hbitě si vsunula kousek pečiva do úst. „Taky ke staré Bertě,“ plánovala a z úst jí vypadlo několik drobečků. Naslinila prstík, pozorně je vysbírala a vsunula si je zpátky do pusy.

„Musíme někde sehnat čerstvý pecen, abys měla co jíst,“ odvětil Dyslav a podal jí svůj díl snídaně. *Lepší, když se nají ona*.

S potěšením sledoval, jak se cpe a hltavě zapíjí suché pečivo. *Až se vrátíme zpátky, udělám tady hodně věcí*. Pozorně se rozhlédl po místnosti, která se topila v pruzích paprsků nového dne. *Aby se jí tu žilo lépe*.

Sotva otevřeli dveře, mráz je zaštípal do tváří. Zatímco se dívka zachoulila do svého přehození, Dyslav si k tělu přitáhl starou deku, kterou našel za jedním z trámů. Dávno již byla prožraná od molů či myší. Plášť s křížáckým emblémem odložil.

Anežka ho uchopila za ruku a věnovala mu zvědavý pohled. Sotva ji pohládl palcem po hřbetu ruky, tváře se jí rozsvítily nache. „Tak kam půjdeme, paní domácí?“

„Máš ty staré kosti?“

„Ty z plotny?“ přikývl a sáhl do záňadří, kam schoval uzlíček ze staré tkaniny. Jakmile ho vyňal, hlasitě mu v ruce zachrastil.

Oči malé zaplály. „Pejskové budou mít radost.“

Zatímco Dyslav kráčel rozvážně neprošlapanou cestou, Anežka poskakovala kolem coby neposedná veverka. U nejbližší závěje se sehnula a za-bořila do ní ruce. Než si bývalý rytíř uvědomil, co dělá, už ho do ramene zasáhla sněhová koule. Za veselého smíchu dítěte se rozprskla do všech stran.

„Bitva, jo?“ zasmál se Dyslav a pohledem vyhledal malou cáčorku, která už ve svých dlaních formovala další kouli. Shýbl se a nabral trochu sněhu. Než ho stačil uhníst do chladné střely, dostal zásah do hlavy. Část rozprsklého sněhu mu sklouzla za krk. Sám hodil po Anežce svou kouli a zasáhl ji do trupu. Dívenka teatrálně vykřikla a se smíchem se zhroutila do sněhu. Neubráníl se radostnému úsměvu.

„Anežko, vstávej z toho sněhu!“ Představa, že by mohla prochladnout a onemocnět ho znepokojila. Nikdy děti neměl a vůbec netušil, jak by se o ni pak dokázal postarat. Natož aby odešel, jak původně plánoval. Nedokázal si to nijak představit, aniž by ho bodlo u srdce.

Anežka poslechla. Vyhrabala se ze sněhu, postavila na nohy a oprášila se. Poté se k němu rozběhla. S úsměvem na rtech a rozzářenou tváří ho opět chytila za ruku. Načervenalé prsty vklouzly do jeho teplé dlaně.

„Kde najdeme toho žebráka?“

„Hrozna sedává u staré brány,“ odvětila Anežka a ukázala směrem k jihu.

„Nenapadlo by mě, že tahle vesnice mívala bránu,“ zpozorněl.

„Už nemá,“ zavrtěla hlavou Anežka. „Teď je to taková rozbitá zeď na kraji vesnice,“ poučila ho za chůze. „Támhle u toho domu zahneme doprava,“ ukázala k malému stavení ukrytému pod nánosem sněhu.

9

„To je Hrozna,“ vyhrkla ze sebe dívenka a pustila Dyslavovu ruku. Než se nadál, rozběhla se za mužem v nevhledných šatech, kolem něhož se potulovala snad desítka psů různých barev a velikostí. Dyslav si okamžitě uvědomil, že toho muže již viděl. Při příchodu do vesnice. *Ten nuzák se psy, dovtípil se.*

„Anežko!“ zavolal, ale to už byla dívenka u žebráka. Vyrázil tedy za ní. Psi, pobíhající kolem s čenichem ve sněhu, zpozorněli. Otočili se k němu s pohledy plnými ostražitosti.

Žebrák zblízka vypadal ještě hůř než z dále. Malá scvrklá postava, jež se opírala zády o studenou zeď se zapřela o svou zašlou hůl a otočila k němu hlavu. Zpod hadrové kápě na Dyslava hleděla dvojice světlých očí.

„Ty seš ten rytíř, jak mi tu říká Anežka?“ zaskřehotal muž a jeho kostnaté prsty se pevně obtočily kolem hole.

„A ty starý Hrozna,“ přikývl Dyslav a napřímil se.

„Jo,“ zadíval se muž v hadrech na dívku sklánějící se k chundeláčům a rozverně je hladící po hřbetech. „Jsem tu takový krmič toulavých psů. Ale my jsme se už přece viděli,“ odmlčel se.

„Hrozna je moc hodný, víš?“ řekla Anežka Dyslavovi, zatímco si k sobě přitáhla jednoho z menších psů a nechala se od něho olíznout na tváři. „Všechno, co se mu podaří opatřit, dává těmhle pejskům.“

„No, tak trochu,“ pokrčil žebrák rameny.

„To jsi ochotný muž,“ donutil se k úsměvu Dyslav a sáhl do záhadří pro uzlíček s kostmi. Ani na chvíli nepochyboval, proč mu je Anežka připomínala. Dozajista pro tuto chvíli.

„Anežko!“ ohlédl se po dívce a podal jí je. Dívenka se postavila mezi klubkem toulavých psů a oči jí zazářily. Natáhla se po uzlíku a hbitými prstíky jej rozvázala. Jakmile začala opatrně odebírat jednotlivé kosti z hromádky, smečka toulavých psů se jí shromáždila kolem nohou. Za zvuků přidušeného kňučení rozdávala jednotlivým psům kousky kostí. Každému z nich popřála veselé Vánoce.

Mírně se naklonil k žebrákovi. „Znáš Anežku dlouho?“

„Od jejího narození.“

„Kde má rodinu? Matku, otce?“

„Nemám právo ti to říci,“ zavrtěl žebrák hlavou. „Jestli ti to neřekla sama, tak...“

„Co její matka?“ nedal se bývalý rytíř odbýt. „Prý se k ní vrátí o Vánocích. To jediné mi řekla.“

„Pak to bude pravda, Anežka nelže. Nikdy.“

„Myslím, že je její matka mrtvá,“ naklonil se Dyslav ke starému muži ještě blíže. Chladné oči žebráka se opřely do jeho pohledu a tvář zvažněla. „Proč to chceš vědět?“

„Rád bych jí nějak pomohl,“ přiznal. „Mohl bych ji odsud odvézt. Někam, kde by se o ni postarali.“

„Nikdy s tebou nepůjde,“ zavrtěl Hrozna hlavou a stočil pohled k dívence. Klečela na sněhu mezi psy a povídala si s nimi. „Anežka je dítě vesnice. Všichni ji tu znají. Všichni jí pomáhají a ona zase každému z nás. Anežka je naše. Je to takový dobrý anděl nás všech. Nikdy neodejde.“

Od žebráka vedla Anežka Dyslava dále vesnicí. „Stará Berta je moc hodná paní,“ vykládala mu, zatímco společně kráčeli ušlapaným sněhem. „Dobrý den!“ volala na lidi, které společně míjeli a mávala jim.

„Ahoj, Anežko!“ odpovídali jí všichni a usmáli se na ni.

Dyslav to pozorně sledoval a myslí mu vířila Hroznova slova.

„Pomóc!“ rozlehl se nedaleko ženský výkřik plný zoufalství.

„To je Berta!“ vyhrkla Anežka. Vysmekla se mu a rozběhla se za hlasem. Dyslav neváhal a následoval ji. Proběhli úzkou uličkou a zatočili prudce doprava. Před nimi se vynořila chalupa s oplocenou předzahrádkou, po níž pobíhalo velké sele. Na zemi, opřená o stěnu domu, seděla stará babka a očima plnými slz sledovala pašíka.

„Berto!“ zvolala Anežka a hbitě se protáhla úzkou škvírou v plotě. Dyslav raději prošel chatrnými vrátky. Pohledem zkontroloval zdivočelého pašíka a zamířil k nebožačce. „Co se stalo, panímámo?“

„To můj Honzík,“ věnovala Dyslavovi krátký zkoumavý pohled a otočila se k děvčeti. „Chtěla jsem ho nakrmit, otevřela chlívek a ...“

„Porazil vás?“ zeptal se Dyslav a pomohl ženě vstát.

„Právě tak,“ přikývla Berta. Zatímco jí Anežka oprašovala sních z šatů, Dyslav zkontroloval stařencin stav. Zdála se mu v pořádku, přesto jí raději pomohl k lavici pod oknem.

„Podívejte se, co ten prevít vyvádí,“ vzlykla, sledující čuníka, kterak ryje ve sněhu.

„My vám ho zaženeme, matko,“ klidnil ji bývalý rytíř a otočil se po dívence. „Že ano, Anežko?“

Dívka horlivě přikývla.

Po několika pokusech a společném válení ve sněhu se jim podařilo čuníka zahnat zpět do chlívku. Dyslav se poté chopil sekery a našťipal ženě dřevo. Když sledoval Anežku, jak s nadšením odnáší polínka a rovná je na zápraží, jak srdečně s Bertou rozpráví, srdce se mu chvělo citem, o kterém myslel, že už nepozná.

Láskou.

Večer Dyslav seděl s Anežkou u stolu a mlčky sledoval, kterak se dívenka krmí jídlem, které dostali od staré Berty. Hladově si plnila ústa střídavě kousky sušeného masa a ukusováním jablka.

Spokojeně se opřel o stěnu. Přivřel oči a naslouchal okolnímu tichu. Přemítal o událostech, které ho za poslední dny potkaly. Ale hlavně o Anežce, dítěti plným naděje. Znovu se na ni zadíval. Holčička se právě cpala hutným krajícem chleba.

„Ještě nemáš dost?“ zeptal se s neskryvanou radostí v hlase.

„Ne,“ zavrtěla Anežka hlavou a hbitě sáhla po nakousaném jablku. Než jej však donesla k ústům, ozvalo se zabušení na dveře domu.

Poté se počaly otevírat. Dovnitř vnikl chladný vzduch. Dyslav zpozorněl. Rychlým pohledem zkontroloval dítě. Dívenka byla napjatá, snad ani nedýchala.

Rázně se postavil a vysoukal se zpoza stolu dopředu, připraven na cokoliv.

Dovnitř vstoupila postava, zahalená v tmavém pleteném plášti, jenž splýval do poloviny hnědé sukně. Z prosté kápě, staženě hluboko do obličeje, sklouzávaly stopy sněhu.

Anežka upustila jablko. S tlumenou ránou dopadlo na stůl a pak se skoulelo na zem.

Kvílivé zasunutí petlice přerušil výkřik Anežčina dojetí a rychlé kroky. „Máma!“

Žena stáhla kápi, zpod které vyklouzly rezavé vlasy spletené do tlustého copu. Okamžitě v náručí sevřela přešťastnou Anežku.

Kateřina, poznal Dyslav příchozí. *To není možné.* Nevěřičně zíral na ženu, kterou znal z dřívějších dob. Kolik času s ní strávil. Kdysi. Před odchodem na výpravu. *Jak je to vlastně dlouho?* zapřemýšlel usilovně. *Deset let.*

Neschopen slova hleděl na klečící dvojici, jež se objímala. S pohnutím sledoval, jak se Anežka tiskne do matčiny náruče, nastavuje jí tvář k polibkům a pevně svírá ruce kolem jejího krku. Po malých tvářích se jí koulely obrovské slzy.

V očích ho zaštívalo. Věděl, že by nyní nedokázal říci jediné slovo. *O Vánocích se vrátí maminka*, vzpomněl si na Anežčina slova. Neubráníl se dojatému úsměvu.

Pak si jej *Kateřina* všimla. Tvář se jí rozsvítila úžasem, zelené oči se zaleskly. Nevýrazné rty se otevřely, jak zalapala po dechu.

„Kde se tu bereš?“ zeptala se zastřeným hlasem.

„Mami, to je Dyslav,“ vyhrkla dívka. „Zachránila jsem ho.“

„Já vím, kdo to je,“ zašeptala Kateřina, aniž by jí věnovala pohled. Jen letmo pohládila dcerku po hlavě.

Nemohl z ní spustit oči. Stále byla krásná. Tvář měla strhanější a unavenější než dřív, poznamenanou těžkostmi života. I tak z ní však sálala radost a svěžest mládí, jako tenkrát. Hlavou mu vířilo tisíce myšlenek. Vzpomínky na její smích, polibky. Společné chvíle, jež patřily jen jim. *Žila přece v jiné vesnici. Stejně jako já.*

Kateřina se postavila. Chvějícíma rukama si rozepnula plášť, jenž sklouzl tiše k zemi jako poslední list o podzimu. Pak udělala jeho směrem drobný krok. Váhavý. Pak druhý. Po třetím se zastavila.

V očích se jí zračil soucit. Lítost. Potlačovaný náznak radosti, která se usilovně drala na povrch.

Vztáhla k němu ruku. Dotkla se jeho tváře a opatrně ji pohládila.

„Dyslave,“ zatřásl se jí hlas a oči se zalily dojetím. „vypadáš unaveně.“

S mírným úsměvem přikývl. Krásnější větu mu nemohla říci.

„Ráda tě vidím,“ zašeptala.

Poté se mu vrhla kolem krku.

Bývalý křížák ji sevřel v náručí. Zatímco jeho ruce hladily rovná záda, hlavu zabořil do vlasů a políbil je. Pevně zavřel víčka, aby vyhnal z očí slané slzy, které ho přemohly.

U protější stěny spatřil Anežku.

Překvapeně na něho hleděla vykulenýma očima. Věnovala jim ten nejkrásnější úsměv.

Plamínek svíce se zakomíhal a světlo na okamžik prozářilo temnotu světnice. Dyslav sledoval Kateřinu, jak láskyplně přikryla spící Anežku a pohládila ji po vlasech.

Poté přešla ke stolu a posadila se naproti němu. Promasírovala rameno a ledabyle prsty pročísla vlasy z rozpleteného copu. Protřela si oči a zakryla ústa v krátkém zívnutí.

Při každém pohledu mu tělem projela vlna euforie, nadšení a citu. Stále nemohl uvěřit tomu, že sedí proti ženě, se kterou se odloučili těsně před jeho odchodem na výpravu. Nikdy ji nepřestal milovat.

„Máš nádhernou dceru,“ zašeptal, aby nevzbudil dívku, pravidelně oddechující na slavníku.

Kateřina mlčky přikývla. „Má to těžké,“ pronesla znaveným hlasem plným bolesti. „Ale nejde to jinak. Musím pracovat, abychom měly na živobytí.“

„Zůstává tu často sama?“

„Častěji, než bych si přála,“ odvětila šeptem a oči se jí zaleskly. Natáhla se po poháru vody a lehce z něho upila. „Ale všichni lidé ji tu znají. Pomohou, kdyby potřebovala.“

„Prý pomáháš Bohu.“

Křečovitý Kateřinin úsměv mu napověděl, že není se svou prací příliš spokojená.

„Pomáhám v lazaretu v nedalekém městě,“ vzdychla a prsty přejela po okraji hliněného poháru. „Vedou ho řádové sestry.“ Vzhlédla k němu, jejich pohledy se setkaly. „Pochop, něco jsem Anežce musela říci.“

Znovu se mezi nimi rozhostilo ticho. Dyslav jí chtěl položit tolik otázek. Usoudil však, že to má čas. Kateřina se zdála až příliš unavená, a tak raději mlčel. Užíval si její přítomnost.

„Jak ses tu objevil ty?“ zeptala se a sáhla po odloženém chlebu. Kus z něho odlomila a pomalu ho vložila do úst.

„Vracel jsem se domů,“ odvětil a očima zabloudil ke spící Anežce. Přetočila se na druhý bok a něco zamumlala. Nedokázal se ubránit úsměvu. „Ale příhodily se mi tu jisté události a už jsem zůstal tady,“ nahnul se nad stůl a lokty se opřel o jeho desku. „A co ty? Když jsem odcházel, žila jsi v naší vesnici.“

„Otec mě vyhodil,“ špitla a na chvíli se odmlčela.

„Proč?“ zatvářil se překvapeně. Pamatoval si ho dobře. Představa, že by svou jedinou dceru vyhodil z domu, byla nemyslitelná.

„Nějaký čas poté, co jsi odjel, jsem zjistila, že jsem v očekávání,“ pokračovala velmi tiše a nejistě se mu zahleděla do očí. Po tváři se jí rozběhl tajemný úsměv.

Znejistěl.

„Chceš tím říct...?“ zeptal se opatrně, ale poslední slova mu uvázla v hrdle. „Ne,“ zavrtěl hlavou, jakmile přikývla a úsměv na tváři se jí rozšířil. Přesto se jeho duší rozlila překvapivá radost.

„Ano, je to tak,“ zazářily Kateřině oči. Natáhla ruku, aby propletla své prsty s jeho. „Je tvoje.“

Ta slova mu rozbušila srdce, stáhla hrdlo a zastavila dech. Zadíval se na spící Anežku a pak na její matku. „Ale jak?“

„Byli jsme... přece spolu,“ pronesla zdrženlivě a tváře zalité mdlým světlem zahalil nádech ruměnce. „Pak jsi odjel. Na dlouhých deset let.“

„Ale,“ pokusil se ohradit, přestože doufal, že má pravdu. Přál si to. Zoufale si to přál.

„Čekala jsem několik let,“ pokračovala Kateřina něžným hlasem, zatímco ho její prsty hladily po hřbetě ruky. „Když jsi se nevracel, přestala jsem doufat.“

V duchu si vynadal, že na ni nemyslel častěji. Sevřel její prsty v dlani a pohládl je. Utápěl se v jejím pohledu. V očích, ve kterých se odrážel plamínek svíčky. Věděl, že má pravdu. Cítil, že to tak je a že je vše tak, jak má být.

„Takže já mám dceru,“ zašeptal polohlasně. Musel se držet, aby své štěstí hlasitě nevykřičel do celého okolí. Ještě předevcírem byl opuštěný rytíř. A teď? Život mu nemohl připravit větší překvapení.

11

Mírně sněžilo. Celá krajina se znovu ponořila do bílé pokrývky. Blankytná obloha se rozprostřela nad krajinou a dodala významnému dni dojem klidu a míru.

„Vstávat, vstávat!“

Dyslava spícího na lavici probudil veselý dětský hlas. Vzápětí se ho dotkly drobné ruce a lehce s ním zatřásly. Otevřel oči a spatřil Anežku. *Má dcera*, připomněl si slova, která pro něho tolik znamenala. Srdce se mu rozběhlo rychleji a tělem se mu rozlil pocit naprosté spokojenosti.

„Vstávej, táto,“ zašeptala dívenka.

Táto, dojatě nechal doznít ta krásná slova. Jeho duše se zatetelila dojetím.

Hleděl do Anežčiny usmívající se tváře. Posadil se a přitáhl si ji k sobě, sevřel v náručí a pohládl ji po vlasech.

„Ty to víš?“

„Maminka mi to řekla,“ přisvědčila. Drobné ruce ho objaly kolem hrudi. „Jsem moc ráda.“

„Já taky, Anežko,“ pousmál se Dyslav. U kamenné plotny si všiml Kateřiny. Opírala se zády o stěnu a dlouze je pozorovala.

„Kdy půjdeme do kostela?“ zeptala se Anežka, když večer seděli u prosté večeře. „Nemůžu se dočkat. Jsou přece Vánoce,“ vyhrkla a oči jí zazářily. Hltavě se zakousla do krajíce s kouskem másla.

„Až zazvoní zvon,“ odvětila jí Kateřina a otočila se k Dyslavovi. „To se vždy sejde celá vesnice v kostele na vánoční mši. Potkají se tam všichni

známí, přátelé i znesváření sousedi. Kněz pronese modlitbu a pak se zpívá.“

„To zní velmi mile,“ přikývl Dyslav.

„Všude hoří svíčky, voní usušené květiny, děti dostanou jablíčko,“ vstoupila do hovoru nedočkavě Anežka.

„Anežko,“ napomenula ji matka a kývnutím naznačila, aby pokračovala v jídle.

Dyslava píchlo u srdce. *Ta panenka*, vzpomněl si na nález ve spáleném domě, *nechal jsem ji v sedlové brašně Vendelína*. Zalitoval, že ji nemá u sebe. Mohl ji Anežce věnovat k Vánocům, jako tehdy tři králové dary Jezulátku. *Hned zítra dojdu za kovářem a nějak se s ním dohodnu*, umanut si. S měšcem ztraceným v hospodě U Schnilý šišky se dávno rozloučil.

„Ať už zazvoní,“ zažadonila dívenka a odsunula ták s krajícem chleba. „Už nemůžu,“ zadívala se výmluvně na matku. Poté stočila pohled na Dyslava a roztomile zakoulela očima.

„Tak dobře,“ usmál se na ni, čímž si vysloužil káravý pohled Kateřiny.

Náhle se zvenku ozvalo slabé cinkání. Ne o mnoho silnější než postroj koně, ale přesto slyšitelné.

„Zvon!“ vykřikla Anežka a vyskočila od stolu. „Kostelní zvon! Pojďte honem, už nás volají!“ Začala rozverně poskakovat kolem stolu, až se zastavila u Dyslava. Vzala ho za ruku a zatahala. „Pojď tati. Vánoce jsou tady. Musíme jít.“ Její natěšení bylo tak nakažlivé, až Dyslavovo srdce zaplesalo.

„Tak to nesmíme meškat, vid’?“

Holčička zavrtěla hlavou a celá se rozzářila.

Z večerní oblohy se snášel sníh, závěje se třpytily a odrážely jim do očí světlo hvězd. Kateřina se usmála na Dyslava a krátce sevřela jeho dlaň ve své. *Jsmo jak láskou omámená mládež*, pomyslel si.

„Tak pojdte už,“ pobídla je Anežka a zatahala ho za plášť, který mu Kateřina našla ve staré truhle.

Vy kročili směrem ke kostelu nad vesnicí. Nádherný zpěv houpajícího se zvonu se rozléhal nad vesnicí a svolával k sobě všechny místní.

„Dobrý večer, Kateřino, krásné Vánoce, Anežko!“ volali na ně lidé, jakmile se k nim přidali.

„Krásné Vánoce, sousedé,“ odpovídala Anežčina matka a na všechny strany rozdávala úsměvy. Anežka si v davu našla kamarády a připojila se k nim ve vzájemném pošťuchování, smíchu a veselí.

Dyslav ji pozoroval a na tváři se mu zračil spokojený úsměv. Ačkoliv svou dcerku znal teprve krátce, přišla mu nyní veselejší a živější. *Děti*

Vánoce milují, zauvažoval, ačkoliv si trochu neskromně přiznával, že možná, třeba jen maličko, je to i díky němu. On sám se cítil neuvěřitelně svěží. Plný radosti, optimismu a víry v budoucnost. Celý život mi změnilo tohle jedno jediné dítě. Moje Anežka.

„Pane rytíři,“ poklepal mu někdo na rameno. Otočil se a hleděl do tváře děvčete z hostince.

„Tohle jste u nás v lokále ztratil, když...“ odmlčela se dívka na okamžik, než našla vhodná slova, „než se vám přihodily ty nepříjemnosti.“ V rukou svíralo kožený měšec.

Dyslav na ni překvapeně hleděl, jako by nevěřil vlastním očím. S úsměvem mu ho předala. Sevřel kolem něho prsty a odolal okamžité touze překontrolovat obsah. Zřejmě se něco z toho zračilo v jeho tváři, protože mladá žena se na něho usmála a zavrtěla hlavou.

„Nic jsem nevzala, pane. Je tak, jak jsem ho našla na zemi.“

„Děkuji ti,“ usmál se na ni a mírně sklonil hlavu. „Jsem tvůj dlužník.“

„To nestojí za řeč,“ usmála se na něho a znovu zavrtěla hlavou. „Krásné Vánoce.“

„Krásné Vánoce i tobě.“

„Vidíš?“ vykoukla na něho zpoza zad jeho dcerka. „Říkala jsem, že tu jsou lidi slušní.“

„Mělas pravdu,“ otočil se na Anežku a souhlasně přikývl. *Hned zítra se stavím u kováře.*

„Měli bychom jít,“ štouchla do něho Kateřina a kývla směrem ke kostelu. „Téměř všichni už tam jsou.“

„To bychom si měli pospíšet, že?“ přikývl Dyslav a objal ji kolem ramen.

„Anežko!“ přivolał k sobě dítě a natáhl ruku s rozevřenými prsty.

Malá ruka mu vklouzla do dlaně. Společně přidali do kroku.

Před vraty kostela stál poslední muž. Evidentně na ně čekal. Dyslav v něm poznal kováře Metoděje. Mistr železa byl zachumlaný do prosté koňské houně a vypadal netrpělivě. Sotva se k němu přiblížili, vyšel jim vstříc. Krátce pozdravil Kateřinu, mrkl na Anežku a poté se zahleděl Dyslavovi do tváře.

„Čekám na tebe, pane rytíři,“ zabručel.

„Vím,“ přikývl Dyslav a krátce se zahleděl na svou partnerku, než pokračoval. Její zkoumavý pohled se mu vepsal do tváře. „Peníze se mi rozměnit nepodařilo,“ zastyděl se na chvíli, „ale mohu si to kování odpracovat,“ dušoval se.

„Víš, co jsi odešel, trochu jsem přemejšlel,“ odmlčel se krátce Metoděj. „Jestli se už dál nechceš trmáčet světem,“ přelétl po všech

pohledem, „hodil by se mi v kovárně pomocník. Jsi chlap jako hora, svaly také máš.“

„To bych velmi uvítal,“ usmál se Dyslav. *Dnes se zázraky opravdu dějí.*

„Dobrá,“ přikývl Metoděj a sáhl hluboko pod houni. „Ještě něco tady mám. Tahle panenka vypadla ze sedlový brašny, když jsem koni sundával sedlo. Pak jsem tě viděl s Anežkou a napadlo mě, že...“ pousmál se, jakmile ji vytáhl na denní světlo.

Dyslav hračku mlčky přijal a dojatě se na ni zadíval. „Děkuji, Metoději.“ S těmi slovy nabídl kováři pravici. „Krásné Vánoce.“

Mohutný muž ji krátce sevřel a všechny obdařil zdrženlivým úsměvem. „I vám všem! Poté je zanechal o samotě a vstoupil do kostela.

„To je krásná panenka,“ vydechla Anežka s pohledem upřeným na umouněnou hračku.

„Ta je pro tebe, Anežko. Našel jsem ji ležet zapomenutou a opuštěnou. Myslím, že by potřebovala novou maminku, co myslíš?“ klekl si na koleno a zadíval se dcerce zblízka do očí.

Anežka horlivě přikývla, aniž by mu věnovala jediný pohled. Veškerou její pozornost poutala hračka v jeho ruce.

„Krásné Vánoce,“ zašeptal Dyslav a pomalu jí panenku podal.

Anežce se rozzářily oči, chvatně ji přitiskla na hrud' a poté se mu vrhla kolem krku. „Moc děkuju. Budu jí říkat Madlenka,“ zašeptala a políbila ho na tvář.

Za svými zády zaslechl krátký vzlyk. Otočil se a spatřil, kterak si Kateřina rychle otírá oči. Pustil dcerku z náruče a postavil se.

„Něco mi spadlo do očí,“ balamutila ho Kateřina, zatímco odvracela tvář.

„Já vím,“ zašeptal. „Krásné Vánoce.“

Poté ji políbil.

Přitiskla se k němu.

Chvíli jen tak stáli, v tichosti posvátného večera, za dojmavé písně kostelního zvonu.

„Tak pojďme,“ vymanila se Kateřina z jeho objetí. „Ať na nás nečekají.“

Zvon vyzváněl a pravidelnými údery odměřoval čas vánočního večera. Anežčiny oči se rozzářily více než jindy a snad nevědomky sevřela Dyslavovu ruku o trochu silněji. Jeho srdce se rozbušilo. Krátce pohlédl Kateřině do očí. Odrážely mu svit zapálených svící. Usmál se, pak se sehnul a zvedl Anežku do náručí.

„Vidím, že si tě Boží posel našel, Dyslave,“ zaslechl za sebou rozvážný hlas plný laskavosti a porozumění. Otočil se a spatřil starého kněze

Tomáše. Mírně se na něho usmíval a pokyvoval hlavou. „Neměl jsem pravdu?“

„Ano, otče,“ odvětil tiše Dyslav a pokorně sklonil hlavu.

„Vánoce jsou čas zázraků,“ pokračoval staříčkový kněz a lehce ho poplácal po rameni. „Častokráte těch největších.“

Raráškův dárek

Jana Jánská

Kde sakra jsi? Takovou dobu tě vyhlížím! Jako už nesčetněkrát předtím. Jdeš pozdě! Proč dneska? Začínám ztrácet trpělivost! Nesnáším nedochvilnost. Nešpolehliivost. Jsou věci, který neodpouštím. Který mě vytácejí! Mám cíl. Tebe. Získat tě a pak – co vlastně pak? Musíš bejt moje! Se mnou. Nikdy a nikomu nedovolím, aby tě měl.

Konečně jdeš. Tak krásná, svůdná. Díváš se do země a od úst ti v malých šedých chomáčcích stoupá sražená pára. Jdeš rychle, nerozhlížíš se, jen se choulíš do kabátu.

Vanda. Neobvyklé jméno. Stejně jako ty. Ano, sleduju tě už dlouho. Fascinuješ mě, miluju tě a nenávidím. Protože nejsi moje. I když jsem denně ve tvý blízkosti..., pořád se mi nedaří dostat se ti pod kůži. Vím ale, že to dokážu. Jednoho dne, kterej už není tak daleko. Dokážu čekat, oddalovaný vítězství je to nejlepší.

Po špouště promarněných měsíců cítím, že jsi nadosah. Mám plán, jak tě dostanu. Muselo to přijít. Dyl se mi nechce čekat. Tak si tě prostě vezmu. Do konce roku budeš moje.

Lepší příležitost než právě teď není. Je advent, brzy se stmívá a mráz je takovej, že venku není ani noha. Ideální. Přesně vím, kdy a kam chodíš. S kým se slykáš. Mám všechno vysledovaný. Dnes je ten den! Vyrážím ti vsříc. Tvoje špása, tvůj život. Tvůj pán.

„Vandí? Tak kdy půjdeme na to pivo, co?“ zeptal se úlisně podsaditý chlapík s kudrnatou helmou světlých vlasů.

„Už máš pátý, Květáku,“ odsekla vysoká dívka za barem, aniž by se na něj podívala.

„Neříkej mi tak,“ škytl.

„Vždyť se tak jmenuješ,“ zasmála se krátce Vanda. Věnovala štamgastovi rychlé mrknutí, pohodila blond ofinou, aby jí nepřekážela v očích, a naskládala püllitry s pivem na ták.

Byl začátek prosince, venku panovalo pošmourné počasí a zima město svírala svou mrazivou náručí. Jen sníh se ne a ne spustit. Naducané šedé mraky jako by se jen ládovaly vodou, kynuly a tloustly, ale prasknout a pustit ze svého břicha ledové vločky nechtěly.

„Jmenuju se Květoš,“ zaslechla ještě mužovu dotčenou odpověď, ale už nezareagovala. Kvůli jeho vlasům připomínajícím růžičky květáku k němu prostě Květák seděl. Měla v baru plno – i když se Vánoce blížily nebezpečně rychle, štamgastům to nevadilo a utráceli jako jindy.

„Slečno, dáme si ještě panáčky,“ zahlaholila namol opilá žena ve středních letech s řasenkou rozpitou okolo očí tak, že velikostí černých fleků mohla konkurovat pandě.

„Vandičko, hoď nám sem ještě jedno zrzavý!“ houkl na ni starý pan Karásek.

„Hned to bude,“ vzdychla a spěchala zpět za bar vyřídít objednávky.

Cítila se unavená, ale peníze z brigády potřebovala. V adventním čase byli navíc hosté o něco štědrější na dýškách. A práce v baru ji bavila. Měla ráda to neurčité bolení za žaludkem, jak se adrenalin mísil s frustrací, jestli směnu zvládne a bude jí na konci sedět zrcadlo.

„Ahoj, můžu si dát pivo?“ ozval se z druhé strany barového pultu známý hlas. Vandě se mimoděk sevřely útroby.

„Zdendo,“ řekla místo pozdravu nenadšeně a dál rozlévala rum do panáků. „Co ty tady? Není na tebe pozdě?“

„Říkal jsem si, že se po práci stavím na jedno,“ sundával si hnědovlasý čahoun péřovku a odmotával z krku šálu. Vanda se na něj usmála a spolkla otázku, proč šel v půl jedenácté v noci pomalu přes celé město právě do baru, kde pracuje ona. Protože to věděla. Už roky. A bylo jí ho líto. „Máš noční?“ zeptal se zcela zbytečně, jakmile před ním přistála čerstvě načepovaná desítka.

Vanda zavrtěla hlavou. Ne že by nesouhlasila, ale to bylo právě ono. Tohle divné chování, kdy se ptal na zjevné věci.

Zdeněk byl hodný a holkám se dost líbil. Měl ji rád, možná ji i miloval, nejdnou to řekl. Byl by věrný, věděla, že by pro ni udělal cokoli. Možná byla skutečně namyšlená, jak jí vpálil, když ho poprvé odmítla. Vanda nad tím mnohokrát přemýšlela, ale prostě si neuměla představit s ním chodit. Byl hodný a slušný, pro ni ale asi až moc.

„Vando, dobrý večer,“ zaslechla mezi vyřváváním opilé společnosti jiný, sametově hluboký hlas, který ji vyrušil z myšlenek. Okamžitě ji zalil příval tepla. Tohle sevření žaludku bylo jiné.

„Dobrej, šéfe,“ usmála se a okamžitě zase sklopila řasy.

„Koukám, že máte plno. Stíháte?“ usmál se.

Vandě vyschlo v krku. Jejich mladý a krásný provozní Radim si totiž svlékal krátký moderní kabát a posadil se vedle Zdeňka. Z aktovky vytáhl bloček s kroužkovou vazbou, plnicí pero a požádal o kávu. „A jak se máte? Těšíte se na Vánoce?“ upřel na ni zrak a usmíval se, jako by se mu líbilo, co vidí.

„J-já... no,“ pustila presovač, který dělal ještě větší rámus, než v baru panoval, a tak se vyhnula odpovědi. Netušila, co by měla říct. Stavoval se v baru často, ale pokaždé si sedl ke stolku. Ne k baru, natož aby s ní mluvil jinak než v pracovní rovině. Teď by v tom ráda viděla něco víc, určitě s ní ale mluvil jen ze slušnosti. Prostě zaměstnanec a šéf.

Zdeněk si odkašlal. Vanda se po něm provinile podívala. Ačkoli k tomu neměla sebemenší důvod, cítila se hloupě. Jak před Zdeňkem, který instinktivně nesnášel jakékoli muže v její blízkosti, tak před Radimem, který netušil nic o její náklonnosti k němu.

„Slečno, dáme si rumíček!“ zahlaholil muž lepící se na pandí ženu.

Vanda na něj mávla, že jeho požadavek zaregistrovala, omluvně se usmála na Radima a zamračila na Zdeňka. Odnesla panáky, a když se vracela, aby vyřídila další objednávku, Zdeněk cosi Radimovi vykládal.

„Zdeněk, Vandy přítel,“ potvrdil její tušení. Nenápadně se při té lži rozhlédl, a když viděl, že se Vanda právě vrací a zřejmě ho slyšela, zbledl.

„Neotravuj mýho šéfa, Zdeňku, nerada bych přišla o prémii,“ utrousila.

Jmenovaný otevřel ústa, aby něco řekl, ale Radim byl rychlejší: „V pohodě, tak šikovnou barmanku bych si proti sobě nepoštval. Navíc před jejím přítelem,“ dodal a doplnil svá slova gestem, jakože se vzdává.

„Kamarádem,“ zdůraznila Vanda, „známe se věky. Zastavil se jen na jedno po práci, vid', Zdenko?“

Zdeněk zbledl ještě víc. Vstal, oblékl si bundu, věnoval Vandě nečitelný pohled a beze slova vyšel ven.

„To nevypadá dobře,“ podotkl Radim. „Mrzí mě, jestli jsem vám způ-“

„V pohodě. Fakt. On vychladne a zítra ho tu mám zas. Nebo vlastně pozítří, mám dneska čtyřiadvacítku,“ zamotávala se do toho, protože na ni upíral ty nebesky modré oči lemované černými řasami, a ona se proti své vůli ztratila ve fantazírování. Lehce ze svých představ zčervenala a srdce jí začalo bít o poznání rychleji. V tu chvíli ho viděla v úplně jiných situacích než sedícího na barové stoličce. „Do prdele!“ zaklela, když na ruce ucítila mokro. „Ježíš, pardon,“ omluvila se rychle, „já jen...“ utírala s hořícími tvářemi přelité pivo.

„Chceš pomoci? Teda – chcete?“ usmál se mile, nečekal na odpověď a obešel pult.

„Klidně mi tykejte, jsem Vanda.“

„Radim.“

Možná by na takové situaci nebylo nic zvláštního, kdyby do svého šéfa nebyla zamilovaná. Ale protože byla, poté co si ji přitáhl k sobě a drze jí vlepil pusou rovnou na rty, vznášela se v oblacích. I kdyby měla mít v práci další dvojitou směnu, nevadilo by jí to.

Služba ale k její nelibosti utekla rychle. Vanda byla tak nabitá energií, že se rozhodla nevyužít prvního ranního spoje, ale vydala se mrazivým městem domů pěšky. Usmívala se a v mysli si vybavovala jednotlivé situace, narážky, a hlavně Radimovy úsměvy. Zhluboka vdechovala ledový vzduch, aby jej v plicích proměnila v páru a snila o tom, jaké by to bylo procházet se tudy s Radimem.

Zaslechla za sebou kroky. Otočila se, ale nikdo za ní nešel. Zavrtěla hlavou a usmála se. Bylo tak příjemné snít.

Zbývalo jí už jen nějakých sto metrů k bytovce, kde bydlela s kamarádkou Nikolou, když u vchodu zahlédla známou vysokou postavu v naducané bundě. Zčásti se jí ulevilo, že se na ni nezlobí, ale na druhou stranu ji trochu naštvál. Zhluboka se nadechla nosem, vydechla ústy a odhodlaně přidala do kroku.

„Zdendo,“ řekla okatě nepřekvapeným tónem, „co tady děláš?“

„Chtěl jsem tě vidět a popřát ti dobrý ráno,“ vykoktal a zrudl.

„Dobrý. A dobrou noc. Jsem utahaná.“ Obešla ho a začala odemykat.

„Nechceš, abych šel s tebou?“

Zarazila se. „A co bys tam asi tak dělal? Hele, jsme kamarádi, už jsme si to vyříkali, pamatuješ? Několikrát.“

„Tys to říkala,“ pronesl tiše. „Co ti on dá, co já ne? Mám dobrou práci, vydělávám slušně, levej taky úplně nejsem... Jo, nejsem krasavec jako on, ale můžu chodit do posilky třeba.“

„Kdo – on?“ skočila mu do řeči.

Tohle bylo nové. Čekával na ni na nejrůznějších místech, ale o nikom takhle ještě nemluvil, ani když měla přítele. Podezření, koho se to týká, samozřejmě měla, ale bylo to něco tak absurdního, že to musela slyšet, aby uvěřila.

„No ten tvůj Radim! Si myslíš, že jsem neviděl, jak po tobě slintá? A ty po něm?“

„Radim je můj šéf, ty pako,“ rozesmála se. „Sice s ním nic nemám, ale to ani s tebou. Na tom se nic nezmění.“

Chvilí se přetlačovali pohledem, potom se Vanda unaveně rozloučila a šla domů spát.

Sama.

Budík zazvonil hodinu po poledni. Vanda rozlepila oči a zaúpěla. V bytě panovala příšerná zima a ona byla ke všemu pořád unavená. Šest hodin spánku nemohlo nahradit dvojitou šichtu a ten emoční kolotoč. Jenomže vstát musela. Do kostela. Čekala ji zkouška gospelového sboru, v němž zpívala, a teď cvičili na adventní koncert.

„Rarášku, promiň,“ pohládila po hlavě svého tmavě mourovatého kocoura. Ten na ni mňoukl, napřímil ocas a skočil k misce. Tam se posadil a zdánlivě netečně čekal. „Vždyt tady jídlo i vodu máš, nevím, proč děláš uraženýho.“ Přesto mu na talířek vyklopila jeho oblíbenou lososovou taštičku.

Po zjištění, že Nikola není doma, a s opět stávkujícím kotlem jí tedy nepomůže, tu plechovou věc několikrát z boku naštvane plácla, až několikrát škytla a naskočila. Mohla si tak dopřát alespoň vlažnou sprchu. Spěchala, aby všechno stihla. Zkouška začínala v půl čtvrté a kostel svatého Antonína byl docela daleko, autobusy tam jezdily sporadicky. Hrozilo, že v té kose půjde do kopce pěšky.

Měla ale štěstí a autobus stihla. Po krátké jízdě vystoupila a za několik minut už otevírala těžké kostelní dveře. Okamžitě ji obklopila zvláštní směsice vůní kadidla a stoletých lavic, biblí a sošek svatých. Pohlédla ke kazatelně a představila si, kolik generací kněží z ní asi promlouvalo ke svým ovečkám. I když nebyla věřící, milovala jedinečnou atmosféru kostelů. Ta byla v předvánočním čase umocněna přípravami na oslavu Ježíšova narození. Chrámová loď teď ještě víc voněla dobrou náladou a očekáváním čehosi nového.

„Ahoj, Van,“ zaslechla Nikolu. „Pojď mi pomoci s lavicí, chlapi ještě nepřišli a ty dvě důry mi nepomůžou.“

Vanda přikývla. Nemusela se ptát, o kom Nikola mluví. Jakmile spolu zašly do sakristie, aby si odložila kabát, Katka s Gábinou tam seděly

v jednom křesle, v rukou telefony a něčemu se hihňaly. Na Vandu se ani nepodívaly, natož aby ji pozdravily.

„Tak, děvčata! Začneme,“ objevila se ve dveřích Mirka, která sbor vedla. „Doufám, že jste se hýčkaly čajíčky a pořádným dechovým cvičením, dnes jde o hodně,“ mrkla Vandiným směrem.

„Ještě tu nejsou kluci,“ pípala Vanda. Měla pocit, že ji právě začalo škrábat v krku a nemůže přes ten obří knedlík polknout ani slinu.

„Však je nepotřebujeme,“ rozléhal se Mirčín hlas prostorem, „rozezpíváme se a oni mezitím dorazí. Nechte tu lavici, děvčátka, oni ji pak vezmou.“

Vanda se přes svou nervozitu usmála; Mirka byla energická, vždy s dobrou náladou, což bylo nakažlivé. Seřadily se vedle oltáře a začaly s rozezpíváním. Opozdilci se postupně přidávali. Nervozita Vandu rychle přešla. Zavřela oči a ponořila se do melodií a tónů. Ani si nevšimla, kdy všichni ostatní ztichli. Byl slyšet jen zvukový podklad, což si uvědomila, až když dozpívala a ozval se potlesk.

„Výborně! Myslím, že máme novou hvězdu letošní Noci kostelů,“ zatlaskala Mirka radostně s významným pohledem upřeným na Vandu. Působila jako malé dítě, které je natěšené na zmrzlinový pohár, což ve spojení s její korpulentní postavou vypadalo rozkošně. Nikola, která byla typově stejná jako Vanda, a proto stála přesně na druhém konci pěveckého tělesa, jí ukázala zdvižené palce.

„C-cože? Já... ani nevěděla, že už se zkouší, vůbec jsem se nesous–“

„Přesně tak!“ vykřikla Katka. „Tady Gábi ani nedostala šanci, a to na sobě tak maká!“

„Nech toho,“ tišila kamarádku Gábina, které očividně tato pozornost nebyla příjemná.

„Vandiny hlasivky jsou přesně to, co potřebujeme,“ řekla klidně Mirka. „Nezapomínejte, že sbor je pro zábavu. Zpívat umíte všichni, tak se nehádejte. Podívejte se, kde jsme a na co cvičíme. Kostel. Noc kostelů. A ty se tu handrkuješ jako na tržišti,“ propalovala Katku pohledem. Stále mluvila klidně, ale její hlas nabyl zvláštní intenzity, která byla zesílena posvátnou atmosférou, kterou musel vnímat i nezaboh.

Přezpívali ještě několik skladeb, tancovali a Vanda cítila radost a jakýsi vnitřní mír.

V dobrém rozmaru dorazila domů. Nikola jí oznámila, že hodlá přespát u svého nového přítele, tak šly společně jen kus cesty.

„Kdy mi ho ukážeš?“ drcla Vanda do kamarádčina ramene.

„To víš že jo, a ty mi ho přebereš, vždyť jsi jak moje hezčí ségra,“ vrátila jí to Nikola se smíchem.

V dobré náladě rozebíraly plány na koncert, co si obléknou nebo co budou komu kupovat k Vánocům.

Když se rozloučily, zbývala Vandě zhruba polovina trasy. Vymotala se z centra a procházela tmavými uličkami. Ačkoli bylo teprve pozdní odpoledne, nebylo zde živé duše. Do tmy a mrazu se očividně nikomu dvakrát nechtělo. Slyšela jen svoje kroky a vzdálené hučení aut projíždějících po městském obchvatu. Zaregistrovala za sebou kroky, ale nechtěla se otáčet, přišlo jí to hloupé. Trochu zpomalila, aby jí případný kolemjdoucí předešel, ale kroky zpomalily také. Přidala na rychlosti. Domů to měla už kousek, dokonce viděla střechu činžáku. Zabočila do své ulice a ulevilo se jí. Ve spoustě oken se svítilo, kužely světla lamp se prolínaly a vytvářely na chodníku zajímavý světelný obrazec. Vanda se zhluboka nadechla ledového vzduchu a snažila se uklidnit. Kroky ztichly. Byla přesvědčená, že se jen zbytečně vylekala, stejně jako minule, kdy za ní také nikdo nešel.

„Ahoj,“ uslyšela najednou a nadskočila.

„Fuj, ty vole!“ vyhrkla nezvykle vysokým hlasem.

„Nešla bys na kafe?“

„Ne, Zdenku, nešla. A byla bych ráda, kdybys mě přestal stalkovat!“

„Já tě ale –“

„Ale já tebe ne!“ Vanda stála naproti němu, srdce jí bušilo prožitými emocemi, které se střídaly jako na horské dráze. Nadšení, strach, leknutí. „Promiň. Hele, viš, že tě mám ráda. Jako kamaráda. *Jenom* kamaráda, jasný?“

„To přesvědčuješ sebe, nebo mě? Sice pořád věřím, že se to změní, ale donekonečna taky čekat nebudu.“

„Jsem unavená.“ Protáhla se okolo něj a odemkla vchodové dveře. Zdeněk je chytil dřív, než stihla projít dovnitř, a zase je přibouchl.

„Počkej...“

„Co děláš? Nech mě!“

Opětovně otočila klíčem a prošla do chodby. Cítila se o poznání lépe. Bezpečněji. Uvědomila si, že se vážně bála. Zdeněk ji štvál. Měla ho opravdu ráda, znala ho odjakživa. Byl hezký a hodný. Ale kdyby ji tolik neuháněl!

Vydupala schody a přivítala se s Rarachem. Uvařila si čaj, naložila se s knížkou do horké vany a ztratila pojem o čase. Konečně se zahřála. Z kostela i z venku byla dost vymrzlá a emočně vyštavená.

„Sakra,“ uniklo jí našťavaně, když zazvonil telefon.

Volající měl výdrž. Vanda frustrovaně plácla do vody, až se po kachličkách rozstříkly obláčky pěny a Rarach, dosud poklidně spící na hromádce

oblečení s prsknutím utekl. Zabalená v osušce doťapkala do obývacího pokoje, kde mobil stále vyřvával veselou melodií. Na displeji svítilo Zdeňkovo jméno.

„Co zase chceš!“ vzdychla otráveně. „Řekla jsem ti snad jasně, že –“

„Vandí? Tys to vzala,“ pletl kamarád jazykem.

„Ty jsi ožralej?“ položila zcela zbytečnou otázku.

Típla hovor a vracela se do koupelny, tiše brblajíc sprosté přívlastky, kterými Zdeňka častovala. Mobil se ozval znovu.

„Ne. Nebudu to brát. Nebudu se rozčilovat, on dá pokoj,“ říkala rázně kocourovi, který na ni dotčeně zahlížel z vršku komody. Vrátila se do koupelny a zapnula fén, aby si usušila vlasy. Jak pára z povrchu zrcadla mízela a Vanda vnímala příjemně teplý vzduch, zase se pomalu uvolňovala.

Bude líp. Zítra mám volno, Zdeněk se vyspí a bude klid, říkala si v duchu. Trochu zlomyslně se těšila, jak se bude stydět, když mu připomene, co zase vyváděl.

Namazala se krémem, dala Rarachovi pamlskek a rozestlala si. Pustila televizi, aby se podívala na zprávy, a zkontrolovala mobil. Pět zmeškaných hovorů a dvě esemesky. Nechala ruku s telefonem spadnout na peřinu, rozhodnutá, že se do Zdeňkových opileckých vyznání nenechá zatáhnout. Pokoušela se soustředit na události uplynulého dne, které jí předkládali televizní moderátoři. Zírala na střídající se reportáže o letošních cenách kaprů, o kolik zdrazí cukroví a politických protestech v Uzbekistánu. Brzy usnula.

« »

Mám tě. Jsi tak blízko. Nepotrvá dlouho a budu tě mít úplně. Mám plán, jak tě k sobě dostat. Každým dnem má jasnější a jasnější obrysy. Představuji si, jak to udělám. Našel jsem dokonalý krytí. Díky tomu se doštanu až k tobě. Řešení mi spadlo samo do klína. Chápeš to? Právě teď jsem našel to, co tě ke mně přivede. Připoutá. A pak budeme pořád spolu. Jen ty a já. Nemůžu se dočkat života, kterej nás čeká. Spolu. Pak pochopíš, že jsem ten, po kom toužíš, komu patříš. Místo už mám připravený, plán vyladěnej – pokud... Ne, až klapne ten plán, nebude nám stát nic v cestě. Nic a nikdo. Představuji si, jaký to bude. Nejspíš se budeš nejdřív bát, ale nemusíš. Zařídil jsem to pro tebe. Pro nás. Vím, co je pro tebe nejlepší. A až to pochopíš, budeš mi vděčná. Konečně.

Vandu probudil nepříjemný chlad. Venku ještě vládla tma. Protáhla se, ani se nesnažila být opatrná, protože Rarach v jejích nohách spal tvrdě. Hodila přes sebe deku a šla se podívat, proč topení netopí.

„Doprčic!“ zaklela, když zjistila, že je opět problém v kotli. Plamínek sice hořel, ale kotel na obvyklé finty nereagoval. Bylo moc brzy, tak jen napsala majiteli bytu esemesku, aby jí zavolal, jakmile to půjde.

„Jo, dneska asi těžko, děvče,“ huhlal majitel přes plný nos, když se o tři hodiny později skutečně ozval. „Je před svátkama, to maj plynaři plno. Je sezóna.“

„Tak to vám pěkně děkuju,“ hlesla Vanda.

„Udělám, co budu moct. Ale to víš.“

„Jo, vím. Děkuju.“

Povzdechla si a mrkla z okna. Tma se mezitím proměnila v šedavé ráno a Vanda uviděla překrásné ledové květy, jaké mráz vykreslil na skle. Ráda by je obdivovala, ale kdyby jí bylo teplo. Jak kocourovi záviděla jeho tmavý kožíšek! Chvíli ještě nerozhodně pozorovala svítání, ale pak se rozhodla. Napsala Nikole, aby zůstala u svého nového objevu a zavolala mámě, jestli nemůže i s Rarachem na pár dní domů, než bude kotel opravený. Zimu by možná nějak přežila, ale bez teplé vody to riskovat nechtěla. Nakonec se rozhodla vyřídit i večerní esemesky.

První byla od Zdeňka.

Vanička, miluji tě. Zen.

Vanda se uchechtla automatickým opravám a slíbila si, že mu nenapíše.

Druhá zpráva byla od Radima a jí se nesmyslně rozbušilo srdce, i když šlo nejspíš jen o nějakou pracovní záležitost. A také že ano.

Ahoj Van, mohla bys vzít zítra noční místo Martiny? Pomůžu ti. :-)

S nadějí a očekáváním odepsala, že přijde, a snažila se u toho tvářit normálně. Sice nemohl její výraz vidět, přesto tomu podvědomě přikládala význam. Možná proto, že měla pocit, že ho zajímá. Dokonce mu přišlo zajímavé její jméno, žádnou druhou prý nepotkal.

„Jmenuju se po babičce,“ ušklíbla se. Nebylo to poprvé, kdy se jí někdo ptal, poprvé se však stalo, že se její jméno někomu hned líbilo.

„Já se jmenuju podle máminy první lásky,“ odpověděl. „Možná proto mě otec tak nesnášel.“

Nechala to bez reakce. Netušila, co na to říct. Neznali se. Ne v téhle rovině, kdy se jeden druhému svěruje s osobními věcmi. A také je vyrušil Květákův hlas žádající další pivo.

Usmívala se při vzpomínkách na Radima po celou cestu k rodičům, navzdory velké sportovní tašce a přepravce s Rarachem, které musela táhnout autobusem a ještě tramvají. Cestující do ní neurvale strkali a kopali do tašky, i když ji měla položenou v té mokré špíně na podlaze a přimáčknutou co nejvíc ke stěně. Přepravní box s kocourem chránila vlastním tělem. Ale dnes jí nic nevadilo. Při každém vybavení Radimovy tváře pocítila slabé zašimrání u žaludku, tak si nenechala neomalenými cestujícími kazit náladu.

Uběhlo pár dní. Vanda je trávila převážně v práci, kam často docházel Radim, a tak pendlovala mezi ním a neodbytným Květákem. K rodičům se chodila jen vyspat.

„Vando, máš tady tu kočku, uvědom si to, laskavě,“ prohodil táta, který seděl za předpotopním počítačem a pokoušel se ho porazit v šachu. „My se ti o ni věčně starat nebudeme.“

Vanda skřípala zuby.

„Vandi, ale tatínek má pravdu,“ strčila hlavu do obýváku máma. „Víš, kolik toho mám? Ještě kočku na krku,“ rozhodila rukama.

„Je to kocour. A nic nepotřebuje, jen dolít vodu, když mu dojde.“ *Což stejně dělám já*, dokončila větu v duchu. Znovu si s bolestným píchnutím uvědomila, proč se od rodičů odstěhovala hned po střední, i když to znamenalo brigádu na úkor volného času. „Opraví nám kotel a brzy se vrátíme,“ vzdychla, podrbala hlasitě vrnícího kocoura pod bradou, kde to měl nejradši, a opatrně ho postavila na zem.

„Proto to neříkáme, Vandi. Můžeš u nás zůstat, jak dlouho budeš potřebovat, to přece víš,“ usmála se máma.

„Nevím, proč vyhazuješ prachy za podnájem. Mohlas zůstat tady,“ bručel táta a drtil jakousi klávesu.

„Musím jít,“ řekla rychle Vanda a nohou jemně odstrčila stále vrnícího Raracha, který jí bránil v chůzi a dožadoval se dalšího mazlení. „Dneska se vrátím brzy, slibuju,“ shýbla se k němu a dala mu pusku na čumák. Kocour se dotčeně stáhl, vztyčil ocas a majestátně odkráčel.

„By tě měli platit zlatem,“ zachechtal se táta, kterému se asi podařil dobrý tah, vzhledem k tomu, jak na monitor cenil zuby.

„Jdu do kostela.“

„He?“

„Zpívat,“ připomněla mu, zadržujíc smích.

Při obouvání jí pípla zpráva a ona se málem přerazila, když lovila ze zadní kapsy telefon v domnění, že píše Radim.

Vando, už mi je dobře, zítra zase nastupuju.

Obyčejná esemeska, ze které by měla mít radost. Kolegyně se uzdravila, za což by Vanda měla být ráda. Paradoxně jí to ale bylo na obtíž. Ubyly jí služby, a zejména ty noční s Radimem. Co ale naopak přibylo, byla čilá konverzace s ním. Telefon měla neustále v pohotovosti a zlobilo ji, když na něj nemohla okamžitě reagovat.

„Vando, prosím tě,“ kroutila Mirka hlavou a Vanda mobil provinile schovala. „Koncert se blíží, kdybyste na to náhodou zapoměli. Ano, zpívání je radost, ale my chceme ukázat, že umíme vyluzovat uchu libé tóny, ne?“ obrátila se sbormistrová na všechny přítomné.

„Jestli to Vanda nezvládá, tak Gábina by mohla,“ využila hned Katka příležitosti.

Stačil ale jediný Mirčin pohled a okamžitě zase zmlkla.

Vanda se zhluboka nadechla, podívala se na Mirku a přikývla. Ta si opakovaným mlasknutím jazyka, jako by uklidňovala koně a ne lidi, zajistila klid a zvedla paže, připravená udat pokyn pro první zpěváky. Vanda pustila z hlavy mobil a v duchu si vyvolala Radimovu tvář. Jeho úsměv, pohled a výraz v obličeji, jak se mu jemně stáčí koutek, když Vandě naslouchá. Tvar jeho rtů při formování slov do vět. Pohyby rukou, když si bezděky upravoval vlasy. Desítky maličkostí, které ji přitahovaly, dokonce i to občasné mlasknutí, kterým jí ho Mirka bezděky připomněla.

„Na konci parku, jak byla večerka, otevřeli novou čajku. Nezapjdeme tam?“ lákala Vandu po skončení zkoušky Nikola.

Vanda si omotávala okolo krku tlustou pletenou šálu. Mráz zalézal hluboko pod vrstvy oblečení a dvě hodiny ve vymrzlém kostele také udělaly své.

„A víš, že jo? Teď, když se nevidíme denně, mi to chybí. Nikdy jsem tam ale nebyla, takže jestli to bude trapas...“

„Prosím tě, ty děláš, jako kdyby to měl bejt nobl podnik. Je to obyčejná čajovna.“

Přes park vyrazily svižným tempem, aby se trochu zahřály. Vidina horkého šálku v prokřehlých prstech Vandu lákala čím dál tím víc, rozhodla se ale Nikolu ještě trochu poškádlit.

„Takže tam budou samý lesany v batice, nemytý podpaží, hipísáci,“ vyjmenovávala Vanda z legrace.

„Ty jsi střevo,“ rozesmála se Nikola, když jí došlo, že si z ní jen utahuje. „Chvilí jsem si myslela, že se z tebe stala povrchní nána jako z Gačeny.“

„Z čeho?“ vyprskla teď Vanda.

„Ga jako Gábina a čena jako Kačena,“ pokrčila rameny Nikola, když si před vstupem do čajovny okopávaly z bot namrzlé bláto a listí. „To neznáš?“

„Znám, ale u celebrit, a ne u... těchhle,“ hlesla najednou Vanda a smích ji přešel. Sotva je totiž obsluha zavedla do zadní části útulně vonícího prostoru, spatřila u nizoučkého stolku sedět právě ono duo, o kterém se s Nikolou bavily. „Nepůjdem radši na kafe?“

„Přece kvůli nim nebudeme odcházet,“ prohlásila Nikola rázně. „Dáme si čaj,“ otočila se na milou slečnu, která stále postávala u nich a trpělivě čekala, až si sundají kabáty i boty a usadí se na placaté taburetky.

Slečně maličko zkřečovatel úsměv, přesto vyjmenovala několik druhů čaje, které by mohla nabídnout.

„Dám si jasmínový,“ kuňkla Vanda, která se styděla, jaké jsou buranky.

„Já prosím švestku se skořicí,“ doplnila ji Nikola. Nejspíš si vůbec neuvědomovala, co před chvílí plácla. Vanda jí tuto vlastnost *mít vše na salámu* trochu záviděla.

„Já nevím,“ ošila se.

„Jsme tu spolu, ne? Nevšímej si jich.“

„No jo, ale...“

„Víš, co by mě zajímalo?“ nenechala ji Nikola rozvinout myšlenku. Vanda jen zavrtěla hlavou. „Jak to, že najednou zpíváš tak dobře? Nejsi zamilovaná?“

„Jak, najednou? Zpívám skvěle pořád, ne?“ smála se Vanda.

„Nezamlouvej to. Furt čekuješ mobil, usmíváš se jako pako a co si budeme, prostě jsi zpívala jak Whitney.“

„Hmm, tak to je pocta. Ale jo, něco se děje. Nechci to zakřiknout.“

„Zdeněk?“

„Co? Ježíš, to ne,“ zasmála se nervózně.

„Tak kdo? To z tebe mám jako páčit? No tak, nevykrucuj se,“ dělala na ni Nikola psí oči.

„Že seš to ty,“ uculovala se Vanda. „Víš, jak jsem ti vyprávěla o Radimovi?“

„Počkej, o tom tvým šéfovi?“ vyhrkla kamarádka nahlas a zakuckala se horkým čajem.

„Ticho,“ krotila ji Vanda. Všimla si, že Katka s Gábinou mají uši našpicované a ona rozhodně nechtěla, aby jí znechucovaly i tenhle krásný pocit zamilovanosti.

„Ať si trhnou. Hele, kolik nám je, abychom si dělaly hlavu z takových pipin? A povídej, chci vědět všechny detaily!“

„Nic nebylo. Ne, ani puša, jen seznamovací,“ začervenala se Vanda. „Je to takový... boží,“ tetelila se. „Píšeme si, jako nevinně, chápeš, ale to prostě poznáš.“

„Ty jsi do něj úplně hotová, Van.“

„Ne, to ne. Beru to s nadhledem. Víím, že je to můj šéf, a navíc mám dojem, že je ženatej, i když prstýnek nemá.“

„Jo, jasně. Vypadáš úplně nad věci,“ vyprskla Nikola smíchy. „A jak vypadá? Kolik mu je? Povídej,“ vybízela ji dychtivě.

„No počkej, sama jsi mi o tom tvým nic neřekla a ze mě to budeš tahat, to teda ne,“ durdila se Vanda naoko.

„Promiň,“ vyhrkla Nikola místo odpovědi a začala hrabat v batůžku, odkud jí do přítmi a ticha vyhráté čajovny ječel mobil.

„Jdi s tím ven!“ zasyčela Vanda.

Nikola se zašklebila, ale naštěstí poslechla. Vanda vytáhla vlastní mobil a konečně zkontrolovala chat. Deset zpráv od Radima a tři od Zdeňka. Netrpělivě otevřela konverzaci s Radimem. První zpráva byla v obvyklém duchu a Vanda jako by slyšela tón jeho hlasu, kterým by obsah zprávy řekl. Druhá zněla tázavě, třetí pak nejistě a ty další... Naléhavě? Vyčítavě? Vanda netušila. Co ale věděla naprosto jistě, bylo, že se jí to nelíbí. Nechtěla, aby se kvůli ní Radim cítil jakkoli jinak než chtěný a milovaný. Protože tak to cítila. Ať se Nikole snažila namluvit opak, byla zamilovaná jako snad ještě nikdy.

„Van, musím jít,“ houkla na ni kamarádka, opět nedbajíc pohoršných pohledů hostů.

Vanda se s ní nestihla ani rozloučit, natož se zeptat na důvod tak náhlého odchodu. Spolkla nutkání ihned také odejít. Místo toho napsala Radimovi omluvu, že nereagovala dřív, protože jde teprve domů ze zkoušky gospelu.

„Můžem si přisednout?“ vyrušil ji Katčín hlas.

„Když řeknu ne, změní se něco?“ utrousila Vanda, protože obě dívky už se usazovaly u jejího opuštěného stolečku.

„Ty chodíš s Radimem?“ začala Katka bez okolků. „Jako se svým šéfem? Nečum tak blbě,“ dodala, když viděla Vandin nechápavý výraz.

„Co ti je po tom?“ vymáčkla ze sebe.

„No, docela dost. Tady Gábi je jeho neteř.“

„To furt nevysvětluje tvoji drzost.“

„Hele, měla by sis na něj dávat bacha,“ promluvila i třetí u stolku, Gábina. „Je ženatej a...“

„Nic s ním nemám, jasný? Krom toho, že nemáte poslouchat cizí ho- vory, není snad můj šéf jedinej Radim na světě.“

„Takže to není... To je dobře, protože ségru dost –“ kuňkala zase Gábina.
„Ne, není! A jestli to je všechno, tak nazdar. Spěchám,“ zasyčela Vanda a zvedla se.

Při oblékání kabátu a vymotávání vlasů ze šály ještě slyšela tlumené Katčiny nadávky a průpovídky. Záměrně se ale snažila nerozumět, nenechat se zatáhnout do další hádky. U pultu zaplatila a rychle vyrazila ven.

Uvítala ji ledová náruč tmy. Oči si po chvílce přivykly svitu staříčkových pouličních lamp. Napadlo ji, proč ještě nejsou všechny vyměněné za moderní ledkové jako v centru. Rozhodla se jít místo po silnici zkratkou. Sice to bylo méně pohodlné, ale rychlejší. Říkala si, že bez sněhu bude cesta určitě dobře schůdná. Kráčela dolů z táhlého kopce tak rychle, jak jen se na namrzlé cestě odvážila. Několikrát se ohlédla, jestli ji ty dvě Gačeny nepronásledují.

Po chvílce zvolnila. Začaly k ní pronikat i další vjemy – zvuk aut projíždějících po nedaleké silnici, vlastní dech, který se snažila zklidnit, protože se jí chlad jako ostré střípky zabodával do krku a plic. Křupání námrazy pod podrážkami bot. Ohlédla se, protože to pravidelné došlapování jako by dělalo ozvěnu.

„Už blbnu,“ zabručela do ticha. Nikde nebyla ani noha a stopy na lehké třpytivé námraze, která pokrývala vše kolem, byly jen její.

Zavrtěla sama nad sebou hlavou a pokračovala svižnou chůzí dolů. Ten nepříjemně plíživý pocit ji ale neopouštěl. Na zádech jí naskočila husí kůže, zatímco na čele vyrazil pot. Zrychlila a přes šálu vdechovala filtrovaný vzduch. Kroky za sebou jako by slyšela stále zřetelněji, bála se ale znovu otočit. V duchu si nadávala, co zase plaší. Připadala si trapně i sama před sebou. Jenomže ani tak ten *pocit*, že ji někdo sleduje, nezahlala. Konečně viděla úzkou asfaltku, která byla alespoň osvětlená. S úlevou seběhla několik zbývajících metrů a oddychla si, že zase jen hysterčila.

Vzápětí však přes hukot v uších zaslechla kroky. Opět. Vše kolem ztičlo. Jako ve zpomaleném hororovém záběru se Vanda zastavila a otočila. Musela vidět toho, kdo ji pronásledoval.

„Promiňte,“ vyštěkl netrpělivě starší muž v kulichu s legrační bambulí.

„Pa-pardon,“ vyhrkla a uhnula na stranu.

Jakmile kolemjdoucí prošel, zavrtěla hlavou a dala se zase do chůze. Usmívala se nad svou hloupostí a sumírovala si, jak bude historku vyprávět Radimovi a na příští zkoušce Nikole.

Nechtěla si to připouštět, ale Gábinina slova se jí stále vracela. Skutečně myslela *jejího* Radima? Vanda si nadávala, že ji nenechala domluvit. I když určitě lhala, aspoň by teď věděla, co za lži jí o něm chtěla říct.

„Ahoj,“ ozval se kousek od ní známý hlas a Vanda leknutím vyjekla.

„Radime,“ vydechla, „co tady děláš?“ Byla ráda, že je tma a mráz, na který mohla případně svést barvu svých zrudlých tváří. Cítila se zvláště, jako by ji přistihl při něčem nekalém. Překvapil ji, zaskočil, a po pravdě i trochu vyděsil. Nechápala, jak mohla přeslechnout motor jeho auta. Nejspíš byla vykořeněná z toho chlapa a přemýšlení o Gačeně.

„Chtěl jsem tě vidět. Ale jestli ti to vadí...“

„Ne, ne, jsem ráda, žes... Je hrozná zima,“ koktala a divoce gestikulovala.

„Nasedej,“ usmál se tím svým neodolatelným úsměvem.

Vanda poslechla a znervózněla ještě víc. Do hlavy jí sice nahlédnout nemohl, ale emoce, které se jí zračily ve tváři, vidět rozhodně mohl. Po očku ho sledovala a připadala si hloupě. V nitru se tetelila blahem, a kdyby byla Rarach, určitě by i nahlas předla. Na druhou stranu jí projížděly vlny jiskření a netušila, jestli od zimy, nebo vzrušením.

„Je ti zima? Pustím víc topení,“ všiml si Radim a tůkl do ovládacího panelu, kde i přes její protesty nastavil o dva stupně vyšší teplotu.

„Díky, ale je mi teplo,“ usmála se. Je mi teplo? Ty jsi pitomá, to svět neviděl, vynadala si v duchu.

„To znám – nohy i ruce mi mrznou, dědku,“ zasmál se. Ten zvuk v ní vyvolal další vlnu. Tentokrát si byla jistá, že šlo o vzrušení.

„Dej sem prachy a ženicha!“ přidala se. „Tady doleva!“ vykřikla, když Radim vyhodil blinkr a stočil volant do ulice, kde bydlela s Nikolou. „Jsem teď u našich, vybuchl mi kotel,“ vysvětlovala rychle.

„Vybuchl? Jakože fakt?“

„Ne, prostě se rozbil,“ vysvětlovala. „Promiň, jsem blbá.“

„To nejsi.“ Podíval se na ni, usmál se, a než stočil zrak zase dopředu na vozovku, stiskl jí ruku.

Kdyby ji hned zase pustil, vyložila by si to jako chlácholení, ale takto ztuhla. Netušila, co má dělat. Co se v takových situacích dělá? Mysli, ty střevu! Jenže tohle bylo jiné, než když se ji za ruku pokoušel vzít Zdeněk nebo když ji za ni brával Ondra, s kterým chodila skoro dva roky. Ale to nebyl její šéf. O pár let starší šéf. Nejspíš *ženatý* šéf. A děsně krásný šéf.

„T-tady to je,“ pípala, když zpomaloval asi tři vchody od panelákového vchodu, kde bydleli její rodiče.

„Dooobře,“ protáhl a zajel ke krajnici. Zaparkoval a upřel na ni pohled. Motor jen jemně vrčel a z autorádia se rozezněla vánoční Mariah Carey.

„Díky. Tak... se uvidíme zítra?“ sahala po klíče a překotně vystupovala. Zpanikařila. Co když chce pusu? Co když mu ji dá a on si bude myslet, že se pomátla? Hlavou se jí honilo tolik protichůdných myšlenek. O překot

se vydala domů, chtěla být co nejrychleji z jeho dohledu. Udělala tři kroky, noha jí po namrzlém chodníku uklouzla, ztěžka dopadla na zadek a následně na záda a rozplácla se s roztaženýma rukama i nohama.

„Vando! Jsi celá?“

Neodpovídala. Neměla na to sílu. Bolel ji celý člověk, nerozeznávala nic, krom té bolesti a chladu, který z chodníku pronikal všemi vrstvami jejího oblečení. Slyšela bouchnutí dveří, zapípání zamykání auta a zakřupání zmrzlých stébel pod Radimovými botami, ale to už se k ní skláněl.

„Jsem v pohodě,“ zafuněla, když se nemotorně hrabala aspoň do sedu. Brzy zjistila, že to nebyl nejlepší nápad; kromě naražené kostrče ji bolel i pravý loket.

„To vidím,“ dusil Radim smích.

On se mi směje? Já se tady tak debilně zrakvím! No, čemu se divím, muselo to vypadat fakt vtípně. Koutky jí začaly cukat a brzy se smála také. Když už nic jiného, překryla tím trapnost svého zbrklého úprku z auta.

„Jau,“ úpěla, když jí pomohl na nohy.

„Zvládneš to?“ zvažněl. „Doprovodím tě?“

„Ne, to je dobrý. Bydlím hned tady v tom vchodu, máme výťah.“

„Tak aspoň k němu,“ usmál se lišácky. A neodolatelně.

Chtěla mu připomenout manželku, zjistit, jestli jí Gábina lhala. Žárlila. Úplně nesmyslně žárlila na někoho, kdo měl na Radima nárok, kdo k němu patřil. Neřekla ale nic. S křečovitým úsměvem přikývla a nechala se dovést ke dveřím.

„Kde máš klíče? Opři se tady, já tě odvedu až domů. Bez debat,“ dodal, když viděl, že se zase chystá protestovat.

„Tady,“ sáhla si do kapsy. „Doprčic!“ pro jistotu prošacovala i tu druhou a opatrnými pohyby prohledala obsah batůžku. Nic.

„Počkej, podívám se, jestli ti nevypadly,“ uklidňoval ji Radim. Vanda frustrovaně přikývla. To je zase den! Rodiče, Gačena, teď sebou tak hezky flákla, a ještě jako třešničku ztratí klíče. Paráda. „Tak nic,“ pokrčil rameny, když se k ní vrátil. „Kouknul jsem i do auta, ale nic.“

„No jo, co se dá dělat. Ještě se podívám v kostele a v tý čajce,“ vzdychla a zazvonila.

„Prosím!“ zachraptělo z interkomu.

„To jsem já, mami. Ztratila jsem klíče,“ přiznala a předvedla útrpnou grimasu. Ozvalo se ostantativní vzdychnutí a pak zabzučení automatického otevírání dveří.

Radim chytil dveře nad její hlavou, aby jimi mohla projít, a poté ji následoval. Vanda se kolem něj protáhla tak elegantně, jak jí to kostrč dovolovala.

Přes bolest při každém pohybu si za tu nepatrnou chvilku uvědomovala jeho blízkost, vůni a mentolový dech. Potom ji opět chytil okolo pasu, aby ji mohl podpírat, a zamířil k výtahu. Zmáčkl čtyřku a rozhostilo se rozpačité ticho.

Malý prostor oprýskané kabinky jako by ji svíral a nutil něco říct. Bylo to trapné, měla jeho doprovod hned odmítnout, zvládla by to sama. Představa, jak se asi bude tvářit mamka, ji přímo děsila.

„Neboj, jen se chci přesvědčit, že ses dobelhala v pořádku,“ promluvil, jako by vycítil její rozpaky.

„Já se ne–“

„Vando! Co se ti stalo?“ vyřítla se ze dveří bytu máma.

„Jen jsem si narazila kostrč,“ snažila se tvářit normálně, ačkoli se cítila všelijak, jen ne normálně. „Promiň za ty klíče, zaplatím za výměnu zámku,“ vyrážela ze sebe namáhavě.

„Dobrý den, paní Krátká, Radim Veselý,“ představil se Radim mile.

Vanda jako by cítila jeho dlaň na svých bedrech. Což samozřejmě přes kabát nebylo možné.

„Ale prosím tě, nějaký klíče,“ mávla mamka rukou, „cos dělala?“

„Děkuju, žes mě to...“ zvedla k němu nesměle zrak a vymanila se z jeho podpůrného objetí. Udělala rychlý krok k bytu, aby vzápětí upadla. Zase.

Měla pocit, že jí někdo vrazil dýku do páteře. Nohy se zbortily a ona zprudka dopadla na kolena.

„Vando!“ vykřikli máma i Radim ve stejnou chvíli.

Radim k ní okamžitě přiskočil, opatrně ji vzal do náruče a odnesl dovnitř. Vanda v tu chvíli nevnímala, jestli náhodou není moc těžká, co na to řekne táta a jestli se to vůbec hodí. Slzy jí tiše stékaly do jeho šály.

Jako křehkou nádobu ji položil na gauč do duchen, které máma pohotově přinesla kdoví odkud, a teprve pak začala trochu vnímat i něco jiného než otupující bolest v bedrech, která vystřelovala do zad i stehen.

„Nemám zavolat záchranku? Co když sis přerazila páteř?“ strachovala se máma.

„To těžko,“ uchechtla se Vanda přes slzy, které se při odhrnování ofiny z očí snažila nenápadně setřít.

„Záchranka asi opravdu nebude nutná, tipnul bych si naraženou kostrč a minimálně jedno odřené koleno,“ ukázal Radim na její špinavé rifle.

„Promiň,“ zrudla Vanda, „promiňte oba, já... si to hned svleču, mami, abych nezaprasila ty peřiny.“

„Ani se nehni!“ vyjekli opět máma i Radim unisono.

„Co se to tady děje?“ strčil do obývacích dveří hlavu táta, který zrovna přišel zvenku. „Zmiz, potvoro!“ křikl na Raracha, který syčel a prskal.

Kdyby ji nebolelo skoro celé tělo, dostala by Vanda záchvat smíchu. Takhle jen trpěla a čekala, až máma tátovi celou situaci vysvětlí, nabídne Radimovi kafe a ten k jejímu údivu přijme. Máma jí také pomohla z kabátu a špinavých kalhot, zatímco Radim seděl v křesle, taktně otočený zády a povídal si s tátou. I přes nepříjemný tlak v zádech, který ale při pohodlné pozici v duchnách a silném prášku proti bolesti pomalu ustupoval, se jí ten výjev líbil. Radim jako kdyby k nim zapadl, naprosto přirozeně ovládl konverzaci, což bylo hlavně v případě táty už co říct. Jen kocour byl z nového návštěvníka trochu vyvedený z míry. Ležel ve střehu pod starožitnou komodou s kroucenými nožičkami, uši stažené dozadu a švihal ocasem ze strany na stranu.

„Rarášku, pojď sem,“ lákala ho tiše, aby nepřerušila tátu, který Radimovi vyprávěl nějakou rádoby zajímavou historku.

Kocour po zvuku jejího hlasu natočil jedno ucho, dál ale sledoval svůj cíl.

„To by mě zajímalo, co s tou kočkou je,“ pronesla máma, která před všechny stavěla hrnky s kávou.

„Asi je vyplašená, kolik se najednou stalo věcí,“ zasmál se Radim. „Jak se jmenuje?“

„Je to kocour a jmenuje se Rarach,“ řekla Vanda důrazně.

Rozhostilo se ticho. Bylo slyšet jen občasné švihnutí Raracha ocasu.

„No, budu muset...“

„Kam byste chodil? Zůstanete na večeri,“ oznámila máma.

„Rád bych, paní Krátká, ale opravdu musím,“ těkal Radim očima směrem k Vandě.

„Jsem unavená, mami,“ rozhodla se mu pomoci. „Radim má svoje povinnosti, už tak jsem ho zdržela až dost.“

„Tohle bylo milý zdržení,“ usmál se. Díval se na ni jako zamilovaný kluk, který v životě neviděl nic krásnějšího. A ona se tak na moment cítila, navzdory všemu.

Po Radimově odchodu se Vanda s máminou pomocí naložila do horké vany a pokoušela se bedra opatrně rozhýbat. Věřila, že to nakonec nebude tak hrozné.

A opravdu. Přes noc sice trochu ztuhla, ale opatrnou masáží, suchým teplem a s podporou prášků docílila toho, že se hýbala. Další den odpoledne se dokonce cítila natolik dobře, že si troufla na zkoušku sboru. Sotva pomaličku vyšla z domu, čekalo na ni před vchodem překvapení.

„Můžu jít s tebou? Totiž, doprovodit tě, jsem myslel,“ sypal ze sebe rozpačitě Zdeněk.

„Myslela jsem, že ses naštvál, že ti neodepisuju,“ narazila na jeho poslední zprávu. „Ale jestli tě to pobaví, narazila jsem si kostrč,“ hekla.

„Promiň za to volání a vůbec, to jsem nechtěl,“ zrudl. Vůbec její nářku nepochopil, ale to ani nečekala.

Působil tak staromódně. Radim by se asi zasmál, ale Zdeněk se omluvil, ačkoli na její uklouznutí neměl sebemenší vliv. Občas ji napadlo, jestli by neměla dát Zdeňkovi přece jenom šanci. Jenomže ho znala věky, byl až moc hodný a slušný, mluvil jako jeho děda... a ona byla prostě jinde. Teď tu byl navíc Radim...

„Nebudu se ptát, jak víš, kam jdu, v kolik a tak,“ zavrčela, ale jedním koutkem úst už se na něj usmála.

„Je přece úterý a to máš zkoušku,“ rudnul dál.

„No jo. Tak pojď. Nerada bych přišla zase pozdě. Mám první sólo, víš to?“

„Fakt? To jsem nevěděl, gratuluju! A cos dělala, že sis narazila kostrč?“

Vanda se zasmála, zavěsila se do něj, aby získala větší jistotu a vyprávěla, co se všechno přihodilo. Jen Radimovu přítomnost u svého pádu vynechala.

Pomohl jí do autobusu, posadil ji na jediné volné místo a doslova bránil svou vysokou postavou před ostatními cestujícími, kteří by do ní jinak vráželi, ať částmi těl, nebo dárky, kterými byli většinou obtěžkáni.

„Smradi, věčně se to válí u počítače nebo se to peleší, a starou bábu nechaj stát s tolika taškama,“ nadávala s kamennou tváří žena středního věku, hledíc přitom nezúčastněně z okna.

Vanda vyprskla smíchy. Zdeněk se nesměle usmál a vypadal u toho roztomile. Bodl ji osten výčitek, jestli na něj není občas zbytečně zlá, ale nakonec nad tím mávla rukou. Tím, že je k němu kamarádká, a když jí bolí záda se o něj opře, mu přece žádné romantické naděje nedává.

„Tak pojď, opatrně,“ pomáhal jí Zdeněk vstát chvílku předtím, než autobus dojel k zastávce.

„To je dost,“ cpala se na uvolněné sedadlo ta žena.

„Snad počkáte! Nebo si chcete sednout zraněný holce na klín?“ osopil se na ni Zdeněk.

„Co si to –“

„Nech ji bejt, babu,“ sykla Vanda. Vstávání a nutnost balancování jí nedělaly úplně dobře.

Žena ještě cosi brblala, nikdo jí ale nevěnoval pozornost. Vanda se Zdeňkem vystoupili a pomalu došli ke kostelu.

„Tak já tady počkám?“ zeptal se Zdeněk nesměle.

„Neblázni, to je nejmíň na dvě hodiny.“

„Jak chceš.“ Mlčky přikývl, stáhl hlavu mezi ramena a odešel.

Cítila se zvláště. Proč v ní Zdeněk vyvolává tyhle pocity? Chvilí byl úplně v pohodě, galantní, bavili se, a najednou je jedna velká výčitka, jeden tichý nátlak. Vanda si vzdychla a otevřela dveře kostela.

V tu chvíli na ni dýchl klid a mír, stejně jako pokaždé. Pozdravila tři starší ženy, které s úctou otíraly voňavými hadříky dřevěné sošky svatých i zdobené zakončení lavic. S úsměvem na tváři prošla téměř vzpřímeně až do sakristie, kde se už sešlo několik lidí.

„Dáš si taky?“ přitočila se k ní Gábina a nenápadně jí strkala pod nos placatku.

„Já?“ dívala se na ni Vanda užasle. Čekala, jestli se někde vyloupne druhá z dua a začne se smát.

„No, je to jen griotka, mám ji děsně ráda.“

„Ne, díky, já... se musím svlíknout a pak musím...“

„Tak začneme, kde se couráte?“ ozval se Mirčín hlas, který Vandu vysvolbil z vymyšlení, proč musí rychle pryč od náhlé Gábininy přátelskosti.

Postavila se na své místo v první řadě a hledala Nikolinu blondatou hlavu. Vtom jí zazvonil telefon.

„Pardon,“ kuňkla vstříc Mirčínu vyčítavému pohledu.

Vytáhla přístroj z kapsy džínů a okamžitě ztlumila zvuk až do úplného ztišení. Namísto Nikolina čísla ale na displeji svítilo Zdenkovo jméno. Vanda hovor vytípla. Zajímalo ji, kde je její kamarádka, a ne Zdeněk. Vzápětí jí od něj přišla esemeska.

Stejně na tebe počkam.

Vanda si povzdychla. Strkala mobil zpět, když zavrnl znovu. Neodolala, musela zkontrolovat, jestli to není tentokrát opravdu zpráva od Nikoly.

Těším se na zítřek. ♡

Zrychlil se jí dech. Tahle zpráva byla od Radima.

„Tak, už se soustředíme,“ houkla Mirka a spustila staříčkový kazeták, který při zkouškách nahrazoval varhaníka.

Vanda by ráda poslechla, ale srdce jí divoce a radostně bušilo. Jako vždy se ale brzy ponořila do rytmu a tónů, vibrací a nadšení, které jí zpívání přinášelo. Půldruhé hodiny uběhlo jako nic a Mirka zahlásila konec zkoušky. Vanda urychleně chňapla po svém kabátu, nadšená, jak jí necelé dva dny odpočinku a následné vlnění v rytmu gospelových písní pomohly rozhýbat bolavá záda.

„Vandi! Počkej!“ ozvalo se za ní.

Dělala, že neslyší, a spěchala k východu. Myslela si, že Gábinino předzkouškové družení byl jen omyl anebo provokace, než přijde Katka. Ale ta, stejně jako Nikola, dnes nedorazila. Uniknout se, bohužel, nedalo.

„Gábi,“ usmála se Vanda kysele. „Trochu spěchám, čeká tu na mě...“ otevřela těžké dveře kostela a ztichla, protože Zdeněk nikde nebyl. Jasně, když ho jednou potřebuje, tak tady není. Typické.

„Chtěla jsem s tebou mluvit o tom, co jsme nakously minule,“ vyhrkla Gábina.

„Kde máš Katku?“ snažila se to Vanda opětovně zamluvit. Hledala cokoli, aby nemusela mluvit o Radimovi. Vytáhla telefon, jestli třeba Zdeněk nepsal, že se zdrží, ale kromě přečtených zpráv tam nic nebylo.

„Katka, o ní mi ani nemluv. Našla si jinou.“

Vanda přikývla, vzápětí ale vytřeštila oči.

„Vy dvě... vy dvě? Jako spolu?“

„Co je na tom divného?“

„Nic, já jen... vůbec jsem to nevěděla, to je celý.“

„Hele, s tím strejdou, co jakoby není tvůj šéf. Já si to zjišťovala a fakt je to on. Dej si na něj bacha, on fakt ségru dost –“

„Vando!“

„Zdendo! No kde jsi?“

„Jen jsem si šel pro bagetu, měl jsem hlad,“ pokrčil rameny.

„Tohle je Gábina, moje... no, zpíváme spolu v gospelu.“

„Ahoj,“ věnoval dívce oslnivý úsměv. „Myslel jsem, že jdeme s Nikčou.“

„Tak já půjdu,“ prohlásila neurčitě Gábina.

„Ahoj příště,“ usmála se vesele Vanda.

„Kvůli mně nemusela odcházet, mohla jít s náma.“

„Je to kráva, Zdendo.“

„No a?“

„Nic. Tak kde máš tu bagču? Kousek bych si dala.“

V pohodovém duchu došli až domů. Zdeněk byl jako vyměněný, když na ni netlačil. Vanda měla dobrou náladu. Těšila se na zítřejší rande s Radimem, které si domluvili v messengeru.

Nevěřila ani jedinému náznaku, který k ní Gábina vysílala. Pohrála si s Rarachem, přestála večeri s mamkou, která jí vyčítala moc aktivity, chvílku si četla a pak se propadla do blaženého snění.

Konečně. Konečně tě mám, jsi moje. Nešlo to tak, jak jsem si představoval. Věděl jsem, že to s tebou nebude jednoduchý, ale násilí jsem použít nechtěl. Ale co, trocha respektu ti neuškodí. Musíš se naučit být poslušná. A vím, že to brzy pochopíš. Až se uklidníš, zvykneš si a zjistiš, co je pro tebe nejlepší. Umím být vděčnej. Moje krytí je perfektní, nechápu, že mě to nenapadlo dřív. Doštal jsem se k tobě tak snadno. Jasně, mohl jsem si tě prostě vzít, ale to by nebylo ono. Někdo by na to přišel. Ale takhle, s dokonalým krytím.... Stojíš mi za to. Za cenu toho, že se ti to třeba nebude ze začátku líbit. Musím vytrvat a udržet si tu masku. Ale víš co? Jde mi to skvěle. Jen mě nebaví tolik jako ty. Tak bezbranná. Svůdná. Svázaná.

3

„Co záda?“ zeptal se Radim, jakmile nasedla do jeho auta.

„Ale jo, už se chystám do práce,“ ošila se.

„Proto to neříkám,“ naklonil se a zlehka se rty dotkl její tváře.

Okamžitě zrudla. Její princ pro ni přijel v nablýskaném kočáře, choval se jako gentleman, a navíc úžasně voněl. Slušelo mu to. Ne že by ona sama po obědě nestrávila k tátově nelibosti hodinu v koupelně a nevystrídala všechno oblečení, které si s sebou k rodičům přinesla...

„Vypadáš úžasně,“ ocenil ji.

„Kam pojedeme?“ polkla a opět zrudla. Byla vděčná, že světlo v kabině vyhrátého auta zhaslo a světla lamp nedosáhla tak daleko.

„To budeš koukat,“ zasmál se. Odbrzdil, zařadil a zlehka vplul do řídkého předvánočního provozu. Vandě blesklo hlavou, jak to tady na okraji města vypadá jinak, oproti přečpanému a hektickému centru.

Vzápětí najeli na vlnu příjemného hovoru o všem možném, špičkování střídal smích a Vanda se uvolnila. Když zastavili před roubenkou vyzdobenou chvojím a červenými mašlemi, nestačila se divit.

„Kde to jsme?“ vydechla.

Neodpověděl. Obešel auto, popadl ji za ruku a vytáhl ji ven. Vanda maličko sykla, záda přece jenom stále trochu cítila. Z kufru auta vyndal velký piknikový koš přikrytý ubrusem, z kapsy vylovil klíč a s natěšeným výrazem ji zval dovnitř.

Vstoupila za ním a z té nádhery se jí skoro zastavil dech. Tlumená světla dokreslovala hřejivou vánoční výzdobu, vůně dřeva se mísila s vůní jehličí a ona si připadala jako v pohádce.

„Líbí se ti tady? Chtěl jsem tě vzít někam, kde je to... speciální,“ rozpráhl ruce.

„Je to nádhera,“ přiznala. „To vyzdobila tvoje žena?“ sklopila oči.

„Co? Ne! Myslíš, že bych tě zval někam... Já se rozvádím, Vando. Vlastně už je hotovo, po Novém roce přijde rozsudek, a je to,“ promnul si prsteníček.

„T-to mě mrzí,“ pípala Vanda, ale moc upřímně to neznělo. Uvnitř se tetelila blahem.

„Podívej se na mě,“ řekl tiše a blízko. *Tak moc blízko.*

Zavrtěla hlavou. Bála se, že by ta chvíle pominula. Ucítila jeho ruce na svých bocích, jak si ji lehce přitáhl k sobě. Přestože udělala několik neohrabaných krůčků, oči k němu nezvedla. A neučinila tak, ani když se rty dotkl jejího čela. Vydechla nahromaděný vzduch, až to vyznělo jako vzdech. Radim to očividně pochopil jako pobídku, a tak k sobě Vandu přitiskl ještě víc a políbil ji na ústa. Jako když se motýl otře křídly. Vydal jeho typický spokojený zvuk znějící jako mlasknutí a polibek zdrsněl. Vanda měla pocit, že je ta jediná na světě, po níž kdy toužil.

Odtrhl se od ní a přerývaně dýchal. Vanda nevěděla, co teď. Cítila horko a chtíč. Jenomže u něj jako by bylo všechno násobené – obdivovala, jak moc prožíval pouhý polibek. Pro ni obyčejný rozhodně nebyl, nemohla však věřit tomu, že ani pro něj.

„Co to tu tak voní? Mám děsnej hlad,“ pronesla, aby přerušila to napjaté elektrizující ticho.

„Nechal jsem připravit večeři.“

Atmosféra se z hutné opět změnila na pohodovou. Radim byl okouzlující, až na to občasné mlasknutí, které ale úspěšně ignorovala. Jakmile se najedli a otevřel voňavé červené víno, Vanda se osmělila, nahnula se k němu a políbila ho.

Zhluboka se nadechl a lehce se od ní odtáhl. „Nemusíš to dělat, proto jsem tě sem nevzal.“

Zavrtěla hlavou. Rozhodně se nenechala do ničeho nutit. Tohle bylo to, po čem toužila snad od druhého dne, kdy nastoupila a Radim jí byl představen jako provozní a spolumajitel baru, a tudíž její šéf.

„Nedělám nic, co nechci,“ ujistila ho a přisála se k jeho rtům. Hlavou jí bleskla vzpomínka na Gábinu a její varování, ale okamžitě ji zaplašila. Svoji chvíli si nedá vzít.

Radim na okamžik ztuhl.

„Co to bylo?“ zareagovala i Vanda na několik ran, které vycházely jakoby z trubek v podlaze.

„Co? Asi zlobí starý trubky s vodou, to víš...“ usmál se omluvně. Potom ale vstal ze židle a vytáhl do stoje i ji. S vážnou tváří, přitisknutý čelem

k jejímu, ji stiskl v pase a v rytmu tiché hudby, která se roubenkou linula, směřoval ke krbu.

Dojem pohádky se neztratil ani při milování, naopak. Ačkoli nebylo nejněžnější a ani nejdelší, bylo pro ni nejkrásnější, které kdy zažila. Pak se pomilovali znovu a potom ji vytáhl ven.

„Mám pro tebe překvapení,“ zatvářil se tajemně. „Ne ne, autem nejedeme.“

Vanda se usmála a zavěsila se do něj. S ním by šla kamkoli.

„To jsou...“

„Koně.“

„Ty!“ plácla ho škádlivě do ramene.

„Je to útulek pro vysloužilý koně. Mám tu dva adoptovaný, jeden byl v cirkusu a druhý tahal po Praze turisty.“

Vanda ho objala. Pokud si myslela, že je zamilovaná, co potom bylo tohle? Kdyby ještě necítila kostrč, která mimochodem tou neočekávanou aktivitou před nedlouhou chvílí dostala řádně zabrat, snad by ho umačkala.

Kouzlo nemohl zrušit ani zvuk jejího kvílejícího mobilu.

„Vem to,“ zašeptal jí Radim do ucha a jí po celém těle naskočila husí kůže.

„To bude máma. Nebo Zdeněk,“ mávla rukou.

Odtažitě se vymanil z jejího objetí.

„Stalo se něco? Udělala jsem...“ Najednou se bála. Měla strach, že ho něčím naštvala. Možná se při sexu nesnažila dost, nebo poznal, že vyvrcholení jen předstírala? Nebo ho naštvalo, že si nevypnula telefon? Zamyšleně si sundala rukavice a sáhla do kapsy pro mobil.

„Pane Hlavatý,“ oslovila s radostí v hlase bytného, „máte pro mě dobré... Co? Už dneska? Ne, není pozdě! Panebože, já mám takovou radost! Děkuju!“

„Dobrý zprávy?“ tvářil se dál Radim nepřístupně.

„Jo! Mám opravenej kotel! Můžu se vrátit domů!“

„To je bezvadný!“ roztál najednou.

„Pomůžeš mi s věcmi? Mohli bychom tam přespat už dneska,“ vyhrkla nadšeně.

„A co tvoje spolubydlící?“

„Prosím tě, ta je od té doby, co nefunguje kotel, už pár dní u svého nového kluka.“

Cestou ke srubu Nikole přesto napsala, aby jí dala vědět novinky s kotlem a také aby zjistila, jestli u svého přítele ještě zůstane. Nerada by zažila trapas, i když pro kamarádku kromě její lásky svět kolem

jako by neexistoval. Teď tomu Vanda rozuměla mnohem víc. Vzdychla si a šťastně se pro sebe usmála.

Uběhlo pár dní a Vanda byla jako ve snách. Všechno se jí dařilo. Měla pocit, že nepotřebuje jíst ani spát. Jediné, co jí trochu kazilo pocit prožívaného štěstí, byla Nikola. Pořád se jí neozývala. Nezvedala telefon a neodpovídala na zprávy v chatu. Kdyby aspoň znala toho jejího kluka, ale takhle nevěděla nic. Pohrávala si s myšlenkou, že zavolá její mámě, ale ta žila v Německu a Vandu si nikdy moc neoblíbila.

„Vando!“ křikl Radim, který poskakoval po jedné noze a vyrušil ji z přemýšlení o Nikole. „Mohla bys tu kočku někam zavřít?“

„Co se stalo?“ vykoukla z koupelny.

„Pochcala mi boty!“

„Je to kocour,“ zašklebila se Vanda. „Rarach asi žárlí, žádnýho chlapa jsem tu ještě neměla, když nepočítám Zdeňka.“

„Ještě mi to vyprávěj,“ zabručel Radim. Sledoval kocoura, který ve střehu mrskal ocasem, připravený vystartovat po Radimově achilovce.

„Ale no tak, snad bys nežárlil jako ten Rarášek. Zdenka je kamarád.“

„Pojedeme pro ten stromek?“ zeptal se chladně.

„Mám gospel,“ připomněla omluvně.

„Už zase?“

„No jo, za týden je Noc kostelů.“

„Ale vždyť já vím,“ usmál se a líbнул ji do vlasů. Rarach zaprskal. Vandě se v tu chvíli rozdrčel telefon.

„Promiň,“ vyvlékla se z jeho sevření, „třeba to je Nikola! Nikčo?“ vyhrkla nadšeně do mobilu. „C-co?“

„Mělas mi zavolat, že Niki není doma!“ křičela na ni kamarádčina máma.

„O-ona byla u svýho přítele, chtěla...“ bránila se Vanda a cítila se hloupě.

„Přítele! Vando, kdo to je? Třeba je to zrovna on, kdo ji někde –“

„Já nevím,“ šeptla Vanda, „nepředstavila mi ho.“

„Jestli se jí něco..., můžeš za to,“ zasyčela Nikolina máma, vzlykla a zavěsila.

Vanda nevěřičně zírala na ztichlý mobilní telefon a začaly jí tiše téct slzy.

„Co se děje?“ gestikuloval Radim naléhavě.

„To byla její máma, ona... Nikča je nezvěstná,“ vymáčkla ze sebe Vanda.

Tak, a je to venku. Prasklo to. Už se ví, že ses ztratila. Tak hloupý slovo. Jsi přesně tam, kde máš být. U mě. A brzo budeš se mnou, až pochopíš. Zatím se bráníš, nemůžu tě nechat rozvázanou, a bez roubíku už vůbec ne. Vzrušuje mě, když vidím tvou bílou kůži rudnoucí pod těmi provazy, jak sebou házíš... Vzdycháš u toho, určitě se ti to taky líbí. Až se oproštíš od študu, pochopíš, že přede mnou nemusíš mít žádnou masku, bude to dokonalý.

Sex s ní byl skvělejší. Ze začátku jsem se cejtil blbě, když tys byla svázaná dole ve tmě, zatímco ona si to užívala. Ale víš co? Zasloužila sis to. A mně vzrušovalo vědomí, že vás mám obě v jednom domě.

Asi si ji ještě nechám. Musím mít jistotu, alibi. A ona se jako krytí už osvědčila. Měla by sis z ní vzít příklad. Dívá se na mě tak oddaně, jak si to žádám od tebe. Už brzy... vím, že to přijde. Až pochopíš...

4

Vanda se pěšky vlekla mrazivým odpolednem na zkoušku a přemýšlela. Co to je za člověka, který někde drží její kamarádku. Bylo to děsivé. Říkala si, jestli se raději nevrátí domů, ale s Radimem se cítila bezpečněji. On ji také podpořil v tom, aby šla na dnešní gospelovou zkoušku, aby tak přišla na jiné myšlenky.

Tentokrát však přes veškerou snahu nevníkala vůně svatostánku, zpěv ani Gačenu. Nebrala na vědomí Mirčino vzdychání, ani připomínky ostatních.

„Vando!“ ozvalo se, jakmile za ní po zkoušce zaklaply dveře kostela a znovu ji ovanul ledový vzduch.

„Zdeňku,“ hlesla bez zájmu. „Co ty tady?“

„No, dlouho jsem tě neviděl. Neodepisuješ, v práci je s tebou furt ten tvůj,“ pokrčil rameny.

„Promiň. Jsem teď trochu mimo.“

„Jo, je mi to jasné, seš zaláskovaná.“

„Nech toho. Na tohle nemám náladu.“

„Víš, život jde dál. Představ si, že mají lidi taky starosti, i když ty máš růžový brejle.“

„Hele,“ začala Vanda.

„To je jedno,“ skočil jí do řeči. „Já na něj nežárlím. Jen si prostě uvědom, že se svět netočí jen kolem tebe.“

„Zdeňku, já ti ale nic neudělala,“ zastavila se a nevěřicně na něj zírala. „Tos přišel jen kvůli tomu, aby ses do mě navážel?“

„Přišel jsem, protože jsem tvůj kamarád. Protože mi na tobě záleží. Aby sis dala pozor –“

„Já, já, já! Posloucháš se? Pořád jen ty! Nikolu unesli, jen tak pro tvou informaci!“

„To jsem...“

„Nevěděl? Víš co, Zdeňku? Jdi do prdele.“

Prošla kolem něj a rázovala pryč. Začalo sněžit, ale ona si jen víc utáhla šálu a nasupeně pokračovala z kopce. Neslyšela a neviděla tu nádheru, když sněhobílý závoj pokrýval vše kolem svou třpytivou čistotou. Necítila slzy vzteku, které jí v rychle chladnoucích cestičkách opouštěly spodní víčka. Tak takhle to vypadá, když se na ni sype jedna pohroma za druhou.

„Myslím, že ji unesl on,“ řekla Radimovi, když spolu večer seděli na gauči a dívali se na film.

„Cože?“

„Přemýšlela jsem o tom Nikolíně únosu a myslím si, že to byl on. Zdeněk. Že si to na ní jakoby vyzkoušel.“

„Van, já nevím, o čem...“

„Kdo to je?“ vyskočila na nohy, protože někdo zazvonil a bolestivě sykla, když se jí opět ozvala kostrč.

„Haló, slečno Krátká, máte tady ten stromek,“ ozvala se zpoza dveří dutým hlasem sousedka.

„Cože?“

„Mělo to být překvapení, koupil jsem nám stromek,“ vysvětloval Radim, zatímco se hrnul ke dveřím. „Nechal jsem ho za dveřma, máš holt moc aktivní sousedy,“ zakoulel očima.

Převzal od sousedky obrovský vánoční strom a požádal Vandu o stojánek. Vanda na něj koukala, jako by ho viděla poprvé v životě. Napadlo ji, jestli právě takhle vypadá manželství po deseti letech – muž neposlouchá, co mu žena říká, a jede si svou.

„Nemám stojánek,“ vyslovila trochu dotčeně. Hladila naježeného Raracha, který byl z toho všeho nervózní a na Radima neustále zahlížel a prskal.

„Tak aspoň misku s vodou nebo kbelík, jinak tu v tom vedru ten strom uschne,“ snažil se Radim oprít vzrostlý jehličnan o zeď.

Vanda si povzdychla a vydala se pro misku. Měla by být ráda, že jí chtěl Radim udělat radost. Přesto ale cítila jakousi křivdu. Všechno pro ni bylo čerstvé, bolavé a nepochopitelné. Chtěla to s ním probrat, ale

nedal jí prostor. Zavolala ale na policii a sdělila jí své podezření, přestože ji to stálo hodně přemáhání. Slíbili, že to prošetří.

Několik minut poté, co Radim odjel, Vanda vyčerpaně usnula.

« »

Co bys řekla tomu, kdybych si vás nechal obě? Mohla by se k nám přidat. Musím uznat, že v sobě něco má. Něco, co tobě chybí. Něco, co chybělo i ty... courře, se kterou se rozvádím. Pokoru a oddanost. Nebrání se, ale vítá mě. Nevzrušuje mě tolik jako ty, není ty, není ani ona..., ale je ti hodně podobná, ty stejný vlasy, oči, postava. Do Vánoc si ji ještě prověřím, a pokud to klapne, dostane ten nejlepší dárek. Mě.

Když jsem tě jel naposledy zkontrolovat, říkala jsi, že budeš hodná. Že uděláš všechno, dokonce jsi byla přítulná. Nekřičelas, chtělas to. Obstarám vás obě, bude to úžasný.

Jen o tom přemejšším a mám na tebe chuť. I na ni. Hmm. Za chvíli budu zase u tebe, neboj.

« »

Byla doma už pár dní, bolest zad téměř vymizela a ona se nudila. Dívala se na filmy a pospávala. Vzbudilo ji chrastění klíčů v zámku. Nejdřív ji to vylekalo, ale pak si uvědomila, že si Radim nejspíš vzal její klíče, když včera odcházel. Rarach se na Vandu vyčítavě podíval, odešel na druhou stranu místnosti, kde měl svůj pelíšek, a stočil se do klubíčka. Vanda na něm viděla, jak je stále ve střehu; tohle vůbec nebyla jeho typická *salámová* povaha. Uši měl nastražené a špička ocasu se mu neklidně mrskala u hlavy. Jako by i na něj dolehla dramata posledních dní.

„Zlato, jsem doma,“ houkl Radim a zasmál se své hlášce.

Čekala, až se jeho statná postava objeví ve dveřích. Zaslechla jeho typický srkavý zvuk, při kterém se jí sevřel žaludek. Na chvíli znejistěla. Byla z toho Nikolina únosu pořádně vycukaná. Jako ten kocour. Odhodila měkkou chlupatou deku a protáhla se.

„Jak to šlo? Myslím, že zítra už můžu nastoupit,“ řekla směrem do předsíně, kde Radim stále s něčím štrachal.

„Co blázníš? Pěkně doma budeš. Přivezl jsem nějaký ozdobičky,“ ukázal jí s širokým úsměvem na tváři obrovskou krabici, kterou hned položil. „A taky něco, abys mohla upéct cukroví,“ zvedl nacpanou igelitku plnou surovin.

„Ale já...“

„Neumíš péct? Nevadí, není to nic těžkýho, je tam i mámin sešit s recepty, některý jsou i po babičce a pratetičkách. Děsná vzácnost,“ culil se.

Vanda zčervenala. Vážně vypadá tak neschopně, že neupeče pár druhů cukroví? Jakmile k ní přišel, aby ji políbil na přivítanou, přestala se mračit a stáhla ho k sobě. „Počkej, musím se aspoň umejt, jsem zpocenej,“ smál se.

To ale bylo to nejmenší, co Vandě vadilo. Větší překážkou bylo jeho i její oblečení.

„Tak co, ozdobíme ten stromeček?“ špitla Vanda po hodině a půl, kterou strávili zkoumáním každíčkého kousku svých těl, dlouhou sprchou a dalším milováním.

„Jsi kouzelná, když se takhle stydíš,“ poukázal na její zčervenalé tváře.

„Každej nemůže bejt suverén jako ty,“ hodila po něm malý polštář.

„Mám pocit, jako bych tě znal roky. Jako by se mi plnil sen,“ zadíval se na ni zkoumavě. Ve Vandině hrudi se rozlilo teplo. Slyšet taková slova z úst někoho, do koho byla tak dlouho zamilovaná, bylo neuvěřitelné.

Pustili se do zdobení stromečku, což se neobešlo bez škádlení, a hlavně bez Rarachovy asistence. Stromek ho fascinoval tak, že dokonce zapomněl na Radimovu přítomnost a šel tu pichlavou věc prozkoumat. Vanda jej vždy jemně odehnala, když packou boxoval do nejbližší kouličky, vánočního řetězu nebo ochutnával třpytivé lamely.

„Hotovo,“ vydechla, když o krok ustoupila a prohlížela si jejich společné dílo.

„Ještě ne,“ prohlásil Radim. Zaštrachal na dně krabice a vytáhl hvězdu.

„Nemáš špičku? My vždycky dávali špičku.“

„Vždyt to vypadá dobře, koukni,“ natáhl se a hvězdu nasadil na vršek stromku. Vanda protáhla obličej.

„No, kdyžtak zavolám zítra našim. Anebo nějakou koupíme spolu!“ nadchla se. „Můžeme se stavit na vánočních trzích a vybrat tu, co se bude hodit nejvíc!“

Radim ji chvíli zamračeně sledoval, pak se ale usmál a řekl: „To je super nápad. Můžeme si udělat vlastní tradice. A začneme tím trhem, dáme si svařák a trdelník.“

Vanda se rozzářila. Nazdobený a rozsvícený stromek ještě umocňoval magickou atmosféru. Pociťovala přívál lásky tak velký, že ještě trošku, a prasklo by jí srdce. Naklonila se, aby Radima políbila, a v očích se jí leskly slzy štěstí.

V ten okamžik, kdy se jejich rty téměř dotýkaly, Radim zařval: „Do prdele, debilní kočka!“ Reflexivně Raracha skopl z paty, do které se mu kocour s neomylnou přesností zakousl. Ten vykvikl a schoval se za gauč.

„Co děláš?“ vyjekla Vanda. „Rarášku, pojď ke mně,“ snažila se zvířátko vylákat.

„Jsem ti říkal, abys tu blbou kočku někam zavírala!“ třel si Radim patu a směšně přitom poskakoval po jedné noze.

„Je to kocour,“ dusila v sobě smích. Rarach sice zůstával schovaný, ale rozhodně mu nic nebylo, a jakmile uviděla Radima, jak je při vztekání komický, prostě se neudržela.

Radim se chvíli mračil, ale když viděl, jak se marně snaží nesmát, nevydržel to a vyprskl také. Pak ji objal a políbil.

„Mám tě rád, Van. Miloval bych tě, i kdybys měla pět kocourů, co mě nesnášej.“

Vanda k němu zvedla hlavu. Vůbec netušila, co má říct. V krku se jí usadilo štěstí tak velké, že by přes něj stejně nevydala ani hlásku. Teplo, které jí mravenčilo celým tělem, bylo až k nesnesení. Přitiskla se k Radimovi, aby mu alespoň tak předala část z toho, co cítí.

Chvíli ho vši silou mačkala, jako by se do něj snad mohla vtisknout, a z koutku oka jí unikla slza. Hladil ji po zádech, zhluboka si vzdychl a Vandu napadlo, že už to nemůže být lepší.

5

Na trzích to bylo kouzelné. Z tlampačů vyřvávaly koledy, lidé se smáli a hlasitě se mezi sebou bavili, ve vzduchu voněly klobásy, svařák, punč a vanilka.

„Hele, támhle mají trdelníky!“ ukázala Vanda prstem v rukavici. Připadala si vedle Radima, který ji držel okolo ramen, jako jeho přítelkyně.

To slovo mělo tak příjemnou příchutí! Spolu s vánoční atmosférou všude kolem se Vanda cítila šťastná.

Koupili si skořicovou dobrotu, na příchuti se vzácně shodli, a postavili se k jednomu ze stolků, od něhož zrovna odešla rozesmátá partička důchodců.

„Pojď, podíváme se na ty ozdobičky,“ prohlásil najednou Radim s plnou pusou.

„Ale já to ještě nesnědla.“

„Sníš si to cestou,“ rozhodl. Popadl ji za loket a mířil s ní ke stánku.

Vanda se při chůzi snažila zabalit nedojedený trdelník do malého ubrousku, protože do ní neustále někdo vrážel a ona se bála, že si ho rozdrtí o svůj oblíbený kabát.

„Jé, koukni, támhle mají špičky,“ otočila se, aby je Radimovi ukázala. Ten už ale vedle ní nebyl.

Rozhlížela se kolem, natahovala krk, aby zahlédla jeho vysokou postavu, ale marně.

„Budete si přát, slečno?“ ozvala se usměvavá prodavačka.

„M-moment. Musím... musím najít přítele,“ omlouvala se Vanda.

Prodavačka o ni v tu chvíli ztratila zájem a začala své zboží nabízet dalším zákazníkům. Vanda nic z toho nevnímala. Najednou se jí vůbec nelíbilo mít nablízku tolik neznámých tváří. Nevidět tu jedinou, o níž stála. Všechno bezpečí a radost, které doteď cítila, vyprchaly, a místo toho se jí nitrem rozlézal strach a nejistota. Kam se mohl ztratit? Proč jí nic neřekl?

Vtom jí v kapse zavrňel telefon.

„Mami?“ Vanda nejspíš nikdy nebyla zklamanější, že na displeji vidí mámino jméno.

„Vandi? Kde jsi? Seš v pořádku? Šli jsme s tátou za tebou a neotevíráš, ty nejsi doma?“

„Ne, šli jsme s Radimem na vánoční trhy, ale...“

„Tys šla ven? Ty záda už máš v pořádku? Aby sis něco neprovedla, Vandi.“

„Mami, on tady –“

„Co? Počkej, zlato, tvůj otec na mě mluví, i když vidí, že telefonuju.“

Vanda přesně viděla, jak se její matka s protočením očí ptá táty, co chce tak důležitého. Potom se ale její tón hlasu zmírnil a ona zaševalila: „Vandi? Táta říká, že pro vás můžeme dojet, chceš?“

„Radim se mi ztratil a já... Mami, mám strach.“

Ta poslední tři slova skoro zašeptala. Stála na místě a vyplašeně se rozhlížela kolem sebe, jako kdyby všichni ti dobře naladěni lidé byli nepřátelé.

„Za minutu jsme tam. Jsi na Malým náměstí? Jdi ke kostelu.“

Nebyl to dotaz, máma jí to prostě oznámila. A Vanda poslechla. Vytočila Radimovo číslo, ale telefon jí nezvedl. Během těch několika metrů ke kostelu stále pátrala po jeho krátkém kabátu a černých vlasech, nikde ho ale neviděla.

Mohl ho také někdo unést? Zdeněk? Jenže Radim je chlap jako hora, všude kolem bylo plno lidí, tak jak by to asi provedl? Znovu stiskla volání a netrpělivě si setřela neposlušnou slzu.

„Vandi!“

Prudce se otočila, ale byl to jen táta. Přesto se jí ulevilo.

„Neboj se, určitě si musel jen něco zařídit a zapomněl si telefon,“ chlácholila ji máma, když už Vanda seděla doma, na klíně vrnícího Raracha a máma v její minikuchyni vařila rozpustnou kávu. Vanda k ní zvedla hlavu.

„To je pravda, pípál mu nějaký pager nebo co,“ vzpomněla si.

„Proč jsme se ale stavili,“ pokračovala máma a Vanda zpozorněla. Táta si odkašlal. „Stavoval se u nás Zdeněk.“

„Co chtěl?“ zpozorněla Vanda. Stále v ní byl ten pocit, že má něco společného s Nikoliným únosem.

„Vandi, my si s tatínkem nemyslíme, že by byl...“

„On si to na ní vyzkoušel, víš, jak mě uhání už roky. A já ho pořád odmítala. Furt říkal, jak jsme si s Nikčou podobný,“ pokračovala Vanda, aniž by mámu vnímala. „Teď zmizel Radim.“ Znovu vytočila jeho číslo. „Nic,“ rozhodila rukama, což nechalo Raracha naprosto klidným. „Zavolám na policajty. To je jasný, že mu něco udělal. A co když jsem teď na řadě já?“

„Neblázni,“ klidnila ji máma, „on to nebyl, ten by mouše neublížil.“

Vanda rozhodně vrtěla hlavou.

„Jak to můžeš vědět?“

„Vandi, naopak nám říkal, že...“

„Ne, prostě tam zavolám.“

„Dost!“ ozval se táta hlasitě. Obě se na něj překvapeně podívaly; nebyly zvyklé, že křičel. „Obě se uklidněte.“

Vtom se ozvalo krátké zazvonění. Všichni se zarazili a otočili ke dveřím, včetně kocoura, který se navíc naježil a Vandě se rozbušilo srdce. Táta se zvedl z křesla a šel otevřít. Máma s Vandou si stouply v nesmyslném strachu těsně k sobě tak, aby viděly na vstupní dveře.

„Radíme,“ vykřikla Vanda a vrhla se příchozímu kolem krku. Rodiče na ni zaraženě hleděli, jí to ale bylo fuk. Konečně byl zase u ní. Kocour se přemístil do svého pelíšku a nevšímal si jich. „Kdes byl? Volala jsem ti! Já už si myslela, že tě Zdeněk – To je jedno, hlavně že jsi tady!“

„Kam ses mi ztratila, doteď jsem tě hledal,“ odtáhl ji od sebe na délku paží. „Hrozně jsem se o tebe bál,“ přitiskl ji zase zpátky na svou hrud' a pevně ji sevřel.

Táta si odkašlal a máma ho plácla do ramene. „Snad abychom šli, maminko,“ řekl táta důrazně.

„Počkej, přece jsme chtěli...“ začala mamka, ale táta do ní významně drcnul.

Vanda se na ně podívala, jako kdyby si až teď uvědomila, že jsou její rodiče stále přítomní.

„Klidně tu zůstaňte, vid', Radime? Co jste mi vlastně chtěli s tím,“ polkla, „Zdeňkem?“

„Zdeňkem?“ zeptal se Radim překvapeně.

„Vidíš?“ zvedla na tátu máma obočí.

„Vando, on to prostě nebyl, policajti ho vyslechli. Nevím, kdo ti co nakukal, ale měla by ses vzpamatovat. Zdenka znáš celej život,“ díval se jí táta upřeně do očí, poté se urychleně rozloučil, popadl mámu za loket a zabouchl za nimi dveře.

Vanda mlčela. Tohle bylo divné. Určitě to nějak navlékl. Udělal to on, tím si byla jistá. Kdo jiný by unesl Nikolu, její nejlepší kamarádku? Stále netušila, proč to Zdeňk udělal, protože tím ničeho nedosáhl. Rozhodně ne toho, aby se do něj zamilovala, místo lásky cítila spíš bolest ze zrady.

„Třeba to vážně nebyl on, Van. Je to tvůj kamarád, znáte se přece od školky,“ chlácholil ji Radim.

„Zkouška je zítra, koncert pozítří a pak hned Vánoce, normálně do práce jdu, to platí,“ vypočítávala, když si s Radimem vysvětlila, kam a proč zmizel z vánočních trhů.

„Na práci zapomeň, do konce roku jsem ti napsal volno. Peníze neřeš,“ zdůraznil, když chtěla protestovat. „Stejně bys měla nemocenskou, kdybys nebyla tak paličatá. Dneska si uděláme hezkej den, zítra a pozítří tě doprovodím. A co kdybychom na Štědrej večer pozvali vaše?“

„Co? Proč? A co vaši?“ polkla.

„K našim jsem nás objednal hned na pětadvacátýho na oběd. Ale u tvýho táty bych si potřeboval spravit reputaci,“ usmál se na ni neodolatelně.

„Jsi úžasnej,“ vydechla a políbila ho. Nejprve radostně, ale pak s čím dál tím větší něhou. A hlavně touhou.

Radim neprotestoval. Poddal se taktu, který ona udávala a vypadal, že si to užívá. Až do chvíle, kdy se ozvalo varovné šustění a duté cinkání. Vzápětí se stromek za doprovodu rozčileného mňouknutí skácel k zemi. I s kocourem zapleteným v jeho větvích, samozřejmě až nahoře u hvězdy. Rozbité hvězdy.

„Ty!“ vystartoval Radim, ale pak se rozesmál.

„Co je?“ ptala se Vanda, která se při pohledu na něj musela smát také, i když netušila čemu.

„To je znamení,“ zvažněl a hluboce se jí zadíval do očí. „Že si máme koupit špičku,“ vyprskl zase.

Máš štěstí. Odpouštím ti. Lhalas mi, ale mám pochopení, šlejskalo se ti. To ale brzy skončí. Tohle, cos předvedla teď, pomine hned po Štědrým dni. Pětadvacátýho doštaněš dárek. Ji. Pak nebudeš mít důvod utíkat, budeme rodina! Musíš to vydržet. Buď trpělivá. Brzy se dočkáš. Naučím tě, abys držela. Abys byla poslušná.

« »

Tohle období těsně před Vánoci bylo úžasné. Vanda se cítila jako princezna. Radim ji opečovával a rozmazloval. Začínala si myslet, že ho miluje, že je skutečně ten pravý. Také táta se opět uklidnil.

Zdeněk se jí pokoušel dovolat, dokonce i zvonil u ní doma, ale Radim mu důrazně vysvětlil, že s ním Vanda nechce mluvit. I když to pro ni bylo těžké, skutečně svého kamaráda, s nímž prožila téměř celý život, a který ji tak moc zklamal, nehodlala už nikdy vidět. Protože ať policii i jejím rodičům napovídal cokoli, ona byla přesvědčená, že Nikolu unesl on.

„To sólo bylo úžasný. Zpívala jsi jak bohyně, vážně bych si na tvůj koncert koupil lístek,“ říkal Radim, když spolu na Štědrý den odpoledne, den po Noci kostelů seděli ve vaně, ona zády opřená o jeho hrudí.

„Ty musíš, to se nepočítá,“ zasmála se, ale pak dodala: „Děkuju. Fakt jsem si to užila.“

„Bylo to na tobě vidět, bylas ve svém živlu, naprosto uvolněná. Všichni se na tebe dívali, chtěli tě,“ dostal se z nadšeného tónu hlasu k zastřešenému vlastní touhou, kterou jí dal patřičně najevo.

Vanda neprotestovala. Byla v euforii ze všeho, co se v posledních hodinách událo, tedy až na tu záležitost se Zdeňkem, na niž se ale rozhodla nemyslet. Nechtěla si kazit Vánoce. Koncert se vydařil; kdyby nebyla tak skromná, musela by uznat, že má Radim pravdu a že zpívala jako gospelová hvězda. Whoopi Goldberg, pravda, nebyla, ale na mladou amatérku podala opravdu skvělý výkon. Stále ji unášela vlna té povznášející atmosféry vánočního kostela, vibrací a dobré energie, kterou od publika přijímala. Radim ji nespustil z očí a máma s tátou slzeli dojetím.

I duo Gačena bylo překvapivě v klidu. Holky se k sobě zřejmě vrátily a byly nepřírozeně tiché.

„Na co myslíš?“ zeptal se Radim a vrátil tak její myšlenky zpět do koupelny, která vypadala jako po výbuchu pěnové bomby.

Vylezla z vany, zběžně se osušila a roztržitě hledala, kde asi skončily její svršky.

„Na tebe, jakej jsi nenasyta,“ odpověděla škádlivě.

Radim si odfrkl. V náhlé nevolnosti se jí sevřely útroby a udělalo se jí černo před očima.

„Vando? Co se děje?“ vyskočil z vany a podepřel ji.

„Jen se mi udělalo na chvílku špatně, už je to dobrý.“ A opravdu, nevolnost byla pryč, zůstala po ní jen hořká pachutí na kořeni jazyka. „Kolik je? Musíme začít chystat řízky, za chvílku tu budou naši.“

Vtom se ozvalo jedno krátké a jedno dlouhé zazvonění. Neklamná známka toho, že za dveřmi stojí máma.

„Otevřu, sed,“ líbnul ji Radim do vlhkých vlasů a podal jí ponožku, která byla na už opět stojícím stromečku.

„Děti, přišli jsme o malinko dřív, nevadí?“ vpadla dovnitř Vandina máma.

„Zrovna jdu na řízky,“ zrudla Vanda, která si upravovala legíny a podle matčina výrazu si byla jistá, že naprosto přesně poznala, co se tu jen před malou chvílí dělo.

„Dáte si víno, paní Krátká?“ usmíval se Radim.

„Víš co, tykej mi,“ vydechla máma. „A dám si panáčka rumu, určitě vám zbyl od pečení, že jo, Vandi.“

„V lednici,“ odpověděla Vanda tiše a sledovala, jak se na ni táta podíval, protočil oči a následoval svou manželku, aby mu nalila také.

Přitukli si na tykání, zatímco Vanda dala Rarachovi, který od pádu stromečku kdesi zalezlý trucoval, čerstvou vodu a do druhé misky mu dosypala granulky. Potom připravila ingredience potřebné k obalování řízků a pustila se do práce. Tiše si broukala a po očku sledovala, jak se Radim naprosto přirozeně baví s jejími rodiči, teď už usazenými u konferenčního stolu a popíjejícími víno.

Přenesla na vidličce plátek kuřecího masa z vajíčka rovnou do strouhanky, když vtom ji zase tak zvláště píchlo nad pupíkem. Ten zvuk, nepříjemná předtucha, *děsivá...*, ale čeho se týkala?

Vanda se hranami dlaní opřela o linku, zavřela oči a zhluboka se nadechla nosem, pomaličku vydechovala ústy, aby si utřídila vír myšlenek a našla tu správnou, která by všechno tohle vysvětlovala.

„Chceš pomoci?“ ozval se za ní Radimův hlas a vzápětí ucítila jeho dlaně na svých ramenou.

Trhla sebou. „To je dobrý, díky. Jen se mi zase zamotala hlava.“

„Víš co, běž si povídat s vašima, já to dodělám.“

„Ale –“

„Vždyť už to máš skoro hotový, jen to hodím na pánvičku.“

„Tak jo. Děkuju,“ usmála se nejistě.

„Děje se něco?“ zašeptala hlasitě máma, která už měla trochu špičku. Ta letos zlatý prasátko rozhodně uvidí, pomyslela si Vanda.

„Ale nic, jen se mi zamotala hlava.“

„Radí? Chceš pomoci?“ zahalekala máma a vyprskla víno nosem.

„Co je?“ otočil táta hlavu od Pyšné princezny a hekl. Nezdál se jí ve své kůži, což přisuzovala tomu, že neměl rád tyto „povinné“ akce, kdy nemohl sedět v tepláčkách a tílku.

„Ale nic,“ vzdychla Vanda. „Dáte si cukroví?“

„Nos to sem, dcero,“ zamnul si otec ruce, zatímco máma protestovala, že ho zase chytí žlučník.

Vanda se zvedla. Naložila na velký talíř všechny čtyři druhy, které upekla z jednoho těsta, i dva nepečené. Na první samostatný pokus byla spokojená.

Uběhla další hodina a z máminy lehké špičky se pomalu stávala trapná opička. Naštěstí už bylo jídlo připravené a mohla se podávat sváteční večeře. Vanda i Radim se převlékli a pak všichni po menším dohadování usedli k svátečně prostřenému stolu.

Večeře proběhla v klidu. Máma dostala do žaludku nějakou potravu, požitý alkohol se naředit a ona tak byla opět snesitelná. Naopak táta se Vandě zdál víc a víc nesvůj. Moc se nezapojoval, jen zíral na pohádky a mlčel.

„Co asi letos dostanu od Ježíška,“ uchichtla se máma rozpustile. „Celej rok jsem byla hodná, co, táto?“

„No jo,“ zabručel a napil se vody.

„Dej si trochu vína, ať ti není těžko,“ peskovala ho máma.

Radim vstal, aby podal z kuchyňské linky další láhev. „Ne!“ zakřičela v tu chvíli Vandina máma a Radim si vyděšeně sedl zpět.

„Co se...“ začal koktat.

„Mami,“ zavrtěla Vanda hlavou, „Radim ty tvoje pověry nezná.“

„To není pověra, ale tradice. Kdo vstane od stolu dřív, než ostatní dojedí, nedožije se příštích Vánoc,“ dořekla důležitě a vložila si do úst bramborový salát.

„Anebo mu taky budou zanášet slepice,“ odsekla Vanda. Snažila se být milá, byl přece Štědrý večer, ale matka ji rozčilovala.

Radim se zdvořile usmíval a pod stolem chytil Vandu za ruku. Okamžitě se uklidnila, přesně tohle potřebovala; cítit podporu a lásku.

„Dojedli všichni?“ ozval se táta. Vanda s mámou se na něj překvapeně podívaly. „Není mi úplně dobře,“ vysvětloval. „Tak že bychom si rozdali

dárky a my bychom s maminkou –“ Větu nedopověděl, namísto toho bolestivě sykl a Vandě se stáhl žaludek.

„Jaromíre!“ vykřikla dramaticky máma a vstala od stolu, pověra, nepověra. „Zavolejte sanitku!“

„To je dobrý, dej pokoj se sanitkou. Je mi prostě nějak těžko.“

„Já to říkala! Zase ten žlučník! Že si nedáš pokoj aspoň o Vánocích.“

„Ale vždyť jsem přes celej rok hodnej a zase tolik jsem toho neměl.“

„Seženu vám taxíka,“ klidnil situaci Radim, zatímco Vanda seděla a připadala si zbytečná.

„Dárky necháme na jindy,“ rozhodla, když viděla mámin výraz.

Kupodivu to netrvalo dlouho a Vandiny rodiče vyzvedli taxík.

„Hned mi dejte vědět, kdyby prášek nezabral a museli jste do nemocnice,“ kladla jim Vanda na srdce, když nasedali do modrého kombíku. Rodiče jí to odsouhlasili a urychleně odjeli.

„Van? Není na mně něco... Já nevím?“ snažil se ji Radim rozptýlit od neustálého kontrolování mobilu a lehce jí přejížděl prstem po nahém lýtku až tam, kde končila její sukně. Automaticky ho plácla; bylo jí to v ten moment nepříjemné. Vzápětí si uvědomila, že to není otravný brouk, ale Radim. Unaveně se na něj usmála.

„Promiň, mám strach o tátu. A taky nevím, kam se zašil Rarach.“

„Aha. No, chtěl jsem ti dát dárek, ale když se radši staráš o kočku...“

„Tak se neurážej. Od té doby, co ho mám, jsme byli po všechny Vánoce spolu. Jsem prostě taková kočičí máma,“ odsekla Vanda možná o něco prudčeji, než měla v úmyslu.

Radim se odtáhl a ona vstala. Hledala kocoura ve všech jeho obvyklých skrýších, tiše na něj volala a lákala ho na pamlsky. Nic.

Vrátila se do obýváku a frustrovaně sebou plácla na pohovku.

„Au! Co to je, sakra!“

„Promiň,“ rozesmál se Radim, „ale asi sis rozsedla dárek.“

Vanda se zhrozila. Vytřeštila oči a prsty se snažila narovnat malou krabičku, která byla nejspíš profesionálně zabalená. Tedy, než ji zvalchovala svým pozadím.

„To je pro mě?“ polkla. Velikostí i tvarem balíček připomínal krabičku na prstýnek.

„Pro koho jinýho?“ rozhlédl se, aby se vzápětí očima opět přišpendlil k ní.

„Já...“

„Tak to otevři,“ poposedl si natěšeně.

Vanda se bála. Bála se toho, co tam najde. Vždyť se znají tak krátce! Technicky vzato se znají déle, ale chodí spolu sotva měsíc. Nejspíš je

ale paranoidní a představuje si něco, co není. Přece by ji Radim hned nežádal o ruku, co si to namlouvá? Ale co kdyby?

Pečlivě a opatrně povolovala uzel na malé mašli a cítila, jak rudne. Ruce se jí třásly.

„Počkej, taky pro tebe něco mám, támhle pod stromkem,“ ukázala na jeden z balíčků.

„Nejdřív si to otevři,“ zarazil ji položením ruky na tu její.

Vanda se zhluboka nadechla a zadržela dech. V duchu napočítala do tří a krabičku otevřela.

Ležel v ní klíč. Vandě se ulevilo a vypustila vzduch z plic.

„Od čeho to je?“ usmála se znovu a připadala si hloupě. Doufala, že na ní nepoznal, co si myslela.

„Ten je od chaty, kde jsme spolu byli. Neboj, nedávám ti ji jakože darem, ale můžeš tam kdykoli jet. A začneme hned zítra, dal jsem nám tejdén dovolený navíc.“

„Jak... co? Počkej, ale co v baru? Martina to tam přece nemůže celý sama... a-a zítra jdeme k vašim!“

„Neplaš, pěkně jedno po druhým,“ smál se. „Martině jsem našel dvě brigádnice, k našim jdeme na oběd a pak hned pojedeme na chatu. A ty odemkneš,“ jemně jí vymanil klíč z dlaně a přísál se k ní.

Vanda se v něm naprosto ztratila. Cítila se zvláště. Vnímala jeho dech, vůni, doteky. Zvláštní směsici štěstí a... Rozpaků?

Spát šli až po několika pohádkách, včetně té nejnovější, ve které hrál dřívější rebel Marek Horský. Radim usnul a jemně chrápal. Vanda se usmála, sáhla po mobilu, sjížděla fotky přátel fotících se u večeře, u stromečku a s dárky a odpovídala na virtuální blahopřání.

Najednou ztuhla. Začal blikat chat se Zdeňkovým jménem. Položila mobil do peřin, rozhodnutá, že si nebude kazit večer. Vždyť zítra ji čeká seznamování s Radimovými rodiči a pak silvestr na jeho chatě!

Podívala se vedle sebe na svého odfukujícího přítele a odhrnula mu vlasy z tváře. Byl tak krásný a ona měla neskutečné štěstí, že si vybral právě ji. Věřila, že o rozvodu nelhal.

Zvedla telefon a aktivovala displej. Nakonec se rozhodla dát Zdeňkovi šanci a popřát mu hezké svátky, to se přece sluší.

V tu chvíli se ozvalo protivné pípání, které Vanda slyšela už na trzích těsně předtím, než se Radim vytratil. Zachrul se, ale ona rychle sáhla po jeho blikajícím mobilu, aby ten zvuk vypnula.

Zarazila se. Na telefonu byla jako tapeta její fotka před srubem, v němž s Radimem byli, a od kterého jí dal jen před pár hodinami klíč. Dojatě se

usmála, vzápětí se ale zamračila a přiblížila si displej k obličejí. Na fotografii nebyla ona, ale žena, která jí byla nápadně podobná. A také Nikole. Vandina přirozená zvědavost vzrostla. Tichounce vstala, opatrně otiskem Radimova palce telefon odemkla a po špičkách se vykradla z pokoje.

Potmě se posadila v obýváku na gauč a po několika vteřinách váhání zatlačila morálku do pozadí a otevřela úložiště fotek. Čekala, že uvidí ženu, kterou si Radim vzal a s níž se podle svých slov rozváděl. Typově stejnou, jako je ona sama. Co ale našla, ji naprosto šokovalo.

7

Vanda zavrtěla hlavou. Nechtěla tomu věřit. Mezi fotkami jich dvou našla i jiné. Nikoliny. Byla na nich svlečená, svázaná a uplakaná. Vanda palcem horečnatě přejížděla dál a dál, byly tam snad stovky fotek, na nichž byla Nikola, jak odemyká vchodové dveře jejich domu, jak se s Vandou směje, když šly do kostela na gospel, jak čeká na autobus, jak sedí s jakýmsi klukem na kafi...

Jako kdyby až její tlumený vzlyk byl ten správný impuls, přišel k ní Rarach, naléhavě jí párkrát narazil hlavou do ruky, otočil se a vědouce se na ni podíval.

Vanda se přinutila ke klidu. Oblékla si tiše kabát a boty, omotala se šálou a do náruče popadla kocoura. Vyšla na chodbu a ven z domu. Až poté, co zašla za roh, vytáhla nemotorně z kapsy vlastní mobil.

Když vyřídila hovor na policii, kde si nejprve mysleli, že přebrala při slavení Vánoc, zavolala tátovi. Když ji i s mámou ujistil, že měl skutečně jen žlučnickový záchvat, souhlasila, aby pro ni přijel.

Teprve pak si dovolila plakat, ale tak nějak jinak, s úlevou. Stále se bála o Nikolu, ale věděla, že bude v pořádku. Cítila to.

Přemýšlela nad tím, jak mohl Radim vědět věci, které mu nikdy neřekla. Vždy věděl, kdy a kde bude. Kde bydlela a s kým, i kde bydlí její rodiče. V jakém patře. Měl její klíče, jež *ztratila* tenkrát, když upadla u rodičů před vchodem. Hlavní důkaz však byl Rarášek. Vždy tak přítulný a přátelský, jen Radima nesnášel.

Začínaly jí docházet další a další věci, zatímco jí tiše stékaly slzy. Nemohla věřit, že byla tak slepá. Zpětně si vybavovala důkazy, které na něj jasně ukazovaly. Kdykoli vydal *ten zvuk*, jako když se někdo snaží z mezery mezi zuby vysrknout otravný kousek jídla, děsem se jí sevřely útroby. Předtím nevěděla proč, teď si ale byla jistá, že ji tím její

vlastní podvědomí varovalo. Právě tento jeho otravný a nechutný zlozvyk na jeho jinak dokonalé osobě byl jako připomínka toho, co se snažila potlačit.

„Tak pojď, Rarášku. Čeká nás hodně omlouvání, hlavně Zdendovi. Už žádněj chlap, kterej by se ti nelíbil. Slibuju.“

Nadhodila si vrnícího kocourka v náruči, zababušila ho do kusu šály a vydala se zpátky na roh ulic, aby tam vyčkala na příjezd strážců zákona.

„Zdendu ale rád máš, vid’?“ zašeptala ještě kocourovi do kožíšku, když bylo po všem, ona policistům vypověděla, co věděla a co zjistila, a teď už jen sledovala, jak spoutaného Radima usazují do služebního vozu. Otevřela chat a spolu s přáním veselých Vánoc poslala Zdeňkovi fotku, na níž byl Radim v poutech na pozadí blikajících policejních majáků s dovětkem *Omlouvám se, Rarášku*. Usmála se. Stejně jako kocour v jejím náruči byl Zdeněk ten, kdo vycítil, že Radim není dobrý člověk. Byla hloupá.

Na tváři ucítila jemné vločky snášející se z nebe. Tentokrát v nich viděla naději. Zhluboka se nadechla.

Na tyto Vánoce jen tak nezapomene.

Divy adventních plamíneků

Michal Unar

Opodál, nikým neviděn, pod tíhou vlastního skutku, přihlížel celému mumraji kolem svého už vychladlého těla. Nelíbilo se mu to. Oproti všem těm emocím, které prožil před smrtí, teď necítil téměř nic. Jen ohledání, uložení do rakve a posléze zadní světla auta pohřební služby mizející za zatáčkou na konci sídliště.

Po jeho levici se mocně zablesklo. Polekaně se ohlédl a přímo zprostředka chodníku vyrostly bílé dveře v rámu, jehož mezerami prosvítalo jasné světlo. Nemusel k nim jít, stačila myšlenka. Ocítl se přímo u nich a už bral za zlatou zdobně kovanou kliku. Jenže vlna silné energie, v níž dveře zase zanikly, ho odmrštila a éterickým tělem mu projela jasná informace.

Vstup měl zapovězen.

« »

S dopadem posledních listů ze stromů předával podzim pomalu vládu své sestře zimě. Nad městem se stahovala opona šedavých mraků a chladný a ostrý vítr přicházel s příslibem štiplavých polibků, barvil tváře do červena a dobýval se i pod to nejteplejší oblečení.

Edita Tremlová seděla za stolem ve své částečně prosklené, světlé a minimalisticky zařízené kanceláři vlastního podniku v desátém patře polyfunkční budovy. Prohrábala si nedávno ostříhaný krátký „rozcuch“ tmavých vlasů a už poněkolikáté si nechápavě pročetla e-mail, v němž jí ředitel konkurenční firmy urgentně žádal o schůzku. Informace, které pro ni má, jsou prý velice důležité, a tudíž mu má neprodleně zavolat. Osobně, jak zdůraznil. Časově se jí prý jakkoliv přizpůsobí.

Firmu znala a ředitele občas zahlédla na několika dobročinných večírcích, nikdy s ním ale nemluvila. Co po ní jen může chtít?

Ze zamyšlení ji vytrhlo zaklepaní na dveře. Přes sklo viděla svoji asistentku.

Nina, štíhlá, vždy perfektně upravená blondýnka v lodičkách na vysokém podpatku, ladně vešla do místnosti a v ruce nesla menší balík a desky s papíry.

„Tady nesu ty přehledy a připomínám, že po obědě máš schůzku s grafikem, který má připravené náhledy nového vzhledu internetových stránek.“

„Neboj, pamatuji na to. A tohle je co?“ ukázala Edita na kartonovou krabici, kterou před ni položila.

„To netuším, přinesl to kurýr s ostatní poštou. Třeba je to pozornost od tajného ctitele,“ pronesla Nina tajemně s lehkým ironickým podtónem. „Můžu pro tebe ještě něco udělat?“

Edita si vzpomněla na ten zvláštní e-mail, ale měla volat osobně, tudíž to vyřídí sama. „Není třeba, děkuji. Kdyžtak se ozvu,“ odložila šanon stranou, aby si prohlédla balíček. Kousavou narážkou od Niny se nehodlala zaobírat.

Rukou přejela po obyčejné papírové krabici s ručně psanou adresou, jenže ať hledala, jak hledala, odesílatel nebyl nikde uvedený. Vzala nůžky, jedním pohybem rozřízla pásku a otevřela víko. Do nosu jí vstoupila příjemná vůně lesa. Mezi papírovou výplní se schovával nádherný adventní věnec ozdobený plátky sušeného pomeranče, šiškami, snítkami fialového vřesovce, cesmínou a několika vkusnými mašličkami. Celku vévodily tři silnější fialové svíčky a jedna růžová.

Edita přemýšlela, od koho by mohl být. Nic si neobjednala, a kdyby to byl dárek od klienta, určitě by přiložil nějaký lístek. Nic takového uvnitř ale nebylo.

Že by snad Matyáš? napadlo ji. Vzápětí ale domněnku ihned zavrhla.

Matyáš. Potkala ho před třemi týdny na veletrhu ručně vyráběné kosmetiky. Moc milý a veselý blondák s líbivou muskulaturou. Aby taky ne, pracoval jako hasič v záchranném sboru. Nachomýtl se u stánku, kde zrovna vedla podnětnou debatu s jedním vystavovatelem, a přidal se k hovoru. Později ji našel osamocenou u stolu, jak si vychutnává kávu. Zeptal se jí, zda může obtěžovat, protože ostatní místa byla zcela zabraná. Zpočátku souhlasu litovala, jelikož se pokoušel o konverzaci, a jí zrovna nebylo do řeči. Po chvíli však nenuceně navázal na předchozí téma u stánku a postupně Editu rozpovídal.

Po špatných zkušenostech z předešlého vztahu přistupovala k mužům s určitou nedůvěrou. Dodnes pořádně nechápala, co ji to vlastně napadlo, představit se mu jako Soňa. Čas s Matyášem rychle utíkal a ona si musela přiznat, že je jí jeho společnost příjemná. Když navrhl přemístit se do blízkého baru na skleničku, nic nenamítala. Celý večer se bavila, tak jako už dlouho ne.

Po úžasné noci jí chtěl udělat snídani, ale Editě bylo po tom všem tak stydno, že se vymluvila na práci a rychle zmizela dřív, než ji stihl požádat o kontakt nebo aspoň nabídnout odvoz. Nebyla typ ženy, co se s mužem vyspí hned první noc. Ale alkohol a jeho osobní kouzlo odstranily zábrany, a tak ho svedla, i když se snažil chovat jako gentleman.

Vzdychla, zatřásla hlavou a pohladila pichlavý věnec. Při jeho prohlížení jí na mysl vytanula další vzpomínka. Otočila se ke své několik let staré zarámované fotce s kamarádem Viktorem na polici vedle regálu. Kdysi spolu podobné věnce každý rok vyráběli a rozvázeli je pro radost do domovů s pečovatelskou službou, dětských domovů a známým. To ještě neměla vůbec tušení, čeho za několik let dosáhne. V přesýpacích hodinách odměřujících Viktorův život tehdy zbývalo už jen pár zrnek písku.

První adventní neděli měla Edita v plánu spát až do oběda, ale jako naschvál se probrala už po půl osmé. V pyžamu s jednorožci přešla do kuchyně, zapnula kávovar a hned nato rádio. S kávou se posadila ke stolu a zálibně si prohlížela tajemný věnec. Přemýšlela, jestli by už neměla vytáhnout dekorace a vdechnout bytu předvánoční atmosféru, ale rozhodla se, že to vyřeší později. Čekala ji schůzka s panem Mosejem, ředitelem konkurenční společnosti, s kterým si v pátek po telefonu termín domluvila. Hlas měl vlídný a přátelský, zněl ale zároveň důležitě a naléhavě. Ani setkání v neděli mu nevadilo, když jindy čas neměla.

Uvědomila si, že bude muset vyjet hodinu před polednem, aby to do padesát kilometrů vzdáleného města stihla a měla čas najít místo k zaparkování; hotel Smaragdová hvězda, v němž se měli sejít, stál na náměstí přímo v centru.

Zatímco moderátor v rádiu ohlašoval devátou hodinu a následně lál na zprávy dne, uslyšela něco mezi zasyčením a zaprskáním. Spatřila, jak knot jedné fialové svíčky zazářil jasnými jiskrami a s tichým *puf* sám od sebe vzplál. Leknutím jí zaskočil hlt kávy. Kašlala a kuckala, až jí vytryskly slzy. Jakmile popadla dech a přešla ji počáteční panika,

zaznamenala, že se kuchyní line zvláštní omamná vůně. Jako by seděla v zahradě plné rozkvetlých jarních květin a vdechovala jejich aroma se svěžím větrem v pozadí. Vonělo to jako naděje, příslib krásných dnů po dlouhé zimě. Na chvíli se tím pocitem nechala pohltit a ztracená sama v sobě si vjem užívala, navzdory prvotnímu leknutí.

Blažený výraz vystřídalo zamyšlené mračení. Nedůvěřivě si prohlížela jehličnatou ozdobu na stole.

Jak je možné, že se svíčka vznítí sama od sebe? Ptala se v duchu udiveně a pozorně si svícen ze všech stran prohlížela. Nic, pouze jehličí, svíčky a výzdoba okolo. Zkoumavě pozorovala plamen a čekala, jestli se bude dít něco dalšího. Nestalo se však nic.

Z přemýšlení ji probralo zazvonění telefonu. Zvedla se a došla si pro něj, hbitými prsty vyukávala odpovědi na e-maily a zprávy a po očku svícen sledovala. Když vyřídila, co potřebovala, uvědomila si, že by už měla za chvíli vyrazit. Zakručelo jí v žaludku. Z lednice si vzala jogurt a vrátila se s ním ke stolu. Věncem ještě jednou opatrně nadzvedla a ze všech stran znovu prozkoumala, ale při otázkách, které se jí vtíraly na mysl, jen nejasně kroutila hlavou. Položila jej zpět na místo a svíčku sfoukla. Pro jistotu si ještě naslinila bříška palce a ukazováčku a navlhčila ohořelý knot.

Při přípravách k odjezdu na schůzku do kuchyně pořád nahlížela a svícen kontrolovala, avšak znepokojení brzy opadlo, ohořelá svíce pokojně vyčnivala s ostatními z kruhu z jehličí.

Pomocí navigace se bez problémů dostala na místo určení a měla štěstí, na náměstí bylo hned několik volných míst k zaparkování. Z automatu si vytiskla parkovací lístek a zamířila ke vchodu pětihvězdičkového hotelu.

Za recepčním pultem seděla upravená mladá dívka s vlasy na temeni přísně staženými do malého drdůlku, a když k ní Edita přistoupila, navičeným neupřímným úsměvem se zeptala: „Dobrý den, vítejte. Jak vám mohu pomoci?“

„Dobrý den, mám tu schůzku s panem Mosejem z firmy...“

„Ovšem,“ přerušila ji recepční nezdvořile, „čeká na vás v lobby baru. Jsou to támhlety dveře,“ ukázala pěstěným nehtem směr a tím její zájem skončil. Vlídlost, byť hraná, se vytratila a ona se otráveně vrátila k rozdělané práci na počítači.

Edita poděkovala a udiveně nad neprofesionálním přístupem pracovníka hotelu takového typu a hodnocení povytáhla obočí.

Bar působil na první pohled jako velice stylové a útulné místo, příjemně vyhráté a s minimem hostů. Pana Moseje si přesto všimla, až když jí kráčel vstříc ze vzdálenějšího konce, kde by ho prakticky přehlédla. Byl to menší zavalitý pětadesátník s brýlemi a dozadu sčesanými šedivějícími vlasy. Působil jako dobrotivý dědeček z pohádky, co na něm však Editu pobavilo nejvíc, bylo husté a přerostlé obočí.

„Slečno Tremlová, moc mě těší, že vás poznávám osobně,“ pronesl.

„I mě,“ podala mu ruku a lehce si potřásl.

„Mohu vám vzít kabát?“ Byla to řečnická otázka, jelikož Editu hbitě obešel a pomohl jí ho sundat.

„Gentlemaní evidentně nevymřeli,“ usmála se.

„Galantnost se mezi muži bohužel vytrácí. Já jsem ještě stará škola,“ culil se. Pověsil kabát na věšák u stěny a pokynul: „Pojďte, zavedu vás k našemu stolu.“

Pan Mosej jí zdvořile odsunul židli a posadil se naproti ní. Jeho chování se jí velice zamlouvalo, připadala si vážená. V tu chvíli zapomněla na obavy z tohoto narychlo svolaného setkání.

„Jestli vám mohu něco doporučit, tak tu mají výborné pečené čaje nebo kávu z rodinné pražírny, a pokud jste na sladké jako já,“ rošťacky na ni zamrkal, „tak nic nepřekoná zdejší domácí zákusky.“

Sotva se stačila pořádně podívat do nabídky, byl u nich vysoký hubený číšník. „Dobrý den přeji, co vám můžu nabídnout?“

Objednali si, číšník si všechno zapsal a s lehkou úklonou odešel.

„Asi bych ukončil zdvořilosti a šel rovnou k věci,“ natáhl se pan Mosej po černé kožené aktovce a vyndal z ní velkou bílou obálku, kterou jí podal.

„Co je to?“ zeptala se zmateně.

„Důvod našeho setkání, slečno Tremlová. Jen to otevřte.“

Nedůvěřivě vysunula obsah obálky a s každým prohlédnutým listem, který přelétla očima, se víc a víc mračila.

„Ale to je...“

„Ano,“ přitakal vážně.

Číšník před ně předložil objednávku. Edita však ani nepoděkovala, místo toho na svého společníka vystartovala: „Kde jste to sakra vzal?“ Dědečka z pohádky už jí nepřipomínal ani vzdáleně.

„Uklidněte se,“ mírnil ji a omluvně se ohlížel po těch pár hostech vyrušených její nepřiměřenou reakcí. „Samozřejmě vám to vysvětlím.“

„Dobře, buďte tak laskav a vyložte mi, proč máte u sebe seznam dodavatelů, databáze maloobchodních zákazníků, postupy, receptury a know-how výroby *mé* firmy!“ prskala vztekle.

„Víte, jak je to rčení? Důvěřuj, ale prověřuj?“

„Co to znamená?“ dožadovala se vysvětlení. „Teda samozřejmě vím, co to znamená,“ opravila se rychle, „jak to s tím ale souvisí!?“

„Že byste měla být obezřetnější při výběru své příští asistentky a dát si větší pozor, k čemu všemu má přístup.“

„To snad...“ v očích se jí mihlo pochopení smísené s překvapením.

„Přesně tak. Slečna Nina Machová se v naší firmě ucházela o místo a naivně se domnívala, že když ze svého současného zaměstnání odizoluje vaši letitou práci a celkové know-how, že nás ohromí a bude pro nás zajímavým přínosem. U přijímacího pohovoru nebyla moje přítomnost samozřejmě nutná, ale zástupce z personálního a vedoucí oddělení jsou slušní lidé a zachovali se, jak se patří. Dostal jsem tedy oznámení a ihned jednal. Proto bylo důležité na vás apelovat, abyste mě kontaktovala osobně. Slečna Machová by si při sjednávání naší schůzky mohla dát dvě a dvě dohromady. Momentálně zřejmě čeká na telefonát s nabídkou lukrativního místa u nás,“ šibalsky na Editu mrkl a zakrojil vidličkou do lahodně vypadajícího dezertu.

Edita se zmohla na jediné: „Ta mrcha!“

„Vážně? Neostýchejte se dát přede mnou průchod emocím,“ povzbudil ji s pochopením ve tváři, „jen s ohledem na ostatní hosty.“

„Pardon, chtěla jsem říct svině.“

„To už je lepší,“ pochválil ji a zazubil se.

Vařila se v ní krev a tepalo jí ve spáncích. Takhle vytočená nebyla snad nikdy.

„Byl to od ní velice hloupý krok a věřím, že se postaráte, aby za to nesla plnou zodpovědnost,“ pronesl pan Mosej.

„To se vsaďte! Dám jí to pěkně sežrat!“ rozvášnila se. „A vy–“ ukázala na papíry. Větu nedořekla, protože ji zastavil zvednutím dlaně.

„Nebojte se, nemám nejmenší zájem krást práci a myšlenky někoho jiného. Ovšem některé věci jsou moc zajímavé,“ podotkl. „Já se brzy chystám do důchodu a inovace přenechám svému následníkovi.“

„Nevím, jak vám poděkovat.“

„To není třeba,“ ujistil ji. „Jsou přece Vánoce a jak jsem řekl, slušní lidé ještě existují.“

„Víte, je v tom část odkazu a dědictví naší praprababičky, která uměla naslouchat přírodě. Dneska to lidé skoro vůbec neumějí, jsou spíš kulturou oka a my zase ucha. Vlastně využíváme všechny smysly. Oni se jen pokochají krásou, my v přírodě ale vidíme víc – posloucháme a využíváme její léčivou moc. Tak se snažíme sílu bylin přinést k nim.“

„Inspirativní,“ vyjádřil uznání.

Věřila mu. Nepatrně se jí v pousmání zvedl koutek a konečně upila ze skoro vychladlé kávy. Ještě chvíli probírali kroky, které proti Nině podnikne, dokud se pan Mosej nepodíval na hodinky a s omluvou, že musí jet, vstal. Trval na tom, že útratu zaplatí, protože byla jeho hostem a s přáním krásného předvánočního času odešel.

Edita se před hotelem zastavila a několikrát se zhluboka nadechla chladného vzduchu. Ucítila, že brzy přijde sních, málokdy se v tom zmýlila.

Rozhodla se, že domů ještě nepojede. Potřebovala všechno strávit a nad vším v klidu popřemýšlet. Došla k autu, obálku vložila do palubní přihrádky, načež auto zase zamkla a vydala se na procházku městem.

Pan Mosej lhal, nikam nespíchal, jen to chtěl mít už odbyté. Seděl v autě a pozoroval Editina záda mizející v uličce. Poté, co mu před pár dny podřízený přinesl ty kopie výrobních postupů z Editiny firmy, si okamžitě plánoval, jak na získaných dokumentech vydělá, aniž by se musel tou prostoduchou blondýnkou, která mu je tak pěkně naservírovala, zaobírat. Zabránily mu v tom až ty sny, děsivé noční můry a nešťastné příhody. Sužovaly ho od doby, kdy začal dokumenty studovat a plánovat, jak je využije ve svůj prospěch. Noc co noc se zbrocený potem probouzel a vyděšeně naslouchal dozvukům šepotu muže, který jako by stál vedle jeho postele, o krádeži, vině a hanbě. Jakmile zklidnil dech a rozsvítil, nikdo v ložnici samozřejmě nebyl. O dost se mu vlivem těch událostí zhoršilo zdraví, a tak doufal, že čestným gestem vůči Editě Tremlové získá zase zpět klidný spánek.

« »

Edita sešla ulicí na jiné, daleko větší náměstí, kterému dominoval už ozdobený, asi čtrnáct metrů vysoký smrk. Do dřevěných stánků rozestavěných po obvodu nahlíželi nedočkaví návštěvníci adventních trhů a z reproduktorů připevněných na veřejném osvětlení hrály koledy. U jednoho prodejce si koupila klobásu s hořčicí na papírovém tácku, jelikož té vůni se prostě nedalo odolat, zvláště když snídala poskrovnu a už dávno minul čas oběda.

Bloumala malebnými ulicemi, až došla k nábřeží. Řeka proudila poklidně, po hladině se proháněly kachny a sem tam labuť. Vstoupila na most pro pěší spojující oba břehy. U vody byla daleko větší zima, ale

nevadilo jí to. Naopak, měla pocit, že chlad udržuje její horkou hlavu v relativním klidu.

Ztracená v myšlenkách procházela podél laviček lemuujících pravý břeh řeky. Všimla si ženy v čepici a zahalené do velkého kabátu a šály, která se dívala do telefonu, dlaní si přikrývala ústa a vydávala přidušené, téměř neslyšné vzlyky. Nechtěla však být indiskrétní, tak pokračovala v chůzi, dokud nezaslechla tříštivý zvuk. Ohlédla a spatřila tu ženu, jak stojí s třesoucími rameny nad rozbitým aparátem. Ani teď v sobě Edita nenašla odvahu reagovat, odvrátila se a chtěla jít dál, ale do mysli se jí vetřelo zvláštní neodbytné nutkání. Vzduch od řeky jako by ještě více zmrzl a přesvědčoval ji tak vrátit se. Otočila se zpět na ženu, aby se jí zeptala, jestli je v pořádku. Blížily se Vánoce, a tohle byla minimálně slušnost.

Strnula šokem, když uviděla, jak cizí žena nyní balancuje na kameném zábradlí a jednou rukou se přidržuje blízké pouliční lampy. Edita se nesmyslně podivila, jak se tam tak rychle dostala, pak ale v panice vyrazila: „Panebože!“

V okolí skoro nikdo nebyl. Jen jakýsi pár stál na břehu černé řeky pod mostem a venčil psa. Jeden z dvojice ukazoval nahoru a divoce gestikuloval. Edita na nic nečekala a udivená sama sebou vystartovala přímo k té nešťastnici.

„Do hajzlu, do hajzlu,“ funěla, než k ní doběhla. Popadla ji za spodek zimníku a trhnutím stáhla na sebe. Žena vykřikla.

„Ježíši, co to vyvádíte?“ zeptala se Edita udýchaně, když zjišťovala, jestli se při tvrdém dopadu neznámá moc nepotloukla. Žena schovala hlavu do dlaní a hlasitě se rozeštkala. „Pojďte, pomůžu vám,“ zvedala ji Edita ze zmrzlé země, „nemůžete se tu takhle válet.“

Odvedla ženu zpět k lavičce a nenapadlo ji nic lepšího než ji jemně obejmout. „To nic,“ šeptala a trpělivě čekala, než se aspoň trochu uklidní.

Netrvalo dlouho a nešťastnice přestala vzlykat. Opatrně se vymanila z Editina sevření a hřbetem ruky si utřela uslzené modré oči.

Mohlo jí být kolem třiceti. Edita v jejím obličejí uviděla světlé skvrny nepravidelného tvaru. Měla je na tváři, kolem úst, očí i na hřbetech zmrzlých, třesoucích se rukou. Edita na ni civěla víc, než slušnost dovolovala, takže jakmile si to uvědomila, provinile vyhrkla: „Omlouvám se, nechtěla jsem na vás tak zírat.“

„To nevadí, jsem zvyklá. Vítaligo,“ vysvětlila neznámá odevzdaným tónem. „Nebojte, není to nakažlivé.“ Sáhla do kabátu pro papírový kapesníček a mocně se vysmrkala. Několikrát si otřela nos a zeptala se: „Jste celá? Neublížila jsem vám?“

„Mně ne, ale pro moje kozačky byl ten běh devastující,“ ukázala Edita na odlamující se podpatek na jedné botě. „Aspoň mám důvod si koupit ty nové, které už nějakou dobu pozoruji za výlohou,“ zasmála se krátce.

Dotyčná na tu rychlou změnou tématu zmateně hleděla. „To mě moc mrzí. Zaplatím vám je,“ reagovala nakonec po chvíli.

„Na to kašlete,“ mávla Edita rukou. „Hlavně že vy jste v pořádku.“

„Omlouvám se, byl to...,“ přemýšlela žena nad vhodným slovem. „Zkrat. Chvilkové zatmění myslí. Já... já už nějak nemůžu, jsem v koncích a nevidím cestu ven. Docházejí mi síly,“ doznala se.

„Svěřte se mi,“ pobídla ji Edita vřele.

„Ani se neznáme, proč bych vás měla obtěžovat svými starostmi?“

„Takže za prvé, mojí specialitou je naslouchání ostatním. Fakt! To si nevymýšlím,“ přísahala, když na ni žena nedůvěřivě zírala, „a za druhé, je důležité se vypovídat. Někdy je dobré popovídat si s nějakým cizím a nezaujatým člověkem. A kdyby ti to nevyhovovalo, jmenuji se Edita,“ napřáhla k ní ruku.

„Linda,“ váhavě přijala a potřásl si rukama.

„Teď už se známe. Klidně mi řekni, co tě trápí, můžeš mi věřit.“

„Dobře,“ vzdychla Linda stále váhavě. „Vezmu to zkrátka. Bývalý přítel mě nedávno opustil kvůli jiné. Než odešel, tak jsem zjistila, že mě s ní podváděl už půl roku. Mám na krku vysokou půjčku, kterou jsem si vzala na splácení jeho dluhů. Když jsme byli spolu, dušoval se, jak mi bude posílat peníze na splátky. A teď? Teď, když po něm chci peníze, pošle mi jen emotikon vztyčeného prostředníčku.“

„To je sráče!“ vypadlo z Edity zhnuseně. „Měla bys ho dát k soudu.“

„Samotná všechno finančně utáhnu jen tak tak, ale v práci...,“ odmlčela se Linda a popotáhla. Po tváři jí stekla nová slza.

„Co v práci?“ zajímala se Edita a vzala ji za ruku, dodávajíc jí odvahu. „Vyhodili tě?“

Linda zavrtěla hlavou. „Pár holek se tváří jako milé kolegyně, ale je to jen falešná maska. Víím, jak si ze mě dělají srandu, pomlouvají mě a roznášejí drby o mé vizáži. Kdykoliv mě potřebují, tak jsou sladké, že bys z nich dostala cukrovku. Docela jsem to i dávala a přehlížela to. Jenže před pár dny jsme měli vánoční večírek. Nechtěla jsem jít, ale to bych ukázala slabost. Musely mi dát něco do pití, moc si toho nepamatuju, ani nevím, jak jsem se dostala domů. A před chvílí mi přišel odkaz na video s názvem *Šereda řádí*. Nacházím se tam v situaci, do které bych se přičetná nedostala. A ten jejich smích! Pořád mi zněl v uších, až jsem to nevydržela a ruply mi nervy. Nikdy jsem se necítila

tak ponížená a zostuzená. Jsem fakt odporná,“ šeptala a znovu se jí zmocnil pláč.

Na Editin kabát se snesla první sněhová vločka. Zahlédla, jak další a další houpavě poletují ve větru. Měla pravdu, vždycky sníh vycítila. Zároveň si všimla blikajícího policejního auta v závěsu se záchrannou službou příjíždějícího po nábřeží. Někdo je musel zřejmě zalarmovat, možná ta dvojice se psem.

„Poslouchej mě,“ snažila se upoutat Lindinu pozornost, „nejsi žádná šereda. Jsi jako sněhová vločka.“

„Jakže?“ zeptala se Linda škytavě, vyvedená tím prohlášením z míry.

„Ano. Jsi totiž jedinečná. Nenajdeš dvě stejné, je to jedno z mnoha kouzel přírody. Ty jsi stejný unikát. A nikdo nemá právo ztrpčovat ti život, protože jsi jiná než ostatní. Dost možná o mnoho lepší. Jenže si musíš nechat pomoci a začít věci řešit. Ale ne způsobem, že se budeš chtít vrhat do ledové vody.“

Linda jen přikývla.

Přicházel k nim pár policistů. Edita se zvedla z lavičky a šla jim kvůli podpatku vratce naproti. Vysvětlovala, co se vlastně stalo, než se k nim přidal další muž, jenž přijel sám. Zasllechla jen slovo *intervent* a dalším nerozuměla, ztratila se ve větru, který se náhle zvedl od řeky. Muž si k Lindě opatrně přisedl a jí se ulevilo, jelikož situaci převzali profesionálové. Chtěla odejít, ale strážci zákona s ní ještě potřebovali sepsat hlášení.

Lindu si přebrali záchranáři a pomohli jí do sanitky. *Všechno dobře dopadne*, poslala k ní pozitivní myšlenku. Ji samotnou policisté ztotožnili, a poté ji se slovy, že jsou přece Vánoce, dovezli k jejímu autu. Vzhledem k poničenému podpatku jim byla opravdu vděčná.

Po příchodu domů se převlékla do domácího a vyčerpaně se svalila v obýváku na gauč. Bezcílně projížděla televizní kanály, až se ustálila na nějakém historickém dokumentu. Stejně ho skoro nevnímala, v duchu se vracela k prožitým událostem. Až posléze si uvědomila, že pomohla odvrátit katastrofu. Zachránila lidský život. Kéž by to samé mohla udělat i před lety...

„Chybíš mi, Viktore,“ posteskla si nahlas.

Vzdychla si a došla si nalít sklenku vína. Ze skříňky vytáhla sáček precíků, aby si po dlouhém a vypjatém dni alespoň trochu dopřála. Otevřela notebook a vyhledala si, co potřebovala na zítřejší návštěvu policie.

Téhož pozdního odpoledne seděl otrávený Matyáš Ruml v kavárně se ženou, která si na internetové seznamce říkala Nathalia. V modrých očích se mu zračila nuda a zklamání a nevědomky si nervózně třel prsty o několikadenní strniště na bradě. Nathalia totiž po celou dobu schůzky vedla nabubřelou tirádu o svém instagramovém účtu, široké komunitě sledujících, spolupracích a o kdovíčem ještě. A co ho vytáčelo nejvíc? Telefon, který téměř nedala z ruky. O Matyáše sedícího s ní u stolu, se vůbec – až na úvodní *jak se máš?* – nezajímala.

Nemohl přestat myslet na záhadnou mladou ženu, kterou potkal na veletrhu, na Soňu. Přemýšlel, co udělal špatně, když od něj tak narychlo odešla. Vždyť se skvěle bavili, nezávazně konverzovali a závěr večera byl vášnivý a divoký. Navíc ho iniciovala ona, do ničeho ji nenutil. Že si na sebe nedali kontakt, mu došlo až posléze. Pátral všude na sociálních sítích, dokonce si stáhl seznamovací aplikace, ale vypátrat ji nedokázal. Vracel se v paměti k jejich rozhovorům, pitval vše, o čem si povídali, hledal vodítko, podle kterého by ji našel. Všechny snahy se však setkaly s neúspěchem. Očekával, že se třeba sama ozve. Bohužel, nestalo se tak. Po pár dnech pátrání vzdal.

Při brouzdání profily na seznamkách ho několik žen přece jen zaujalo, a tak zareagoval na jejich zprávy. Neměl moc rád neosobní vypisování, proto jedné uživatelce, jejíž profil ho zaujal nejvíce a zdála se mu sympatická, navrhl setkání. Teď svého rozhodnutí litoval, nechtěl se ale ostudně vymlouvat a zařekl se, že to děsné rande vydrží. Hned jak dorazí domů, dá si za odměnu jedno vychlazené pivo.

« »

V pondělí přišla Edita do práce až v půl jedenácté. Hned ráno zavolala na personální oddělení, aby jí připravili jisté dokumenty, a pak se hned vydala na policejní služebnu. Díky informacím, které si večer našla na internetu, už věděla, jak podání trestního oznámení probíhá. Na recepci v budově sídla své firmy si vyzvedla vyžádanou složku a taky se domluvila s ochrankou na plánovaném postupu. Ve výtahu, připravujíc se na nepříjemnou konfrontaci, se snažila zhluboka dýchat.

Prošla chodbou a každého zaměstnance v kancelářích přívětivě pozdravila. Když ale míjela Ninin stůl, musela se hodně držet, aby nevypěnila na místě. S velkým sebezapřením klidně řekla: „Za pět minut přijď ke mně.“

Ve své pracovně se posadila do koženého křesla, zapnula počítač a vytáhla z desek smlouvu s konkurenční doložkou. Listy natočila tak, aby

je asistentka z druhé strany stolu dobře viděla. Nina vzápětí zařukala na pootevřené dveře a nic netušíc vesele zatrylkovala: „Tak jaký byl víkend?“

Edita si vzpomněla na poučku tří P – pomalu, potichu a pomlky. Nadechla se a důležitě pravila: „Byl celkem zajímavý. Sedni si.“

Rozjařenost v Ninině obličeji vystřídal vážný zájem a v očích se jí blýskla možná obava.

„Víš, co je tohle?“ ukázala Edita na papíry před ní.

Asistentka se naklonila a vzala listy do rukou.

„Moje pracovní smlouva,“ odpověděla s lehkým napětím v hlase.

„Je tam tvůj podpis?“

„Samozřejmě. Děje se něco?“ zkoušela to na šéfovou nevinně.

„I na konkurenční doložce?“

Nina sebou trhla.

„Zřejmě ti došlo, kam tím mířím. Jak jsi, do hajzlu, mohla?“ cedila už Edita skrz zuby.

Nině se ústa stáhla do úzké linky a bojovně vystrčila bradu.

„Tak povíš mi k tomu něco?“ neudržela se Edita a vzteky práskla rukou do stolu. „Důvěřovala jsem ti, a ty mě takhle podrazíš! Jaký jsi k tomu měla důvod?“

Nina neodpovídala. Jen si hleděly zpříma do očí. Edita netušila, co se jí za tou netečnou maskou honí v hlavě.

„Fajn, jak chceš,“ prolomila Edita po chvíli mlčení, asertivně mávla rukou směrem k prosklené stěně a dala tak pokyn ke vstupu ochrance, která před chvilkou dorazila a vyčkávala na dohodnutý signál.

„Jen abys věděla, dneska ráno jsem na tebe podala trestní oznámení. Tenhle měsíc ti nezaplátím a samozřejmě máš okamžitou výpověď. Pod dohledem tady pánů si seber svoje osobní věci a odevzdej jim zaměstnaneckou kartu. Teď mi zmiz z očí!“

Nina se zvedla, pootevřela ústa a chvíli váhala. Najednou vypadala, že něco řekne, načež se otočila a nasupeně odešla z místnosti s dozorem za zády.

Edita neměla přesnou představu, jak bude rozhovor probíhat, ale čekala aspoň vysvětlení a v nejhorším případě nějakou scénu. Zklamaná vložení důvěry nesprávné osobě přes sklo sledovala, jak ostatní vykukují z kanceláří a špitají si, poněvadž je přilákal hluk vzteklé Niny sbírající si věci.

Dneska budou mít opravdu výživné téma k drbům, pomyslela si.

Ze všeho nejvíc potřebovala zaměstnat hlavu. Vyčistit ji od zrady, na kterou měla tendence často myslet. Dělal tedy to, co uměla nejlépe – vyplnila následující dny nadměrnou prací. Jeden den musela zajet do skladu, protože přišlo pár nespokojených recenzí. Chtěla zaměstnancům předvést svoji vizi a apelovat na ně, že zboží je dárek, který si zákazníci koupili pro radost svoji nebo svých blízkých, a musí tedy podle toho i vypadat.

Ve čtvrtek odpoledne ji při přejíždění z jedné schůzky na druhou překvapil telefonát od policie. Zajímali se, zda by jí nevadilo, kdyby dali jisté Lindě Čížové Editino telefonní číslo. Editu to udivilo, avšak dlouze nad tím nepřemítala a souhlasila.

Neznámé číslo jí pak několikrát volalo během jednání, zavolat zpět mohla ale až po jeho skončení.

Začátek hovoru působil dost nesměle, brzy se však obě trochu uvolnily. Na závěr si už docela notovaly a hned na zítřek si domluvily kávu v Editině firmě.

Ráno Editě nebylo moc dobře. Už když vstala, motala se jí hlava a žaludek měla jako na vodě. Ústa se jí zaplnila nadměrným množstvím slin a bránice se jí stáhla v křeči. Na záchod musela utíkat. Na snídani neměla ani pomyslení, tak si udělala jen hořký černý čaj. Nevlnost přisoudila nedávno prožitému stresu a nervozitě ze setkání s Lindou.

Linda byla dochvilná. Recepce Editě telefonicky oznámila návštěvu, tak jí šla naproti k výtahu, aby nebloudila. Dveře se s cinknutím otevřely a Edita ji svým rozjařeným přivítáním vyvedla z míry, až málem upustila věci v náruči.

„Ahoj,“ oplatila Linda stydlivě, když vystoupila.

„Půjdeme rovnou ke mně, dáš si něco k pití? Čaj, kávu, vodu?“ ptala se jí přes rameno, zatímco si návštěva ohromeně prohlížela interiér.

„Jestli si můžu vymýšlet, tak cappuccino by bylo fajn.“

„Jasně, máš ho mít,“ otevřela Edita dveře svého zázemí a vpustila ji jako první.

Linda se rozhlížela po místnosti a nejvíc ji zaujal výhled z okna na město. „To je paráda,“ vzdychla udiveně.

„Teď to paráda opravdu je, ale v létě je tu hic jak na pánském striptýzu,“ zavtipkovala Edita. Obvykle tak familiární nebyla, ale u Lindy se cítila, jako by ji znala věky, až se tomu sama divila. „Zatím si odlož a udělej si pohodlí. Hned jsem zpátky.“

„Dobře,“ přitakala Linda a nervózně se zahihňala.

Sundala si bundu a posadila se do křesla. Zkoumala místnost, když jí oči utkvěly na rámečku s fotkou. Vstala a zadívala se na snímek, na kterém poznávala Editinu mladší verzi. Mladík s nepřítomným pohledem vedle ní působil zamyšleně, přesto se do objektivu pokusil o úsměv. Tmavé vlasy měl dlouhé na ramena s neposednou patkou spadající mu do obličeje, na sobě koženou bundu se stříbrnými cvočky. Linda rámeček postavila a vrátila se do pohodlného křesla.

Netrvalo dlouho a Edita vešla s táčem s nápoji. „Tumáš,“ přisunula k ní hrnek.

„Moc děkuji, také jsem ti něco přinesla,“ předala jí Linda malou pozornost v podobě malého vánočního kaktusu a bonboniéry. „Došlo mi, že jsem ti vůbec nepoděkovala, žeš mě zachránila a také za to, jak ses mě pak ujala.“

Edita dárky vděčně přijala. „To je od tebe moc hezké. A tuhle bombošku zbožňuju! Nevadí, když ji hned otevřu? Nesnídala jsem.“

„Je celá tvoje,“ culila se Linda potěšeně.

„Jak se cítíš?“ zeptala se po chvíli Edita vážně a mezitím se dobývala ke sladkým pralínkám.

„Vlastně docela dobře. Po našem setkání mě odvezli do léčebny, to samozřejmě moc příjemné nebylo. Ale usoudili, že po tom zkratovitém jednání nejsem nebezpečná sobě ani okolí, tak mě pustili. Před Vánoce tam mají případy, jako je ten můj, prý docela dost,“ sklopila oči. „Jen teda budu muset docházet k psychologovi,“ přiznala a usrkla horkého nápoje.

„To je dobře. Není ostuda se v těžkých životních chvílích obrátit na odborníka.“

„Souhlasím. V zoufalé situaci lidi provádějí zoufalé činy a já byla v tu chvíli fakt na dně.“

„Můžu ti třeba nějak pomoci?“ zajímala se Edita upřímně.

„Jsi moc hodná, ale ne. Hodně jsi mi pomohla na tom mostě, a to s tou vložkou... bylo to tak citlivé. Dlouho jsem na to potom myslela. Vlastně jsi mi dala znovu *naději*.“

„To mě moc těší.“

„Nicméně domluvila jsem se se zaměstnavatelem na výpovědi. Nechtěla jsem tam už s kolegyněmi být. Všechno se k němu stejně dostalo a asi kvůli klidnému spánku mi dal i odstupné.“

„Co budeš dělat?“

„Musím si co nejdřív najít jinou práci. Dluhy, nedluhy, ale tam by mě to doopravdy zabilo.“

„Budu ti držet palce, všechny čtyři,“ slíbila Edita a vložila si jeden čokoládový bonbón do pusy a slastně přivřela oči. „Dáš si taky? Aby sis aspoň osladila život.“

„Jen jednu ochutnám, sladkému moc neholduju.“

„To já zase jo, ale vždycky mi zní v hlavě, *pusa se raduje, panděro žaluje*‘. Ani nevím, odkud to ke mně přišlo.“

Linda se od srdce rozesmála a ještě jednou se rozhlédla. „Ale tobě se určitě daří. Když jsi mi dávala adresu, hledala jsem cestu na internetu a rovnou se i koukla na stránky. Nestačila jsem se divit.“

„Děkuji za uznání. Všechno to jsou léta dřiny, pádů, kiksů, ale vždycky jsem vstala, otřepala se a šla si dál za svým. A tohle celé je výsledek,“ rozmáchla se rukama. „Nejdůležitější je vytrvat.“

„Úžasné! Měla bych si z tebe vzít příklad. To chce hodně sebevědomí a odvahy.“

„Tys byla taky odvážná, když ses mi svěřila.“

Linda sklopila hlavu a slabě přikývla.

„Jo a koukej!“ vyšvihla Edita nohu zpod stolu ve snaze změnit téma.

„Teda, ty jsou,“ ocenila Linda nové kozačky.

„Máš teď něco? Co kdybychom šly na oběd? Do dvou mám ještě čas a zvu tě,“ navrhla Edita.

„Nic nemám a vážím si pozvání, jenže to nejde.“

„Proč by nešlo? Šup, zvedej se.“

Po tom rozkazu Linda pokrčila rameny a poslechla. Při soukání se do rukávů bundy zničehonic spadl na zem rámeček s fotografií. V domnění, že ho nejspíš shodila svou nemotorností se pro něj rychle shýbla a ulevilo se jí, když neviděla žádné známky poškození. „To jsi ty s přítelem?“

„To je Viktor. Byl to můj nejlepší kamarád,“ vysvětlila Edita.

„Byl?“

„Zemřel.“

„Promiň, to je mi líto.“

„To je v pohodě, tos nemohla vědět,“ vzala si od ní Edita rámeček a láskyplně jej přejela dlaní. „Viktor si dost užíval života a jednou bohužel čuchnul i k drogám. Nejdříve je užíval jen víkendově, později se jeho potřeby prohlubovaly a stal se na nich závislý. Podařilo se mi ho umluvit, aby začal s léčbou a dal se nějak dohromady. Podporovala jsem ho, jak nejlíp to šlo. Nějakou dobu byl opravdu čistý a našel si slečnu. Jenže láska z její strany rychle vyprchala a nechala ho. To pro něj byla obrovská rána, strašně se do ní zamiloval. Jeden večer jsme měli doma velké rodinné setkání, už ani

nevím, co se slavilo. Mobil jsem měla v pokoji a neslyšela jeho vyzvánění. Později jsem našla v telefonu několik zmeškaných hovorů. Bylo marné volat mu zpátky, už to nezvedl. Pak se ke mně dostala zpráva, že hledal útěchu. Jenže se nedovolal a sáhl zase po drogách. Předávkoval se. Dodnes si to vyčítám.“

„Prokrista,“ vyhrkla Linda, „to je strašný, ale za jeho smrt nemůžeš. Moc mě to mrzí.“

„Už je to dlouho, ale pořád mi chybí,“ připustila Edita, ztracená v myšlenkách. „No nic, půjdeme?“ usmála se, když se vzpamatovala a postavila fotografii na svůj psací stůl. „Vezmu tě na jednu luxusní záležitost tady kousek do bistra.“

Jídlo bylo opravdu vynikající. U strastí života ale ještě chvíli zůstaly. Linda se rozprávěla o svém kožním problému a reakcích lidí na její zjev a Edita zase prozradila, že nemůže mít děti, kvůli čemuž ji opustil bývalý přítel. Konverzace ale brzy přešla do pozitivnějších rovin, u kterých se dost nasmály.

V sobotu vpodvečer si Edita, zabalená v měkkém županu, užívala klidu u oblíbeného seriálu. Nanesla si obličejovou masku a lakovala si nehty na nohou. Foukáním urychlovala proces schnutí a do toho se uchechtávala lehce absurdnímu a místy černému humoru Bernarda Blacka. Na stolku vedle misky s brambůrky telefon oznámil přijetí zprávy. Linda se v ní ptala, zda jí může zavolat.

„Neznám důvod, proč bys mi nemohla zavolat,“ oznámila Edita, jakmile vytočila kamarádčino číslo a zapnula hlasitý odposlech.

„Nevěděla jsem, jestli někde nejsi. Abych tě třeba nerušila,“ začala Linda opatrně.

„Nerušíš, dělám si pedikúru. Děje se něco?“

„Nic se neděje, jen mě něco napadlo.“

„Povídej.“

„Máš na zítra nějaký program? Co takhle udělat si výlet?“

„Nic nemám, tak klidně,“ souhlasila Edita. „Kam pojedeme? Nějaké trhy, adventní koncert nebo něco jiného?“

„Vlastně bych to ráda nechala jako překvápko, a když se ti to nebude líbit, podnikneme něco z tvých návrhů. Přijedu pro tebe, není to daleko,“ slíbila Linda.

„To zní jako plán. Nechceš mě ale vylákat na nějaké odlehlé místo a tam mě nechat napospas divočině, že ne?“

„Buď v klidu, moje úmysly jsou ryze čisté,“ uchechtla se Linda.

„Super, tak na kolikátou se domluvíme?“

„Co kolem deváté ráno?“ nadhodila Linda.

„Ježíš! O víkendu nevylezám z postele dřív než v deset. Ty mě chceš fakt zabít!“ rýpla si se smíchem Edita, načež si uvědomila nevhodnost toho slova vzhledem k okolnostem jejich seznámení. „Sakra, nezlob se, nevím, proč s tebou tak plácám,“ omlouvala se rychle.

„To nevádí,“ ujistila ji Linda. „Musím pak k našim, slibuju jim to už dlouho. Ale jestli se ti to nehodí nebo se ti nechce, můžeme jet jindy,“ navrhla rychle.

„Dlouho mi nikdo nepřipravil překvapení, tak si ráda nařídím budík,“ rozhodla se Edita.

„Skvěle, chci se ti revanšovat a nevím, jestli to bude zrovna vhodnou formou,“ dodala Linda.

„Ty jo, tak teď jsem opravdu zvědavá. Neboj, ráda ti pak poskytnu zpětnou vazbu.“

„Dobře, pošli mi ještě přesnou adresu a zítra tam budu. Jo a o snídani se postarám.“

„Výborně, adresu ti pošlu. Jdu se zbavit toho laku, je nějaký divný. Nesměj se, ale má konzistenci asfaltu... i tak páchne. No nic, pa zítra,“ rozloučila se Edita.

Překvapení popravdě moc ráda neměla, ale s Lindou se cítila příjemně a měla z ní dobrý pocit. Věřila jejímu nezištnému záměru.

Odlakovačem se zbavila barevných hrudek a smyla masku. Převlékla se do pyžama a pustila si film, na který se dlouho těšila. To, že usnula v první půlce, o příběhu něco vypovídalo. Probrala se až pozdě v noci, jen vypla televizi a přesunula se do ložnice.

Ráno se při pohledu z okna nestačila divit. V noci muselo intenzivně chumelit, okolí se totiž zahalilo do bílé peřiny. Měla to moc ráda, vzduch voněl, všechno vypadalo tak krásně čistě, sních jiskřil a úplně slyšela, jak křupe pod nohama.

Místo kávy si uvařila čaj, káva jí poslední dobou na lačno nedělala moc dobře. Jako obvykle zasedla ke stolu a pustila rádio. Moderátor právě přál posluchačům dobré ráno a hezkou druhou adventní neděli. To jí připomnělo příhodu před týdnem. Věnc setrval na stole a plnil úlohu jediné vánoční výzdoby. Už se s ním dál nic divného nedělo. Úplně však zapoměla, že chtěla najít ostatní ozdoby a byt zútulnit. *Udělám to co nejdřív*, slíbila si. Věnc od tajemného dárce musel zatím stačit, neměla zkrátka čas, doma se zdržovala kvůli předvánočnímu frmolu málo.

Linda o sobě dala vědět pár minut před devátou. Zatímco Edita ještě poplašeně běhala z ložnice do chodby a hledala nějakou čepici, obdivovala Linda lukrativní čtvrť s novými několikapatrovými bytovými domy, ve které Edita bydlela.

Edita za sebou zabouchla dveře přesně v devět hodin. Už neslyšela zasyčení doprovázené zaprskáním jisker, neviděla vzplanutí plamínku druhé fialové svíčky.

Nasedla do starší, ale uvnitř čisté Toyoty.

„Ahoj,“ pozdravila novou kamarádku plná očekávání.

„Tak jak se vstávalo?“ zeptala se Linda.

„Do tmy se nevstává zrovna nejlépe, ale těším se. Co cesta, jelo se dobře?“

„Bez problémů, silničáři se kupodivu činili. Tumaš,“ sáhla na zadní sedačku pro papírový pytlík s logem velkého žlutého M a podala jí ho.

„No teda, to si nechám líbit,“ nasála Edita vůni obsahu. „Ty nebudeš?“

„Já už svoji porci spořádala při čekání na tebe. Jo a uvnitř jsou i ubrousky. Protože jestli mi to tu zasviníš, tak tě někde na odlehlém místě fakt vysadím,“ varovala ji škádlivě.

„Nevyhrážuj a jed,“ zavelela Edita s plnou pusou bagelu s vajíčkem.

Linda dala blinkrem znamení a vyrazila. Jelo se opravdu dobře a Edita si mlčky užívala jak jídlo, tak i ten pohádkový výjev. Nejkrásnější to bylo mimo město. Pár slunečních paprsků se prodralo mezerou v mracích a jí připadalo, že kolem není sníh, ale hromady a hromady malých blyštivých diamantů. V rádiu zintenzivnili počet písní s vánoční tematikou, a když hráli nejznámější od Mariah Careyové, zpívaly s Lindou refrén nahlas.

Projížděly líbeznou vesničkou, jejíž jméno Editě nic neříkalo, a Linda zastavila u malého parčíku. „Jsme tady,“ oznámila.

Edita se ze svého místa rozhlédla po okolí. Nikde nebylo ani živáčka. Jen z domů a chalup líně stoupal kouř. „Jsi si jistá?“

„Jsem, a teď mě prosím poslouchej,“ zatvářila se Linda důležitě.

Edita na ni nechápavě pohlédla.

„V prvé řadě, jestli se tě to, co ti teď řeknu, nějak dotkne, tak to nebyl úmysl. A do ničeho tě nenutím, všechno záleží jen na tobě. Chci ti jen oplatit tvoji pomoc a laskavost.“

„Trochu mě děsíš. O co jde?“

„Vidíš tamhle tu budku?“ ukázala Linda na cestu k vyvýšenině, na níž stála pod větvemi stromů, obtěžkanými napadaným sněhem, konstrukce připomínající retro telefonní budku. „Je to vyřazený telefonní automat a říká se jí Větrná linka. Instaloval ji tam jeden místní umělec. Při autonehodě přišel o manželku a malého syna. Potřeboval jim říct,

jak je miluje a že mu scházejí, a tak vymyslel tohle. Sluchátko je samozřejmě hluché, ale věřil, že vítr k nim jeho slova zanese. Lidé sem chodí volat svým blízkým zesnulým v touze říct jim věci, které nestihli nebo ke kterým neměli odvahu.“

Edita se zaraženě dívala z okýnka a mlčela.

Linda pokračovala. „Asi před půl rokem jsem o ní četla články na internetu, a když jsi mi vyprávěla o Viktorovi, tak jsem si na tohle místo vzpomněla.“

„Mám Viktorovi zavolat?“ zeptala se Edita tiše.

„Jen jestli chceš. Můžeš mu říct, co si s sebou dlouho neseš a co tě tolik tíží,“ navrhla kamarádka jemně. „Třeba ze sebe ten balvan vypovídáním konečně shodíš.“

Ticho v autě nebylo pro Lindu vůbec příjemné. Najednou se začala bát, že si novou kamarádku zneprátní, jelikož se stará o věci, do kterých jí nic není, a začne si o ní myslet bůhví co.

„Dobře,“ prolomila Edita mlčení. „Půjdu.“

Linda se chtěla zeptat, zda nemá jít s ní, ale ona už otevřela dveře a vystoupila.

Váhavým krokem, doprovázeným křupáním sněhu se vydala k místu. Budka měla šedou kovovou kostru vyplněnou průhledným plexisklem, jen místo telefonního automatu na mince nebo karty, které znala z dob, kdy byla docela malá, stál na polici starý tmavě modrý telefon s otočným číselníkem a sluchátkem na spirálovém kabelu. Prohlížela si ho ze všech stran, jako kdyby čekala nějaké napojení. Na chvíli si připadala jako hlupák a hodlala odejít. Prohlédla si i budku, zda v ní není skrytá kamera, která by nahrávala ty, kteří se dali napálit. Ale uvnitř sílil pocit, že to Linda myslí upřímně, něco takového by jí rozhodně neudělala. Také věděla, že s tím už opravdu musí ven, nosí si to v sobě moc dlouho. A tohle se zdálo jako snazší úkol než se svěřit někomu konkrétnímu.

Zatřásla hlavou, zhluboka se nadechla a přiložila si sluchátko k uchu. Prstem se přiblížila k ciferníku. Kdysi si jeho číslo pamatovala, ale teď ho marně lovila v hlubinách své paměti. A tak ho prostě oslovila. „Viktore, tady Edita,“ nervózně si odkašlala a zavřela oči, aby se oprostila od okolí. „Je to už hodně let, co jsem s tebou mluvila naposledy. Často na tebe myslím a vzpomínám na naše společné chvíle.“

Odmlčela se. Přemýšlela, jak další myšlenku zformulovat. „Chci ti jen říct,“ trhaně se nadechla. „Že na tebe jsem příšerně naštvaná! Měl jsi za sebou dlouhou a náročnou cestu, tak dlouho jsi vydržel být čistý. Stačila jedna jediná slabá chvíle, a tys do toho zase spadl. Sáhl jsi po tom

nejhorším, nejjednodušším řešení a nechal jsi mě tu samotnou! Na co jsi sakra myslel, ty sobčce jeden?“ rozčílila se a zvlhly jí oči. „Láska někdy opravdu hodně bolí, ale musel ses uchýlit k tomu nejhoršímu? Nemohl jsi vydržet, když jsem ti to nevzala hned? Zbytečně jsi obětoval život kvůli nějaké náně! Víš, jak mi bylo? Jak mi je?“ vztekala se. „Celé dny jsem nemohla vylézt z pokoje. Myslela jsem si, že když se vrátím do normálního života a budu ignorovat tvoji smrt, bude to jako žít ve lži. Ale nešlo jinak než čelit pravdě a to hrozně bolelo,“ první slza jí stekla po tváři. „Kolikrát přemyslím, jaké by to bylo, kdybys tu byl, a vždycky skončím u toho, že tu vlastně nejsi kvůli mně. Kdybych měla tenkrát mobil u sebe, mohla jsem zasáhnout. Utěšit tě a říct, že všechno bude zase dobrý,“ zajíkla se, popotáhla a po chvilce pokračovala: „Odpusť mi to. Strašně moc mi chybíš a nezapomenu na tebe. Já ti taky odpouštím,“ zašeptala.

Zničehonic se vzedmul silný vítr. Kvílel a proháněl se okolo budky a v jeden moment nevěděla, jestli ji šálí mysl, nebo zda doopravdy uslyšela šeptavé „*strážím tě*“. Vítr v ten moment ustal a zůstalo po něm jen ticho a klid, který vnímala i niterně.

Vyvedená z míry stále držela sluchátko u ucha a zpracovávala ten okamžik. Poté, co se vzpamatovala, zavěsila a vydala se zpět k autu. Sotva dosedla, dala průchod slzám. Do této chvíle netušila, co znamená slovo úleva. Cítila v sobě *mír*.

Linda otevřela palubní přihrádku a vytáhla balíček kapesníků. Nic neříkala, jen kamarádku hladila po rameni a čekala, až se slzami vyplaví i zbytky bolesti. Nastartovala auto a zamířila zpět k Editinu domu. Na nic se neptala, chtěla jí dát prostor k přemýšlení.

Zaparkovala na stejném místě, kde ji před necelými dvěma hodinami vyzvedávala. Ze sedadla spolujezdce se po celou cestu neozvalo ani slovo a Linda se opravdu bála, zda počínající přátelství mezi nimi nepokazila.

„V kolik máš být u vašich?“ zeptala se zničehonic Edita.

„Domluvili jsme se kolem jedné, proč?“

„To máš dost času. Nechceš jít ještě nahoru na kafe?“

„Opravdu?“

„Jo, potřebuji pořádný kofeinový doping. A ještě jedna věc,“ vzala ji Edita za ruku, „děkuji.“

Vřelost jejího stisku a úsměvu, i když stále smutného, zahnal temná oblaka Lindiných obav.

„Kafe si dám ráda.“

Jakmile Edita odemkla a otevřela dveře, slabě zavětrila nezvyklou vůni a na chvíli se zarazila. Jistě poznala jen levanduli, citrus a zbytek

nedokázala určit. Tato kombinace umocnila klid a mír v jejím nitru, až úlevně vzdychla. Už ji netížila vina.

Linda si všimla kamarádčiny reakce. „Děje se něco?“

„Všechno je v pořádku. Pojď dál a vítej u mě doma,“ zavedla Lindu rovnou do kuchyně a nastartovala kávovar. „Zase cappuccino, nebo něco jiného?“ zajímala se, zatímco zapnula v obývací části televizi, aby nebylo v bytě úplně ticho.

„To budeš hodná. Chceš s něčím pomoci?“

„Díky, tahle mašina to zvládne sama. Možná najdu i nějaký sušenky. Neměla bych se tak cpát, za měsíc mám už dvě kila nahoře,“ protočila oči v sloup. „Asi budu muset začít zase chodit do fitka, dost jsem teď na cvičení kašlala.“

„Neblbni, vypadáš dobře,“ chválila ji Linda. „Jinak krásný věnec. Divím se, žeš přes to brzké vstávání stihla zapálit druhou svíčku. Taky mám doma svícen, ale rozsvěcuju ho jen na chvíli a až večer.“

Edita sebou trhla a odvrátila se od syčícího přístroje. Opravdu, druhá fialová svíce měla ohořelý knot a trochu jí ubylo. Byla si na sto procent jistá, že svíčku nezapalovala. Mohlo se stát to, co minule? Jak je to ale potom možné? Proto ta vůně, došlo jí. Měla by panikařit, jenomže byla naopak klidná, v břiše ji zašimral příjemný pocit.

„Byl to dárek,“ odpověděla a snažila se nedat na sobě nic znát. Kdyby Lindě vyprávěla o samovzněcujícím se věnci, asi by si klepala na čelo.

Povídaly si o všemožných věcech, než nastal čas vyrazit na cestu k rodičům. Linda se nechtěla vypyávat na větrný telefonát, věděla, že je to osobní záležitost a že až bude Editu chtít, třeba jí to sama řekne.

„Málem bych zapomněla!“ vzpomněla si Editu na posledních chvíli, „každý rok chodíme s děvčaty z firmy uklízet do domova důchodců. Zároveň starouškům nakoupíme nějaké maličkosti pro radost a strávíme s nimi nějaký čas.“

„Vážně? To je od vás moc hezký.“

„Nechceš se k nám přidat?“

„No jasně, proč ne? A kdy se to koná?“

„Skvělé, další ruce se budou hodit. Příští neděli odpoledne. Hodí se ti to?“

„Nic nemám, počítej se mnou.“

„Skvělý, ještě ti dám vědět, co a jak.“

Linda souhlasila, a než se rozloučily, ujistila se, že je Editu opravdu v pořádku. Ta ji zmáčkla v pevném objetí a ještě jednou jí upřímně poděkovala.

Po Lindině odchodu si Editu sedla ke stolu a znovu se zaměřila na věnec. Lámala si hlavou otázkami, na které nepřicházely odpovědi.

Dopídila se jen toho, že se svíčka sama rozhoří v příslušnou adventní neděli a uvolňuje zvláštní vůni. Nevnímal to jako nebezpečnou věc, jen hodně záhadnou.

Následující týden bylo znát, jak se Vánoce rychle blíží. Parkoviště u nákupních center praskala ve švech, lidé obtěžkaní taškami běhali z jednoho obchodu do druhého a místo dobré nálady dávali najevo podráždění z dlouhých front. Edita v těchto chvílích trpěla klaustrofobií a agorafobií zároveň. Mohla páteční večer strávit daleko příjemněji, ale přes týden toho měla tolik, že absolutně nic nestíhala. Ani s Lindou se neviděla, jen si párkrát volaly a domlouvaly se, co a jak na neděli.

Navzdory přesvědčování, ať šetří peníze, poněvadž je bez práce, přišlo Lindě nepřipustné, aby seniorům nic nepřivezla. Jen nevěděla, jak to chodí, a potřebovala se poradit. Edita se striktně držela seznamu, chtěla to mít co nejdříve za sebou. Nakoupila čisticí prostředky, nějaké knihy, křížovky a sudoku, kosmetické balíčky, vitamíny, cukrovinky, kávu a další drobnosti. Všechno naskládala do auta a úlevně vydechla až doma se sklenkou vína.

« »

Třetí adventní neděli vstala schválně, ač nerada, už v sedm ráno. „Já se prostě nevyspím,“ nadávala po vypnutí budíku. Ať si čistila zuby nebo snídala, byla před svícnem ve střehu. Zkrátka ho kontrolovala každou chvíli. Polevila, až když zapnula televizi, kde běžel zajímavý podcast se známým českým podnikatelem v oblasti módy.

V nose ji zašimralo aroma slámy, dřeva a letního teplého vzduchu. Vyvolalo to vzpomínku na léto s kamarády u babičky na vesnici, kdy se smáli, dováděli a bezstarostně si užívali prázdniny. Bezděčně se zazubila.

Zavrtěním hlavy však krásnou vzpomínku setřásla a přeběhla do kuchyně. Třetí fialová svíčka hořela. Hodiny na mikrovlákné troubě ukazovaly dvě minuty po deváté. Posadila se a nasávajíc tu příjemnou vůni čekala, dokud svíčka přesně v deset hodin sama od sebe nezhasla.

Ze sezení ji už bolel celý člověk, ale potřebovala mít jistotu. Mezitím si pořád dokola přehrávala den, kdy k ní věnec v balíku přišel. Přehlédla něco? Od koho byl? Kde se bere to aroma, když svíčky normálně voní po vosku? Proč se svíce samy zažehávají? Dopídila se akorát toho, že se pokaždé přihodilo něco zvláštního...

« »

S Lindou se dohodly na jednu hodinu po obědě. Edita seběhla dolů, aby jí pomohla přenést věci do svého auta, Linda toho měla daleko víc. Do domova důchodců přijely o něco dříve než ostatní. Auto musely postavit dál od hlavního vchodu, ostatní místa byla obsazená, týden před Vánoci příbuzní zřejmě jezdili na návštěvy častěji než obvykle, aby ulevili svému svědomí.

Když vytahovaly tašky z kufru, zahlédla Edita z hlavního vchodu vycházet známou mužskou postavu. Útroby se jí sevřely a tlukot srdce duněl až v uších. Naštěstí si jí nestačil všimnout.

„Do hajzlu, nejsem tady,“ zašeptala rázně, upustila věci zpět do kufru a příkrčená auto rychle oběhla a schovala se za něj.

Linda netušila, která bije. Tvářila se zmateně a nevěděla, co v tu chvíli dělat. Kolem prošel blondatý sympáťák ve středních letech a slušně pozdravil. Pozdrav mu opětovala a předstírala hledání něčeho důležitého. Muž pokračoval dál ve své cestě. Sotva zašel za jednu z budov, naklonila se k odvrácené straně auta, za kterou se Edita krčila, a řekla: „Vzduch je čistý.“ Nevěděla, jestli se má bát, nebo smát. Pro jistotu se vážně zeptala: „Co to mělo znamenat?“

„Ehm... no... něco jsem s ním měla. Docela se mi i líbil, ale nějak jsem to zvorala,“ přiznala Edita. Upravila si vykasané oblečení a sklepala snůh z lemu kabátu.

Linda se hlasitě rozesmála. „A proč se před ním schováváš, prosím tě? To jsme někde na střední?“

„Protože jsem blbá, no. Pak ti to povím,“ utnula její zvědavost.

Znovu popadly dárky a čisticí prostředky a došly do domova seniorů, kde Edita Lindu seznámila se svými kolegyněmi. Společně umyly hlavně okna a chodby. Při práci jí Edita stihla ve zkratce povyprávět historku s fešným hasičem, který tu zřejmě má někoho z příbuzenstva. Povídaly si pak se staroušky a naslouchaly jejich příběhům.

Jedna z klientek, upoutaná na kolečkové křeslo, pokynula Editě třesoucím se prstem, aby šla k ní.

„Copak?“ přidřepla si k ní s úsměvem.

„Moc vám děkujeme, drahá,“ zasípala stará paní.

„Ále, to vůbec nestojí za řeč,“ odpověděla a starostlivě ji pohladila po jemné kůži na ruce.

„Ten hubený tmavovlasý mladík říkal, že máte dobré srdce,“ pravila stařenka namáhavě, ale usmívala se.

„Jaký mladík?“ rozhlédla se Edita po společenské místnosti. Netušila, o kom je řeč, protože nyní měly službu samé ženy.

Stařenka už neodpověděla. Úsměv povadl a zastřené oči prozrazovaly, že už se její mysl nepohybuje v přítomnosti.

„Všechno v pořádku?“ zeptala se ošetřovatelka, když svěrenkyni přišla upravit deku přehozenou přes nohy.

„Ano, jasně. Jen mi tady paní děkovala,“ odpověděla Edita a stoupla si.

„Jste si jistá?“ divila se ošetřovatelka, „Anička už několik let nepromluvila. Ona už totiž skoro vůbec nevnímá, chuděra.“

„Ach tak,“ podivila se Edita a vrátila se k práci, přičemž se ještě několikrát zmateně po paní ohlédla.

Ve chvíli, kdy mělo dojít na rozdávání dárečků, ji vyrušil hovor, kvůli němuž se musela vzdálit. Po jeho vyřízení se tvářila zachmuřeně. Vrátila se a vzala si stranou jednu z podřízených, něco jí naléhavě říkala a divoce přitom gestikulovala. Ta jen přikývla. Potom došla k Lindě a smutně jí oznámila: „Ve skladu došlo k nehodě a okamžitě tam musím. Můžeš jet se mnou? Asi budu potřebovat pomoc. Holky už vědí, jak to tady chodí, dodělají to, a pak se přidají.“

„Co se stalo?“

„Řeknu ti to v autě. Jedem.“

Po cestě jí vyličila telefonát od vyplašené a hysterické vedoucí skladu.

Znělo to hrozně, ale ve skutečnosti to bylo ještě horší. Edita zírala na tu spoušť a nezmohla se na slovo. Ve skladu to vypadalo, jako kdyby se vnitřkem prohnalo tornádo. Regály byly popadané jeden přes druhý a výrobky se válely úplně všude.

Přihřítla se k nim postarší vedoucí.

„Slečno Tremlová, strašně mě to mrzí,“ lamentovala žena nešťastně.

„Uklidněte se a zhluboka dýchejte paní Filková,“ mírnila ji Edita, „opravdu se nikomu nic nestalo?“ zajímala se nejdřív.

„Naštěstí ne, všechny jsme v pořádku. Holky jsou v kuchyňce, jsou z toho špatný.“

„Fajn,“ vydechla Edita úlevou. „Co se vlastně stalo?“

„Kvůli nemoci nepřišel pan Morávek do práce. Objednávek bylo strašně moc, ale holky to doteď zvládaly v pohodě. Jenže jsme potřebovaly ještě zabalit výrobky z palety z horního regálu, abychom je zítra mohly odeslat,“ drmolila vedoucí překotně. „Zuzka ještě nemá zkoušky na vysokozdvíhový vozík hotový, ale co jsem viděla, obsluhovala ho bez problémů. Nabídla se, že se toho ujme, a já souhlasila. Jenomže při nabírání palety se regál vyvrátil na druhou stranu a vzal ostatní s sebou. Byla jsem zrovna v kanceláři u počítače, když se ozval příšerný hluk.“

„Nejdůležitější je, že se nikomu nic nestalo. To je hlavní. Teď půjdeme za ostatními a vymyslíme co dál, ano?“ konejšila ji Edita.

„Panebože, takový neštěstí!“ naříkala vedoucí. „Tři měsíce před odchodem do důchodu, a taková katastrofa! Je to moje chyba, neměla jsem jí na ten vozík dovolit vlízt!“

Edita ji vzala za loket a s Lindinou pomocí ji odvedla do kuchyňky, protože vedoucí vypadala, že se co nevidět zhroutí. Dvě další zaměstnankyně zasmušile stály opřené o linku a za stolem se rozbřečela třetí, když viděla vcházet majitelku firmy.

„Děvčata, teď se musíte vzchopit,“ prohlásila Edita pevně, „je potřeba dát sklad do pořádku. Zjistíme, co se dá zachránit, a ostatní věci budeme řešit později, ano?“

Přikývnutím daly najevo, že rozumějí, včetně Lindy.

„A ty, Zuzi, nebul, nikdo ti hlavu netrhá,“ utěšovala plačící ženu citlivě. „Jděte se třeba ještě nadýchat na vzduch, já si zavolám.“

Edita měla pro řešení krizových situací předpoklady a patričné schopnosti, proto se vyšplhala tam, kde byla. Hlava jí jela na plné obrátky. V první řadě zavolala kolegyním, které byly ještě v domově pro seniory, aby je informovala. Slíbily, že dorazí do půl hodiny. Druhý telefonát byl známému pracujícimu ve firmě montující regály do skladových prostor, od níž si je Editina firma pořídila. Roman se mimoto zabýval i návrhy a inspekcí. Zoufalá Edita mu vylíčila svoji situaci a on přislíbil pomoc, i když ho vyrušila v neděli vpoledvečer. Nakonec zavolala správci webových stránek, který musel stopnout možnost objednávek. Zaměstnankyním skladu rozdala úkoly. Měly posbírat produkty a roztrždit je. Zboží s lehce potlučeným nebo jinak poškozeným obalem šlo na určené místo a to úplně poničené rovnou do pytlů. Paní Filková měla sčítat škody a Lindu Edita požádala o asistenci ostatním. Nakonec přes donáškovou službu objednala jídlo a nápoje. Bylo jí jasné, že je čeká perná noc, a nemohla je nechat o hladu.

Roman z firmy CompleShelfs přijel asi hodinu a půl po telefonátu. Při obhlédnutí situace mu Edita potvrdila, že má sepsaný zápis o provedené kontrole asi před čtvrt rokem a vylepenou inspekční značku. Po zevrubném zkoumání však Roman přišel na problém. Některé police byly špatně položené na nosníky, nebyly ukotvené do speciálních výřezů, stejně tak i nohy. Byla to ledabyle odvedená práce při instalaci a divil se, že regály vydržely tak dlouho. Potřeboval ještě vidět doklady, a hlavně jméno a podpis toho, kdo to celé odklepl, aby ho mohl později hnát k odpovědnosti.

Všichni zúčastnění uklízeli do brzkých ranních hodin. Škoda na zboží našťestí nebyla tak velká, jak to původně vypadalo. Nějaké objednávky se sice zkomplikují, ale nebude to nic, co by zákazníkům zkazilo Vánoce. Zuzce se ulevilo, že nepochybila. Měla štěstí, že se regál odklonil na druhou stranu. Edita nechtěla ani pomyslet, co by se stalo, kdyby zavalil ji.

Po skončení práce poslala Edita všechny domů, aby se vyspaly a dala jim na pondělí volno. Z jednoho dne výpadku, než zařídí všechno potřebné, se nezblázní.

Linda se v novém prostředí i kolektivu rychle aklimatizovala. Dělala, co bylo zrovna potřeba, a dokonce přišla s velice zajímavými návrhy na pár změn a úprav pro lepší efektivitu práce ve skladu. Editu to zaujalo a vlastně jí došlo, že co se týče Lindiny práce, mluvily spolu jen o šikaně, ale ne o tom, co vlastně dělala.

Při cestě k Editině bytu ztichlým městem, které se mělo teprve probouzet do nového pracovního dne, si postěžovala: „To byla šílená neděle, co?“

„To teda,“ souhlasila Linda, „jsem totálně mrtvá.“

„Ani mi nemluv, melu z posledního. Netušíš, jak jsem ti vděčná za tvoji pomoc. Holky tě hrozně chválily i ty tvé nápady. Chtěla bych je vyzkoušet. Co jsi vlastně dělala za práci? Ani jsme o tom pořádně nemluvily. Říkala jsi, že máš bakaláře, jen nevím z čeho.“

„Z ekonomiky a managementu a v poslední práci jsem byla po ruce lean manažerovi, takže mám praxi v zefektivňování procesů. Práce byla opravdu fajn, jen ten kolektiv bohužel ne.“

„Už je mi to jasný. Co kdybys mi poslala životopis?“

„Prosím?“ zeptala se Linda užasle.

„Napadlo mě, že bys mohla nastoupit na místo paní Filkové. Stihla by ses zaučit a využít své dovednosti, než se třeba uvolní lepší místo v kanceláři. Plat není vůbec špatný a je k němu i spousta benefitů. Pokud by ti teda nevadilo dojíždění. Co ty na to?“

„Teď jsi mi úplně vyrazila dech. Nějak nevím, co na to říct,“ vykoktala ze sebe Linda.

„No, jestli máš zájem, nebo ne.“

„A co když jim tohle bude vadit?“ sáhla si Linda na tvář.

„Ty jsi to asi ani nezaregistrovala, vid?“

„Co?“

„Vždyť si toho vůbec nevšímalý. Žádné zkoumavé pohledy nebo štitivé odtahování. Buď bez obav, je to parta fajn holek. Takže?“

„Ano, určitě ano!“ zajásala Linda po chvíli váhání.

„Skvělé, mám však jednu podmínku. Údaje z životopisu si ověřuju a potřebuju písemný souhlas. Je to problém?“

„Není, vůbec ne. Samozřejmě ti ho pošlu,“ přitakala Linda radostně.

„Bezva, domluveno,“ ukončila Edita téma. „Hele, nechceš spát u mě, ať nemusíš jezdit takovou dálku k sobě?“

„Díky za nabídku, ale domů to ještě zvládnu. Navíc mám domluvené první sezení u psychologa, vzal mě takhle těsně před Vánoci, tak to nechci rušit,“ vysvětlovala Linda stydlivě.

Když u domu vystoupily z auta a měly se rozloučit, pronesla Linda nesměle: „Jsem ráda, že jsi šla okolo zrovna ty a sundala mě z té římsy. Mám pocit, že se můj život obrací k lepšímu. Moc jsi mi pomohla.“

„Všechno je tak, jak má být,“ vysvětlila Edita. „Navíc jsem získala bezva kamarádku. A neděkuj pořád. To je přece podstata *přátelství*.“

Rozloučily se a Edita se po příchodu domů ani nesvlékla a padla do postele. Ostatním sice dala volno, avšak sama měla před sebou ještě hodně zařizování. Doufala, že jí těch pár hodin spánku aspoň trochu dobije baterky.

Další dny pro ni byly utrpením, ale nedalo se nic dělat. Musela objednat novou závažku produktů, co nejrychleji upravit dostupnost zboží a zprovoznit web, domluvit s Romanem reklamaci a nápravu ve formě nových regálů, tentokrát pod jeho vedením, vyřídit pojistnou událost a spoustu dalších věcí. Opravdu si ověřila údaje z životopisu, který jí Linda i s písemným souhlasem poslala. Sice se jí to protivilo, ale po nedávné nepříjemné zkušenosti s Ninou potřebovala mít jistotu. Pracovala na doraz, a to si posléze vybralo svou daň.

V pátek večer se po příchodu domů osprchovala a šla si úplně vyčerpaná lehnout. Vstala až druhý den kolem oběda aspoň trochu odpočatá a uklidněná, že vyřešila těch několik nepříjemných záležitostí.

Konečně se rozhodla podívat se po boxu s vánočními ozdobami a náležitě vyzdobit svůj byt, aby navodila vánoční atmosféru. Jenže loňská výzdoba potřebovala obměnu, nic z těch věcí se jí do nové vize nehodilo. Rozhodla se vyrazit do města pro nové dekorace a při té příležitosti se poohlédnout po prvních dárcích.

V jednom hobby marketu sehnala všechno potřebné, a dokonce pár drobností holkám do kanceláří a skladu. Cela rozradostnělá a pohlcená adventní náladou si lehkým krokem vykračovala k autu a nemohla se dočkat, až se doma pustí do práce.

Večer, pyšná na svépomocí vytvořenou výzdobu na oslavu blížících se svátků, za doprovodu filmu v televizi balila dárečky pro kolegyně.

Pracovala u věnce, nad kterým stále visela řada otázek. Několikrát ji za tu dobu napadlo, jestli se ho nemá raději zbavit, jestli za vzniklé potíže náhodou nemůže on. Po hlubším zamýšlení však došla k závěru, že jí víc přinesl, než sebral, a tak ho prostě nechala být.

Nová energie z dlouhého spánku vyprchala s vervou, se kterou se do zdobení pustila, a při nimravém balení, lepení a vázání se jí celkem klížily oči.

„Zítra je taky den,“ řekla si, nechala věci rozházené po stole a se zíváním se přesunula do ložnice. Než se jí hlava dotkla polštáře, byla už na půli cesty do světa snů. Ani si nenařídila budík, aby mohla být při tom, až se rozhoří čtvrtá, růžová svíčka.

« »

Poslední adventní neděli svíčka opravdu vzplála a tentokrát bytem přes přivřené dveře do ložnice doputovaly ke stále spící Editě sladké tóny růže. Ta jen nasála vůni a se spokojeným mručením a hřejivým pocitem u srdce se převalila na druhý bok. Vůně růží oddálila její blízkí se procitnutí a blažený úsměv naznačoval líbezné sny.

Jeden cíp rozmotaného balicího papíru ležel nebezpečně blízko hořící svíčky. Plamínek přeskočil a změnil se v plamen, který mohutněl a šířil se dál po stole.

Nic v kuchyni nebylo ušetřeno, ani věnec samotný.

« »

Matyáš na stanici hasičského záchranného sboru zrovna dokončoval údržbu čerpadla a chtěl se jít chystat k odchodu domů, když se halou rozeřval alarm signalizující výjezd. Rozhlasem dostali informaci výjezdu cisterny a plošiny. Rychle se s ostatními nasoukal do kombinézy a usedl za volant. Zapnul majáky se sirénou a šlápl na plyn, operační středisko už nahlásilo adresu. Na silnici pak troubil jako o život, aby auta před nimi uhýbala na stranu a tvořila mu uličku pro rychlejší průjezd.

« »

Editu probudilo štípání v nose a pálivé kašláání. Vytřeštila oči, které se jí kvůli kouři v místnosti okamžitě zalily slzami. Nic neviděla a z útroby bytu bylo slyšet jen hučení a praskání. *Hoří*, došlo jí.

Prudce odhodila peřinu na stranu a rychle vyskořila z postele. Dým jí plnil plíce a nemohla pořádně popadnout dech, znovu se rozkařlala. Dlaní si kryla ústa a nos a s druhou rukou napřaženou před sebou se snažila přes tmavou clonu zorientovat a hledala záchytné body k cestě ven. Ve spáncích jí tepala krev a na hrudi jí tlačilo. Něco tak automatického jako nadechnutí najednou nebylo možné. Šeřestilo jí v uřích a před očima se objevily mžitky. Než se propadla do úplné tmy a sesunula se na podlahu, zdálo se jí, že se v oblaku tetelil obrys hubené postavy napřahující k ní ruku.

« »

Před domem už stál hlouček lidí, kteří ve spěchu opustili svoje domovy. Hasiči vyskákali z auta a bleskurychle se připravovali na zásah. K Matyášovi se přiřítíl pán středního věku a křičel na něho: „Čtvrté poschodí, byt 402,“ ukazoval do patra, kde bylo za oknem vidět oranžové pableskování ohně a omítka začala černat. „Zpod dveřít se čoudivo, ale na bouchání nikdo nereagoval.“

Matyáš popadl dýchací masky, jednu vrazil kolegovi a zahulákal: „Dělej, vem si to a rychle se mnou.“

I přes skoro dvacetikilovou výstroj zdolali díky cvičením a tréninkům čtyři podlaží za rekordní dobu. Nemohli ztrácet čas. S partákem vyrazili dveře, načež se na chodbu vyvalilo husté jedovaté mračno. Matyáš vtrhl dovnitř jako první a po rozptýlení kouře do chodby domu uviděl v předšíní na zemi ležet ženu. Sehnul se k ní a popadl ji do náruče.

„Podívej se po dalších,“ rozkázal kolegovi, který rychle hasil oheň, který se kvůli přísunu kyslíku začal šířit ještě rychleji, a snesl bezvládné tělo o patro níž. To už proti nim běželi další chlapi ze sboru a jeden mu s ženou v bezvědomí pomohl. Matyáš jí opatrně položil na zem a sundal si masku. Ačkoliv měla celý obličej červený s lehce promodralými rty, poznal ji.

„To snad...“ zarazil se, hned se zase rychle vzpamatoval a zajistil životní funkce. Dýchala mělce a zrychleně s občasnými pauzami, ale dýchala. Přiložil jí svoji masku na obličej a vysílačkou podal hlášení. Záchraná služba už byla před domem a zdravotníci vysílání.

« »

Edita na chvíli nabyla vědomí, když si jí zrovna přebírali na urgentním příjmu. Jako by z velké dálky zaslechla kohosi mluvit o krevním

obrazu a rentgenu plic. A když se jí zvedl žaludek a pozvracela se, čísi ruce ji převalily na bok, slyšela dotyčného mluvit o biochemii a jistotě. Pak znovu upadla do bezbolestného nevědomí.

Znovu procitla na nemocničním lůžku. Neuvěřitelně ji bolel celý člověk a měla pocit, jako kdyby prožívala nejhorší kocovinu svého života. Do očí ji udeřilo ostré bílé světlo, které ji donutilo rychle je zase zavřít.

„Ne tak zhurta,“ napomenul ji s obavou ženský hlas.

„Kde to jsem? Co se stalo?“ zasípala unaveně a rozevřela oči opatrněji. Stála u ní mile se tvářící zdravotní sestra plnější postavy s buclatými růžovými tvářemi a zrzavými vlasy staženými do krátkého culíku. Zrovna kontrolovala na stojanu sáčků s infuzí, z níž vedla hadička do její ruky.

„Už v bezpečí, v nemocnici. Na otázky je čas, musíte odpočívat,“ nábádala ji.

Edita přikývla a hned zase usnula, protože ty dvě položené otázky ji nesmírně vyčerpaly. Velkou roli v tom samozřejmě hrály i utišující léky.

Tři dny trvalo, než začala zase pořádně vnímat a mohla si promluvit s doktorem.

„Zotavujete se velice rychle,“ pochválil ji plešatý postarší lékař v bílých kalhotách, triku a brýlích s neuvěřitelně silnými skly. Přerostlé vousy na bradě mu rozježeně trčely do všech stran.

„Díky, pořád se cítím mizerně.“

„To asi ještě nějakou dobu bohužel budete, ale výsledky jsou víc než dobré,“ povzbuzoval ji na duchu a díval se do záznamů. Dál ji informoval o všech vyšetřeních a výsledcích. „Trochu jste nás vyplašila zvracením, tak jsem nařídil i biochemické vyšetření krve, kde se prokázala zvýšená koncentrace hormonů značících těhotenství. Udělali jsme tedy testy navíc, jelikož vám v těle chyběl kyslík. Zatím si, myslím, nemusíte dělat starosti. Pro jistotu budete mít pro gynekologa zprávu a měl by na vás víc dohlédnout. A samozřejmě blahopřeji.“

„K čemu?“ zeptala se stále nechápavě.

„K těhotenství, čekáte miminko, ne?“

Měla pocit, že ještě spí a zdá se jí divný sen. „Jste si jistý, pane doktore?“ zeptala se opatrně.

„Ovšem,“ ujistil ji.

„Já ale děti mít nemůžu,“ oznámila mu vážně.

„Pane doktore,“ objevila se ve dveřích jedna ze sester, „nutně vás potřebujeme na příjmu.“

„Musím jít, ještě se uvidíme. Hlavně odpočívejte,“ apeloval na ni.

Čekáte miminko. Dlouho poté, co osaměla, se jí tato dvě slova jako ozvěna odrážela v hlavě. Nemohla tomu uvěřit. *Jak je to sakra možné?* Ptala se neustále dokola a nevědomky si přitom sáhla na břicho. „Že by snad...“

Sestra, která měla toho dne směnu, nakoukla do pokoje a zeptala se: „Máte tu návštěvu, cítíte se na ni?“

Edita si vzpomněla na telefon, jenž zůstal v bytě a doteď tak nemohla dát nikomu vědět, kde je a co se stalo. Třeba se ale Linda nějak dozvěděla o požáru a hledala ji v nemocnici. „Ať jde dál, prosím,“ souhlasila tedy.

Jaké bylo překvapení, když místo kamarádky nebo známé tváře z práce vešel do nemocničního pokoje Matyáš.

„Ahoj Soňo,“ pozdravil ji kousavě, ale pohled naznačoval starost a obavu.

Z lehu přešla do sedu a tupě na něj zírala. I když na něj často myslela, byl poslední, koho by tu čekala.

„Velmi vhodné,“ podotkla tiše, spíš pro sebe ironicky. „Kde ses tu vzal?“

„Přišel jsem tě zkontrolovat. Musel jsem se prokázat odznakem, aby mě za tebou vůbec pustili, ale sestra byla moc laskavá. Jak ti je?“

„Už bylo líp,“ připustila, „ale dostávám se z toho.“

„Přijde mi neuvěřitelný, že po tobě pátrám tak dlouho, a nakonec tě najdu přiotrávenou v hořícím bytě.“

„To tys mě vytáhl?“ zajímala se.

„Přesně tak,“ legračně vypjal hrud' a zasalutoval „tvůj zachránce v hasičské zbroji.“

Musela se usmát, ale hned se rozkašlala, až se jí rozpálilo hrdlo. Matyáš přiskočil a podal jí ze stolku sklenici s vodou. Upíjela po malých doušcích a snažila se získat čas.

„Panebože, co byt?“ došlo jí.

„Neboj se, škody jsou minimální. Ohnisko bylo s největší pravděpodobností ze svícnu na stole. Docela časté,“ neodpustil si. „Pak se to rozšířilo na záclony a špajz, ten bude potřeba zlikvidovat. Stěny jsou dost očouzené, ale jinak nic strašného. Vlastně mi není vůbec jasné, z čeho se vzalo tolik dýmu, kromě kuchyně je byt netknutý.“

„No ty brdó,“ žasla.

„Máš kam jít, než ti dají byt do pořádku?“ projevil starost.

„Určitě něco vymyslím.“

„Soni, co se vlastně stalo?“ změnil náhle téma. „Myslel jsem si, že jsme si celkem padli do oka,“ vzal od ní sklenici a vrátil ji na místo.

„Dobře, na rovinu,“ nadechla se, co jí plíce dovolily, a namáhavě spustila: „Nejsem Soňa, jmenuju se Edita Tremlová. Neptej se mě, prosím, proč jsem se ti takhle představila, asi jsem tě chtěla na začátku odpálkovat

a postupem večera jsi mi byl víc a víc sympatický, a nakonec mi bylo trapné se přiznat, že jsem ti o sobě lhala.“

„Takže všechno to, co jsi mi vyprávěla, ty příhody a tak, byly lež?“ začínal se zklamaně.

„To zase ne, jen jméno a práce.“

„Takže nejsi účetní?“

„Vlastním a vedu firmu prodávající přírodní kosmetiku.“

Matyáš užasle hvízdal. „To je teda něco.“

„Teď teprve přijde ta bomba.“

„Jaká?“

„Jsem těhotná,“ vyhrkla.

„Aha, tak super,“ pronesl s předstíranou radostí, „velká gratulace.“

„Nápodobně. To dítě čekám totiž s tebou,“ upřesnila.

Matyáš měl pocit, že špatně rozuměl. „Cože?“

„Slyšel jsi,“ prohlásila a lehla si, aby ulevila bolavým zádům ze sezení.

„Jak to můžeš vědět?“

„Jak asi,“ vzdychla, „před tebou jsem byla dva roky na suchu, pak ti podlehnu, a voilà,“ rozmáchla se a ukázala na břicho.

„A antikoncepce?“ zakýval hlavou v otázkce.

„Ta nebyla potřeba. Kdysi mi bylo řečeno, že nemůžu mít děti. Sama nechápu, jak je to možné. Nějaký další dotazy?“ utrhla se na něj. Nebylo jí to příjemné. Tolik let žila v domnění, že je neplodná, a najednou se to stalo. A ten, s nímž dítě čekala, byl natvrdlý. I když to chápala, štválo ji to.

„No tak promiň,“ zvedl dlaně ve smířlivém gestu, „ale zkus pochopit, že přijít s takovou věcí dotyčného dost rozhodí.“

„Já vím, omlouvám se. Musela jsem to vybalit, než bych ztratila odvalu. A hlavně máš právo to vědět.“

„Hele, víš to na sto procent?“ zkoušel to znovu.

„Pro mě, za mě, můžeš pak třeba podstoupit test DNA,“ navrhla. „Ale neboj, nemusíš se angažovat, a ani po tobě nebudu chtít žádné peníze, jak jsem říkala, jsem zajištěná.“

Matyáš se na delší chvíli zamyslel a v pokoji zavládlo napjaté ticho.

„A co když chci? Co když chci být táta?“ prolomil odhodlaně ticho.

„Ani se pořádně neznáme, strávili jsme spolu sotva jeden večer a noc,“ zdůraznila.

„A co kdybych tě pozval na rande a začali jsme pomalu znovu? Proto jsem tě taky po tvém úprku hledal. Tentokrát ale upřímně a bez lhaní. Třeba z toho bude láska jako trám,“ několikrát laškovně zahýbal obočím. „Nebo se mě pokusíš odpálkovat?“

Editě se při té grimase v žaludku rozletělo hejno motýlů a tělem se rozšířil hřejivý a uklidňující pocit tepla.

„Dobře,“ řekla váhavě, „ale moc si nefandi,“ usmála se trochu škádlivě.

„Můžu pro tebe ještě něco udělat, než poběžím?“

„Vlastně ano, máš u sebe telefon? Potřebovala bych si zavolat.“

„Jasně,“ vytáhl z kapsy mobil a gestem ho odblokoval. „Ještě si odskočím, nechám ti prostor.“

Byla už vyčerpaná, avšak potřebovala dát ostatním vědět. Zavolala nejdříve do firmy a v krátkosti namáhavě všechno vyličila. Sehnala si na personálním číslo na Lindu a hned jí zavolala. Vzala to na třetí zazvonění, a jakmile uslyšela kamarádkin hlas, starostlivě ji zasypala milionem otázek. Edita ji ujistila, že je v pořádku, a požádala, zda by jí nemohla přinést nějaké věci. Poprosí sestru, aby ji k ní pustli.

A až tu bude, poví jí o svém adventním zázraku.

« »

Viktor stál u Editina lůžka a byl náramně spokojený s výsledkem jeho několika postrčení, která dala události do pohybu. Při tom posledním měl sice dost nahnáno a snažil se Editu nasměrovat k východu, ale naštěstí to dobře dopadlo a Matyáš přijel včas. Ne náhodou měl službu čtvrtou adventní neděli právě on...

Člověk někdy dostane nepěkně naloženo a v tu chvíli ani nechápe smysl, ale všechno se děje z nějakého důvodu. Všechno je tak, jak má být. A teď už bude jenom dobře, protože Edita má to, co v životě nejvíc potřebovala. Naději, mír, přátelství a lásku. Čtyři symboly adventu.

Pohládl ji po tváři.

Edita jako by cítila teplo a lehké zašimrání, až jí naskočila husí kůže. Dotkla se toho místa prsty a zalapala po dechu.

Nemocniční pokoj zalila oslnivá záře, jíž ale viděl pouze on. V podlaze se objevily dveře se zlatou zdobenou klikou. Stejně, jako v den jeho smrti.

Věděl, že tentokrát už půjdou otevřít a on může jít dál.

Vánoční zvon

Sarah Parsley

1

Zámek Mirešovice, duben 1799

Svatební šaty byly nádherné a slušely mi. Možná mi náležel jen titul baronesy, ale v té překrásné róbě jsem vypadala jako princezna.

Jenomže ani krajkové šaty vyšívané stříbrem, čelenka s diamanty a deset loket dlouhý závoj nezabránilly mým slzám. Která osmnáctiletá dívka by byla šťastná, že si bere dvaasedmdesátiletého starce?

Věděla jsem, že mi nebude dovoleno vdát se z lásky, dokonce jsem i předpokládala, že můj nastávající bude značně starší než já, ale rozdíl padesáti čtyř let jsem nečekala. Ženich byl nejenom starší než můj otec, ale dokonce i než můj děd.

Chtěla jsem křičet, brečet a dupat. Najít v sobě sílu se vzepřít, odmítnout a třeba i utéct, ale nemohla jsem. Rodiče mě celý život vedli k naprosté poslušnosti. Nikdy jsem nedokázala říct *ne*. Možná omdlím, pukne mi srdce, ale před oltářem řeknu ano.

„V pořádku, Nettynko,“ pronesla spokojeně matka, aniž by změnila výraz v obličeji. To, že je spokojená, jsem poznala jenom proto, že jsem ji znala od narození. Ačkoli abych řekla pravdu, o tom, že mě porodila, jsem měla občas svoje pochybnosti. Která matka mohla být tak chladná?

„Jsem Annetta,“ opravila jsem matku. Tu její dětinskou přezdívku jsem nesnášela. Tohle byl také jediný projev vzdoru. Připomenout jí své jméno.

„Kdyby bylo po mém, tak nejsi,“ odfrkla si matka.

S mým otcem se nedokázala totiž shodnout na ničem, ani na tom, jak se budu jmenovat. Matka chtěla mít Antoinettu podle dcery císařovny

Marie Terezie, otec prosazoval Alžbětu po své babičce. Nakonec to nějak spojili a zkomolili.

Švadlena odstranila poslední špendlík a služka mi pomohla s převléknutím. Nejraději bych ty zpropadené šaty už víckrát neviděla, ale jen o pouhý týden později jsem je oblékla znovu.

A tentokrát už to nebyla zkouška.

Vdávala jsem se za hraběte Bedřicha z Rajštejna. Příbuzní mi gratulovali, jak jsem si polepšila na společenském žebříčku. Z baronesy se stala hraběnka, ale já bych se raději všeho vzdala a bydlela v prosté chalupě s mužem, kterého bych milovala.

« »

Rajštejn, podzim 1799

Obřad mi v hlavě neutkvěl a z hostiny jsem si dokázala vybavit jen několik střípků, ale svatební noc, to jediné, co jsem chtěla zapomenout, jsem si bohužel pamatovala až moc dobře.

Přišel za mnou a čpěl potem a alkoholem. Z jeho dechu se mi zvedal žaludek. Bylo by lepší, kdyby neměl žádné zuby než ty shnilé pahýly. Myslela jsem si, že tělesné spojení s ním bude to nejhorší, co mě může potkat, ale když mě slintavě líbal, v duchu jsem se modlila, aby toho nechal a konečně do mě vniknul.

Děkovala jsem Bohu, že měl můj manžel aspoň tolik rozumu a nechal si na sobě košili. Nevím, jak bych snesla pohled na jeho vrásčité tělo a voskově žlutou kůži. Pohledu na jeho mužství jsem však ušetřena nebyla. Chvilí si s ním podivně hrál, potom se svalil na bok a usnul.

Po svatební noci jsem se probudila stále jako panna, a ani po měsíci se nic nezměnilo.

Doufala jsem, že dostanu vlastní ložnici, ale nestalo se tak. Starý pán vedle mě uléhal každou noc a znovu a znovu se pokoušel o tělesné spojení. Marně. To mu však nezabránilo, aby se ukájel aspoň pohledem a osahával mě, kde se mu zlíbilo.

Nebylo všechno jen špatné. Pomalu jsem se seznamovala s prostředím a služebnictvem a zjistila, že jsou to vesměs hodní lidé.

Hrabě Bedřich měl několik dětí a asi dvanáct vnoučat. Dvě z nich, Vilém a Terezie, s námi žili na zámku. Vilémovi bylo dvacet tři a Terezie oslavila před časem devatenácté narozeniny, byla tedy jen o pár měsíců

starší než já, ačkoli jsem vlastně byla její babička, což mi Vilém neustále se smíchem připomínal.

Popravdě jsem se Terezie trochu bála a přišla mi zkažená a ve Vilémovi jsem se stále nedokázala vyznat.

Částečně jsem se sblížila s Konrádem, synem bohatého obchodníka, který nějakou dobu pobýval u nás na zámku, psal básně a používal krásná slova. Jeho tvář nebyla zdaleka tak pohledná jako Vilémova, ale nebyli jsme v příbuzenském vztahu, a když na mě hrabě sahal, přistihla jsem se, že si představuji Konrádovy ruce, které se mě dotýkají.

Což bylo téměř každou noc.

Začínala jsem svého muže snad i trochu chápat. Věděl, že už má před sebou jen krátký úsek života, a chtěl si ještě na poslední chvíli utrhnout kousek mládí. Můj odpor a znechucení se časem změnil v lítost a jakousi toleranci.

„Pojďte blíž, má drahá,“ čekal mě na loži a mával mi před očima safírovým náhrdelníkem či prstenem s perlou nebo smaragdovým náramkem.

Nemusel mě uplácet, dobře jsem věděla, co je moje povinnost.

Staříkovi jsem vyhověla, ukázala jsem se mu nahá a dotýkala se ho, kde si přál, ale ve své mysli jsem utekla někam daleko. K záhonům růží, rozkvetlé louce a třpytivé horské bystřině. K plesům a krásné hudbě a ledovým květům, které jsem jako malá nacházela na oknech ráno po mrazivé noci.

Teď jsem cítila jen ten vtíravý mráz, a ani diamantová spona do vlasů nemohla krásou a něžností nahradit ledové květy na okně, protože mé bezstarostné dětství bylo navždy pryč.

Jeho dlaň se přemístila na můj podbříšek. Ležela jsem tam jako mramorová socha a nedokázala jsem se pohnout. Zavřela jsem oči ještě pevněji, rozhodnutá je už nikdy neotevřít. Znovu jsem utekla do svého světa s rozkvetlou loukou a duhou v každé kapce rosy, ale chvílemi mi hlavou probleskla Konrádova tvář. A Vilémova.

A právě ve chvíli, kdy v mém podbříšku zatřepotala motýlí křídla, jsem si představovala Oliviera.

« »

Olivier.

Zahradník, který dokonalou češtinou s nepatrným přízvukem rád vyprávěl o svém francouzském původu.

Neměla jsem povoleno mnoho činností. Snad jen vyšívat a procházet se pomalým krokem v zahradě. A právě tam jsem ho potkala. Jeho

divoký pohled a drzý úsměv se mi vryly pod kůži. Děsil mě, ale zároveň i fascinoval. Jednoho dne jsem však šla ven s Terezií a ta se před žádným mladým mužem nikdy neostýchala.

Olivier nás provázel po upravených cestičkách, vyprávěl nám o rostlinách, a abychom se nevracely domů s prázdnou, natrhal nám pokaždé ty nejkrásnější květiny, kterými jsme plnily vázy.

Těmi květinami a svým vyprávěním přinesl Olivier trochu barvy a vůně do mého šedivého a zatuchlého života.

„Zase jsi byla v zahradě?“ ozvalo se z rohu studovny, kde jsem právě aranžovala do čínské vázy pestrobarevné jiřiny. Lekla jsem se a květiny upustila, vzácný kus porcelánu se mi naštěstí podařilo vybalancovat.

„Stále tě neopustil ten hloupý zvyk plížit se všude jako duch?“ oplátila jsem Vilémovi stejnou mincí.

„O čem to mluvíš? Sedím tady už od rána a připíjím dědovi na zdraví.“

„Můj choť má narozeniny?“ Popravdě jsem netušila kdy, ale nějaké narozeniny mít musel.

„Ne, prostě jsem jen hodný vnuk a je čas ochutnávky letošního vína. Dáš si také?“

Nebyla jsem žádná odbornice, víno bylo prostě červené nebo bílé, sladké či kyselé a ani mi nijak zvlášť nechutnalo, přesto jsem přikývla.

Připadala jsem si jako největší lhářka pod sluncem, když jsem si s Vilémem přitukla a řekla: „Na zdraví mého chotě.“

Ani jedno slovo jsem nemyslela vážně. Možná i proto mě trápilo svědomí, když o několik dní později manžel skutečně ochořel.

2

Rajštejn, listopad 1799

Hrabě Bedřich z Rajštejna stonal dlouho. Sotva překonal jednu nemoc, skolila ho další. Na doporučení lékaře se konečně odstěhoval z mé ložnice.

Z nějakého důvodu mě zaplavily pocity, kterým jsem nerozuměla. Byla jsem ráda, že jsem se starého pána zbavila, ale úplně by mi stačily oddělené ložnice. Nepřála jsem mu smrt. Na zámku jsem si přece jen zvykla, hraběte jsem měla svým způsobem ráda, a hlavně jsem nevěděla, co by se stalo se mnou. Rodiče se ke mně vždy chovali chladně a od Viléma jsem věděla, že můj nárok na dědictví nebude Bedřichovy potomky vůbec zajímat. Všechno zdědí nejstarší syn. Vdova dostane jen

malou roční apanáž a odklidí se na venkov nebo bude přežívat na zámku jako trpěné břemeno, pokud se ovšem znovu nevdá.

A pak tady byl ještě jeden důvod. Na první pohled bezvýznamný, ale pro mě zcela zásadní. Konrád.

Byla jsem mladá, provdaná za starce, nebylo divu, že jsem se zamilovala do krásných očí, vlídného úsměvu a čistého hlasu, kterým mi v přítomné knihovny recitoval verše.

A z neznámého důvodu jsem stejným dílem vyhledávala i Olivierovu společnost. V pošourné podzimní dny jsem chodila do zahrady častěji než v létě a pokaždé jsem si našla záminku, jak s Olivierem prohodit aspoň několik slov. Ta každodenní krátká konverzace byla zdrojem mé síly, jediná věc, na kterou jsem se ještě dokázala těšit.

„Vypadá to na déšť, hraběcí milosti. Nemám vás doprovodit zpět k zámku?“ zeptal se Olivier. Ale já jsem sotva přišla a domů se mi ještě nechtělo, ačkoliv s tím deštěm měl nejspíš pravdu. Z dálky k nám doléhalo hřmění, které se rychle blížilo.

„Potřebuji do vázy několik chryzantém,“ vykoktala jsem ze sebe průhlednou záminku.

„Prosím,“ ukázal směrem k zahradní zdi.

Já a Anna, jedna z protivných dvorních dam, jsme ho následovaly. U chryzantémových záhonů nastříhal Olivier ty nejkrásnější květy.

„Odneste je do zámku,“ požádala jsem Annu. „Zkontroluji, jak jsou zazimované růže, a hned půjdu za vámi.“

Viděla jsem na Anně, jak se jí nelíbí nechat mě samotnou s mladým mužem, ale ujistila jsem ji, že to bude skutečně pouhý okamžik, a ona odešla.

„Půjdeme se podívat na ty růže, hraběcí milosti?“ zeptal se zdvořile Olivier, ale bylo zřejmé, že mé výmluvě neuvěřil.

Otrásla jsem se, ale nebylo to zimou. Co mě to jen napadlo, jít s ním sama, někam na konec zahrady? Oči mu divoce planuly a vlasy se mu všelijak kroutily a měl je až neslušně dlouhé. Byl to neotesanec, který se s Konrádem a jeho jemným vzhledem a vystupováním, vůbec nedal srovnávat, přesto jsem ho následovala.

Růžové keře rostly prakticky po celé zahradě, i kolem altánku. Z těch pnoucích vytvořil Olivier různá podloubí, ale mě vedl až do jižního rohu zahrady, kde stála mohutná lípa.

„Včera jsem si všiml, že ještě kvetou,“ vysvětloval Olivier a zručně ustríhl tři růže. „Zdá se, že jsou tady chráněné před větrem.“

„Růže v listopadu?“ Přijala jsem od něj květiny a věděla jsem, že bych se měla vrátit do zámku, ale nohy mi vypověděly poslušnost.

Stála jsem dost blízko u něj, abych cítila teplo jeho těla. Voněl jako tráva, čerstvá zemina a podzimní listí a mně se z té vůně točila hlava. Na nos a čelo mi dopadlo prvních pár kapek, ale ani to mě nepřimělo, abych se pohnula.

„Měli bychom jít,“ vytrhl mě ze zamyšlení.

Jen ztěžka jsem se vrátila zpět do reality a váhavě přikývla, než jsem však stačila udělat krok, ozvalo se zahřmění a spustil se déšť. Olivier mě popadl za ruku a táhl zpět k altánku. Utíkala jsem tak rychle, jak mi těžké šaty, těsný korzet a nepohodlné střívičky dovolily, přesto jsem doběhla promočená.

„Musíme počkat, dokud nepřestane pršet, tohle přece musí pochopit každý,“ obhajovala jsem sama sebe.

Olivier neodpověděl. Upřel na mě oči, které stejně jako jeho vůně připomínaly svou barvou trávu a podzimní listí, a vzal mě za ruku. Ta jeho byla teplá, ta moje jako kus ledu.

„Nerad bych rušil vaši intimní chvíli, ale hraběti se přitížilo. Lékař se obává, že mu zbývá nanejvýš den, ale spíš už jen hodiny.“

Vilém potvrdil má slova o tom, že se plíží jako duch. Trhla jsem sebou a rychle pustila Olivierovu ruku. K ničemu nedošlo, přesto jsem se cítila jako cizoložnice.

Nedbajíc na déšť, následovala jsem Viléma do zámku. Nejprve jsem se převlékla a potom, náležitě upravená, šla k lůžku nemocného manžela.

Od brzkého rána, kdy jsem ho viděla naposledy, se jeho stav neuvěřitelně zhoršil. Obávala jsem se, že doktor má pravdu a starý pán se skutečně nedožije dalšího východu slunce. Posadila jsem se na kraj postele a vzala ho za ruku. Mírně jsem ji stiskla, ale on už mi nedokázal stisk oplatit. Nezdálo se, že ještě vnímá.

Zůstala jsem, dokud jsem nebyla dočista ztuhlá. Podala jsem manželovi vodu, pak jsem vstala a křikla na služebné, aby přiložily do krbu. Nedělaly svou práci pořádně a oheň skomíral. Zatímco přinášely koše se dřevem, zašla jsem za lékařem, aby hraběte ještě jednou prohlédl.

„Blíží se konec, zavolejte prosím kněze kvůli poslednímu pomazání a všechny příbuzné, aby se sešli u lůžka.“

Většina vnučat a téměř všichni Bedřichovi potomci se už několik dní nacházeli v zámku. S několika jsem mluvila osobně, pro zbytek jsem vzkázala, ale nezdálo se, že by měl někdo chuť se jít s otcem a dědečkem rozloučit. Souhlasila jen Terezie.

Zašla jsem ještě do studovny. Vilém tam trávil mnoho času a našla jsem ho tam i tentokrát. Seděl v ušáku a popíjel víno.

„Dal bych si černé pivo na smutek, ale není tu k dostání,“ ušklíbl se a znovu si přihnul.

Vysvětlila jsem mu, proč jsem přišla, a zeptala se, zda půjde se mnou. „Půjdu, ale nejdřív se posaď. Bude to jen chvilka.“

Zrudla jsem. Určitě mi chtěl vyčítat moje pochybení. „Pršelo a... blížila se bouřka a... nic se nestalo, přísahám.“

„Nic ti nevyčítám,“ mávl Vilém rukou. „Naopak, chci ti pomoci.“
„S čím?“

„Ještě tu nejsi tak dlouho, ale většina služebnictva je mi zavázána a díky nim vím, co se v zámku šustne. Proto také vím, že nehledě na naše postavení odejdeme my dva s prázdnou. Samozřejmě, jsi vdova, mohla by ses soudit, ale to by se táhlo léta a pak už by ti nezbylo víc než čtyři holé zdi. Stojíš v cestě mnoha lidem. A já také.“

O čem to mluvil? Byla jsem hraběnka. Nevdala jsem se přece pro nic za nic. Mám nárok úplně na všechno.

„Ale otec dohodl přesné podmínky sňatku, má přece smlouvu a...“

„Ta nebude nikoho zajímat,“ uchechtl se Vilém a přihnul si z poloprázdné sklenice. „Tvůj otec je jen baron a nijak významný. Navíc jsi dědova čtvrtá manželka a náš rod už dědice má.“

Měl pravdu. Pokud jsem neporodila syna, který by byl jediným dědicem a já jednala v jeho zastoupení, nebyla jsem pro nikoho důležitá. Jen jedna naprosto zbytečná vdova, která netušila, co s ní bude.

„Co tedy navrhuješ?“ chytala jsem se zoufale aspoň nějaké naděje.

„Už nějakou dobu schovávám cenné věci. Samozřejmě opatrně. Většinou jen to, co měl děda v osobním užívání, a tudíž skoro nikdo neví, že existují. Ale i pár dalších kousků. Když se teta Albertina sháněla po alabastrových hodinách vykládaných slonovinou, řekl jsem jí, že se při poslední návštěvě moc líbily císaři a odvezl si je jako dárek. Dědovy zlaté hodinky a pár dalších drobností jsme museli prodat, protože byl třikrát za sebou suchý rok a ten další zase moc mokrá. Prostě ty věci zmizely a jsem ochotný se s tebou rozdělit. Už je rozhodnuto, že se den po pohřbu vrátíš ke své rodině a budeš si moct nechat jen svoje oblečení a osobní dárky, které jsi dostala od hraběte. Ale pro jistotu si je dobře schovej. Zejména šperky.“

Mělo mě to šokovat, ale nešokovalo. Rodiče mě provdali kvůli titulu a penězům, a teď se vrátím s holou zadnicí. Nikdo jiný už si mě nevezme, takže zbývá klášter nebo se až do konce života starat o děti příbuzných a pak i o své vlastní staré rodiče.

Vilém sáhl do kapsy a vytáhl tmavomodré vajíčko vykládané zlatem a drahokamy.

„Jak vidíš, nejedná se o nic velkého, ale díky zlatu, diamantům a precizní práci má hodnotu, že bys za něj pořídila dům ve městě. A poměrně velký. Nevím, jaký osud tě bude čekat, ale dám ti část toho, co jsem uchránil před těmi supy. Budeš zajištěná.“

„Proč to děláš?“

„Hrabě by si nepřál, abys po jeho smrti trpěla nouzí a už vůbec ne, aby tě vyhnali ze zámku.“

„A co bude s tebou?“ Zнала jsem Viléma jen krátce, přesto jsem si nedovedla představit, že už ho nevidím. Také jsem věděla, že jeho otec bude nový hrabě, ale i to, že se synem léta nepromluvil.

„Děda mi daroval velký pozemek, je tam krásně, samota... Můj drahý tam teď pro nás staví dům. Do té doby zůstanu u přátel. Naštěstí jich pár mám.“

Můj drahý? Znamenalo to snad, že má Vilém nějaký ne zrovna běžný vztah? Tak proto s ním otec nemluvil? Otřásla jsem se odporem, ale uvědomila jsem si, že to nakonec není moje starost. Ke mně se Vilém vždycky choval hezky a jeho poslední velkorysý čin hovořil za vše.

3

Letohrádek Zlatobýl, listopad–prosinec 1799

Hrabě zemřel ještě té noci a přesně, jak Vilém prorokoval, den po pohřbu jsem se vracela ke svým rodičům. Nový hrabě mi dal směšné odstupné v hotovosti a postaral se, abych si skutečně vzala jen oblečení a snubní prsten. Netušil, že si díky jeho vlastnímu synovi odvážím domů malé jmění ukryté mezi spodním prádlem a pruhy lněného plátna na mé měsíční krvácení.

Doma jsem pobyla pouze tak dlouho, abych si k zavazadlům přibalila zbytek svého majetku a několik knih. A hlavně si vyslechla od rodičů, jakým jsem pro ně zklamáním.

„Máš štěstí, že spolčnice tety Rozálie před nedávnem zemřela. Pojedeš za tetou a budeš se o ni řádně starat,“ nařídil otec.

Rozálie byla jeho starší sestra. Věděla jsem o ní, ale za svůj život jsem ji viděla pouze dvakrát, naposled asi před deseti lety. Vůbec jsem si nepamatovala, jak vypadá, a její podobu jsem znala jen z obrazu, který visel v jídelně. Na něm byla přibližně v mém věku. Vysoká, štíhlá a velmi krásná.

Cesta na letohrádek trvala téměř celý den. Vyjeli jsme za svítání a dorazili před setměním.

V kočáře jsem promrzla. Žhavé uhlíky v ohřívadle už dávno vyhasly. Drkotaly mi zuby a těšila jsem se, až se na zámku pořádně zahřeji. Jaké však bylo mé překvapení, když mě místo útulného salonku a praskajícího dřeva v krbu přivítala jen tma, příšerný zápach a zima větší než venku.

Kočí zanechal má zavazadla ve vstupní hale a se slovy, že přečká noc v hostinci, se rozloučil.

Zůstala jsem sama a snažila se někoho dovolat. Teprve po značně dlouhé době přišel starší muž, který měl zřejmě na starosti správu objektu. Lucernou mi posvítil na cestu, křikl na kohosi, ať vezme moje truhly, a naznačil, abych ho následovala.

Ložnice byla prostorná, ale stejně prázdná a špinavá jako všechno, co jsem až doposud viděla.

Chtělo se mi brečet, křičet a probudit z letargie líné služebnictvo, ale muselo to počkat až do rána. Zrovna tak přivítání s tetou Rozálií. Vymohla jsem si pouze, aby někdo zatopil v krbu a pomohl mi se svlékáním. Potom už jsem se propadla do blažené náruče spánku.

Ráno jsem musela čelit realitě. Byla jsem vdaná osm měsíců, vdova, stále panna, chyběly mi tři měsíce do devatenáctých narozenin a neměla jsem naději, že se cokoliv z toho ještě někdy změní.

Letohrádek, kdysi možná krásný, za ta léta zpustl a nezbylo z něj víc než vlhká a studená ruina. Nejhorší však bylo setkání s tetou. Ta tam byla neobyčejná kráska z obrazu. V křesle u krbu, ve kterém dřevo spíš čadilo, než hřálo, seděla stařena. Hubená, shrbená a ve špinavých šatech. Oheň v jejích očích už dávno vyhasl. Přitom jí do padesátky ještě pár let zbývalo.

Když jsem otevřela dveře do jejího pokoje, služebná ji zrovna česala. Nebo spíš rvala její prošeďivé vlasy a co chvíli ji pleskla kartáčem po hlavě.

„To už by stačilo,“ okřikla jsem služku a měla jsem co dělat, abych jí nevyřala políček. „Dodělám to a vy zatím připravte koupel.“

Teta opravdu koupel potřebovala a ani já bych voňavou horkou lázní nepohrdla.

„Jsem komorná, já jenom češu a převlékám. O horkou vodu si řekněte služce,“ upozornila mě ta mladá žena.

Dokončila jsem tetin účes a šla zkontrolovat, co se děje. Ačkoliv mi to bylo poměrně jasné. Který správce, sluha či komorná by poslouchal starou nemohoucí ženu? Byli v přesile a nemohl to změnit ani můj příjezd. Vlastně jsme mohly být vděčné, že je o nás jakž takž postaráno a že nás ve spánku nezamordují.

Nejraději bych všechno vzala do vlastních rukou, ale copak jsem věděla, jak zatopit v krbu, ohřát vodu, uvařit jídlo nebo upéct chléb? Neuměla jsem vůbec nic. Možná jen číst, psát, počítat, vyšívat a trochu hrát na harfu.

Potřebovala jsem plán a po celodenním horečném přemýšlení jsem se rozhodla požádat o pomoc Viléma. Jediného člověka, kterému jsem mohla věřit. Naštěstí mi nechal adresy přátel, u kterých by se mohl zdržovat.

Věděla jsem však, že na odpověď budu muset nějakou dobu čekat, a já musela udělat něco okamžitě, jinak bych se zbláznila. Ale co? Zmohla jsem se pouze na to, vloupat se v noci do kuchyně a ukrást pro sebe a tetu trochu lepšího jídla, než co nám služebnictvo laskavě servírovalo. Vzala jsem jen tolik, aby to nikdo nepoznal, a styděla se za svou zbabělost.

Když jsem ležela v posteli, hltavě jedla placičku se sušeným ovocem a dávala si pozor, aby služebná ráno nenašla drobečky, uvědomila jsem si, že tohle je moje budoucnost. I já jednou budu stará, nemohoucí a služebnictvu pro smích. Protože co by se jim mohlo stát?

Dny plynuly. Listopad se přehoupl v prosinec, odpověď od Viléma nepřicházela a já trávila veškerý čas snahou, abych si vydupala aspoň tu nejzákladnější péči. Naše situace se lepšíla, ale možná jsem si to jen přála a ve skutečnosti se nezměnilo vůbec nic.

V noci mě probudilo zaťukání na okno. K smrti jsem se vyděsila, protože se můj pokoj nalézal v prvním patře. Ukrást ale nebylo co, a třeba bych toho zloděje přemluvila, aby mi pomohl zakročit proti služebnictvu. Odhodlaně jsem došla k oknu a otevřela jej.

Nebyl to však zloděj. Do mé ložnice vlezl Olivier.

Letohrádek Zlatobýl, prosinec 1799

Přiznávám, že jsem se rozplakala radostí, a když už jsem plakala, nechala jsem slzy téct a odplavit všechnu svou frustraci. Objímala jsem Oliviera a bála se ho pustit pro případ, že to byl jen sen.

„Také vás rád vidím, hraběnko,“ plaše se usmál a naznačil mi, že už bylo dost objímání i slz.

„Jsem jenom Annetta,“ vzdychla jsem. „Takhle dopadla mladá dívka, která měla ještě před rokem plnou hlavu přání a snů.“

„Proboha, kam vás to poslali? Už jsem přespával ve stáji, kde to vonělo lépe než tady.“

Nebrala jsem to jako urážku, měl pravdu. Ujistila jsem ho, že zámek je v mnohem lepším stavu, než když jsem poprvé přijela, pak jsem spustila další proud slz a vypověděla mu všechno o svém soužení.

Olivier se rozesmál a to už jsem jako urážku brala. Opravdu jsem mu byla pro smích?

„Prosím, nezlobte se na mě, ale nesměju se vaší těžké situaci. Spíš mě rozesmálo, že mám teď šanci udělat něco, po čem toužím snad celý život. Potřebuju jen od vás slyšet, jestli mi věříte.“

„Víc než komukoliv na celém světě.“

Bylo to divné, znala jsem ho krátce a prohodili jsme spolu sotva pár vět, přesto jsem říkala pravdu. Věřila jsem mu.

„Vím, že zde žijete už nějakou dobu. Každé ráno jsem přišel k bráně a žádal o práci zahradníka, ale pokaždé mě vyhodili. Vloupat se k vám oknem byla jediná možnost.“

„Pokud o tu práci stále stojíte, je vaše.“

„Dobře. Teď musím odejít, ale ráno hned po snídani přijdu a pomůžu vám. A s tou zavřenou bránou si nelámejte hlavu, našel jsem si jinou cestu.“

Nevěděla jsem úplně přesně, kam tím míří, ale tušila jsem, že ráno všechno pochopím.

Ačkoliv jsem celou noc téměř nespala, vstala jsem za rozbřesku.

Komorná mě oblékla a nedbale učesala, já pak pomohla s oblékáním tetě a odvedla ji do malé jídelny.

Služebná nám přinesla k snídani jako vždy odpornou ovesnou kaši. Předě mě postavila misku ještě poměrně slušně, ale před tetu ji do slova hodila.

„Žer,“ utrousila tiše, když odcházela.

Místnost však už neopustila. Ve dveřích stáli dva hromotluci doprovázení Olivierem. A mně v ten moment skutečně všechno došlo.

„Je nás celkem deset,“ vysvětloval Olivier. „Zbytek pomáhá té sebrance s balením. Chcete dohlédnout na to, aby si neodnesli stříbrné lžičky? Tudy hraběnko.“

„Půjdu s vámi,“ přikývla jsem a následovala ho do přízemí.

Kuchařka, správce, dva pacholci, komorná a čtyři služebné opustili za hlasitých nadávek zámek a já doufala, že už je nikdy neuvidím.

„Doveďte je až na konec města a pak se zastavte u bířiců, vysvětlíte jim situaci a požádejte, aby je okamžitě zatkli, pokud se ještě někdy objeví ve městě nebo poblíž zámku,“ požádal Olivier silné chlapy.

„Ale kdo tady teď bude vařit a uklízet?“ ptala jsem se zmateně.

„Věřte mi trochu. Ti muži byli z nedaleké kovárny a mlýna, a další ze vsi. Žena jednoho z nich sem přijde jako kuchařka a sestry dalších dvou jako služebné. Jste jenom dvě, víc lidí nepotřebujete.“

„Nechcete zůstat jako správce?“

„Budu raději zahradníkem, a když mě necháte nastěhovat se do toho malého domku u brány, neproklouzne sem ani myš.“

„Nevím. v jakém je stavu, ale je váš.“

Věci se opravdu začaly lepšit a tentokrát to nebylo jen v mých představách. Kromě kuchařky a dvou služebných přišlo dalších sedm žen a celý týden drhly zámek, našťestí malý, od sklepa až po půdu. Praly závěsy, leštily nábytek a vyčistily a spravily všechny tetiny šaty.

Druhou adventní neděli napadl sníh, čehož se chopily jako příležitosti k důkladnějšímu vyklepání koberců. Na bílém sněhu pak sice zůstaly šedivé obdélníky, ale peršany zářily čistotou a hezky voněly.

Vlastně voněl celý zámek. Pryč byl zápach nevětraných místností, zatuchliny a myších zdechlin. V krbech praskal oheň, nábytek voněl včelím voskem a z kuchyně bylo cítit něco mnohem lepšího než připálená ovesná kaše.

Po týdnů práci jsem pozvala své pomocnice na večeři, abych jim poděkovala a rozloučila se s nimi, protože jsem cítila, že pouze výplata nestačí. Do Štědrého večera zbývalo deset dní a jen díky jejich neúnavné práci jsem mohla s tetou důstojně oslavit Vánoce. A hlavně, což bylo pro mě nejdůležitější, oblékla jsem si staré šaty a zástěru, a zatímco jsem jim pomáhala, všemu mě naučily. Teď už jsem uměla rozdělat oheň v kamnech, vynést popel, připravit čaj a kávu, uvařit polévku a upéct jednoduché sladké placičky. Možná to byly jen nevýznamné, běžné dovednosti, ale mně tím

neuvěřitelně stouplo sebevědomí, neboť jsem věděla, že už nikdy nebudu bezmocná. Také jsem zjistila, jak důkladně si člověk vyčistí hlavu při mytí nádobí nebo drhnutí podlahy a jak dobře si protáhne tělo při obyčejném stlaní a natřepávání peřin. Nikdy v životě jsem neměla tak dobrou náladu, jako když mě Bětka učila krájet zeleninu do polévky. Necháपालa jsem, jak je to možné, ale pořád se mi chtělo smát. A také brečet.

Při úklidu jsem rovněž objevila neskutečné množství kradených věcí, které teta s láskou a slzami v očích vracela na své místo. Nešlo jen o stříbrné lžičky, alabastrové sošky, šperkownice, miniatury a vzácný čínský porcelán, ale hlavně o dopisy, které jsem napsala Vilémovi.

„Byl to těžký úkol, a ještě na poslední chvíli, ale sehnal jsem to,“ vytrhl mě Olivier z rozjímání.

„Omlouvám se vám. Jste jediný, komu jsem to mohla svěřit.“

Olivier mi předal balíček a s úderem šesté se do jídelny nahrnuly všechny moje pomocnice. Jedna z nich podpírala Rozálii, která se za ten týden změnila snad víc než zámek. Stále na ní ještě byla patrná únava a dlouhodobá podvýživa, zdálo se však, že je všechno na dobré cestě.

„Slibuji, že nebudu řečnit dlouho, ať nám nevystydne jídlo,“ začala jsem, když se všichni posadili, „ale prosím, dovolu mi aspoň pár slov. Myslela jsem si, že ani rok nebude stačit, aby z letohrádku bylo opět důstojné sídlo, ale vám stačil pouhý týden. Nikdy nebudu schopná vyjádřit vděk za to, co jste pro mě a mou tetu udělaly, a vždy tu budete našimi nejmilejšími hosty, a to včetně vašich bratrů a manželů, kterým rovněž vděčím za mnohé. Chápu, že budete chtít oslavit Štědrý den se svými rodinami, ale přijďte aspoň na Štěpána.“ Cítila jsem, že se mi opět derou do očí slzy, proto jsem raději přestala mluvit a došla k malému stolku, na kterém ležela krabice od Oliviera. Ta ukryvala deset sametových váčků a v každém z nich jednoduchý náhrdelník z temně rudých granátů a zlatý dukát. Každá žena dostala jeden, včetně těch, které jsem zaměstnala natrvalo. A samozřejmě jsem jim i zaplatila. Než stihly poděkovat, zavelela jsem, že je čas k jídlu. Už takhle jsem pro samé rozpaky nevěděla, kam s očima.

Kuchařku nemohl vybrat Olivier lépe. Věděla jsem, že naše spíž není dobře zásobená, ale ta žena dokázala z mála vyčarovat pravé hody. Polévka, hlavní jídlo i moučník chutnaly lépe než cokoliv, co jsem kdy v životě jedla.

Ještě před týdnem by bylo u stolu ticho. Nikdo by nepromluvil, pokud by neodpovídal na mou otázku, ale teď byl slyšet smích a živá konverzace. Stala jsem se jednou z nich. Mozoly na mých dlaních to potvrzovaly.

Po večeři odešly ženy společně zpátky do vesnice, Olivier pomohl tetě do křesla u krbu a pak se rozloučil i on.

Posadila jsem se k tetě, kuchařka nám přinesla čaj a sladké sušenky, tentokrát měkké a šťavnaté, ne tu borovou kůru, kterou musela teta až doposud jíst.

„Děkuji,“ hlesla teta. Kromě pozdravu před necelým měsícem to bylo první slovo, které jsem od ní slyšela. Po celou dobu snášela mlčky všechna příkoří, nebo jí prostě nezbyvala na mluvení síla. „Já bych nikdy nic takového nedokázala. Ani když jsem byla mladá. Neseděla bych u jednoho stolu s poddanými, nespolehala bych na jejich pomoc, byla jsem vychována jinak, ale... časy se asi opravdu mění. Ten svět, který jsem znala, už neexistuje. Tohle letní sídlo nechal postavit můj otec pro mou matku a pojmenoval jej podle květin, které tu zrovna kvetly, když pokládal základní kámen. Teď už je asi těžké tomu věřit, ale kdysi dávno tu zněla hudba, ve velkém sále se tančilo a vznešené dámy byly ověšené diamanty, které se ve světle svíček třpytily...“

„Ten svět nezmizel,“ ujistila jsem tetu. „Před třemi lety jsem byla na plese na Nicholsbergu a bylo to tam přesně, jak popisujete. A tady to bude zrovna takové. Na jaře opravíme střechu a pak ukážeme příbuzným, že Zlatobýl není žádná ruina.“

„Věřím ti. A teď už dokonce i věřím, že se toho dožiju.“

V ten okamžik jsem si přísahala, že to bude můj úkol. Můj odkaz. Věděla jsem, že už se nikdy nevdám a nebudu mít děti, ale udělám všechno proto, abych vrátila letohrádku zašlou krásu.

Možná měla teta pravdu a časy se měnily, ale ještě na pár let jsem jí mohla připomenout mládí. Ještě na pár let jsem jí mohla poskytnout pohled na rozkvetlou zahradu, poslech harfy a klavíru, lesk diamantových tiár a vůni vzácných jídel.

5

Letohrádek Zlatobýl, prosinec 1799

Několik dní po slavnostní večeři za mnou přišel Olivier a požádal mě o pomocníka.

„Matěj, nejmladší syn kováře, není tak silný, aby dělal otcovo řemeslo. Bratři se mu smějí, jeho matka myslí, že by mu práce na zdravém vzduchu prospěla, a já s ní souhlasím. Nehledě na to, že tu nechci být jediný muž mezi samými ženami.“

„Samozřejmě,“ přitakala jsem. „Té rodině mnohé dlužím, ale určitě je pro zahradníka v zimě dost práce?“

„V zimě je v zahradě nejvíc práce,“ ujistil mě Olivier. „Dokonce bych řekl, že zima není pro zahradníka nikdy dost dlouhá. Právě teď je čas prořezat stromy, ostříhat keře, vykácet dřeviny, odstranit kořeny, upravit cesty a vyměřit záhony. Všechna ta práce se nám vyplatí, až se na jaře všechno zazelená. Navíc pomůžeme i kolem domu. Nanosíme vodu, nařežeme dřevo do kamen...“

„Dost, dost,“ zasmála jsem se. „Vždyť říkám, že souhlasím.“

Nešlo přece nesouhlasit a další pár rukou jsem si snad ještě mohla dovolit.

Ale na jak dlouho? Finance jsem měla omezené, rodiče se ke mně nehlásili. Otec posílal své sestře jen nepatrnou apanáž a peněz na provoz a údržbu ještě méně.

Rychle jsem ty myšlenky zaplašila. Nějak bude. Blížily se Vánoce a ty jsem chtěla mít pro svoji tetu co nejkrásnější. Aby ještě jednou zažila teplo, útulnost a mihotavé světlo svíček.

„Přinesl byste mi nějaké chvoji?“ požádala jsem ho.

„Kvůli vám polezu i na jmelí, milostpaní.“

Tohle jsem také musela ukončit. Tady už nebyl nikdo, kdo by mi připomínal, ať stojím rovně a blahosklonně se usmívám, nebyl nikdo, kdo by mi říkal, co se pro baronesu nebo hraběnku hodí, a co ne. Ty věci jsem přece znala, chovat jsem se uměla, ale teď byl možná čas, abych si od nich na chvíli odpočinula. Teď už jsem nemusela poslouchat.

Jenom snad své srdce.

Vrátila jsem se do zámku a zamířila rovnou do kuchyně, odkud se linula kořeněná vůně perníčků a ozýval se smích. Pohled, který se mi naskytl, mě nijak nepřekvapil. Teta seděla u kuchyňského stolu, jedla perníčky, které si namáčela do mléka, a smála se historkám kuchařky Hany o výlovu kaprů. Hana byla ve stejném věku jako Rozálie, ale vypadala o generaci mladší. Ačkoliv, když jsem se teď na tetu podívala, i jí zmizelo za poslední měsíc pěkných pár let.

„Vaše teta navrhla, abychom napekly nějaké sladkosti pro chudé,“ promluvila kuchařka, když jsem se jí zeptala, co má v plánu. „Doufám, že vám to nebude vadit, milostpaní.“

Pro chudé? My jsme ti chudí. Jen o tom ještě nikdo neví.

„To je výborný nápad. Napečte i nějaké dalamánky. Sama budete vědět nejlépe, co se hodí,“ pochválila jsem jejich nápad. Nemělo cenu kazit jim dobrou náladu počítáním peněz. Tím spíš, že kuchařka zbytečně nerozhazovala a vařila úsporně.

Z kuchyně jsem zamířila do jídelny. Letohrádek měl dvě. Malou, která dřív sloužila zřejmě jako ranní salonek, a velkou, kde se konaly večeře,

slavnosti a plesy. Pokud by se ovšem na ples nedostavilo víc než deset párů. Zámeček měl opravdu sloužit jen jako letní a odpočinkové sídlo.

Uvažovala jsem, kterou z nich vyzdobit. I když pozvu k večeři všechny zaměstnance, bude nás pouze sedm a pohodlně se vejdemo do menší a útulnější z jídelen.

Prošla jsem chodbou a otevřela dveře do té větší. Dýchla na mě zima a vlhko. Od velkého úklidu v sále nikdo nebyl a přesně tak dlouho ani nikdo nezatopil v krbu. Slíbila jsem si, že s tím něco udělám. Velká jídelna by určitě působila jinak, kdyby stály v každém rohu stříbrné svícný, polstrované pohovky pod oknem a květinová výzdoba na dlouhém oválném stole. A kdyby na zdi visely obrazy, místo kterých tam teď byly jen šedé obdélníky.

Vzpomněla jsem si, kolik starého nábytku jsme přechovávali na půdě Mírešovického zámku, a odhodlaně jsem se vydala prozkoumat podkroví.

Nemýlila jsem se. Pár kousků se tam skrývalo. Obrazy zabalené do špinavého plátna, komoda, příborník, tři malé odkládací stolečky, trofeje s parožím, nějaké to křeslo a židle, postel a svícný, které už na první pohled vypadaly nekompletně, ale možná by se daly postavit poškozenou částí ke zdi.

S úsměvem na rtech jsem se vrátila a začala shánět Bětku, mladší ze služebných. Potkala jsem ji na chodbě, právě když nesla koš s poleny. Mírně se uklonila a pozdravila.

„Znáš ve vsi nějakého truhláře?“ vyhrkla jsem.

„Jeden tam je, milostpaní, ale ne moc šikovný a rád se napije. Jestli něco potřebujete, řekněte raději jeho pomocníkovi.“

„Běž tedy hned do vsi a přiveď ho.“

„Ještě musím odnést ten koš do ložnice baronesy.“

„Udělám to sama, ty neztrácej čas.“

Bětka mi předala koš a běžela splnit mé přání. Byla stejně stará jako já, a možná i proto pochopila, že jsem nedočkavá. Mnohokrát jsem si vyslechla, že mladí nemají trpělivost a chtějí všechno hned, a něco na tom asi bylo.

Bětka musela celou cestu běžet. Do vsi to byla půlhodinka chůze, ale uplynula sotva hodina, a ona byla zpět i s Tomášem, jak se truhlářský pomocník jmenoval.

Tomáš byl dvacetiletý, velmi pohledný mladík. Divila bych se, kdyby se Bětce nelíbil. Snad i proto nás ochotně doprovodila na půdu.

„To půjde opravit,“ hodnotil Tomáš stav nábytku. „Tady vyměním panty, dodělám zásuvku, vyřežu novou nohu... Hlavně že to není prolezlý červotočem.“

Snesli jsme z půdy lehčí kousky a umístili je do velké jídelny, která se stala provizorní dílnou. Když se vrátil Olivier z lesa, pomohl nanosit i ten zbytek. Tomáš se hned pustil do práce a Bětce jsem nakázala, aby udržovala v krbu oheň, postarala se o jídlo a vydrhla nábytek od nánosů prachu. Řekla jsem to velmi přísným tónem, ale zcela jistě pochopila, že jí jen dávám příležitost strávit čas s Tomášem.

Předvánoční nálada nakazila naprosto všechny. Dokonce i teta seděla celý den u okna s jehlicemi a klubíčkem vlny a pletla dečky pro miminka, aby se přičinila o milodary. Zoufale jsem potřebovala cítit, že aspoň na několik dní může být svět krásný, čistý, štědrý a laskavý, a ostatní na tom byli stejně. Rozuměli jsme si i beze slov a vzájemně se povzbuzovali v práci. Dvacátého třetího prosince bylo všechno hotovo a už zbývalo jen užívat si pohodu a dobré jídlo.

Jelikož jsem neměla žádné návštěvy a Olivier a jeho pomocník Matěj mi skutečně hlásili každého, kdo se ochomýtl u brány, překvapilo mě, když na nádvoří zastavil hezký kočár.

„Snad sis nemyslela, že tě nenajdu,“ vyřítla se Terezie z vozu jako velká voda a pevně mě objala. Vůbec se nezměnila. Stále byla hlučná a její šaty měly větší výstřih než se slušelo.

Na chvíli mi blesklo hlavou, že by nás přece jen mohl být u stolu sudý počet, ale za Terezií vystoupil z kočáru i Vilém.

Snažila jsem se zadržet slzy, ale nepodařilo se mi to. Moji přátelé na mě nezapomněli.

„Zavedu koně do stáje a odstrojím je,“ přispěchal Olivier na pomoc. „Dobře, že jsem tam pro všechny případy nachystal nějaké seno. Ale doufal jsem spíš, že přijedou i vaši rodiče.“

Píchlo mě u srdce. Tahle možnost mě napadla, ale bylo to jen přání, které se nikdy nemohlo splnit. Raději jsem tu myšlenku zaplašila a začala jednat. Matěje jsem poslala, aby odvedl kočího do kuchyně a požádal o něco k jídlu, a já uvedla své nejvzácnější hosty do svého nového domova.

Zlatobýl nebyl zdaleka tak krásný jako Rajštejn nebo Mirešovický zámek, a dokonce se ani neblížil svému vlastnímu bývalému lesku, ale za poslední měsíc jsme společnými silami odvedli nesmírný kus práce a nemusela jsem se stydět pozvat je dovnitř.

V domě bylo čisto, teplo a příjemně vonělo. Jídla jsem měla dostatek a o místo na spaní také nebyla nouze. V duchu jsem poděkovala Bětce, která, i přes moje protesty, že se zdržuje od důležitější práce, připravila všechny ložnice. Díky ní jsem měla k dispozici hned čtyři volné pokoje.

„Máš to tady útulné,“ pochválila mě Terezie, když jsem jí ukázala komnatu s výhledem na řeku.

„Chceš říct malé,“ zasmála jsem se.

„Ne, opravdu útulné a moc hezké,“ ujistila mě a posadila se na postel. „Kdybys věděla, jaké řeči o tobě kolují ve společnosti...“

Nevěděla jsem, ale dokázala jsem si to představit. Urozené dámy a klepy. Také jsem byla taková a hltala každou novinku, ačkoliv jsem tušila, že je značně přikrášlená. A pokud jsem sama neroznášela pomluvy, poslouchala jsem je s nastraženými ušima.

„Slyšela jste to už o komtese z Hájku?“ „Vážně? Tomu přece nevěříte, drahá hraběnko, určitě jen odjela slehnout na venkov... Kdo si ji teď vezme? To jako přímo se sluhou? On prý byl šlechtic, ale matka ho odložila...“

O mně nejspíš kolovalo něco podobného. Vdala jsem se pro peníze, se staříkem prováděla orgie, dokud jsem ho úplně neuštvala. Je jasné, že zemřel jen kvůli mně, jelikož mi nestačil, užívala jsem si s každým mladým mužem v zámku. Stařík ještě ani nevystydl a já už měla nového, na manželův pohřeb jsem přišla v červených šatech a pozůstalým se smála do obličeje. Naštěstí včas zasáhli a postarali se, abych odtáhla s holou zadnicí. O tom, že jsem nedostala zpět věno ani výbavu, už se zřejmě nikdo nezmínil. A kdyby tomu někdo odmítal uvěřit, jaká asi může být dívka, které se vzdali vlastní rodiče?

Terezie pak víceméně potvrdila mé dohady.

„Hodně lidí ti to přeje, myslí si, že jsi skončila v nějaké strašné díře, ale já jsem ráda, že nic z toho není pravda. Máš to tu opravdu hezké. A hlavně klid.“

„Teď už ano.“ V rychlosti jsem popsala Terezii, jaké byly moje začátky. „Nebýt Oliviera, bylo by to tak dodnes.“

„Nemohla jsem věřit, když jsem ho uviděla u brány. Jste teď spolu?“

„Pro samou práci nemám na podobné myšlenky čas,“ dala jsem Terezii odpověď, se kterou byla spokojená. Pravda, ale byla, že mě děsil Olivierův temperament, divoký vzhled a v neposlední řadě i neurozený původ. Navíc jsem v jeho přítomnosti pociťovala podivné mrazení, které mě rovněž znepokojovalo.

„Zima je dlouhá...“ ušklíbla se Terezie. „Ale asi bych tě měla varovat. Na Rajštejně ho hledali nějakí divní lidé a...“

Od dalšího rozhovoru nás vyrušil právě Olivier, který s Matějem přinesl Tereziiu truhlu.

Dala jsem kamarádce čas, aby si vybalila, a šla jsem požádat kuchařku o pohoštění. Později jsme se pak sešli v malé jídelně, popíjeli čaj, jedli

sušenky a suchary s paštikou a vyprávěli si události za poslední měsíc. Poslouchala jsem jen na půl ucha. Hlavou mi vrtalo, to, co Terezie naznačila o Olivierovi.

„Sestřenka je stále na Rajštejně, ale já se už odstěhoval,“ začal Vilém.

„Váš dům je hotov?“ zajímala jsem se a opravdu se snažila věnovat mu veškerou svou pozornost.

„Ne, ale bydlím teď na Bergtalu u mladé paní Olivie a jejího manžela.“

„Není to ta, co se měla vdát za hraběte přede mnou, ale svatba se na poslední chvíli nekonala?“ I o této události kolovala spousta klepů a snad jen Vilém znal pravdu. Nicméně na Rajštejně bylo zakázáno o tom mluvit. Její jméno jsem znala jen proto, že bylo stále vyryté na mém zasnubním prstenu, který byl nejspíš zakoupen pro ni. Zlatník se snažil nápis odstranit, ale byl příliš hluboký. *Olivie*. Chtěla jsem vědět víc, ale Terezie se přihlásila o slovo.

„Vezeme spoustu dárků a Vilém už objednal ve vsi u řezníka maso. Dá se tady jít někam na lov? Neboj, užiješ si nás, zdržíme se ještě pár dní po Novém roce, jestli počasí dovolí. Přivezla jsem si malířské potřeby, můžu tě portrétovat? A Rozálii? Je to taková roztomilá dáma.“

Terezie toho měla nejspíš hodně na srdci.

„Ano. To je má odpověď na všechny tvé otázky.“

Nikdy jsem neměla ráda zimu. Ne kvůli chladu a sněhu, ale kvůli tomu všudypřítomnému tichu, kdy člověk neslyší za celý den víc než dvě věty a venku jen krákají vrány. S Vilémem a Terezií bude ten čas mnohem kratší a hlavně příjemnější.

Do ložnice jsem se dostala až pozdě v noci, nebo spíš až k ránu. Ležela jsem zachumlaná do peřin a přemýšlela nad Olivierem. Co jsem o něm vlastně věděla? Už na Rajštejně se povídalo leccos a některé ty historky byly dost divoké.

Jenomže ke mně se vždycky choval hezky a nikdo by s sebou neměl vláčet svou minulost jako břímě. Pokud se rozhodl žít jinak, měl by dostat šanci, a já se rozhodla mu ji dát.

Vždyť i o mně se roznášely klepy, které měly s pravdou pramálo společného.

Nastal Štědrý den a byl jako z pohádky. Mráz pomaloval okna květinami, obloha zářila tou nejblankytnější modrou a sníh, který přes noc napadl, se třpytil jako drobné diamanty. Dokonce se mi zdálo, že slyším tiché cinkání rolniček.

Vyhlédla jsem z okna a zjistila, že jsem se nemýlila. Olivier vytáhl ze stodoly staré sáně a snažil se je očistit, občas při tom zavadil o rolničku.

„Co to děláte?“ zavolala jsem na něj.

„Vidíte sama. Kožené polstrování sice prožraly myši, ale jinak jsou ještě dobré, a když hodíme přes sedačku deku... Myslíte, že by nám Vilém půjčil koně? Vzal bych vaši tetu do vesnice.“

Tohle byl ten nejkrásnější dárek. Rozálie neskrývala nadšení a projevila přání zajet do kostela, ve kterém už nebyla celou věčnost. A Vilém nejenže půjčil jednoho z koní, ale nabídl se, že pojedí i on, aby vyzvedl u řezníka maso a další potraviny.

Rychle jsem posháněla všechny teplé deky, vlněný pléd a liščí rukávník a šla pomoci tetě s oblékáním.

Když odjeli, chtěla jsem běžet hned do kuchyně, ale Terezie mě zastavila.

„Ne, teď máme trochu klidu a to je moje jediná šance na portrét. Aspoň skicu, zbytek už domaluju z paměti. Neboj se, bude to jen rychlý akvarel, dokončím jej ještě dnes.“

Pár obrázků od Terezie už jsem viděla, většinou květiny a krajinky, ale malovat uměla. Několikrát se nechala slyšet, že půjde studovat do Paříže a bude jako Angelika Kauffmanová, ale obávala jsem se, že se spíš brzy vdá a zůstane jen u krajinek a květin pro vlastní potěšení.

Následovala jsem Terezii do její ložnice, která měla největší okna, a tudíž i nejlepší světlo, a usadila se do jednoho z křesel.

„Kdepak, nejprve si obleč tohle,“ zalovila v truhle a vylovila hedvábné šaty, modré jako obloha. Kdysi patřily mně, ale byla jsem vdova a neměla jsem nárok nosit světlé barvy. Už nikdy. Ta byla určena jen mladým svobodným dívkám. Proto jsem je nechala na Rajštejně.

„To nejde...“

„A kdo tě v nich uvidí?“ odfrkla si Terezie. „A i kdyby, záleží ti na tom?“

Měla pravdu. Vždyť komu na mně vlastně záleželo? Od smrti mého manžela neuplynuly ani dva měsíce, bylo to brzy, moc brzy, ale přede mnou ležely moje nejoblíbenější šaty a já jsem neodolala. S pomocí své

kamarádky jsem se do nich nasoukala a zálibně se podívala do oprýskaného zrcadla.

„Udýchaná, s ruměncem ve tváři, rozcuchaná, ale krásná,“ řekla Terezie spokojeně a sáhla po tužce.

Nevím, jak dlouho jsem seděla ve strnulé pozici. Zachránil mě až cinkot rolniček. Teta, Vilém a Olivier se vraceli z města.

„Musím nechat připravit horký čaj, určitě budou promrzlí,“ oznámila jsem Terezii.

„Stejně už jsem hotová,“ milostivě mě propustila.

Na nic jsem nečekala a běžela do kuchyně, než si to malířka rozmyslí. Dohlédla jsem, aby bylo v malé jídelně teplo a všichni dostali horký čaj a vydatné jídlo. Nechtěla jsem o svátcích ještě ošetřovat nemocné.

Teta však vůbec nevypadala nemocně. Tváře jí rudě hořely, oči zářily a spokojeně se usmívala.

„V saních jsem jela naposledy snad ve dvaceti. Ani jsem nevěděla, že je ještě máme. Myslela jsem, že už je dávno někdo rozštípal. Měla by sis taky vyjet, drahoušku, pořád jenom pracuješ. Hrabě Vilém je tak velkorysý, takový kavalír, určitě tě vezme dnes večer na půlnoční.“

Opravdu mi tetka dohazovala Viléma? Asi nemělo cenu jí vysvětlovat, že Vilém už je ve vztahu, a to s mužem. Myslím, že by to nepochopila. Vždyť i já měla problém to přijmout, nehledě na to, jak laskavě se ke mně choval.

„Pokud nebudu příliš unavená, možná bych mohla jet,“ umlčela jsem tetinu proslov a odvedla ji do vyhřátého salonku.

Chtěla jsem jet na projížďku, hrozně moc jsem chtěla opustit zámek a jet vlastně kamkoliv, ale ne dnes. Měla jsem moc práce.

A také proto jsme mohli po setmění zasednout k večeři a všechno bylo dokonalé. Dlouho jsem váhala, hlavně s ohledem na tetu, ale nakonec jsem se rozhodla pozvat ke štědrovečernímu stolu úplně všechny, včetně služebných a truhláře Tomáše.

Sešlo se nás celkem dvanáct, jako apoštolů, a jedli jsme ve velké jídelně, která mi najednou vůbec nepřípadala příliš velká.

Letohrádek Zlatobýl, leden 1800

Dny mezi svátky utekly neskutečně rychle a byly naplněné zábavou, smíchem, dobrým jídlem a pitím. A potom nastal první den nového století. Věděla jsem, že to je nesmysl a nové století nastane až za rok, jak mi Vilém donekonečna opakoval, ale to datum prostě vypadalo tak nové a čistě a jako příslib toho, že se může stát naprosto cokoliv. Jako ochutnávka lepšího, moderního světa.

Ráno jsem se probudila a den se zdál úplně stejný jako předchozí, přesto jsem měla pocit, že otevírám první stránku ve zbrusu novém deníku a je jen na mně, co tam napíšu. Dala jsem si předsevzetí, že jej zaplním jen samými radostnými zážitky.

Z myšlenek mě vytrhla hudba. Nebo spíš krátké úryvky nějaké melodie a jednotlivé tóny. Starý rozvrzaný klavír stál ve velké jídelně, ale sloužil už jen jako dekorace a odkládací plocha na porcelán. Vydala jsem se tím směrem a našla Viléma, jak se jej zoufale snažil naladit.

„Na koncert to nebude, ale jednoduché písničky si snad zahrajeme,“ podíval se na mě s úsměvem. A na důkaz svých slov hned zahrál krátkou skladbu.

V tu chvíli mě zamrzelo, že tu nemám harfu a nemůžu ho doprovázet.

„Nechám ti tady noty, občas si zabrnkej, aby ti nebylo smutno.“

„Noty číst umím, ale na klavír jsem nikdy nehrála,“ zavrtěla jsem hlavou.

Nebyla to úplně pravda. Jako každá šlechtična, učila jsem se v dětství i na klavír, ale opravdu jen trochu. Velmi rychle jsem svou pozornost zaměřila na harfu.

„To nic není, prostě přečteš notu a zmáčkneš příslušnou klapku,“ odfrkla si Terezie, která vplula do místnosti. „Nemusíš každý tón pracně hledat jako třeba na houslích.“

„Hrála jsi rok na housle, protože se ti líbil učitel, a teď ze sebe děláš virtuosa,“ usadil ji Vilém.

Ti dva se neustále popichovali, ale popravdě jsem jim ten bezstarostný vztah záviděla.

„Nech klavír a pojď se se mnou podívat na dokončené portréty. Dovolila jsem si trochu přerozmístit obrazy v salonku.“

Následovala jsem Terezii do malé jídelny, kterou jsem se opět snažila přetvořit v ranní salonek. Díky velkým oknům směřujícím na jih byla místnost plná světla a i teď v zimě příjemně vyhřátá od sluníčka.

„Všimla jsem si, že tyhle skoby jsou rozmístěné přesně tak, jak potřebuju,“ mávla Terezie ke zdi, kde se nad malým půlkruhovým stolkem nacházely její tři akvarely. „Dvě byly prázdné a z jedné jsem sundala zátiší s mrtvým bažantem, které jsem pověsila támhle.“

„Jsou nádherné,“ vydechla jsem, „a naprosto přesně se tam hodí.“

„Lepší než bažant?“

„Lepší než cokoliv.“

Na horní skobě visel obrázek zámečku v zimním hávu a pod ním dvě generace žen. Rozálie a já. Tetě to moc slušelo, vypadala mladší a i na obrázku držela v rukou jehlice a klubíčko vlny. Mně Terezie asi trochu lichotila. Podobu vystihla věrně, ale z nějakého důvodu se jí podařilo zachytit i to, jak jsem se cítila. Jako mladá dívka dychtící po životě.

„Jsi nesmírně talentovaná,“ pochválila jsem ji. Zcela zaslouženě.

„Ale vůbec ne,“ zatvářila se kamarádka skromně. „Jenom mě to baví. Pořád se mám ještě co učit. Pamatuješ, jak jsme spolu na Rajštejně malovaly ty růže? Víím, že jsme to dělaly jen proto, abys mohla k Olivierovi pro květiny, ale tvoje obrázky byly nakonec lepší než moje.“

„To je také jediné, co umím.“

„Nesmysl, růže jsou ze všeho nejtěžší. Proto ti tu nechám svoje výtvarné potřeby a až přijedu příště, ukážeš mi, co ses naučila.“

„Nemůžu si je vzít,“ protestovala jsem.

„Uvědomuješ si, že ti dávám důvod chodit malovat do zahrady a posílat Oliviera pro ty nejkrásnější květy?“

Trochu jsem zrudla. Tohle mě skutečně nenapadlo. Jenomže Terezie měla úplně jinou povahu, všechno pro ni bylo snadné a stejně snadno i proplouvala životem. Moc jsem si přála být aspoň trochu jako ona.

Po Třech králich moji přátelé odjeli a zámek opět ztichl. Nebylo to však už mrazivé, duté ticho, jako když jsem poprvé přijela. Teď zněl na chodbách hovor služebných a klapání střevíčků, v krbech praskal oheň, Rozálie cvakala jehlicemi a pobrukovala si písničku a Olivier s Matějem prořezávali venku stromy.

Ticho, podkreslené všemi těmi zvuky, bylo naopak příjemné a konejšivé. Když jsem teď měla čas na chvíli se zastavit a přemýšlet, zjistila jsem, že jsem kupodivu se svou situací spokojená. Byla jsem příliš mladá na to, abych tak žila napořád, ale těšilo mě, že mám místo, kde si můžu počkat na novou příležitost.

Nebo si ji vytvořit.

A co jsi pro to udělala? ozval se můj nepříjemný vnitřní hlas.

Dobře, na příležitost jsem si musela ještě počkat, ale začátkem února jsem měla devatenácté narozeniny a pozvala jsem Oliviera, aby se mnou na chvíli poseděl, pod záminkou, že s ním potřebuji probrat návrh zahrady.

Usadili jsme se ve studovně s lahví vína a tácem se suchary, sýrem a studenou šunkou. Nikdo, ani teta, nevěděl, že mám narozeniny, tudíž jsem nedostala žádný dort ani pečenou husu.

„Prozradte mi,“ vyzval mě po zdvořilém přivítání a několika společenských frázích o počasí, „jaké máte návrhy?“

„Do toho bych se vám neodvažovala plést. Podle toho, jak vypadala zahrada na Rajštejně, vím, že jsem v dobrých rukou, přesto bych chtěla vědět, zda zamýšlíte něco většího.“

Rozvinula jsem svitek papíru, na němž jsem si už předem připravila obrys zahrady a přilehlého pozemku, a z každé strany jej zatížila skleněným těžítkem.

„No, je to poněkud šišaté..., ale bude to stačit,“ zhodnotil Olivier trochu neuctivě můj nákres, se kterým jsem se piplala celý den.

Chvíli mluvil o rostlinách, keřích a stromech, ovocných i okrasných, a zakreslil je na příslušná místa. Potom vysvětlil, že po jeho zásahu bude zahrada potřebovat naprosto minimální údržbu, ale nakonec odložil mapku stranou a přisunul si křeslo blíže ke mně.

„Květiny a keře jsou nádherné, ale měla byste se zajímat i o to, z čeho je užitek.“

„Proč?“ podívala jsem se na něj nechápavě.

„Protože jsem si až doposud myslel, že jako vdova po hraběti disponujete velkorysým majetkem, že se o svou tetu staráte jen z dobroty srdce. Jenomže Vilém mi vysvětlil, jak to s vámi ve skutečnosti je, a já od té doby hledám způsob a správný čas, promluvit si s vámi o něčem tak citlivém a soukromém.“

„Jako jsou peníze?“ dokončila jsem za něj.

„Ano.“

„Nemůžu rozhazovat, ale zatím na tom nejsem špatně.“

„Zatím. Ale oba víme, že samotné ženy a vdovy, pokud nemají slušný příjem, na tom nejsou nikdy dobře. Většinou bývají odkázané na pomoc blízkých, a i když jsou z bohaté rodiny, často umírají v chudobě.“

Neodpověděla jsem. Co jsem také měla říct? Olivier odpověď nejspíš nečekal a pokračoval: „Jenže s naprosto zanedbatelnými náklady byste mohla být téměř soběstačná. Samozřejmě nemluvím o nové střeše, ale... Kolik máte času?“

„Tolik kolik potřebujete. Poslouchám vás.“

„Na té louce za zámkem by se mohla pást kráva, koza a několik ovcí. Opravil bych chlívky pro prasata, pár se jich tam vejde, ale úplně nejdříve ze všeho bych začal kurníkem. Za měsíc nebo za dva bude všude plno mláďátek a na trhu je snadno koupíte za pár tolarů. Právě teď je ta nejlepší doba. Matěj se mezitím bude věnovat zeleninové zahradě a kuchařka se postará o bylinky, stejně si v jednom kuse stěžuje, že má málo práce.“

Zasmála jsem se. Jako bych ji slyšela. „Bylinkové záhony ale moc práce navíc neznamenají,“ namítla jsem.

„Záhony ne, ale to ostatní ano. Co myslíte, že dělá každá hospodyně, ať už z chalupy, nebo ze statku? Už od samého jara suší, udí a zavazuje, aby se připravila na dlouhou zimu. Většinu jídla, za které jste letos musela utratit peníze, si dokážeme obstarat sami. Není nutné kupovat maso, mléko, vajíčka, ovoce a zeleninu. Příroda vám dá všeho dostatek. Potřebuje jen čas a trpělivost.“

Sklopila jsem oči. Uměla jsem vyšívát a hrát na harfu, ale neměla jsem ani tušení, odkud pochází jídlo, které se nám dostává na stůl. Za tři měsíce na Zlatobýlu už jsem věděla, že maso se kupuje u řezníka, chléb u pekaře a zbytek na trhu, ale jinak jsem byla na život zoufale nepřipravená.

Už jsem nechtěla být hloupá. A bylo mi úplně jedno, co se na ženu v mém postavení sluší, a co ne. Olivier tu nebude navždy.

„Máte pravdu. Není času nazbyt. Pusťme se do toho. Ráda bych se ty věci naučila a přeji si, abyste mě o všem informoval, a pokud to bude možné, vzal s sebou. Nechci umřít jako chudá vdova.“

„Slibuju, že založím hospodářství tak, že se to nestane,“ usmál se Olivier a mně se z těch sotva znatelných dolíčků ve tvářích podlomila kolena. Ještě že jsem seděla. Potom otevřel lahev vína a konečně jsme si připili.

8

Letohrádek Zlatobýl, květen 1800

Jaro přišlo ten rok časně a brzy jsem mohla na vlastní oči spatřit výsledky Olivierovy neúnavné práce a chytrého plánování. Úkoly mu na sebe navazovaly tak, aby se zbytečně nenadřel, a do všeho se pustil přesně v tu správnou chvíli. Začal výstavbou kurníku, pokračoval opravou chlívky, roubováním ovocných stromů a osázením záhonů.

Někdy v tu dobu mě přesvědčil, abych na plný úvazek zaměstnala i Tomáše, který to se dřevem uměl, nechyběla mu síla a fortel a v podstatě mu nevadilo, jestli pracoval jako truhlář nebo tesař.

„Mistr mu zřejmě neodpustil, že vám zde pomáhal před Vánoci, a dává mu ty nejhorší práce,“ přesvědčoval mě naprosto zbytečně Olivier. Dobře jsem věděla, že další chlapské ruce se nám hodí. A vzhledem k tomu, že jsem plánovala opravu střechy, potřebovala jsem šikovného řemeslníka jako sůl.

Olivier rovněž splnil svůj slib a bral mě ke všemu, na čem právě pracoval. Společně jsme drželi v ruku každé z malých kuřátek a housat, vybírali krávu a jehňátka a roubovali jabloně. Ve stejnou dobu jsem prodala zásnubní prsten se jménem neznámé Olivie a pořídila si koně a lehkou bryčku. Kůň to byl spíš do tahu než do sedla, ale na převážení materiálu a cesty do města jsem si nemohla přát lepšího. Rozálii však projížďky prospěly a často jsem ji brala na trh či do kostela.

Díky tomu všemu zámek ožil. V záplavě zeleně vypadal prostě kouzelně, a když se v podvečer rozvoněly bylinky, neexistovalo nic krásnějšího. To místo jsem si zamilovala se vším, co k němu patřilo. Myslela jsem si, že už nemůžu být šťastnější, ale koncem května opět přijela Terezie s Vilémem a zeptali se, zda mi nebude vadit, když se pár týdnů zdrží.

„Budu se totiž vdávat a chci si ještě naposledy užít trochu svobody,“ oznámila a mně se málem zastavilo srdce. Nedokázala jsem si představit, že by mohla být nespoutaná Terezie v manželství šťastná.

Pocítila jsem úlevu, když mi vysvětlila, že si nastávajícího sama vybrala, ale i tak to bylo manželství spíš z rozumu než z lásky. Rodina jí prostě dala na výběr ze dvou uchazečů a Terezie se rozhodla pro menší zlo.

„Samozřejmě jsem moc ráda, že tě vidím, a jsi zde kdykoliv vítána, ale pokud si přeješ ještě naposledy užít zábavu, proč nejedeš třeba na Nicholsberg?“

„Kde jinde bych se mohla koupat nahá v řece?“ mrkla na mě a já opět trochu zrudla.

Nepochybovala jsem, že mě donutí jít s ní. O několik dní později, když nastalo horké počasí, přesně tohle udělala.

A já jsem šla.

« »

Vilém a Terezie nešetřili chválou, jak moc se sídlo změnilo od jejich poslední návštěvy. Žádnou chválu jsem si však nezasloužila, protože to všechno byla jen a jen Olivierova zásluha.

„Jak jste spolu daleko?“ zeptala se Terezie, zatímco jsem jí ukazovala rozkvetlé záhony.

Vzdychla jsem. S Olivierem jsem trávila víc času než s kýmkoliv jiným, ale nic se mezi námi nestalo. Chovali jsme se k sobě zdvořile a drželi si odstup. Bylo to zvláštní partnerství, on neudělal nic, aniž by to předem neprodiskutoval se mnou, a já zase s ním, v podstatě už ho každý bral jako správce panství, ale podání ruky byl náš jediný tělesný kontakt. A vlastně jsem ho vůbec neznala. Stokrát jsem se ho chtěla zeptat na jeho minulost a stokrát jsem mlčela.

„Mrzí mě, že tě musím zklamat.“

„Slibuju, že neodjedu, dokud vám nedojednám pořádné romantické dostaveníčko,“ vydala Terezie další prohlášení.

Dřív než stačila cokoliv z toho učinit, přijela návštěva, která mě nepotěšila. Po více než roce si baronka z Mirešovic vzpomněla, že má dceru.

Matka vystoupila z kočáru v obležení tří společnic, jako by snad byla sama císařovna, a nahrnula se do domu, kde začala okamžitě všechno kritizovat. Zřejmě si ještě Zlatobýl pamatovala z doby, kdy byl poměrně nový, a nedokázala si představit, do jaké mě poslali ruiny.

„Nemysli si, že se mi nedoneslo, jak se chováš,“ spustila na mě po důkladné prohlídce interiéru. „Handluješ na trhu jako nějaká selka.“

Div že si nade mnou neodplivla. Jenomže já už jsem nebyla poslušná.

„Co se o mně povídá, matko?“

„Přesně to, o čem jsem se přesvědčila na vlastní oči!“

„Mám pocit, že stále nechápu. Přesvědčit jste se mohla pouze o tom, že se starám o tetu a budovu, jak nejlépe umím, a to s velmi omezenými prostředky.“

„Slézáš se s lůzou, bratříčkuješ se s pakáží, pelešíš se s kdoví kým.“

Mohla jsem jí vmést do tváře, že jsem ještě nedotčená, ale mělo to nějaký smysl? Zdálo se, že ona si svůj názor už utvořila.

„Když jsem sem přijela, našla jsem dům rozkradený a tetu v žalostném stavu, neboť jí služebnictvo týralo hlady a bitím. Jak šlechetné od mého otce, že shrábl celé dědictví a užívá si přepych, zatímco jeho sestra živoří na pokraji chudoby. Nebýt mě, nebyla by už nejspíš naživu a vy byste si nedopřávala šálek kávy v pohodlném salonku a nespala byste v čisté ložnici. Ti, které vy nazýváte lůzou, mi pomohli, když nám bylo nejhůř, a jen díky nim můžeme žít aspoň trochu důstojný život.“

Pochybují, že jste si kdy pokládala otázku, jak se žije samotné ženě, která nemá žádný příjem.“

S matkou to ani nehnulo. Ledový výraz v její tváři se nezměnil. Pomalu upila kávu a ještě pomaleji položila šálek zpět na své místo.

„Běž si sbalit. Ráno se mnou odjedeš domů. Jakmile ti skončí smutek, znovu se provdáš, otec už to dojednal.“

„Předpokládám, že si ze mě tropíte žerty, matko, protože nic z toho nemůžete myslet vážně.“

„Naprosto vážně. A pokud bys odmítla jet se mnou, přijede za tebou otec.“

„To zřejmě nepůjde,“ vstoupil do místnosti Vilém. „Hrabě Bedřich možná zemřel, ale vaše dcera je stále hraběnka z Rajštejna a patří do naší rodiny. Můj otec a já jsme nyní jejími poručníky a my také rozhodneme o jejím osudu. Jako šlechtična tohle přece musíte vědět.“

Vilém se tvářil přísně a autoritativně a mluvil pevným hlasem. Měla jsem co dělat, abych se nerozesmála.

Ten tam byl matčin ledový klid. Dusila se vzteky a nedokázala se ovládnout.

„Už je pozdě, matko,“ řekla jsem smířlivě. „Vaše ložnice je připravená, dobře si odpočiňte, ráno se vydáte na zpáteční cestu.“

„A my si půjdeme projít účty, hraběnko,“ řekl Vilém s důrazem na *hraběnku*, aby ukázal, že můj šlechtický titul je přece jen o mnoho významnější než matčin.

Zavěsila jsem se do něj a opustila salonek.

„Chtěla jsem si to vybojovat sama, ale... děkuji, že jsi zasáhl,“ poděkovala jsem Vilémovi, když jsme se usadili v jídelně.

„Já vím, věřil jsem, že to dokážeš, ale tvoje matka by odjela přesvědčená, že jsi jen hádavá a vzpurná dcera se špatnou pověstí. Pak by nejspíš přijel tvůj otec, a kdybys neodjela, jen bys potvrdila všechny ty pomluvy. Takhle jsem jim připomněl, že není tak snadné tě odtud odvézt a znovu provdat.“

„Neznamená to ale, že teď budeš rozhodovat o mém osudu,“ pohrozila jsem mu.

„To bych si nedovolil.“

Bylo tak příjemné a uvolňující bavit se s někým, kdo mi rozuměl.

« »

Nerozhodování o mém osudu ale zřejmě neplatilo pro Terezii. Několik dní po matčině odjezdu totiž splnila své výhrůžky a požádala Oliviera, zda by nás nedoprovodil k řece.

„Dnes je tak nádherné počasí... Připravila jsem piknikový koš,“ vysvětlovala se sladkým úsměvem a Olivier samozřejmě souhlasil.

Nebylo to daleko. Prošli jsme hlavní bránou a vydali se po pěšince k řece, kam Matěj občas chodil chytat pstruhy, štiky a lososy.

Olivier rozložil kostkovanou deku do stínu mezi dvěma osikami a na jeden její roh postavil proutěný koš s jídlem.

Terezie i já jsme si oblékly jednoduché šaty, které v poslední době získaly mezi dámami na oblibě, přesto jsme neodmítly jeho ruku, když nám pomáhal se usadit.

Terezie nám nalila bezinkovou limonádu, ale sotva spolkla několik doušků a snědla z misky jednu jahodu, vymluvila se na bolest břicha.

„Do zámku trefím,“ ušklíbala se, když jí Olivier opět nabídl rámě a svižným krokem odešla.

Zůstali jsme sami. Na tom nebylo nic divného, protože sami jsme spolu byli v jednom kuse. Procházeli jsme se po panství, pracovali jsme spolu, jedli jsme často u jednoho stolu, do noci diskutovali o dalších plánech. Jenomže tohle bylo jiné.

Terezie asi měla o Olivierovi nějaké romantice představy a mě možná někdo hluboko uvnitř vzrušoval, ale ještě mnohem víc mě děsil. Byl příliš divoký, nespoutaný..., vlastně by se mnohem lépe hodil právě k ní.

Podívala jsem se na něj a znova se ujistila, že jsou mé obavy oprávněné. V zelených očích mu jiskřilo, vlasy měl dlouhé a rozčuchané a rozhalená košile ukazovala víc kůže, než bylo přípustné.

Stýskalo se mi po Konrádovi. Jeho jemném vystupování a krásných, vzletných slovech.

„Přemýšlela jsem o vašem návrhu pořídít si včely,“ vykoktala jsem ze sebe.

„Dřív než se začneme bavit o včelách a květinách, rád bych vás ujistil, že vím, proč jsme tady,“ řekl Olivier a tvářil se vážně.

„Víte?“ zopakovala jsem a připadala jsem si jako blázen.

„Terezie není tak tajemná, jak si myslí.“

„Kdybych s vámi chtěla mluvit, můžu to přece udělat kdykoliv,“ chabě jsem se bránila.

„To ano, ale já bych vám neodpověděl, nicméně... dnes vám odpovím. Na jednu otázku.“

Chtěla jsem říct něco strašně chytrého. Něco, co by ho překvapilo, oslnilo, donutilo ocenit mou inteligenci. Ke své hrůze jsem však zasllechla sama sebe, jak se ptám: „Nelíbím se vám?“

To byl konec. *Jak hluboká je ta řeka? Je snazší a rychlejší se utopit, nebo vypít nějaký utrejch? Nerada bych umírala příliš dlouho.*

„Existuje nějaké jídlo, které milujete, ale nemůžete ho mít každý den?“

„To není odpověď,“ zamračila jsem se, ačkoliv co jiného jsem mohla na svoji hloupou otázku čekat.

„Je, slibuju.“

„Tak dobře. Několikrát jsem měla na Rajštejně takové malé pralinky s mandlí uprostřed a také kachní rillettes na čerstvém chlebu. Po tom se mi opravdu stýská, ale hlavně po těch pralinkách.“

„A stýskalo by se vám po nich, kdybyste je nikdy neochutnala?“

„Samozřejmě, že ne.“ Proboha, kam tohle směřovalo?

„Teď si představte, že každé ráno přijdete k snídani a na stole leží obě vaše oblíbené pochoutky, ale vy si nesmíte vzít ani kousek. A co hůř, po jídle je služebná prostě vezme a hodí do koše.“

Došlo mi to. Trvalo to, ale nakonec jsem všechno pochopila. Jak jsem mohla být tak hloupá?

„Bojím se, že kdybych jednou ochutnal, nepřestal bych po vás toužit,“ vysvětlil konečně Olivier, ale teď už to bylo zbytečné. „Vy jste hraběnka a naše světy se nikdy nespojí,“ poskytl mi jedinou možnou odpověď.

Terezie by asi nebyla spokojená, ale já jsem ho chápala. Jenomže se spletl. On i Terezie. To Konrád byla ta pralinka. A Olivier spíš jako oheň, potřebovala jsem ho, ale zároveň jsem se bála přijít moc blízko.

« »

Rajštejn, prosinec 1800

Myslela jsem si, že už se na Rajštejn nikdy nepodívám, ale Tereziina svatba se konala právě tam.

Nemohla jsem jet sama, a tak mě doprovázela Rozálie. Naštěstí se v poslední době cítila dobře, ta vetchá stařenka už byla nenávratně pryč.

Dostaly jsme snad ten nejhorší pokoj, který se na zámku nalézal, ale to nám nevadilo. Přijely jsme kvůli Terezii, kterou si moje teta oblíbila stejně jako já.

Svatba byla kouzelná a moje kamarádka měla štěstí, neboť Rudolf, její manžel, byl velice pohledný a jen o několik let starší než ona. A protože

nebylo možné, aby byl takový muž bez chybičky, prozradila mi Terezie, že je suchar a o všem se radí s maminkou. Po této informaci se mi už tak pohledný nezdál. Jestli však existoval někdo, kdo by si dokázal poradit i s tou nejhorší tchyní, byla to Terezie.

Kromě setkání s nejbližší přítelkyní pro mě svatba znamenala i setkání s novými lidmi. Časy se asi skutečně měnily, protože kromě šlechticů byly na svatbu pozvány i bohaté a významné měšťanské rodiny.

A právě díky tomu jsem znovu uviděla Konráda, nejmladšího syna zámožného obchodníka. Ani trochu se nezměnil. I při chůzi si četl v knize, tvářil se zamyšleně a plaše se usmíval.

Krátce po obřadu a slavnostním obědě jsme se po zahradě a já ho poslouchala a zároveň vzpomínala, jak jsem po něm kdysi vzdychala. Dál, než k procházce jsme se však nedostali, ačkoli jsme toho oba dost vypili a uvolněná a romantická atmosféra k nějakým plotkám přímo sváděla. Já však na tomto zámku žila ještě nedávno se svým manželem a Konrád byl prostě gentleman.

Rozloučili jsme se ve vstupní hale a já pokračovala zšeřelým zámkem na druhou stranu do knihovny, kde jsem si chtěla ještě chvíli posedět. Uslyšela jsem podivné zvuky. Došlo mi, že někdo měl víc štěstí než já. Musela jsem projít kolem, ale snažila jsem jít tiše a dívat se jen před sebe a nikam jinam.

Oči mi však samy na krátký okamžik zabloudily k tmavému koutu, kde si za špatně zataženým závěsem užívala mladá dvojice. Jen tak tak, že jsem nevykřikla. Ji jsem poznala, jemu jsem do tváře neviděla. Terezie a její novomanžel se nejspíš nemohli dočkat svatební noci.

Usmála jsem se a pokračovala do studovny. Potřebovala jsem pohodlné křeslo, oheň v krbu a možná kapku likéru. Ten nápad však už měl někdo jiný.

Skleničku brandy si vychutnával Tereziin manžel Rudolf.

Po několika dnech jsem se vrátila na Zlatobýl. Stýskalo se mi po mé ztřeštěné přítelkyni Terezii, a hlavně po Konrádovi. Věřila jsem, že už ho nikdy neuvidím. Jaké však bylo překvapení, když mi od něj k Vánocům přišla knížka Shakespearových sonetů.

Uplynul další rok. Na Zlatobýlu se toho hodně změnilo. Všechny Olivierovy plány vyšly nad očekávání dobře. Stromy nesly ovoce, zahrada nám dala víc zeleniny, než jsme stihli spotřebovat, jehňata dorostla a měla už svá vlastní mláďata, počet prasat se ztrojnásobil a v létě jsme stočili i první med. Tomáš postupně opravil všechny stáje a chlívky a přistavěl dřevník. Díky ušetřeným penězům se mi žilo opravdu pohodlně, a když jsem prodala nějaké šperky, mohla jsem si konečně dovolit i novou střechu, kterou jsme dokončili těsně před prvními mrazíky.

Celý ten rok jsem také udržovala korespondenci s Konrádem a vyměňovala si s ním drobné dárky. Bylo to milé. Na každý dopis jsem se těšila a znovu se zamilovala do jeho slov. Ve víc jsem stejně doufat nemohla.

Můj vztah s Olivierem se nezměnil. Nebyla to láska, ale něco mnohem významnějšího. Vzájemně jsme se respektovali, podporovali a jako pracovní partneři jsme byli jako dobře seřízený hodinový stroj. Věřili jsme si a znali se. Kdybych měla svěřit svůj život do něčích rukou, byly by to jeho ruce.

Do Štědrého večera zbývaly dva dny. Seděla jsem v salonku u krbu a četla knihu, kterou mi poslal Konrád. Byla však už tma, písmenka se mi rozpíjela před očima a zvažovala jsem, že půjdu dřív spát. Po předvánočním shonu jsem byla unavená. Odložila jsem knihu a ještě na chvíli se zadívala do plamenů.

„Dáte si se mnou skleničku?“ vyrušil mě Olivier z rozjímání.

„Ráda,“ usmála jsem se na něj a veškerá únava ze mě okamžitě spadla.

Olivier položil na stůl láhev červeného francouzského vína, dvě skleničky a tác s nesmírně drahou porcelánovou dózou plnou pralinek, které sehnal kdoví kde, kachní rillettes a čerstvý chléb.

Tohle už nebylo jen obyčejné posezení po práci. Zpotily se mi dlaně a čekala jsem, kvůli čemu tohle všechno je.

A pro jistotu jsem si zakázala doufat.

At už měl Olivier v úmyslu říct mi cokoliv, dával si načas. Ale možná jsem se jen spletla a nic takového v úmyslu neměl. Možná za tím vším byly jen blížící se Vánoce a to, že jsme se znali opravdu dlouho.

Nalil víno do sklenek, vzal krajíček chleba, na který vidličkou naněsl porci rillettes, položil jej na malý talířek a přisunul přede mě, poté připravil stejný i pro sebe.

Nedočkavě jsem se do jídla zakousla. Chutnalo lépe, než jsem si pamatovala. A to mě ještě čekaly pralinky.

Svět byl najednou naprosto dokonalý. Milovala jsem ten okamžik a milovala jsem svůj život.

„Zítra odjíždím na dva roky do Vídně.“

Zastavilo se mi srdce, přestala jsem dýchat, ruka s krajícem zamrzla ve vzduchu jen kousek před mými otevřenými ústy. Jak to, že jsem najednou cítila tak ukrutnou bolest? S naprostým vypětím sil jsem zavřela pusy a položila chléb zpět na talíř.

„Nemůžete mě tu nechat samotnou.“

Tvářil se smutně, viděla jsem, že ho moje slova zraňují.

„Teď už jste mezi přáteli. Z Matěje jsem vychoval schopného pomocníka, kterému plně důvěřuji. Společně s Tomášem se postará o vaši bezpečnost, a kdyby bylo nejhůř, kovárna je hned na rozcestí. Vaše služebné jsou hodné a loajální a s trochou píle vás hospodářství dobře zajistí.“

„Proč vůbec odjíždíte?“

„Mám zajištěnou dobře placenou práci v císařských zahradách,“ pokračoval Olivier ve vysvětlování. „Něco se naučím a vrátím se. Nerad opouštím to, co jsem tady vybudoval z ničeho, ale...“

Mohla jsem vědět, že je v tom ještě něco jiného.

„Chci vám dát šanci poznat i jiné lidi. A třeba se i vdát. Mám pocit, že dokud jsem tady...“

„Nebudte domýšlivý,“ odsekla jsem. Jenže měl pravdu. Dokud byl v mém životě Olivier, nikdo jiný do něj neměl přístup. Který muž by snesl tak blízké přátelství mezi mnou a zahradníkem? „Promiňte. Chápu, jaká je pro vás tohle příležitost a zkušenost, a nemám právo vám to vyčítat. Udělal jste pro mě víc než kdokoliv jiný. Jenom mi prosím prozradte, proč odjíždíte den před Vánoci.“

„Rád bych strávil svátky s matkou, kdoví, kdy ji zase uvidím. Po Třech králich se vypravím do Vídně.“

Jak asi dlouho neviděl svou rodinu? Určitě měl s matkou lepší vztah než já s tou svojí. Cítila jsem se jako nejhorší člověk pod sluncem.

Napila jsem se, odložila skleničku a vzala jeho ruku do své. Nejprve mírně cukl, ale potom mě stiskl. Tělem se mi rozlil blažený pocit.

„Slibuji, že nebudu čekat,“ zašeptala jsem. „Ale...“ Vždycky je v tom přece trochu víc. „Ráda bych vám teď dala ochutnat něco, po čem se vám bude celou tu dobu stýskat.“

Nechápala jsem, co jsem řekla a proč jsem to řekla. Ještě na poslední chvíli jsem doufala, že odmítne. Jenže neodmítl.

Vstal od stolu, udělal dva kroky ke mně a podal mi ruku. Postavila jsem se a vpadla mu do náruče. Jeho obrovské silné ruce mě objaly a já si v tu chvíli přála umřít, protože jsem už nikdy v životě nemohla zažít nic krásnějšího. Hranice toho nejkrásnějšího se posunula ještě o další kus dál, když mě políbil. Jeho rty byly pevné a horké, voněly trávou a chutnaly jako víno, které jsme před okamžikem pili. Zabořila jsem prsty do Olivierových dlouhých vlnitých vlasů, nastavila ústa k dalším polibkům a tiše zasténala.

Ničemu jsem nerozuměla. Všechny pocity, které jsem tak dlouho potlačovala, mě nyní naprosto pohltily a já se přestala bránit. Olivier mě už neděsil. Potřebovala jsem ho.

„Chci ochutnat všechno, co nabízíš,“ zašeptala jsem. „I kdybych pak měla umřít hladý.“

Na nic víc jsme nečekali. Měli jsme pro sebe jednu jedinou noc, ze které jsme nechtěli ztratit ani minutu. Ruku v ruce jsme běželi do mé ložnice a po cestě ze sebe strhali tolik oblečení, kolik jen bylo možné.

Když za námi zapadly dveře, Olivier najednou zpomalil. Opatrně mi svlékl poslední kousky oblečení a položil mě do peřin.

Dychtila jsem po jeho polibcích a dotecích, kterých mi naštěstí dopřával dost a dost. A nakonec, po téměř třech letech od svatby a dvou letech jako vdova, jsem prožila první milování, a dokonce s mužem, kterého jsem opravdu chtěla a měla ráda.

Těsně před půlnocí běžel Olivier jen ve spodkách do salonku, aby přinesl zapomenutý chléb, víno a pralinky. Vrhli jsme se na jídlo jako dva vyhladovělí vlci a potom jsme se znovu milovali.

A ještě jednou.

Olivier se mě sice snažil přesvědčit, abych aspoň na chvíli usnula, ale to nešlo. Měli jsme tak málo času.

„Řekni mi konečně něco o sobě,“ zašeptala jsem a položila si hlavu na jeho rameno.

„Co bys chtěla vědět?“

„Cokoliv. Nikoho na světě neznám lépe než tebe, ale přitom o tobě vůbec nic nevím.“

Olivier se ke mně mírně natočil, jen tolik, aby mi nezpůsobil nepohodlí, a odhrnul mi z čela pramen vlasů skoro stejně tmavých, jako byly ty jeho.

„Není někdy lepší nevědět nic o minulosti? Co na tom záleží, jaký jsem byl? Teď jsem přece úplně někdo jiný.“

„Na Rajštejně se povídalo, že byl tvůj otec Francouz a matka Češka. Prý jsi šlechtic, který musel utéct, když začala revoluce, aby si zachránil holý život. Prý máš ve Francii ohromný majetek, ale nemůžeš se o něj už přihlásit.“

„Ano, to je pravda...“ *Že by pro jednu drby nelhaly?* „Povídalo se to. I ke mně se ty zvěsti dostaly.“ *Takže drby zřejmě lhaly.* „Možná mám důvod o sobě nic neprozradit, ale můj otec byl skutečně Francouz a matka pochází z Podkrkonoší.“

„A co dál? Máš nějaké sourozence, dostal jsi v pěti letech poníka?“

„To nevím ani já o tobě.“

„Mám dva starší bratry a poníka dostali oni, já nikdy.“

„Dobře, povím ti tři příběhy, ale jenom jeden je pravdivý. Jsem skutečně šlechtic. Můj otec a bratři byli uvězněni v Bastile a zemřeli pod gilotinou. Já v tu dobu zrovna pobýval v cizině. V převleku se mi podařilo dostat zpět do Francie a odvézt matku do bezpečí. Ovšem náš majetek už byl tou dobou nenávratně rozkradený.“

Tomuhle se dalo věřit. Jenže také jsem věděla, že si podobným příběhem vylepšuje původ mnoho podvodníků, kteří nikdy šlechtici nebyli.

„Druhý příběh. Procestoval jsem půlku světa jako kejklíř. Až v dospělosti jsem zjistil, že provazochodci, které jsem považoval za své rodiče, mě ve skutečnosti ukradli mé matce, když u potoka prala prádlo. Ten den jsem je viděl naposled. Šel jsem svou vlastní cestou, sbíral zkušenosti, až jsem dostal příležitost na Rajštejně.“

I tohle bylo docela pravděpodobné. Olivier mi to neulehčoval.

„Třetí příběh. Žil jsem jenom s matkou. Otec neznámý. Tak jsem si jednoho dne prostě změnil jméno na zajímavější a naučil se pár cizích slov. Do školy jsem chodil jen jednu zimu, víc si máma nemohla dovolit, ale měl jsem bystrou mysl a hlta všechno, co jsem se mohl naučit. Brzy jsem si na svůj vymyšlený příběh zvykl natolik, že mi připadalo, jako bych jej skutečně prožil. Jednoho dne prostě z toho chlapce nezbylo vůbec nic. Byl tu jen Olivier. A pak jsem zjistil, že lidé mají rádi příběhy, protože když už nemáš vůbec nic, stále ještě můžeš prodávat sny.“

„Měl jsi pravdu. Na tvé minulosti vůbec nezáleží, protože bych je všechny tři milovala úplně stejně.“

A nejspíš mi asi chtěl naznačit, abych lidem nevěřila všechno, co mi říkají o své minulosti, a soudila je jenom podle toho, co vidím, a podle jejich činů. Slova jsou prostě jen slova.

„Annetto,“ zašeptal tiše a políbil mě.

Bylo nádherné slyšet své jméno z jeho úst.

Ten den to bylo naposledy. Jen na úplnou chvíli jsem zavřela oči, a když jsem je znovu otevřela, místo vedle mě bylo prázdné.

Zámek Zlatobýl, Vánoce 1801

Zůstala jsem celý den v posteli. Odmítla jsem jídlo, nenamáhala jsem se ani s oblékáním, jen jsem zírala na oprýskanou malbu na stropě a opakovala si v hlavě každou minutu s Olivierem. Znovu a znovu, jako bych se bála, že když začnu myslet na něco jiného, zapomenu na něj. A i kdybych přišla o všechny vzpomínky, ty na Oliviera jsem si musela uchovat.

V noci jsem sice usnula, ale spánek mi nepřinesl odpočinek. Ráno jsem se proto rozhodla, že nebude na škodu zůstat v posteli ještě o něco déle. Vůbec mi nezáleželo na tom, že je Štědrý den.

Opět jsem nesnědla snídani, ale když jsem poslala Bětku pryč i s obědem, vešla do mé ložnice teta a usadila se do křesla poblíž mojí postele.

„Každý to samozřejmě prožívá jinak, ale nemysli si, že nevím, co cítíš,“ začala po chvíli. „I já jsem prožila velkou lásku, obrovskou, jaká mnoho lidí nepotká, ale zemřel na neštovice. Nedokázala jsem si představit, že bych ještě někdy v životě dokázala cítit to samé k někomu jinému, a raději jsem zůstala sama, než abych se spokojila s něčím horším.“

„Přesně to mám v úmyslu,“ zavrčela jsem a přitáhla si peřinu blíž pod bradu.

„Dneska bych už volila jinak. Prožít život ve vzpomínkách je to nejhorší, co můžeš udělat. Ty vzpomínky a všechno krásné zůstane navždy, to ti nikdy nikdo nevezme. Stále to bude někde v tom malém tajném místečku v srdci, o kterém víš jenom ty. Srdce občas zabolí, ale tím ti jen připomene, že pro tebe stále hlídá to, co jsi tam uložila. Jenomže naše srdce jsou obrovská a je v nich místo pro hodně dobrých lidí. Teď mi ještě nevěříš, ale až přijde ten pravý čas, poznáš to.“

Jak mohla Rozálie vědět co cítím? Vždyť jsem to nevěděla ani já sama. Všechny ty pocity mě zaskočily naprosto nepřipravenou.

„Co bych měla udělat?“ hledala jsem nějaké odpovědi. Netušila jsem, jak to bez něj zvládnou. Nejen proto, že jsem se do něj zamilovala, ale hlavně jsem spoléhala na jeho rady. Vždycky byl po ruce.

„Nejdřív se oblékni, pak se najež a běž dolů do vstupní haly.“

„Proč právě tam?“

„Matěj na tebe čeká už od včerejšího rána. Myslím, že tam i přespál v křesle u krbu. Má prý pro tebe vzkaz.“

Vzkaz nebylo to samé jako Olivier, ale mohl znamenat naději. Třeba si to rozmyslel a vrátí se hned po svátcích, poté, co navštíví matku. Nebo se jeho pobyt zkrátí na rok.

Zavolala jsem Bětku, rychle jsem se oblékla, naházela do sebe studené jídlo, aniž bych věděla, co vlastně jím, a pospíchala dolů do haly.

První, co jsem uviděla, byla obrovská jedle, zasazená do džberu s pískem a ozdobená ořechy, jablky a slaměnými hvězdami. Věděla jsem, že v cizině se zdobí vánoční stromeček, ale sama jsem ještě žádný neviděla. Pod stromečkem ležel nějaký balíček a košík pro psa. Ovšem prázdný.

Došla jsem ke křeslu, kde u dohasínajícího krbu podřimoval Matěj a na klíně mu spalo střapaté štěně. Lehce jsem pejska pohladila.

„Co má všechno tohle znamenat?“ zeptala jsem se.

„Olivier vám chtěl nechat dárek na rozloučenou,“ protíral si Matěj oči a snažil se postavit. „Říkal, že z tohoto psa vyroste pořádný hafan a ten už nás ohlídá.“

„A ta jedle?“

„To byl také jeho nápad. Máte tam balíček a ještě udělal tohle,“ naměřoval mě ven ze dveří.

Nechtělo se mi jít do zimy, ale naštěstí jsme zůstali jen na zápraží. Dalším Olivierovým dárkem byl totiž domovní zvon. Kdysi dávno tam býval, ale když jsem přijela já, zbyl po něm už jen prázdný hák a zpuchřelý provaz.

Teď tam visel úplně nový, bronzový zvon. Chtěla jsem zatáhnout za sametové táhlo a zazvonit, ale nakonec jsem chladný kov jen pohladila. Tam někde se ho dotýkaly Olivierovy prsty.

Vrátila jsem se do vyhráté místnosti. Štěně mě hned běželo přivítat a neohrabaně při tom pletlo nohama.

„Tak pojd', Rexi, seženeme ti něco k jídlu,“ dala jsem štěněti první jméno, které mě napadlo. „Na Štědrý den by neměl nikdo zůstat o hladu. Ani psi.“

Zvedla jsem bradu. Olivier by určitě nechtěl, abych ležela v posteli a nic nedělala. Čekalo mě přece tolik práce! Nemohla jsem prostě nechat všeho, co jsme tak dlouho budovali. Nezáleželo na tom, jak moc mě bolelo srdce, musela jsem se vzpamatovat. Teď byla důležitá večere, výlet do vsi, sladkosti pro děti a půlnoční mše.

Psa jsem dala na starost Matějovi, vzala jsem balíček, který ležel pod stromečkem, a vydala se na obhlídku, co je ještě potřeba, ale zdálo se, že každý věděl, co dělat i bez mých rad. Usadila jsem se tedy v ložnici u krbu a rozbalila dárek. Byla to kniha s prázdnými listy vázaná v kožených deskách. Na první stránky přilepil Olivier několik vylisovaných květin a připsal verše.

*Rolničky cinkají
Padá sníh
Vítr hvízdá kolem uší
Když jedeme na saních
Naštane tma
Utichne shon
Nad dveřmi třikrát se rozezní zvon*

Myslela jsem si, že už to zvládnu, ale znovu jsem se rozplakala.

K večeri jsme tradičně zasedli všichni společně a já se snažila ze všech sil ignorovat prázdné místo, které tam zůstalo po Olivierovi.

Po jídle vzal Tomáš mě a tetu na půlnoční mši. Napadlo dost sněhu, takže jsme mohli jet na saních.

Krajina byla krásná a tichá, měsíc svítil jako rybí oko, sníh se třpytil, rolničky cinkaly, a já zadržovala slzy, protože mi to připomínalo Oliviera. Jenomže asi neexistovalo nic, co by mi ho nepřipomínalo. Každý kámen v zahradě, každá věc v domě, všechno neslo jeho otisk. A možná proto, abych se těm vzpomínkám aspoň trochu vyhnula, projevila jsem přání nejet do vesnice, kde nás všichni znali a nejspíš by se na Oliviera vyptávali, ale pro změnu jet o tři míle dál, do nedalekého města. Naštěstí Tomáš i teta souhlasili.

Sáně zastavily před kostelem. Zevnitř zněla tichá varhanní hudba, lidé se scházeli, nesli si modlitební knížky a růžence a přáli si krásné svátky.

Usmála jsem se. Přijala jsem Tomášovu ruku a sestoupila ze saní. Pomohli jsme i tetě a společně se vydali do kostela.

Na schodech jsem si všimla podivného uzlíčku. Nejprve jsem tomu nevěnovala pozornost, ale vzápětí mi blesklo hlavou, co to asi je. Zastavila jsem se a ztuhla jako kamenná socha. Měla jsem něco udělat, ale co? Olivier by si věděl rady, ale teď tady nebyl.

Lidé procházející kolem se jen zvědavě podívali dolů, ale pak znechuceně odvrátili zrak a pokračovali do kostela, aby si zabrali lavici co nejbližší k oltáři.

Konečně jsem opět donutila své nohy k pohybu a přišla blíž. V nahrubo stlučené nízké bedně, ve špinavých chatrných peřinkách, leželo novorozeně. Mohlo mu být jen pár dní. Bylo celé promodralé, kulilo obrovské modré oči a nemělo už ani sílu plakat.

Musela jsem jednat. Vzít miminko co nejrychleji do tepla a bezpečí. Ale nejdřív jsem musela těm zabeďněncům připomenout, o čem jsou Vánoce.

Svlékla jsem sametový plášť podšitý kožešinou nejen proto, abych do něj zabalila podchlazené dítě, ale částečně i proto, aby měšťané viděli, s kým mají tu čest. V tu chvíli jsem byla ráda, že jsem si oblékla ty nejkrásnější šaty, jaké se na hraběnkou slušely.

Vstoupila jsem dovnitř a došla doprostřed uličky. Všichni ztichli. Už o mně samozřejmě slyšeli, ale jejich kostel jsem navštívila poprvé.

„Že se nestydíte,“ řekla jsem silným, pevným hlasem. „Teď se budete modlit a poslouchat kázání o štědrosti, lásce a dobré vůli, ale nechali byste na prahu božího chrámu zemřít malé nevinné dítě. Boží stvoření. Ježíšek se narodil v chlévě, ale kdyby na Marii přišla těžká hodinka v tomto městě, nejspíš by jí nikdo nenabídl ani ten chlév.“

Otočila jsem se na patě, zdvihla bradu a odešla, jako bych byla nejmíň císařovna.

Tomáš mě odvedl k saním, kde na nás už čekala teta. Pochopila, že ze mše nic nebude, ale nezdálo se, že by jí to vadilo.

„Teď už nebudeš nikdy sama,“ řekla mi tiše.

Usmála jsem se a podala dítěti prst. Lehounce jej stisklo. Můj malý vánoční zázrak.

11

Zámek Zlatobýl, březen 1802

Přišlo jaro a Amélie, jak jsem holčičku pojmenovala, se mnou byla tři měsíce. Z maličkého uzlíčku vyrostlo buclaté děťátko, které mělo jasné modré oči, hlavu plnou tmavých vlasů a ten nejkrásnější úsměv na světě.

Ačkoliv to nebylo u šlechtičen zvykem, rozhodla jsem se, že se o dítě postarám sama. Nebo jen s malou pomocí. Najala jsem novou služebnou a Bětku povýšila na chůvu. Dítě byla od té doby její jediná starost. A i kdyby Bětka někdy ztratila ostražitost, měla Amélie ještě jednoho ochránce, Rexe. Možná i proto, že na Zlatobýl přišli oba ve stejný den.

Já jsem pokračovala v Olivierově práci, udržovala hospodářství v chodu, jak nejlépe jsem uměla, a dokonce se snažila o jeho rozšíření. Zaměstnávala jsem víc lidí, měla Amélii a Rexe, který jedl za pět, proto jsme museli zvýšit počet drůbeže a dobytka, pěstovat víc zeleniny a porýdit si ještě jednu krávu a koně.

V těžkých chvílích jsem psala Olivierovi jeden dopis za druhým, ale nakonec skončily všechny v krbu. Ovšem stále jsem si dopisovala s Terezií

a jedna druhé jsme posílaly sáhodlouhé dopisy se vším, co se událo. Občas napsal i Vilém a rovněž jsem udržovala pravidelnou korespondenci s Konrádem. Ten mi většinou posílal básně, citáty z knih a vtipné komentáře ke společenským a politickým událostem.

A pak mě jednoho dne navštívil.

Přišel pěšky od kovárny, kde ho vyložil poštovní dostavník, a po dlouhé cestě vypadal vyčerpaně.

Říkal sice, že má zamluvený nocleh v hostinci, ale do večera ještě zbývala spousta času, tak jsem mu nabídla aspoň jídlo, pití a odpočinek.

„Otec zemřel,“ vyprávěl Konrád, když se najedl. „Všechno zdědili moji bratři a měli rozhodnout i o mém osudu, ale nechce se mi sloužit armádě ani církvi.“

Tomuhle jsem rozuměla víc než kdokoli jiný. I když jsem si teď o svém životě rozhodovala aspoň částečně sama, žila jsem na místě, které mi určili rodiče, ale rozhodně ne tak, jak si představovali.

„Co máte v plánu?“

„Rád bych cestoval, sbíral zkušenosti a psal knihy,“ svěřil se mi. „Možná se vám to zdá pošetilé, ale kdy jindy cestovat a navštívit i vzdálené přátele než teď, když jsem mladý a plný síly? Rád bych dojel až k císařskému dvoru a chvíli tam pobyl. Sestřenice tam pracuje jako chůva a strýc je vrchní správce. Pokud budu mít štěstí a vydělám nějaké peníze, procesuju Alpy a dostanu se až k moři.“

„To chcete jet celou cestu dostavníkem? Nebyl by pohodlnější, rychlejší a nejspíš i z dlouhodobého hlediska levnější vlastní kůň a bryčka?“

„Pravděpodobně ano, a ačkoliv nejsem úplně bez peněz, mám jen omezené prostředky. Dost ale na to, abych vám přinesl dárek,“ sáhl do kapsy a podal mi malý balíček.

Nedočkavě jsem jej rozbalila a našla knihu veršů a stříbrný hřebínek do vlasů posázený leštěnými ametysty. Byl nádherně řemeslně zpracovaný a moc se mi líbil. Na rozdíl od prstenu nebo náhrdelníku nepředstavoval intimní šperk, a tak jsem jej mohla bez obav přijmout.

„Kdy se chcete vydat na cestu do Vídně?“ zeptala jsem se poté, co jsem mu od srdce poděkovala za dárky.

„Počkám do května, až se zlepší počasí. Do té doby se budu toulat po okolí a občas se zastavím i u vás.“

„Tady jste kdykoliv vítán.“

Odpoledne jsem Konráda provedla po okolí zámku a ukázala jsem mu, co už jsme všechno udělali a na čem ještě pracujeme. Nešetřil chválou. A o všechno se zajímal.

Před západem slunce se vrátil do hostince a já si myslela, že už ho v nejbližší době neuvidím, začal mě však navštěvovat poměrně často a brzy mi dal najevo, že se mu líbím. Neměla jsem na žádný vztah ani pomyslení, ale bylo by hezké, kdyby měla Amélie mužský vzor.

Ještě tu noc jsem si sedla k psacímu stolu a napsala Olivierovi nový dopis. A tentokrát jej i odeslala.

12

Zámek Zlatobýl, červenec 1802

Nikdy jsem od Oliviera nedostala odpověď, a když jsem o tom napsala Terezii, jen mě škádlila, že možná neumí číst a psát a že u dvora je mnoho dívek.

Číst a psát samozřejmě uměl, ale s těmi dívkami mohla mít Terezie pravdu. Nedovedla jsem si představit, že by mladý muž zůstal tak dlouho sám. A určitě v tom byla i touha po dobrodružství a poznávání nových věcí.

Po více než půl roce jeho nepřítomnosti jsem cítila, že s ním už nemůžu ve svém životě počítat. Věděla jsem, že mu do smrti budu vděčná za to, co pro mě udělal, Amélii o něm budu vyprávět příběhy, jenomže to právě budou jen příběhy.

Podívala jsem se po Konrádovi. Hrál si s děvčátkem u zahradního altánku, který Tomáš nedávno postavil. Amélie se zrovna naučila sedět, smála se nahlas a užívala si, že se už nemusí dívat na svět vleže. Posadila jsem se k nim na kostkovanou deku.

„Měl bych už jet,“ řekl Konrád. „Nemůžu to dál odkládat, ale... pravda je, že mi tohle místo přirostlo k srdci.“

I on mi přirostl k srdci. Jinak než Olivier, ale ráda jsem ho měla.

„Už jsem vám jednou řekla, že jste tu kdykoliv vítán.“

„Ale vaše teta mě nemá moc v lásce,“ namítl celkem pravdivě.

„Teta je ze staré školy a řekla bych, že jako vdova se nemusím tolik ohlížet na lidské řeči. Nicméně myslím, že jsem přišla na způsob, jak ty řeči trochu zmírnit.“

„Budeme se skrývat? Já si nemůžu dovolit dál platit ubytování v hostinci a...“

„Naopak. Už dávno jsem chtěla pozvat všechny příbuzné a známé, abych jim ukázala, že Zlatobýl není zchátralá ruina a Rozálie vetchá stařenka. Že jsme stále významné členky šlechtického rodu. Znáte to

sám, cestování je únavné, každý, kdo přijede, se několik dní, ale většinou spíš týdnů zdrží. A vy prostě budete jen jeden z návštěvníků, který na pár dní přijal pohostinství v mém domě.“

Tetě se opravdu Konrád příliš nelíbil a měla pravdu i v tom, že bych se mohla dostat do řečí, když jsem jí však přednesla svůj návrh, souhlasila. Její padesáté narozeniny se báječně hodily jako záminka, proč pozvat tolik lidí. A náš malý zámeček zase jako důvod, proč je nepozvat všechny najednou. Konrád tak mohl u nás zůstat celé léto, aniž by to vzbuzovalo nějaké otázky.

„Jste neskutečně krásná, ale ještě víc chytrá,“ zalichotil mi.

Nejspíš bych mu lichotku vrátila, ale Amálka se začala hlásit o jídlo a hned potom přišel čas na spaní.

Ještě ten večer jsem napsala pozvánky úplně všem, na které jsem si dokázala vzpomenout. Bylo mi jasné, že valná část se vůbec nebude obtěžovat, další přijedou jen kvůli klepům a nepatrný zlomek těch zbývajících budou lidé, které chci skutečně vidět. Ale jeden nikdy neví. Doufala jsem, že mě možná někdo z nich mile překvapí.

« »

Jako první dorazila Terezie s manželem a ve stejný den se nastěhoval i Konrád. Byl ve stejném věku jako manžel mé kamarádky, tudíž jeho přítomnost už nepůsobila podivně. Navíc si docela padli do oka, takže spolu hráli šachy a karty, jezdili na projíždky a chodili rybařit. Já tak aspoň měla víc času na Terezii.

Terezie se okamžitě zamilovala do Amálky a nechtěla ji pustit z ruky. Zřejmě zapůsobily mateřské pudy, protože se mi svěřila, že je v očekávání.

„Takže doma všechno v pořádku?“ zeptala jsem se.

„Tchyně už se trochu zklidnila, Rudolf také, ale je to boj. Podruhé už bych se z rozumu nevdala,“ ohrnula nos. „Ale na dítě se těším. Ačkoliv, jak vidím u tebe, jde to i bez manžela.“

„Není to snadné, ale za nic bych ji nevyměnila,“ pohládila jsem děvčátko po vláskách.

Terezie mi vyprávěla o všem, co mi nestihla napsat do dopisů, a já měla o čem přemýšlet. Teta, Terezie a v podstatě i já jsme zastávaly názor, že raději staropanenství než život bez lásky, ale teta na stará kolena své přesvědčení přehodnotila. A možná jej brzy přehodnotí i Terezie.

To všechno mě stále víc utvrzovalo v myšlence, že Konrád by nejenom byl dobrá volba, ale pro většinu lidí i přijatelnější než Olivier. Sice

neměl žádný majetek, ale přece jen byl z významné měšťanské rodiny, a jeho příbuzní dokonce působili u císařského dvora.

13

Zámek Zlatobýl, září 1802

Léto se vydařilo. Počasí bylo přesně takové, jaké jsem potřebovala, aby zeleninové záhony i sad přinesly bohatou úrodu, a mých hostů přijelo tak akorát, aby nám dočista nevyjedli zásoby. Nakonec jsem ještě skončila se ziskem. A když jsem prodala smaragdový náramek, mohla jsem Konrádovi koupit jezdeckého koně, aby se necítil špatně, když si vyjel s Rudolfem nebo Vilémem na projížďku a měl jen valacha do tahu. Rovněž jsem mu nechala ušít jezdecké oblečení a něco na běžné nošení. Jeho městské šaty se nehodily na cestování, rybaření ani procházky.

Konrád se zdráhal všechno přijmout, ale nakonec jsem ho přesvědčila. Za to, jak hezky se choval ke mně i k Amálce, si to zasloužil.

Krátce nato nám oběma přinesl dárky. Zřejmě jako projev vděčnosti. Seděli jsme spolu v salonku, bylo už pozdě, ale nám se ještě nechtělo spát. Popíjeli jsme víno a povídali si o všem možném. Konrád se omluvil a na chvíli odešel, ale vzápětí se vrátil s dárky. Pro Amálku koupil panenku s pravými vlasy a květovanými šatičkami a pro mě stříbrnou brož s drobnými říčními perlami. Byla nádherná, ale věděla jsem, že si nemůže nic z toho dovolit. Veškerý majetek připadl jeho nejstaršímu bratrovi a on odešel s almužnou.

„Mockrát vám děkuji, ale opravdu jste si neměl dělat škodu. Víím, že šetříte peníze na cestování.“

„Na úspory jsem nesáhl,“ mávl Konrád rukou. „Prodal jsem zlaté hodinky po dědovi.“

Dojalo mě to téměř až k slzám. Z dědictví po otci mu nezbylo vůbec nic a kvůli mně a Amálce se vzdal i památky na dědečka.

„Děkuji,“ hlesla jsem tiše.

Konrád se usmál, podal mi ruku a jemně si mě přitáhl blíž. Srdce se mi rozbušilo, krev v žilách zrychlila a ve spáncích mi tepalo. Položil mi ukazováček pod bradu a lehce ji zdvihl. Nasucho jsem polkla a chvěla se v očekávání toho, co mělo přijít.

Konrád mě objal kolem pasu, stiskl mě a políbil. Přitiskl své rty na moje a...

Všechno bylo pryč. Srdce přestalo zběsile bušit, krev zpomalila a te-
pání ve spáncích ustalo. Necítila jsem nic.

Vůbec nic.

« »

Koncem září projevila teta přání jet na jarmark, který se konal hned
po vinobraní. Amálku jsem nechala doma s Bětkou a jela s Tomášem
a tetou do vesnice.

Stánků plných rozličného zboží stálo na návsi mnohem víc než při
běžných sobotních trzích. Plánovala jsem koupit vyřezávané hračky pro
Amálku, látku na nové šaty a pro tetu vlněný pléd. Ten starý dosluhoval
a večer už bývalo lezavo.

Zamířila jsem ke stánku řezbáře, ale cestou mě zaujaly kožené jez-
decké rukavice. Přesně ty by se hodily Konrádovi. Pohladila jsem jem-
nou kůži a zkontrolovala pravidelnost stehů. Rozhodla jsem se je koupit.
Než jsem však stačila sáhnout pro měšec, přitočil se ke mně hostinský.

„Prosím o odpuštění, že vás vyrušuji, hraběcí milosti, ale pan Konrád,
který je nyní vašim hostem, bydlel několik měsíců v mém hostinci... Račte
se nehněvat, ale odešel bez placení.“

Konrád zmiňoval, že nemá peníze na ubytování, kdybych tak neotá-
lela s pozvánkou, nezadlužil by se. Byla to moje chyba.

„Kolik to dělá?“ zeptala jsem se a v duchu počítala, jestli mi vystačí
peníze, ale byl to jen venkovský hostinec a pan Alois si za nocleh příliš
nepočítal. Když mi však sdělil částku, málem jsem omdlela.

„To ale není možné. Za to by si mohl koupit celou hospodu, a ne ně-
kolikaměsíční nájem.“

„Zbytek je za jídlo...“

„Ale i tak.“

„Pan Konrád se nespokojil jen s chlebem, bramboračkou a vepřo-
vým. Často jsem musel pro lahůdky posílat až do Prahy. A pak je tu
také ta částka, kterou si vypůjčil do hry v kartách, on pan Konrád ne-
měl moc štěstí. Dost toho vypil a zůstal dlužen i Anče z pazderny za
její služby.“

„Tady máte,“ vrazila jsem mu do ruky měšec. „Je v něm přesně sto to-
larů. Zbytek někde seženu.“

„Ale já to nechci po vás, milostpaní. Jen kdybyste mu ráčila připome-
nout. Máme podzim a zima tu bývá dlouhá.“

„Jen berte, dokud je co.“

Tohle asi pochopil, protože popadl měšec a s úklonami se odporoučel.

Sto tolarů byla obrovská suma. Na to, co jsem potřebovala, by mi bohatě stačilo deset, ale chtěla jsem ještě objednat zásoby, proto jsem si vzala tolik. Nemohla jsem však dopustit, aby poctivý hostinský přišel o svoje peníze, a už vůbec ne dlužit Anče z pazderny, která byla nejstarší z osmi sourozenců a nejspíš Konrádovi prala košile.

Zašátrala jsem v kapsáři, kde jsem našla nějaké drobné. Akorát dost na vlněný pléd, který ke mně nesla teta s obrovským úsměvem na tváři.

Zaplatila jsem za pléd, tetě a Tomášovi vysvětlila, že jsem si zapoměla peníze a vraceli jsme se domů.

Byla jsem nepřičetná vzteky, ale cestou na zámek jsem se trochu zklidnila. Přemýšlela jsem o tom a snad jsem Konráda i pochopila. Narodil se do bohaté rodiny. Byl zvyklý na pohodlí a dobré jídlo. Nikdy se nemusel zajímat o to, kolik co stojí, úplně stejně jako kdysi já. Kdyby mě Olivier nenaučil hospodařit, nevím, kde bych dnes byla. Možná je teď řada na mně, abych to naučila Konráda. Usmála jsem se a docela se na ten proces začala těšit.

Doma mě však čekalo překvapení. Učení muselo počkat.

Za Konrádem přijela jeho matka.

14

Zámek Zlatobýl, říjen 1802

Děsila jsem se toho setkání, ale Konrádova matka byla ta nejmilejší dáma, jakou jsem kdy poznala. Okamžitě jsem si ji oblíbila nejen já, ale i teta, kuchařka a všichni sloužící. Její přítomnost rovněž učinila Konrádův pobyt společensky přijatelným.

Na bohatou paní byla oblečena prostě, všechny požádala, aby jí říkali Milado, neustále se usmívala, hlasitě pochválila každé jídlo, které přišlo na stůl, a hrála bravurně na klavír, takže nás každý večer bavila krátkými koncerty. Vždy zahrála jeden vážnější kus a potom několik lidových písniček, při kterých jsme ji všichni doprovázeli zpěvem a někdy i tancem.

Když zrovna nehrála na klavír, nedokázala sedět ani chvíli v klidu. Kuchařce dala několik nových receptů, protože i když byla Hana šikovná, neuměla to, co se podávalo v bohatých rodinách. S tetou pak pletla dečky pro miminka a vyprávěla jí, že chodí občas vypomáhat do sirotčince.

Pojala jsem podezření, jestli to vůbec je Konrádova matka, takhle se přece bohaté paničky nechovaly. Nebyla to třeba jen jeho chuť, která se za matku vydávala? Vzpomněla jsem si, co řekl Olivier o minulosti lidí a nakolik se jí dá věřit.

„Promiňte, ale kde jste se tohle všechno naučila?“ zeptala jsem se jednoho večera, když jsme spolu seděly v salonku a pily čaj. Krátce před tím mi totiž vysvětlovala, jak co nejlépe využívat dešťovou vodu. „Tohle přece bohaté měšťačky ani šlechtičny neznají, a to nemluví o těch všech vylepšeních, která jste zavedla v zahradě i v kuchyni.“

„Ano, neměla bych to znát. Takhle nějak by si to přál i můj zesnulý manžel. Dokud žil, měla jsem na všechno služebnictvo a sama jsem si mohla akorát tak zamíchat cukr v čaji, ale co o nás muži vědí, když jsou celý den v práci? Vést domácnost s tolika sloužícími je stejně náročné jako řídit manufakturu.“

V tom se Milada nemýlila. Sama jsem musela pracovat od rána do večera.

„Berou nás pouze jako něčí manželky, titul i jméno přebíráme po manželovi, ať už hraběnka, nebo paní velkostatkářová, ale žily jsme i předtím. Vždyť ta výrobní síreň patřila mému otci. Starý Konrád se jenom přiznal. Pravda, rozšířil výrobu, postavil novou halu, zbohatl, ale kde by byl, nebýt mě?“

Konrádův otec se jmenoval také Konrád? Nedědí jméno prvorozený syn? Ale možná že jen zemřel, další dva byli už na světě a měli svá jména a pak se narodil další syn, který opět dostal jméno po otci. Takových případů jsem znala víc.

„Než jsem se vdala, dávno už jsem všechno uměla, a ani pak jsem nedokázala jen nečinně sedět. Ovšem měla jsem tolik rozumu, že jsem si to nechávala pro sebe a manžela tím nezatěžovala. Prozradte mi raději vy, děvenko, proč žije hraběnka v tak nuzných poměrech?“

Na chvíli jsem cítila hořkost, protože jsem svůj domov rozhodně nepovažovala za nuzný, ale vzápětí jsem si uvědomila, že tohle skutečně není život hodný hraběnky. Vyprávěla jsem tedy Miladě, kam se podělo mé dědictví, do jakých poměrů jsem přišla a jak jsem se musela ohánět, abych zajistila slušný život pro tetu, sebe i Amálku.

„Teď vás mám ještě raději,“ usmála se na mě Milada. „Myslela jsem si, že Amálka je vaše dcera a že vás rodina poslala na venkov, aby se za vás nemusela stydět. Ne že by mi na tom záleželo, ale... nyní více než kdy předtím doufám, že i já vás budu moct jednoho dne nazývat dcerou.“

Chtěla jsem s Miladou ještě probrat tisíc věcí, omluvila se však, že je unavená a že si půjde sbalit, protože časně ráno odjíždí.

Ten večer se konal k lítosti všech náš poslední koncert.

U snídaně se Milada se všemi rozloučila, ale se mnou a Konrádem se ještě na chvíli přesunula do salonku.

„Bála jsem se, abys nenaletěl nějaké, která jde jen po penězích, synu, ale Annettu ti schvaluji. Měli byste se však vzít, tohle vaše soužití se mi vůbec nelíbí.“

„Vezmeme se už brzy, maminko,“ ujistil ji Konrád.

Nechtěla jsem to slyšet. Měl se zeptat nejdřív mě.

„To je dobře,“ pokračovala Milada. „Po svatbě můžeš konečně investovat peníze do oprav nebo ji převést do svého paláce, jak se sluší a patří.“

Dívala jsem se zmateně z Milady na Konráda a ničemu jsem nerozuměla.

„Jaký palác, jaké peníze na opravy? Všechno dostali jeho bratři,“ vyhrkla jsem a hned toho litovala. Do jejich rozhovoru jsem se neměla míchat.

„Ale děvenko, Konrád je přece jedináček. Všechno zdědil on. Továrnu, peníze, náš dům... Má štěstí, že se o všechno stará náš spolehlivý a schopný správce, jinak by si nemohl takhle cestovat. Já jsem se musela vystěhovat, žiju ve městě u své sestry, přijed' se podívat.“

Milada odjela, já se posadila do křesla a požádala Bětku o čaj. Nevím, jak jsem to dokázala, ale zachovala jsem klid. Něco jsem pochopila, mnohému stále nerozuměla, aspoň už jsem však věděla, co udělám. Moje city nebyly na hraní a důvěřovala jsem jen jednou.

„Všechno vysvětlím,“ koktal Konrád. „Nebyl jsem ještě připravený.“

„Chápu,“ usmála jsem se. „Chtělo by to k čaji ještě koláč,“ zavolala jsem Bětku zpátky, a kromě žádosti o moučník jsem ji tiše požádala o něco jiného.

„Ehm... no nejsem si jistý, jestli se chci ženit,“ Konrád kromě koktání střídavě blednul a rudnul. Pak nějakou dobu překotně mluvil, ale nic z toho, co řekl, nedávalo smysl. Nakonec pro jistotu zopakoval svůj výrok o ženění.

„Ani já se nechci vdávat, ale zato chci udělat něco, co jsem si přála celý svůj život.“

Konrád se díval zmateně, ale já se jen usmívala. Než jsem se dostala k nějakému vysvětlení, vešel do místnosti Tomáš a Matěj a za ním i tři synové kováře, jež sotva prošli dveřmi, dva čeledíni ze mlýna, synové statkáře a dalších několik mužů, které jsem neznala. Na Konráda by nejspíš stačil jen Matěj, ale takhle to prostě vypadalo impozantněji.

„Františku, děkuji, že jsi přišel,“ oslovila jsem největšího z hromotluků. „Vyříd' mamince, že tetě to mazání na klouby moc pomohlo. A kde máš bratry?“

„Dva rubají v lese dřevo a dva jsou u řeky na pile. Mám je zavolat, milostpaní?“

„František zabil holýma rukama vlka, když mu bylo sedm,“ vysvětlila jsem Konrádovi.

„Bylo mi devět,“ odpověděl František skromně, ale zjevně byl rád, že se o jeho statečnosti stále mluví.

„Tak chlapci,“ oslovila jsem je všechny. „Pamatujete si to ještě od poslední? Doprovodíte tady pana Konráda do města, kde si vyzvednete peníze na zbytek dluhu, který nechal v hospodě, a pro mě sto tolarů, které už jsem za něj zaplatila. Koně mi přivedete zpátky, je to hodný kůň a pan Konrád se k němu nechová hezky. Vezměte si bryčku, kuchařka vám dá jídlo a pití na cestu a až se vrátíte, budeme na vás čekat s večeří a dobrým vínem.“

„Provás cokoliv, milostpaní,“ ujistil mě František, „a jídlem nepohrdneme.“

Pak položil svou mohutnou ruku Konrádovi na rameno a pod mým bývalým nápadníkem se rozpadla židle.

Byla to jedna z těch, ke kterým dělal Tomáš nové nohy, a měla nejlepší léta za sebou, ale myslím, že v tu chvíli Konrádovi opravdu došlo, s jakými siláky má co do činění.

Neobratně se vyškřábal zpět na nohy a v doprovodu mých přátel opustil zámek.

S trochou štěstí navždy.

15

Zámek Zlatobyl, listopad 1802

Celou tu záležitost jsem nechala nějaký čas uležet. A protože v listopadu stále ještě panovalo poměrně suché a teplé počasí, rozhodla jsem se, že pojedu navštívit Miladu.

Společně s Tomášem jsme vyjeli brzy ráno. Cesta do města trvala necelé tři hodiny, takže jsem se tam pohodlně dostala ještě před obědem.

Adresu, kterou jsem získala z Miladiny korespondence s Rozálií, jsme našli celkem snadno. Jednalo se o postarší, ale prostorný řadový městský dům jednu ulici od náměstí.

Zazvonila jsem na podobný zvonek, jaký mi kdysi pořídil Olivier, pouze menší. Milada se objevila téměř okamžitě. Zřejmě se někam chystala, protože třímala velký proutěný koš plný nějakého oblečení. Nemohla

jsem věřit svému štěstí, kdybych přišla jen o malou chvíli později, už bych ji nezastihla.

„Annetto, tak ráda vás vidím,“ přivítala mě a výraz v její tváři mi prozradil, že nadšení není falešné. „Zrovna nesu nějaké teplé prádlo do sirotčince, chcete jít se mnou?“

Samozřejmě že jsem chtěla.

„Mám tu bryčku,“ ukázala jsem na svůj skromný povoz.

Tomáš se ujal těžkého koše a pomohl Miladě nastoupit. Pomalu jsme jeli městem, dlážděné ulice se změnilly na rozbahněné, a nakonec bryčka zastavila před sirotčincem.

Byla to špinavá, vlhká budova s mnoha rozbitými okny.

„Kdysi se tu zpracovávaly ryby,“ vysvětlovala Milada, „a přísahám, že je to tu pořád cítit.“

Milada se pozdravila se správcovou, předala jí obnošené šatstvo a potom mě provedla po budově. Všechny děti znala jménem a pro každé vylovila z vyšívané taštičky nějakou sladkost.

Když jsme se vraceli, požádala Tomáše, aby to vzal oklikou a popsala mu cestu.

„Chci vám něco ukázat, Annetto.“

Trochu jsem tušila co, a o něco později se mé obavy potvrdily. Palác, ve kterém bydlel Konrád, předčil svou nádherou Rajštejn i Mirešovice. Zlatobýl by mohl být tak domeček u brány. Teprve teď mi došlo, jak moc mě Konrád využil, ale pořád jsem nechápala proč. Mohl si koupit cokoli na světě, nemusel obrátit peníze hostinského, mě a kdovíkoho ještě. A už vůbec nemusel nutit svou matku, aby se odstěhovala. Palác měl tolik místností, že kdyby nechtěl, nejspíš by ji několik týdnů ani nepotkal.

„Požádala jsem ho, aby věnoval nějaké peníze na dobročinnost, ale marně. Má víc, než kdy může utratit, a do hrobu si je nevezme. Panebože, jak jsem mohla porodit takového lakomce? Ty jsi asi jediná, komu se podařilo z něj něco dostat,“ usmála se.

Takže se příhoda s Františkem a dalšími siláky donesla až k ní.

S Miladou jsem si pak povídala o všem možném, a kdybych neslíbila, že se vrátím k večeři, nejrady bych tam několik dní zůstala.

Cestou domů jsem měla o čem přemýšlet. Už několikrát mi to blesklo hlavou, ale teprve teď jsem si naplno uvědomila, co pro mě Olivier udělal, jak velký mi dal dárek. Nenaučil mě jen být samostatná, ale hlavně to, že slova nejsou důležitá. Dokonce ani tak velká a vzletná jako láska, nenávisť, čest, slib, zrada. Neznamenaají vůbec nic. Jediné, na čem záleží, jsou činy. A já chtěla jeden velký čin udělat.

Přála jsem si, aby tu teď byl Olivier, ten vždycky věděl, kde začít, jenomže s jeho pomocí už jsem počítat nemohla, musela jsem si poradit sama. Bylo načase prodat další z věcí po Bedřichovi.

16

Zámek Zlatobýl, prosinec 1802

Vilém mi pomohl s prodejem vejce zdobeného drahokamy. Rozmluvil mi zlatníka i překupníka a dojednal obchod s knížetem Nikolasem Albrechtem z Nicholsbergu, který mi za klenot vyplatil poctivou cenu. Když se dozvěděl, na co peníze potřebuji, doporučil mi i spolehlivého stavitele a dodavatele dřeva, kamene a dalšího materiálu. A hlavně pro mě zajistil to nejdůležitější – vhodný pozemek.

Zatím jsem nemohla začít stavět, ale mohla jsem se připravit, abych neztrácela čas, až roztaje sníh.

„Na čem pracuješ, Nettyňko?“ zeptala se mě Rozálie, které neuniklo, že jsem byla čिनorodější než obvykle.

Umírala jsem touhou konečně se někomu svěřit. Někomu, koho bude zajímat i ta citová stránka, a ne jen pozemek, materiál a řemeslníci.

„O sirotčinci, kam mě vzala Milada, jsem ti už vyprávěla a opravdu jsem chtěla jeden postavit, ale přišla jsem na jiný, a snad i lepší nápad. Chtěla bych založit něco jako školu, kde by se mladé, nezkušené dívky mohly učit praktickým dovednostem. Děti opouštějí sirotčinec a jdou rovnou pracovat, ale většinou toho moc neumí, hodně zkaží a pak dostanou trest. V našem domě by zůstaly přesně jeden rok, naučily by se co nejvíc, zjistily, co jim jde nejlépe a co je baví, a podle toho si pak vybraly, kam půjdou. Mistr teď prostě ukáže na dítě v sirotčinci a vezme si ho víceméně namátkou, ale od nás už by si každý vybral to nejvhodnější. Bylo by to výhodné pro obě strany. Proč má nějaká dívka trávit dny jako pradelna, když by byla mnohem lepší kuchařka nebo švadlena?“

„Zatímco jiná neudělá jediný kloudný steh, ale prádlo má zářivě bílé.“

Byla jsem ráda, že teta moji myšlenku pochopila. Byl to odvážný a náročný úkol s nejistým výsledkem, ale musela jsem to zkusit. Nejraději bych začala okamžitě, ale do jara ještě pár měsíců zbývalo.

Blížil se však Štědrý den a přípravy na něj mě zaměstnaly více než dostatečně. Měla jsem v úmyslu pozvat znovu všechny své přátele a tentokrát jsem se bála, že ani velká jídelna nebude stačit.

Jaká to změna od mého prvního roku! Ten studený a prázdný dům byl pryč a stejně tak i bezmocná a zoufalá dívka.

Rozhlédla jsem se kolem sebe. Teplo a pohoda na mě dýchaly z každého rohu. Nábytek byl sice starý, ale praktický a koberec před krbem vyprášený na čerstvém sněhu a důkladně vydrhnutý. Na něm se rozvaloval Rex, který skutečně vyrostl v ohromného hafana, a vedle něj se rozespale batolila Amélie. Tahala ho za chlupy a snažila se udělat si z něj polštář.

Zatímco Rex nesnášel cizí lidi a výhružně vrčel na každého, kdo se k nám jen přiblížil, Amélii miloval. Vůbec mu nevadilo, když mu při svých prvních nasmělých krůčcích přišlápla ocas, štouchla ho do oka nebo mu strkala do uší svoje baculaté prstíčky. Všechno trpělivě snášel.

„Je čas jít do hajan,“ řekla jsem spíš pro sebe. Rexovi to bylo jedno a Amélie neměla na výběr.

„Es?“ zeptala se Amélie. To byl její nejlepší pokus o Rexovo jméno. A vlastně i to jediné, co zatím řekla.

„Ano, Rex půjde s námi. Kdo by tě celou noc hlídal?“

Amélie měla postýlku v mé ložnici, ale když usnula, musela jsem se vrátit k práci. S Rexem jsem si byla jistá, že ji nebude nic rušit, ani zatlouaná myška.

« »

Ráno Na Štědrý den jsem se vypravila s tetou a Tomášem do vsi, kde jsme rozdali dětem sladkosti a teplé oblečení, a zbytek dne jsme strávili v zámku.

Všechno bylo svátečně vyzdobené, kuchařka se snad týden nezastavila, teta pletla další šály a rukavice a já hrála na piano koledy, ačkoliv zdaleka ne tak dobře jako Milada.

U štědrovečerního stolu jsme se sešli úplně všichni a bylo veselo. Obklopena svými nejbližšími, s Amélií na klíně, jsem se cítila tak šťastná, jako nikdy předtím. Teprve až když všichni usnuli, padl na mě smutek.

Na chvíli jsem se ještě uchýlila do salonku, přiložila do krbu, posadila se blíž a zapsala si několik poznámek do deníku, který byl posledním dárkem od Oliviera.

Náhle se mi o nohu otřel Rex. Ještě nikdy nenechal Amélii samotnou, teď ale přešlapoval na místě, tiše kňučel a zdálo se, že si potřebuje před spaním odskočit. Zřejmě toho snědl a vypil víc než obvykle.

„Tak pojď. Ale pak se koukej vrátit zpátky na své místo.“

Víc jsem nemusela dodávat, Rex vyrazil ke schodišti, a když jsem do vstupní haly přišla i já, už netrpělivě škrábal na dveře. Než jsem však sáhla na kliku, ozval se domovní zvon.

Jednou. Podruhé. Potřetí.

Naštane tma

Utične shon

Nad dveřmi třikrát se rozezní zvon

Vzpomněla jsem si na konec verše z mého deníku, psané Oliviero-
vou rukou.

V tu chvíli mi došlo, že ten zvon nerozhoupal vítr, zvláště když tiše sněžilo a bylo bezvětří. Jednou rukou jsem sáhla na obrovský mosazný klíč a pomalu jím otočila, tu druhou jsem položila na kliku.

A dobře jsem věděla, čí ruka ji svírá z druhé strany.

<i>Veselé Vánoce pro osamělé duše</i>	11
<i>Vánoce osamělého rytíře</i>	55
<i>Raráškův dárek</i>	91
<i>Divy adventních plamínek</i>	131
<i>Vánoční zvon</i>	165

Zasněžené příběhy

Marie Hamáková
Michal Zmítko
Jana Jánská
Michal Unar
Sarah Parsley

Redakce Jana Jelínková
Korektury Olga Štajnrtová
Obálka Dominika Nováková
Typografie Manfred Shieman
Tisk powerprint s.r.o, Praha-6 Suchdol

Vydání první

NAKLADATELSTVÍ IGOR INDRUCH
ve spolupráci s iniciativou
Kde autoři pomáhají
Valašské Meziříčí 2023

Tištěná kniha
ISBN 978-80-88392-21-7

E-kniha
PDF ISBN 978-80-88392-22-4
ePUB ISBN 978-80-88392-23-1
Mobi ISBN 978-80-88392-24-8

www.indruch.cz